

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra tělesné výchovy a sportu

Druh kvalifikační práce

/diplomová/

Historie basketbalu v českých zemích od roku 1945 do současnosti

Vypracoval: Bc. Miroslav Krajcigr

Vedoucí práce: PhDr. Tomáš Tlustý, Ph.D.

České Budějovice, 2018

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

University of South Bohemia in České Budějovice

Faculty of Education

Department of Sports Studies

Druh kvalifikační práce

/graduation/

The history of basketball in the Czech Lands from 1945 to the present

Author: Bc. Miroslav Krajcigr

Supervisor: PhDr. Tomáš Tlustý, Ph.D.

České Budějovice, 2018

Bibliografická identifikace

Název diplomové práce: Historie basketbalu v českých zemích od roku 1945 do současnosti

Jméno a příjmení autora: Miroslav Krajcigr

Studijní obor: Učitelství tělesné výchovy pro střední školy

Pracoviště: Katedra tělesné výchovy a sportu PF JU

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Tomáš Tlustý, Ph.D.

Rok obhajoby bakalářské práce: 2018

Abstrakt:

Tato diplomová práce je zaměřena na historii basketbalu v českých zemích od roku 1945 do současnosti. Za současnost byl, s ohledem na rozsah práce a dostupnost informací dalších let na internetu, zvolen rok 2000. Hlavním záměrem je zmapování jednotlivých oficiálních mezinárodních turnajů, kterých se českoslovenští a čeští reprezentanti a reprezentantky zúčastnili a případně na nich uspěli. Dále je záměrem zmapování československé a české basketbalové nejvyšší soutěže, a to jak mužské, tak i ženské kategorie. Samotná práce je rozdělena do šesti hlavních kapitol, kdy každá pojednává o určitém období. Každé období, potažmo kapitola, obsahuje stručný společensko-ekonomický nástin daného celku. Poté je v dílčích kapitolách popsáno basketbalové dění na mezinárodním i domácím poli. Důraz je kladen především na mezinárodní šampionáty, na kterých dokázala naše reprezentace dosáhnout umístění na nejvyšších příčkách. Dále lze v kapitole nalézt dění v domácí nejvyšší basketbalové lize žen a mužů včetně vítězů ligy. V každém celku je možnost konfrontace se snímky, obrázky a tabulkami, které se k danému období vztahují.

Klíčová slova: basketbal, historie, Československo, Česká republika, funkcionáři, výsledky, pravidla.

Bibliographical identification

Title of the graduation thesis: The history of basketball in the Czech Lands from 1945 to the present

Author's first name and surname: Miroslav Krajcigr

Field of study: Study teaching physical training for secondary school

Department: Department of Sports Studies

Supervisor: PhDr. Tomáš Tlustý, Ph.D.

The year of presentation: 2018

Abstract:

The graduation thesis is focused on the history of basketball in the Czech Lands from 1945 to the present. The present, in this thesis, is set as the year of 2000. This year has been selected because of the thesis range and the information availability on the internet. The main purpose is to analyse the specific official international competitions, in which the Czechoslovaks and the Czechs were participated. The next purpose is to analyse the main basketball league for men and women in the Czechoslovakia and in the Czech Republic. The whole thesis is divided into six main chapters. In every chapter is described a brief outline of socio – economic conditions for years, on which is the chapter focused on. In every part of the thesis are also described international events. The major focused is on the events, that our representation had a great result. The other subject, which can be found in every chapter, is home main basketball competition for men and for women. Every part of the work is completed with photographs, pictures and charts, that have connection with the specific period.

Keywords: basketball, history, Czechoslovakia, Czech Republic, officials, results, rules.

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracoval/a samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Datum.

Podpis studenta

Poděkování

Děkuji panu PhDr. Tomáši Tlustému, Ph.D., který vedl moji diplomovou práci a byl mým mentorem. Dále bych velice rád poděkoval zaměstnancům českobudějovické Jihočeské vědecké knihovny za ochotu a vstřícnost. V neposlední řadě všem, kteří mi poskytli jakékoliv informace, které se v mé závěrečné práci zúročily. Děkuji také mé rodině za podporu během celého studia.

OBSAH

1 Úvod	11
2 Metodologie	12
2.1 Cíle, úkoly a předmět práce	12
2.2 Metody práce.....	13
2.3 Rozbor literatury	13
3 Úspěšné poválečné basketbalové roky (1945–1950)	15
3.1 Stručný nástin společensko-ekonomické situace v Československu po druhé světové válce	15
3.2 Sezona 1945/1946 v nejvyšší mužské a ženské československé lize	16
3.3 IV. Mistrovství Evropy mužů.....	20
3.4 První liga 1946/1947.....	24
3.5 V. Mistrovství Evropy mužů a stříbro pro Československo.....	25
3.6 Sezona 1947/1948	30
3.7 Olympijské hry v Londýně.....	31
3.8 Sokol Brno I a Sparta Praha mistry v sezoně 1948/1949	35
3.9 Sezona 1949/1950	37
3.10 II. ME žen v Budapešti s bronzovou příchutí.....	40
3.11 Sezona 1950/1951 v 1. lize mužů a žen	46
3.12 Smolné finále na VII. ME mužů ve Francii	48
4 Československé basketbalové medailové období (1951–1960)	53
4.1 Stručný nástin společensko-ekonomické situace v Československu v letech 1951 až 1960	53
4.2 Nejvyšší československá soutěž v roce 1951	54
4.3 Stříbrné Českoslovačky na III. ME žen v Moskvě.....	56
4.4 XV. OH v Helsinkách a VIII. ME Evropy v Moskvě bez medailí	60
4.5 Sezona 1952, 1953 a 1953/1954 v první lize ČSR	62
4.6 Na IV. ME žen v Bělehradě stříbro	64
4.7 Sezony 1954/1955 až 1959/1960	65
4.8 Také muži mají stříbro – IX. ME mužů v Budapešti.....	70
4.9 V. ME žen v Praze s bronzovým odleskem	72
4.10 X. ME mužů v Sofii a XI. ME mužů v Istanbulu.....	74
4.11 MS žen v Riu de Janeiru a VI. ME žen v Lodži	74
4.12 III. MS žen Moskva a VII. ME žen v Sofii.....	76
4.13 XVII. OH v Římě.....	78
5 Ženy stále na basketbalovém vrcholu (1961–1969)	79
5.1 Stručný nástin společensko-ekonomické situace v Československu v letech 1961 až 1969	79
5.2 Sezony československé 1. ligy od 1960/1961 do 1963/1964	80
5.3 Praha dominuje v sezonách 1964/1965 a 1965/1966.....	83
5.4 Sezona 1966/1967 a 1967/1968 pro Spartak Brno a Spartu Praha.....	85
5.5 Pražské celky na předních příčkách v sezonách 1968/1969 a 1969/1970	86
5.6 Českoslovenští mužští reprezentanti na mezinárodní úrovni	87
5.7 Československé reprezentantky na mezinárodní úrovni	91

6 Dominance pražských ženských družstev v basketbalové 1. lize (1970–1979)	103
6.1 Stručný nástin společensko-ekonomické situace v Československu v letech 1970 až 1979	103
6.2 Dukla překvapila v období sezon 1970/1971 až 1974/1975	104
6.3 Muži na mezinárodní scéně (1970–1975) bez medaile	110
6.4 Čtyři medaile pro ženskou reprezentaci ČSSR v letech 1970 až 1975	119
6.5 Sezony 1975/1976 až 1979/1980 ve znamení Zbrojovky a Interu pro muže	128
6.6 OH pro muže a bronz z ME v letech v 1976 až 1979	131
6.7 Medaile za medailí pro československé reprezentantky v letech 1976 až 1979	137
7 Další úspěchy pro československý basketbal (1980–1989).....	144
7.1 Stručný nástin společensko-ekonomické situace v Československu v letech 1980 až 1989	144
7.2 Ženy z Prahy na nejvyšších stupních 1. ligy.....	145
7.3 Bronz a stříbro z evropských mistrovství pro Českoslováky	152
7.4 Bronz z ME v roce 1981 a stříbro z roku 1989 pro ženy a jinak bez medaile.....	162
8 Ústup československého a českého basketbalu ze špičky světa (1990–2000)	177
8.1 Stručný nástin společensko-ekonomické situace v Československu v letech 1990 až 2000	177
8.2 Nejvyšší československá soutěž v letech 1990 až 1992.....	177
8.3 Nejvyšší česká liga v letech 1993 až 2000.....	179
8.4 Mužská reprezentace bez většího úspěchu v letech 1990 až 2000	181
8.5 Československá a česká ženská reprezentace v letech 1990 až 2000.....	184
9 Závěr	192
Prameny a literatura.....	194
Poznámkový aparát.....	197

1 Úvod

Tato diplomová práce se zabývá historií basketbalu v českých zemích od roku 1945 do současnosti. Téma jsme zvolili s ohledem na předešlou práci, kterou byla bakalářská práce s názvem Historie československého basketbalu do roku 1945. Tento celek navazuje na ten předešlý, a mapuje tak československý, později již pouze český basketbal v chronologickém sledu od roku 1945 do roku 2000. Konečný rok 2000 byl volen s přihlédnutím k celkovému rozsahu práce a také k online dostupnosti dalších let na internetu. Při výběru nás dále ovlivnila přítomnost i minulost, která je již neodmyslitelně spojena právě s tímto sportem pod bezednými koši. Této hře se věnujeme již od dětství, a právě díky ní jsme mohli navštívit mnoho krásných míst, poznat skvělé lidi a učit se nejen basketbalu samotnému, ale také všemu, co je spjata s kolektivním sportem.

Vzhledem k velkému rozsahu a náročnosti práce se zaměříme hlavně na vrcholový basketbal, jak z hlediska československé a české domácí nejvyšší soutěže, tak i z hlediska reprezentace. Na mezinárodním poli se podíváme na nejdůležitější oficiální turnaje pořádané především Mezinárodní basketbalovou federací (FIBA). Jak domácí soutěž, tak mezinárodní šampionáty budou brány z pohledu mužského i ženského basketbalu.

Práce by měla být pojata jako chronologický průřez našimi basketbalovými dějinami. Celek by měly tvořit dílčí kapitoly, které by činily dílo přehledným a také vymezovaly a braly ohled na důležité historické milníky. Mezi tyto milníky můžeme zařadit rok 1993, ve kterém se rozdělilo Československo na Česko a Slovensko. Dále také rok 1989, ve kterém došlo k tzv. sametové revoluci. Po revoluci s dalšími roky bylo možno cestovat do zahraničí. Také zahraniční hráči mohli přicházet do našich celků a oživit tak domácí soutěž. Dále, pokud půjdeme zase ke staršímu datu, to bylo tzv. pražské jaro a rok 1968 a v neposlední řadě rok 1948, ve kterém se dostali k moci komunisté.

Naším cílem je nashromáždit co nejvíce dostupných informací, článků a také fotografií o daném problému. Ty pak utřídit a zaměřit se na nejdůležitější, případně největší úspěchy tohoto sportu na poli mezinárodním a domácím.

2 Metodologie

2.1 Cíle, úkoly a předmět práce

2.1.1 Cíl práce

Cílem této diplomové práce je na základně širokého pramenného poznání zpracovat historii basketbalu v českých zemích od roku 1945 do současnosti. Za současnost je v této práci, s ohledem na její rozsah a také dostupnost informací na internetu, zvolen rok 2000. Pojednává o historii nejvyšší československé a poté i české domácí soutěže a o mezinárodních šampionátech.

2.1.2 Úkoly práce

Tento stanovený cíl je dále rozdělen do těchto dílčích úkolů:

- ✓ Provést detailní obsahovou analýzu co nejvíce dostupných souvztažných písemných, fotografických a filmových pramenů, dobových periodik, literatury vzpomínek pamětníků a internetových zdrojů.
- ✓ Stručně popsat společensko-ekonomické poměry v daném období v Československu a Česku.
- ✓ Rozdělit hlavní část textu jednotně, systematicky a detailně ji zpracovat do jednotlivých kapitol od roku 1945 do roku 2000.
- ✓ V jednotlivých kapitolách popsat dění v domácí nejvyšší soutěži a na mezinárodní úrovni.
- ✓ Shromáždit co nejvíce dostupného souvztažného obrazového a fotografického materiálu. Z tohoto souboru vybrat nejvhodnější obrázky a fotografie, ty pokud možno, digitálně upravit, orámovat, oříznout, seskupit.
- ✓ Shromážděné obrazové a fotografické přílohy začlenit do souvztažného textu, a to s příslušným popiskem a komentářem. Do textu také začlenit tabulky s výsledky a další relevantní dobové komentáře v periodikách a literatuře.
- ✓ Z rozsáhlého shromážděného materiálu vyvodit stručné závěry.

2.1.3 Předmět práce

Předmět práce je z hlediska **územního** vymezen primárně na území bývalého Československa a současné České republiky. Dále se zabývá Evropou, Amerikou a Asíí.

Z **časového** hlediska je předmět práce vymezen primárně lety 1945–2000. Konečný rok 2000 byl zvolen s ohledem na rozsah práce a vzhledem k tomu, že další

roky jsou již dobře dostupné na internetu. V širším kontextu se zabývá basketbalem od počátku (1891) do současnosti.

Z **věcného** hlediska je předmět práce zaměřen na basketbal, konkrétně na nejvyšší mužskou a ženskou basketbalovou ligu v Československu a České republice. Dále také na mezinárodní turnaje, kterými je myšleno mistrovství Evropy, světa a olympijské hry.

2.2 Metody práce

Tato diplomová práce patří ke standardním historickým pracím aplikovaným. Jedná se o dějiny tělesné výchovy a sportu se zaměřením na basketbal. Těžiště této práce je v maximálním možném pramenném poznání, s důrazem především na využití detailní obsahové analýzy všech možných dostupných souvztažných písemných, fotografických pramenů, dobových periodik, literatury, kronik, tabulek, vzpomínek. Dále také archivních fondů, filmových pramenů a internetových zdrojů.

Jako metody práce jsou tedy použity standardní historické metody, mezi které patří zejména metoda přímá. Pokud se zaměříme na tuto metodu, jedná se o prostý popis skutečnosti pomocí jednoho nebo i více pramenů. Z přístupů je vybrán především přístup diachronní, který sleduje události, v tomto případě sportovní, postupně, jak šly v časovém sledu za sebou. Při periodickém vymezení časového vývoje je použita metoda progresivní. Ta popisuje události, jak následovaly po sobě (od starších k novějším). Ve velmi omezené míře je použita i biografická metoda, která vychází z vyprávění osobností, které jsou považovány za důležité, o svém životě a jejich příběhů.

2.3 Rozbor literatury

K hlavnímu zdroji informací, vedle fotografií a obrázků, patří při vytváření této diplomové práce dobový tisk a literatura. Nejdůležitějším a největším zdrojem informací o československém a českém basketbalu bylo obrazové periodikum Stadion. Toto dobové periodikum pojednávalo o velkém množství sportu z domova i ze zahraničí. Jeho stránky zdobily barevné obrázky a informace o basketbalovém dění se daly najít v části s aktuálním sportovním děním z domova i ze světa. Dále se zde také vyskytovaly články, které patřily přímo nějaké důležité události. V basketbalu to bylo mistrovství Evropy nebo závěrečný turnaj domácí nejvyšší soutěže.

Jako další zdroj informací byl použit Československý sport a Sport. Toto dobové obrazové periodikum vycházelo v černobílé podobě a skýtalo výsledky a informace z velkého spektra sportů. Z basketbalu přinášelo průběžné i konečné výsledky lig a mistrovství. Dále bylo z dobového tisku použito také Rudé právo a Lidová demokracie. Tato periodika se nezaměřovala primárně na sport, ovšem sportovní rubrika se v nich také našla. Z dalších periodik lze jmenovat tato: Házená, košíková, odbíjená a Košíková - odbíjená. V obou případech šlo spíše o rady pro trenéry, výroční zprávy a další věci důležité pro činovníky košíkové. Na jejich stránkách se daly najít i některé výsledky.

Dále byly informace získány z literatury, a to zejména z Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia. Tato kniha pojednává především o československém basketbalu, a to hlavně z pohledu reprezentace, ovšem lze v ní nalézt i zajímavé medailonky o hráčích a hráčkách a také zajímavé příběhy. Hlavní linií jsou ovšem výsledky z mezinárodních šampionátů. Na konci knihy jsou vybrané statistiky a výdělků domácích lig. V celé publikaci je velké množství dobových fotografií týkajících se daného tématu.

Následně byla použita i kniha Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM. Tato publikace v sobě neskrývá obrázky, ale zato v ní lze najít velké množství výsledků basketbalových utkání. Kniha mapuje československou a posléze slovenskou nejvyšší soutěž od 1919 roku do roku 2000, dále se ve stejném období zabývá reprezentací a dalšími významnými mezinárodními soutěžemi.

V neposlední řadě byl použit oficiální archiv FIBA na stránkách <https://archive.fiba.com/>, kde lze najít výsledky ze všech mezinárodních šampionátů pořádaných právě touto asociací.

3 Úspěšné poválečné basketbalové roky (1945–1950)

3.1 Stručný nástin společensko-ekonomické situace v Československu po druhé světové válce

Československo mělo po konci II. světové války výhodnější pozici než země, se kterými sousedilo. Bylo „ve vítězném táboře“. Na rozdíl například od Polska nebylo předmětem sporu, který mezi sebou měli Josef Stalin a Winston Churchill. Jediná územní změna, která postihla hranice Československa, bylo odstoupení Podkarpatské Rusi (dnes Zakarpatská Ukrajina) Sovětskému svazu v letech 1945–1946.¹ Česká elita byla v době války zbavena možnosti získat vzdělání na vysoké škole.² Bylo schváleno vysídlení menšiny německého národa z Československa. Jinak byl tento stát mezinárodně bez problémů a hospodářsky se začal rychle zotavovat. Bylo demokratickou zemí a mělo se za to, že se jedná o jednu z mála zemí, která slibovala vnitropolitickou stabilitu. Již za války spolu dokázaly demokratické strany kooperovat se stranou komunistickou. Československo bylo do roku 1948 jedinou zemí ve střední Evropě, která se obnovovala tak rychle, jako se tomu dělo v západní Evropě.³

Dne 4. dubna v roce 1945 byla v Košicích ustanovena nová vláda Československa, která se v květnu přesunula do Prahy. Jejím prvním cílem bylo vytvoření národního státu Slováků a Čechů. Aby se tento cíl splnil, bylo potřeba vyřešit Němce, kterých bylo ve státě něco přes tři miliony. Politici využili poválečné nenávistné atmosféry proti čemukoliv a komukoliv německému. Prezident Edvard Beneš, který byl sám o tomto kroku nejspíše přesvědčen, podepsal dekrety, které tvořily podklad pro vystěhování Němců. Ti byli zbaveni státního občanství a stali se cizinci na československém území, to vše díky Ústavnímu dekretu prezidenta republiky o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské. Československo mělo souhlas k odsunu od velmocí již za války a poté už se celá záležitost jen potvrdila. Němci byli vyhnáni a jejich majetek zabaven.⁴ Vše bylo vyřešeno do října roku 1946.⁵

¹ Křen, J. (2005). *Dvě století střední Evropy*. Praha: Argo, s. 542.

² Tamtéž.

³ Tamtéž, s. 568.

⁴ Kolem sedmi tisíc Němců dokonce při odsunu zemřelo.

⁵ Mencil, V., Hájek, M., Otáhal, M., & Kadlecová, E. (1990). *Křížovanky 20. století – Světlo na bílá místa v nejnovějších dějinách*. Praha: Naše vojsko, s. 214–215.

Přestože byl odsun schválen všemi politickými stranami, nejvíce na něm získala KSČ⁶. Ta obsadila veškeré úřady a ministerstva, které měly na starost osidlování pohraničí. Dále Komunistická strana Československa prosadila, že zkonfiskovaný majetek připadne těm nejchudším vrstvám. Komunisté potřebovali tyto lidi, aby je volili ve volbách, které se konaly v květnu 1946. Tyto volby KSČ v českých zemích nakonec vyhrála. Na Slovensku vyhrála Demokratická strana, ale i tak měla KSČ dost hlasů k tomu, aby se stala nejsilnější stranou. Na post předsedy vlády usedl předseda komunistické strany Klement Gottwald.⁷

Své tajné agenty měla KSČ snad ve všech politických stranách. Díky tomu byla na podzim roku 1947 částečně zrušena Demokratická strana. Nastal tzv. Vítězný únor. Dne 25. února 1948 převzala KSČ moc. Demokratická strana spoléhala na prezidenta Beneše, uvědomovala si vážnost situace. Prezident Edvard Beneš nakonec pod nátlakem podepsal a vyhověl všem komunistickým požadavkům. Mezi těmi bylo například přijetí demise nekomunistických ministrů. Gottwaldově vládě vyslovily důvěru všechny hlasy na Národním shromáždění. I Sbor národní bezpečnosti (SNB) měl personální změny, a to na základě rozhodnutí komunistů.⁸

Režim, který vedli komunisté, likvidoval politické i náboženské odpůrce. Dále i vzdělání, které bylo pouze pro ty, kteří byli spolehliví pro režim. Za buržoazní a nepřípustné pro režim byly označeny společenské organizace jako Sokol, Orel či Junák, které byly nakonec i zakázány.⁹

3.2 Sezona 1945/1946 v nejvyšší mužské a ženské československé lize

Po osvobození se mohly rozběhnout kromě jiných i soutěže v košíkové.¹⁰ Ty zpravidla začínaly na podzim a končily na jaře dalšího roku. Tak také proběhla první sezona po Druhé světové válce. Ze 4 slovenských a 6 českomoravských oddílů byla vytvořena celostátní liga, která se dále rozšířila až na 16 celků. Soutěž byla rozdělena do dvou supin, kvůli většímu počtu družstev. Při vytvoření celostátní ligy se ustanovilo, že

⁶ Komunistická strana Československa.

⁷ Mencl, V., Hájek, M., Otáhal, M., & Kadlecová, E. (1990). *Křižovatky 20. století – Světlo na bílá místa v nejnovějších dějinách*. Praha: Naše vojsko, s. 217.

⁸ Cuhra, J., Ellinger, J., Gjuríčová, A., & Smetana, V. (2006). *České země v evropských dějinách*. Praha: Paseka, s. 173–175.

⁹ Mencl, V., Hájek, M., Otáhal, M., & Kadlecová, E. (1990). *Křižovatky 20. století – Světlo na bílá místa v nejnovějších dějinách*. Praha: Naše vojsko, s. 228–240.

¹⁰ Basketbal.

poslední tři celky z obou skupin sestoupí a zbývajících 10 týmů utvoří novou ligu, která bude čítat 10 družstev. Pár zápasů před koncem podzimní části bylo pořadí ve skupině „A“ následující: 1. Uncas, 2. SK¹¹ Bratislava, 3. Sokol Kolín, 4. Slavia Praha, 5. Železničáři Bratislava, 6. SK Židenice, 7. Jednota Košice a 8. Moravská Slavia. Předpokládané vedení pražských klubů potvrdil jak Uncas, tak také Viktorie Žižkov ve skupině „B“. Další pořadí z tabulky „B“: 2. Sokol Brno, 3. Blesk Bratislava, 4. VŠ¹² Bratislava, 5. Philips, 6. Sokol Žabovřesky, 7. Slavia Hradec, 8. Sokol Pražský. Podrobnější statistiky viz snímek tabulky z Rudého práva.¹³

TABULKA A							TABULKA B							
1.	Uncas (1)	7	6	0	1	256:221	10	1. Vikt. Žižkov (1)	7	5	1	1	218:190	11
2.	SK Bratislava (2)	7	5	1	1	287:183	11	2. Sokol Brno (2)	7	5	0	2	207:166	10
3.	Sokol Kolín (4)	7	4	1	2	217:194	9	3. Blesk Bratislava (4)	7	4	1	2	282:202	9
4.	Slavia Praha (3)	7	4	1	2	280:256	9	4. VŠ Bratislava (3)	7	4	0	3	189:185	8
5.	Žel. Bratislava (6)	7	3	1	3	227:240	7	5. Philips (5)	7	3	1	3	209:204	7
6.	SK Židenice (5)	7	3	0	4	199:196	6	6. Sokol Žabovřesky (6)	7	3	0	4	200:193	6
7.	Jednota Košice (7)	7	1	0	6	213:261	2	7. Slavia Hradec (7)	6	1	1	4	124:137	3
8.	Mor. Slavia (8)	7	0	0	7	169:238	0	8. Sokol Pražský (8)	6	0	0	6	172:210	0

Obrázek 1. Snímek tabulky ligy (Rudé právo). Tabulka převzata z periodika *Rudé právo*, XXVI., 1945, č. 192, s. 4.

Konečné pořadí skupiny „A“ po podzimní části vypadalo následovně: 1. Uncas Praha, 2. Sokol Kolín, 3. ŠK¹⁴ Bratislava, 4. Železničáři Bratislava, 5. Slavia Praha, 6. SK Židenice, 7. Jednota Košice, 8. Moravská Slavia. Poslední tři celky tak dle usnesení sestoupily. To samé se stalo i ve skupině „B“ a byla tvořena nová tabulka (viz snímek tabulky 2.).¹⁵

Týmy	Počet zápasů	Výhra	Remiza	Prohra	Skóre	Body
1. Uncas Praha	8	6	0	2	295:251	12
2. Sokol Brno I	8	4	1	3	222:202	9
3. Viktoria Žižkov	8	4	1	3	245:245	9
4. VŠ Bratislava	8	4	1	3	211:220	9
5. ŠK Bratislava	8	3	1	4	286:282	7
6. Sokol Kolín	8	3	1	4	270:270	7
7. Philips Praha	8	2	3	3	226:232	7
8. Slavia Praha	8	3	1	4	294:316	7
9. Železnič. Bratislava	8	3	1	4	264:290	7
10. Blesk Bratislava	8	3	0	5	239:244	6

Obrázek 2. Snímek tabulky před jarní částí. Tabulka převzata z knihy Krátký, J. (2007). *Vznik basketbalu a jeho historie v Kolíně v letech 1935–1946*. Kutná Hora.

¹¹ Sportovní klub.

¹² Vysoká škola.

¹³ *Rudé právo*, XXVI., 1945, č. 192, s. 4.

¹⁴ Športový klub.

¹⁵ Krátký, J. (2007). *Vznik basketbalu a jeho historie v Kolíně v letech 1935–1946*. Kutná Hora.

V jarní části odehrál každý tým 10 utkání. Mistrem Československa pro rok nakonec 1946 se stal Sokol Brno I., na druhém místě skončilo družstvo VŠ Bratislava a třetí post obsadilo mužstvo ŠK Bratislava. O vítězi bylo rozhodnuto, když zbývalo odehrát ještě sedm soutěžních zápasů.¹⁶ Další pořadí, skóre a další informace jsou patrné ze snímku tabulky 3.¹⁷

Týmy	Počet zápasů	Výhra	Remíza	Prohra	Skóre	Body
1. Sokol Brno I	18	11	1	6	625:507	23
2. VŠ Bratislava	18	10	2	6	613:604	22
3. ŠK Bratislava	18	8	2	8	677:663	18
4. Uncas Praha	18	9	0	9	610:635	18
5. Philips Praha	18	7	3	8	629:625	17
6. Slavia Praha	18	8	1	9	707:707	17
7. Sokol Kolín	18	8	1	9	614:649	17
8. Železnič. Bratislava	18	8	1	9	711:762	17
9. Blesk Bratislava	18	8	0	10	586:618	16
10. Viktoria Žižkov	18	7	1	10	697:699	15

Obrázek 3. Snímek tabulky nejvyšší československé mužské ligy. Tabulka převzata z knihy Krátký, J. (2007). *Vznik basketbalu a jeho historie v Kolíně v letech 1935-1946*. Kutná Hora.

Jelikož celkový počet družstev byl stále velký, docházelo často k odkládání zápasů, což ubíralo na atraktivitě a zájmu o košíkovou. Prodlužovala se tak i sezona. Tyto důvody měly za následek rozdělení ligy na českomoravskou a slovenskou skupinu.¹⁸

V tomto roce se odehrály také tzv. Tyršovy hry, při kterých došlo k prvnímu společnému tělovýchovnému vystoupení v Československu po konci války. Jméno tyto hry dostaly podle Miroslava Tyrše, který byl národním obrozencem a podílel se na založení organizovaného tělovýchovného hnutí u nás. Na těchto hrách se sešla i utkání v košíkové.¹⁹

Po Novém roce, tedy začátkem roku 1946 začaly přípravy na nadcházející mezistátní utkání s Francií a potažmo na Mistrovství Evropy v basketbale mužů, které se mělo konat od 30. dubna do 4. května 1946. První přípravou byla dvě utkání, která mezi sebou sehrály Čechy a Morava. Moravští muži vyhráli první zápas 28:21. Odveta

¹⁶ *Rudé právo*, XXVII., 1946, č. 147, s. 6.

¹⁷ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s.68.

¹⁸ Tamtéž.

¹⁹ *Rudé právo*, XXVI., 1945, č. 123, s. 4.

dopadla ještě větším bodovým rozdílem. Praha prohrála s Brnem 39:49. Tato utkání se odehrála v Lucerně 3. a 4. ledna 1946.²⁰

- Praha – Brno 21:28, 31:49²¹

Další přípravou bylo měření sil družstva Slovenska proti česko-moravskému mužstvu. Slovensko prohrálo 28:20. Po tomto utkání mohlo následovat první mezistátní utkání po druhé světové válce, ve kterém se naši utkali s týmem Francie. Souboj s Francouzi se odehrál v Lucerně 21. ledna a lépe z něho vyšli českoslovenští košíkáři, když nasázeli do soupeřova koše 56 bodů, a vyhráli tak 56:42. Za naše se nejvíce prosadil Velenský, který zaznamenal 13 bodů (další střelci: Mrázek 11, Trpkoš a Krása 10). Za Francii se nejvíce prosadil Robert Busnel (10 bodů). Busnel se později stal prezidentem FIBA a byl jím od roku 1984 do roku 1990²². I odvěta dopadla lépe pro naše, a Praha tak opět porazila Paříž v Lucerně. Tentokrát bylo skóre 59:47 a za Prahu se nejvíce prosadili Velenský (13 bodů) a Krása (10 bodů).²³

- Čechy – Morava – Slovensko 28:20
- Československo – Francie 56:42²⁴

Po Francouzích se na území Československa ukázali i Američané, konkrétně tým III. americké armády, kteří se chtěli porovnat s dalšími a novými soupeři. První zápas byl sehrán v sokolovně v Kolíně 22. února 1946 s domácím Sokol Kolín. Hosté podcenili kolínského, a tak po prvním poločase vedl skvěle hrající Kolín 28:17. Vystupňovaný výkon amerického týmu nebyl dostačující, protože domácí si nechtěli nechat výhru ujít a bojovali do poslední minuty. Senzace byla tedy dokonána a Sokol Kolín zvítězil 48:44. O tomto počínu se psalo v Evropě i v USA. Nejlepším střelcem byl František Stibitz, který vsítil 21 bodů. Výhra se musí cenit o to více, že americký tým v dalším průběhu svého turné ani jednou neprohrál. V sále pražské Lucerny porazil například Uncas 49:48 (21:27).²⁵ Této podívané přihlíželo 2000 diváků. Američané na tom byli dobře technicky a hráči Uncasu zase dobře kombinovali. Za hosty se prosadili Frear s 11 body, Estenson a Gindolle s 10 body, Fasulas a Hruska 8 body a Mathe 2 body. Za domácí se podařilo skórovat Trpkošovi 13 body, Velenskému 10 body, Krásovi 9 body, Drvotovi 8 body,

²⁰ *Rudé právo*, XVII., 1946, č. 7, s. 4.

²¹ Tamtéž.

²² FFBB. Získáno 18. listopad 2018, z <http://www.ffbb.com/actus/robert-busnel>.

²³ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 68.

²⁴ Tamtéž.

²⁵ Stav v poločase.

Fahounovi a Dražilovi 4 body.²⁶ Dále si Američané poradili s Viktorií Žižkov 45:36 (27:14). Toto utkání se odehrálo v žižkovské sokolovně a hosté v něm dominovali snad ve všech aspektech hry, když se nejvíce prosadil Gindella 10 body a Hruska 8 body. Za domácí se střelecky dařilo Skronskému se 14 body a Tomsovi 10 body.²⁷ Američané porazili poté i Slavii 63:45.²⁸

V sezoně 1945/1946 se uskutečnil turnaj o mistra Československa žen. Tohoto turnaje se zúčastnily tyto týmy: Sokol Kolín, Sokol Žabovřesky Brno, ŠK Bratislava a Železničářky Hradec Králové. Celkové pořadí je uvedeno v tabulce na obrázku Mistrovství Československa žen 1945/1946. Sestava vítězného družstva z Hradce Králové byla následující: Divecká, Holešovská, Marešová, Novotná, Rerychová, Vaňková a Žatecká.²⁹

1. Železničářky Hradec Králové	3	3	0	68:47	6
2. Sokol Kolín	3	2	1	73:48	4
3. Sokol Žabovřesky Brno	3	1	2	71:60	2
4. ŠK Bratislava	3	0	3	43:100	0

Obrázek 4. Snímek tabulky z mistrovství Československa žen 1945/1946. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 17.

3.3 IV. Mistrovství Evropy mužů

IV. mistrovství Evropy mužů se konalo od 30. dubna do května 1946 v Ženevě ve Švýcarsku. Konkrétně v Pavillon des Sports du Bout-du-Monde³⁰, což byla hala pro 6 000 sedících a 2 000 stojících diváků.³¹ Naši reprezentanti se v konečné sestavě sešli jen osm dní předem (22. dubna 1946) v Praze. Trenérem byl zvolen MUDr. František Hájek, který vedl reprezentanty v trénincích i ve dvou přípravných zápasech proti AZS Varšava a Francii.³²

Turnaje se zúčastnilo deset týmů, které byly rozděleny do tří základních skupin (dvě skupiny se třemi týmy, jedna skupina se čtyřmi týmy). Do semifinále postupovali

²⁶ *Rudé právo*, XVII., 1946, č. 27, s. 6.

²⁷ *Rudé právo*, XVII., 1946, č. 48, s. 6.

²⁸ Krátký, J. (2007). *Vznik basketbalu a jeho historie v Kolíně v letech 1935–1946*. Kutná Hora.

²⁹ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 17.

³⁰ FIBA Archive. 1946 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR MEN. Získáno 28. listopad 2017, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/event/p/gid/1/grid/C/rid/312/sid/2240/_/1946_European_Championship_for_Men/schedule.html.

³¹ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 73.

³² Najbrt, F. (1979). Písnička – to byl doping!. *Československý sport*, 27.

vítězové skupin B a C (tříčlenné) a dva nejlepší z čtyřčlenné skupiny. Naši byli ve skupině C společně se Švýcarskem a Belgií. Další země, které se účastnily turnaje: Itálie, Maďarsko, Polsko, Lucembursko, Francie, Holandsko a Anglie.³³

Sestava, která vzešla z dohody zemských náčelníků a technických komisařů českých i slovenských svazů a čítala 14 hráčů, byla následující: Jiří Drvota (23 let, 184 cm, levé křídlo, Uncas), Miloš Bobocký (24 let, 182 cm, střední útočník, ŠK Bratislava), Miroslav Vondráček (21 let, 179 cm, pravé křídlo, SK Philips), Ladislav Šimáček (Sokol Židenice), Ladislav Trpkoš (kapitán, 31 let, 190 cm, obránce, Uncas), Ján Hluchý (21 let, Železničiar Bratislava), Gustáv Herrmann (23 let, 185 cm, obránce, ŠK Bratislava), Josef Křepela (21 let, Blesk Bratislava), Josef Ezer (22 let, 180 cm, střední útočník, Slavia Praha), Pavel Nerad (Viktoria Žižkov), František Stibitz (Sokol Kolín), Emil Velenský (25 let, 184 cm, pravé křídlo/obránce, Uncas), Ivan Mrázek (20 let, 187 cm, střední útočník, Sokol Brno I), Josef Toms (24 let, 184 cm, levé křídlo Viktoria Žižkov).³⁴

V prvním utkání 30. dubna od 21:30 jsme se utkali se Švýcarsy. Československo zvítězilo 20:17 (12:7).³⁵ V naší základní pětce figuroval Trpkoš, Hluchý, Herrmann, Bobocký a Mrázek. Domácí hráli tvrdě, ale Čechoslováci si vybudovali vedení 6:0. Naši výborně bránili a zónovou obranou udrželi nakonec tříbodové vedení do konečného hvizdu. Bohužel se v tomto zápase zranil Ladislav Šimáček, který si udělal výron v kotníku a v turnaji již nenastoupil.³⁶ Bodově se za Čechoslováky prosadili: Bobocký 7 bodů, Hluchý 6 bodů, Mrázek 4 body, Trpkoš 2 body a Křepela 1 bod.³⁷

- ČSR³⁸ – Švýcarsko 20:17 (12:7)³⁹

Před druhým zápasem Čechoslováků se proti sobě utkali Švýcaři s Belgičany. Belgičané podlehlí domácím 23:33 (8:15). Naši tedy 2. května nastoupili k zápasu proti

³³ FIBA Archive. 1946 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR MAN. Získáno 28. listopad 2017, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/event/p/gid/1/grid/C/rid/312/sid/2240/_/1946_European_Championship_for_Men/group-standing.html.

³⁴ Tamtéž.

³⁵ Tamtéž.

³⁶ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 73.

³⁷ FIBA Archive. 1946 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR MAN. Získáno 28. listopad 2017, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/1/grid/C/rid/312/sid/2240/_/1946_European_Championship_for_Men/statistic.htm.

³⁸ Československá republika.

³⁹ FIBA Archive. 1946 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR MAN. Získáno 28. listopad 2017, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/1/grid/C/rid/312/sid/2240/_/1946_European_Championship_for_Men/statistic.htm.

Belgii, který se konal od 21:00. Diváci si samozřejmě přáli výhru pro Belgii, která by poslala Švýcary do semifinále. Sestava československého družstva pro zahájení zápasu byla opět stejná jako v prvním zápase. I vedení 6:0 si naši přenesli do tohoto utkání. Bohužel poté převzali taktovku Belgičané a ujali se vedení 12:9.⁴⁰ Po příchodu Ezra na palubovku našťěstí naši v poločase vedli o osm bodů (21:13).⁴¹ V poločase bylo skóre dokonce i vyrovnané (25:25), ale naši borci dokázali zápas zvládnout, a vyhrát ho tak 38:33. Zajistili si tím postup do semifinále, kde se měli utkat s Maďarskem. Nejlepším střelcem v tomto utkání za Čechoslováky byl Křepela s 12 body, dále se podařilo skórovat Mrázkovi 9 body, Velenskému, Bobockému, Hluchému a Ezrovi, kteří dali všichni shodně 4 body. Do tabulky střelců se zapsal i Herrmann, který dal jeden bod z trestného hodu. Za soupeře se střelecky nejvíce dařilo Hermansovi s devíti body.⁴²

- ČSR – Belgie 38:33 (25:25)⁴³

Do semifinále postoupila Anglie, která se utkala a prohrála s Lucemburskem, Polsko, které porazilo Belgii, a Italové, kteří přehráli Francii.⁴⁴ My jsme se tedy utkali s Maďary. Stalo se tak 3. května ve 20:00.⁴⁵ Do základní sestavy trenér poslal místo Herrmanna Drvockého a naši začali s osobní obranou, kterou poté opět změnili na zónovou. Čechoslováci vedli dokonce 25:5, ale poločas skončil 26:12.⁴⁶ Československý tým nakonec zvítězil jasně 42:28. Střelecky se v tomto zápase dařilo Mrázkovi s 11 body, Bobockému 6 body, Trpkošovi, Hluchému a Křepelovi 5 body, Drvotovi s Velenským 4 body a Tomsovi 2 body.⁴⁷

- ČSR – Maďarsko 42:28 (26:12)⁴⁸

⁴⁰ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s.74.

⁴¹ FIBA Archive. 1946 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 29. listopad 2017, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/3/grid/C/rid/312/sid/2240/_/1946_European_Championship_for_Men/statistic.html.

⁴² Tamtéž.

⁴³ Tamtéž.

⁴⁴ Tamtéž.

⁴⁵ Tamtéž.

⁴⁶ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 75.

⁴⁷ FIBA Archive. 1946 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 29. listopad 2017, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/A/grid/3/rid/313/sid/2240/_/1946_European_Championship_for_Men/statistic.html.

⁴⁸ Tamtéž.

Ve finále se naším soupeřem stala Itálie. Utkali jsme se 4. května od 21:30.⁴⁹ První body našeho týmu vsítil z trestného hodu Bobocký a ze hry se poprvé podařilo skórovat Křepelovi. Skóre bylo vyrovnané 5:4, ale poté udělali Italové bodovou šňůru a najednou tabule ukazovala 15:5 pro Italy. Naštěstí se poté podařilo skórovat i našim a díky Mrázkovi a Velenskému bylo poločasové skóre pouze 18:21 v náš neprospěch. Po změně stran šli zásluhou Velenského, Křepely a Tomse naši do vedení 25:22. Italové se ovšem opět dokázali dostat do vedení 31:29, ale faulem na Křepelu a technickým přestupkem Italů (stejný hráč byl počtvrté poslán na palubovku, tehdy bylo povoleno střídat jednoho hráče pouze třikrát), jsme šli po trestných hodech do nejmenšího možného vedení. Italové ještě vyrovnali, ale po Mrázkově dopichu neúspěšné střely Ezra bylo skóre 34:32 a takové i skončilo.⁵⁰

- ČSR – Itálie 34:32 (18:21)⁵¹

Československo se tak stalo mistrem Evropy pro rok 1946 a mohlo si poslechnout československou hymnu na oslavu svého vítězství. Druhá skončila Itálie a třetí Maďarsko. Nejlepším střelcem našeho národního týmu se stal Křepela s 31 body, za ním se umístil Mrázek s 29 a třetí dělené místo patřilo Bobockému a Velenskému s 18 body. Další střelci: Hluchý – 15 bodů, Trpkoš – 8 bodů, Toms – 6 bodů, Drvota – 4 body, Ezr – 4 body a Hermann 1 bod.⁵²

Josef Ezr, který sdílel své postřehy a zážitky v průběhu mistrovství do novin, se po ukončení šampionátu nechal slyšet, že obecenstvo v Ženevě bylo neobjektivnější, jaké kdy mohl vidět. Zmínka padla také o tom, že Francouzi byli měsíc a Italové dokonce šest neděl v přípravném táboře, kdežto naše družstvo se sehrávalo teprve při zápasech.⁵³

Ohlasy vítězství byly znát již v Ženevě, kde se našim reprezentantům dostalo oholení zdarma u holiče, a po příchodu do restaurace přestala hrát hudba. Žádosti

⁴⁹ FIBA Archive. 1946 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 29. listopad 2017, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/A/grid/3/rid/313/sid/2240/_/1946_European_Championship_for_Men/statistic.html.

⁵⁰ Jirků, A. (1946). Jak se stali mistry Evropy. *Naše cesta*, 2(19). A také Najbrt, F. (1979). Písnička – to byl doping!. *Československý sport*, 27(18), 5. a také *Kronika. Palubní deník reprezentantů na ME 1946*. ČBF – síň slávy.

⁵¹ Tamtéž.

⁵² FIBA Archive. 1946 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 29. listopad 2017, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/event/p/gid/A/grid/5/rid/314/sid/2240/_/1946_European_Championship_for_Men/schedule.html.

⁵³ *Rudé právo*, XVII., 1945, č. 26, s. 8.

o autogramy byly také samozřejmostí. Dr. František Hájek, který tým vedl, shrnul po návratu úspěch v článku s názvem Sedm splněných podmínek. Zdůraznil, že s Richardem Krombholzem a F. M. Markem vybírali tým podle hráčských schopností, ale také dle kvalit osobních. Pan Dr. Hájek uvádí, že zárodky individualizmu se mu povedlo zamést pod koberec, a měl tak jednotný, pevný a semknutý celek.⁵⁴

Při návratu domů na mistry čekal opět nelehký úkol. Museli se totiž vypořádat s kalamitou, cesta přes Francii a Německo tak trvala dokonce tři dny. Vlak, kterým cestovali, musel celý den stát a čekat v Karlsruhe. Po příjezdu, přesně týden po něm, přijal celý vítězný tým ministr školství Zdeněk Nejedlý. Hodinu po této návštěvě se mistři Evropy dostavili na ministerstvo zahraničních věcí k Janu Masarykovi. Ministr zahraničí uvedl, že reprezentanti udělali úspěch nejen sportovní, ale také politicko–propagační. Veliké zadostiučinění cítil Ladislav Trpkoš, který si při této příležitosti mohl vzpomenout na počátek jejich cesty, kdy se před odjezdem museli složit na 1800 korun, v Ženevě neměli peníze ani na tramvaj a před zápasem s Maďarem je nechtěli pustit do haly.⁵⁵

3.4 První liga 1946/1947

V této sezoně se uskutečnil turnaj o mistra Československa pro muže i pro ženy, kam se z Česka a ze Slovenska kvalifikovala vždy dvě družstva, jak tomu mělo být. Ovšem v ženské soutěži se turnaje nezúčastnil ani jeden tým ze Slovenska, protože se soutěž na tomto území neodehrála.⁵⁶

Mužského turnaje se zúčastnily tyto týmy: Sokol Brno I., ŠK Bratislava, Uncas Praha a VŠ Bratislava. Turnaj, ve kterém hrál každý s každým, vyhrál tým z Brna bez jediné porážky. Na druhém místě se umístil pražský tým. Třetí pozici obsadila VŠ Bratislava a čtvrtí skončili hráči z ŠK Bratislava. Snímek tabulky s pořadím a body následuje pro přehlednost.⁵⁷

⁵⁴ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 78.

⁵⁵ Tamtéž, s. 79.

⁵⁶ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 19.

⁵⁷ Tamtéž.

1. Sokol Brno I.	3	3	0	6
2. Uncas Praha	3	2	1	4
3. VŠ Bratislava	3	1	2	2
4. ŠK Bratislava	3	0	3	0

Obrázek 5. Snímek tabulky s pořadím sezony 1946/1947 muži. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 19.

Ženského turnaje se zúčastnila tato družstva: Sokol Kolín, Sokol Žabovřesky Brno, Zbrojovka Brno, Železničářky Hradec Králové. Turnaj opět vyhrály hráčky z Hradce Králové. Další pořadí lze vidět na následujícím snímku tabulky.⁵⁸

1. Železničářky Hradec Králové	3	3	0	6
2. Sokol Kolín	3	2	1	4
3. Sokol Žabovřesky Brno	3	1	2	2
4. Zbrojovka Židenice Brno	3	0	3	0

Obrázek 6. Snímek tabulky s pořadím sezony 1946/1947 ženy. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 19.

3.5 V. Mistrovství Evropy mužů a stříbro pro Československo

Páté mistrovství Evropy se konalo v Praze a domácí obhájili titulu z minulého turnaje v Ženevě. Utkání se hrála v hale Sokola Královské Vinohrady v Riegrových sadech. Tato hala byla budována od roku 1938, za války sloužila Wehrmachtu a SS jako lazaret

a po únoru roku 1946 byla předána do užívání Sokolům.⁵⁹

Naši reprezentanti sehráli v rámci přípravy pouze jedno přípravné mezistátní utkání. Zápas se hrál pět měsíců před začátkem samotného mistrovství v prosinci roku 1946. Češi odjeli do Paříže, kde bohužel prohráli s domácími 30:37. V dubnu se alespoň uskutečnily dva nominační turnaje. Nominace proběhla pod taktovkou náčelníka Československého basketbalového svazu Richarda Krombholze.⁶⁰

- ČSR – Francie 30:37⁶¹

Domácí šampionát začal 27. dubna 1947 a byl ukončen 3. května 1947. Ve hře o prvenství bylo poprvé 14 týmů. Svůj debut na ME si v Praze odbylo Rakousko,

⁵⁸ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 19.

⁵⁹ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 88.

⁶⁰ Tamtéž, s. 85.

⁶¹ Tamtéž.

Holandsko, Egypt a Albánie. Základní skupiny, do kterých byly celky rozlosovány, čítaly čtyři, potažmo tři týmy. První dva nejlepší celky z každé ze čtyř skupin postoupily do dvou semifinálových skupin, čtyři nejlepší mužstva poté hrála křížem semifinále.⁶² Turnaje se samostatně nezúčastnily kdysi silné týmy, mezi které patřilo Lotyšsko, Estonsko a Litva. Tyto celky byly pod hlavičkou SSSR.⁶³

Sestava reprezentantů Československa byla následující: Ladislav Trpkoš (Uncas), Václav Krása (Uncas), Jiří Drvota (Uncas), Emil Velenský (Uncas), Josef Bělohradský (Uncas), Josef Toms (Viktoria Žižkov), Ivan Mrázek (Sokol Brno I), Jan Kozák (Sokol Brno I), Miroslav Dostál (Sokol Brno I), Milan Fráňa (Sokol Brno I), Josef Ezr (Slavia Praha), Miroslav Vondráček (Phillips Praha), Gustáv Hermann (ŠK Bratislava), Miloš Bobocký (ŠK Bratislava) a Josef Křepela (Blesk Bratislava), který byl ovšem nakonec vyřazen.⁶⁴ Trenérem družstva byl Josef (Sepl) Fleischlinger.⁶⁵

Mezi nováčky v reprezentaci, mezi které patřili Dostál, Bělohradský, Krása a Kozák, na sebe nejvíce upozornil teprve devatenáctiletý Jan Kozák. Právě Jan zaznamenal v přípravném zápase 16 bodů.⁶⁶ Náš tým, ve kterém byli i tito borci, byl vylosován do skupiny společně s Polskem, Nizozemskem a Rumunskem.⁶⁷

Mezi novináři se československým reprezentantům příliš nevěřilo. V Lidové demokracii se kritizovala chybějící psychologická příprava, chybějící mezinárodní přípravné zápasy. Možnost pomoci týmu viděli autoři článků ve výhodě domácího prostředí.⁶⁸

První zápas základní skupiny sehráli Čechoslováci s Holandskem 27. dubna od 21:15. Toto měření sil skončilo jednoznačně pro naše. Konečné skóre bylo 93:19 (16:10). Nejlepší střelcem tohoto zápasu byl Vondráček, který nasbíral 29 bodů. Další

⁶² FIBA Archive. 1947 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 11. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/event/p/gid/A/grid/5/rid/314/sid/2240/_/1946_European_Championship_for_Men/schedule.html. https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/event/p/sid/2241/tid/270/_/1947_European_Championship_for_Men/schedule.html.

⁶³ Svaz sovětských socialistických republik, Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 88.

⁶⁴ Tamtéž.

⁶⁵ FIBA Archive. 1947 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 11. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2241/tid/270/_/1947_European_Championship_for_Men/index.html.

⁶⁶ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 88.

⁶⁷ FIBA Archive. 1947 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 11. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/event/p/sid/2241/tid/351/_/1947_European_Championship_for_Men/group-standing.html.

⁶⁸ *Lidová demokracie, III.*, 1947.

střelci: Mrázek a Velenský po 21 bodech, Bělohradský 6 bodů, Dostál 5 bodů, Drvota a Krása po 4 bodech a Trpkoš 1 bod. Nejlepším střelcem Holanďanů byli Van Someren a Koper se 4 body.⁶⁹

- ČSR – Holandsko 93:19 (16:10)⁷⁰

Druhý zápas odehráli Čechoslováci proti Rumunsku 28. dubna 1947 ve 20:00. I toto utkání naši reprezentanti vyhráli, a to 64:25 (26:8). V tomto utkání bylo družstvo Československa vedeno jako hostující družstvo. Nejlepším střelcem se stal Mrázek (12 bodů). Další střelci: Dostál a Trpkoš po 10 bodech, Vondráček 8 bodů, Toms 7 bodů, Velenský 6 bodů, Bobocký 5 bodů, Kozák, Ezr a Fráňa po 2 bodech. Za „domácí“ se zápas nejlépe střelecky vydařil P. Marossimu (6 bodů).⁷¹

- ČSR – Rumunsko 64:25 (26:8)⁷²

Třetí a poslední zápas základní skupiny odehráli Čechoslováci proti Polsku 29. dubna 1947 od 21:15. Domácí (ČSR) vyhráli 51:17 (18:5) a nejvíce bodů vsítíl Velenský (18 bodů). Další střelci: Mrázek 7 bodů, Vondráček a Kozák po 6 bodech, Trpkoš, Hermann a Bělohradský po 4 bodech a Drvota 2 body. Za hosty dal nejvíce (6) bodů Bogdan Bartosiewicz.⁷³

- ČSR – Polsko 51:17 (18:5)⁷⁴

V semifinálové skupině 1 jsme se setkali s Belgií, Francií a Maďarskem. Právě s hráči z Maďarska jsme sehráli první utkání v této skupině. Stalo se tak 30. dubna 1947 od 15:30. Utkání bylo velmi vyrovnané. Maďaři předváděli dobrou obranu i útok. Dařily se jim i trestné hody (17/22).⁷⁵ Čechoslováky držel hlavně Mrázek. Tento jednadvacetiletý pivotman třefoval střelbu přes hlavu i trestné hody a stal se s devatenácti body nejlepším střelcem zápasu. Ze zápasu museli být povinně pro čtyři

⁶⁹ FIBA Archive. 1947 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR MEN. Získáno 11. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/2/grid/A/rid/316/sid/2241/_/1947_European_Championship_for_Men/statistic.html.

⁷⁰ Tamtéž.

⁷¹ Tamtéž.

⁷² Tamtéž.

⁷³ Tamtéž.

⁷⁴ Tamtéž.

⁷⁵ 17 úspěšných z 22 střílených.

fauly vystřídání Velenský, Fráňa a Trpkoš. V zápase jsme nakonec zvítězili 52:48 (22:26). Za Maďary se nejvíce prosadil Istvan Timar se 17 body.⁷⁶

- ČSR – Maďarsko 52:48 (22:26)⁷⁷

Druhé utkání této skupiny sehráli naši s Francouzi 1. května 1947 od 19:30. Tomuto utkání přihlížel i prezident ČSR Edvard Beneš se svou manželkou Hankou, kteří byli v hledišti s dalšími asi sedmi tisíci diváků. Prezident mohl být po konci utkání spokojen, jelikož Československo vyhrálo 32:22 (16:7), za výherce se nejvíce třefoval Mrázek (12 bodů). Dále se prosadil Velenský (9 bodů), Bělohradský (6 bodů), Trpkoš (3 body), Krása (2 body). Za poražené Francouze dal nejvíce bodů Jean Duperray (7 bodů).⁷⁸

- ČSR – Francie 32:22 (16:7)⁷⁹

Poslední zápas této semifinálové skupiny byl odehrán proti Belgii dne 2. května 1947 od 21:15. Předpoklad, že Belgičané budou pro naše nejtěžším soupeřem, se potvrdil. Hosté se dostali ve druhé polovině dokonce z jedenáctibodového manka, když si pohlídali nejlepšího střelce ČSR Mrázka (nakonec 14 bodů). Dvě minuty před koncem byl stav 30:27.⁸⁰ Poté byl faulován Bělohradský a naštěstí proměnil oba trestné hody a hráči z Belgie již pouze snížili na konečných 32:29. Československo tak postoupilo do finále. V tomto utkání se dále prosadili: Trpkoš a Velenský po 6 bodech, Bělohradský se 4 body a Dostál 2 body. Za poražené se nejvíce prosadil Henri Hermans s 12 body.⁸¹

- ČSR – Belgie 32:29 (21:15)⁸²

Finále sehrálo Československo proti Sovětskému svazu 3. května 1947 od 21:30. Do tohoto utkání šli naši borci značně unaveni z předchozího měření sil. Hráči SSSR byli fyzicky připraveni výborně a do zápasu vstoupili velkým náparem. Vybuodovali si vedení dokonce 23:8. Čechoslováci se uchylovali hlavně ke střelbě z dálky, protože prosadit se

⁷⁶ FIBA Archive. 1947 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 11. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/1/grid/1/rid/317/sid/2241/_/1947_European_Championship_for_Men/statistic.html.

⁷⁷ FIBA Archive. 1947 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 11. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/1/grid/1/rid/317/sid/2241/_/1947_European_Championship_for_Men/statistic.html.

⁷⁸ Tamtéž.

⁷⁹ Tamtéž.

⁸⁰ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 93.

⁸¹ FIBA Archive. 1947 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 11. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/6/grid/1/rid/317/sid/2241/_/1947_European_Championship_for_Men/statistic.html.

⁸² Tamtéž.

pod košem bylo kvůli obrům ze Sovětského svazu složité.⁸³ Gruzínský basketbalista Otar Krkija z týmu šampionů kraloval na obranné i útočné polovině, když zaznamenal 23 bodů. Za Českoslováky se prosadili: Mrázek s 12 body, Velenský 11 body, Krása 7 body, Bělohradský 6 body a Trpkoš 1 bodem.⁸⁴

- ČSR – Sovětský svaz 37:56 (14:33).⁸⁵

Na prvním místě se tedy umístil Sovětský svaz, na druhém místě Československo, v souboji o třetí místo porazil Egypt Belgie 50:48. Pořadí na dalších místech: 5. Francie, 6. Polsko, 7. Maďarsko, 8. Bulharsko, 9. Itálie, 10. Rumunsko, 11. Holandsko, 12. Rakousko, 13. Jugoslávie a 14. Albánie.⁸⁶

Nejlépeším střelcem turnaje byl československý hráč Ivan Mrázek, který zaznamenal celkově 97 bodů (průměr 13,7 bodů na zápas). Druhým nejlepším střelcem byl Emil Velenský, který nastřílel 83 bodů.⁸⁷

Po tomto ME dosáhla dobrého výsledku také naše akademická družstva v srpnu na IX. světových akademických hrách v Paříži. Muži si poradili ve finále s Francií 28:23 a ženy, které hrály rovnou finále, ho také vyhrály. Ženy hrály s Itálií a zápas skončil 23:15.⁸⁸

Význam pro československý basketbal mělo i pozvání Sokola Brno I na klubový turnaj pořádaný v Nice. Tato akce se konala v lednu a turnaj je možno považovat za zárodek budoucího turnaje Poháru mistrů evropských zemí. Náš zástupce na turnaji ani jednou nezaváhal a ve finále si poradil i se skvělým AS Monaco 45:30. Chvilí nato odjeli Sokolové z Brna na čtyři zápasy do Afriky, kde si rovněž udrželi svoji suverenitu.⁸⁹

- Sokol Brno I – AS Monaco 45:30⁹⁰

⁸³ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 94.

⁸⁴ FIBA Archive. 1947 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR MEN. Získáno 11. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/A/grid/7/rid/318/sid/2241/_/1947_European_Championship_for_Men/statistic.html.

⁸⁵ Tamtéž.

⁸⁶ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 20.

⁸⁷ FIBA Archive. 1947 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR MEN. Získáno 11. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/statistics/p/rpp//tid/0/sid/2241/sp/ALL/ss/PT/srid/ALL/_/1947_European_Championship_for_Men/player-leaders.html.

⁸⁸ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 97.

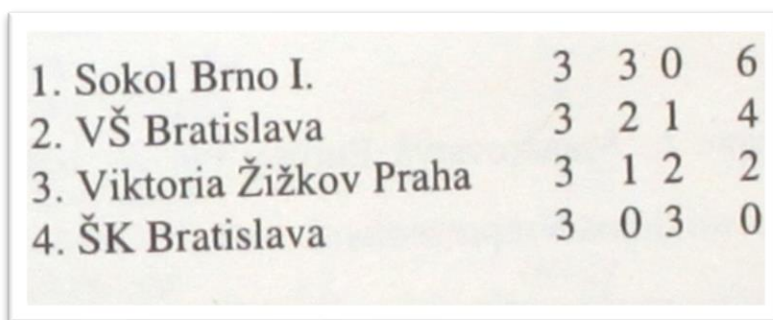
⁸⁹ Tamtéž.

⁹⁰ Tamtéž.

3.6 Sezona 1947/1948

I v této sezoně se hrály turnaje o mistra v mužské i ženské kategorii. Muži měli zastoupení i ze Slovenska, kdežto na ženském turnaji zástupci této části republiky chyběli. Mužský titul si potřetí odvezli opět hráči týmu Sokol Brno I. Ženský titul vyhrály hráčky Sparty Praha.⁹¹

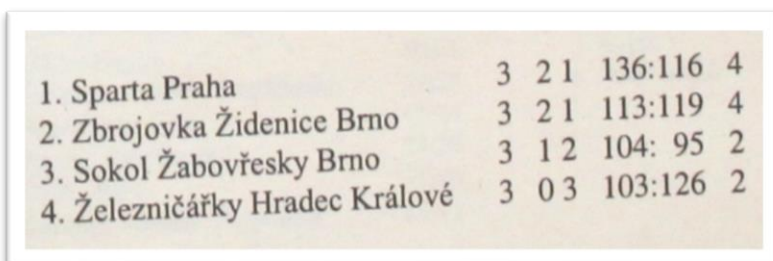
Soupeřem Sokola Brno I byli hráči z VŠ Bratislava, ŠK Bratislava a Viktoria Žižkov Praha. Celkové pořadí a bodové ohodnocení lze vyčíst z tabulky na obrázku s názvem Mistrovství Československa mužů 1947/1948. Sestava vítězů: Sokol Brno I: Mrázek, Kozák, Kolář, Helan, Dostál, Sís, Nabuchla. Za VŠ Bratislava nastoupili tito hráči: Kalina Krenický, Tiso, Kluvánek, Kukura a Štěpánek. V týmu Viktoria Žižkov figurovali: Toms, Kocourek, Adamíra, Kronský, Nerad a Novák. Na soupisce ŠK Bratislava byli tito borci: Bobocký, Herrmann, Mašek, Maršalka, Černý, Rolný.⁹²

1. Sokol Brno I.	3	3	0	6
2. VŠ Bratislava	3	2	1	4
3. Viktoria Žižkov Praha	3	1	2	2
4. ŠK Bratislava	3	0	3	0

Obrázek 7. Snímek tabulky Mistrovství Československa mužů 1947/1948. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 21.

Sparta Praha, v sestavě: Preussová, Šolcová, Merhautová, Hejná, Frágnerová a Kopanicová, musela v ženském turnaji čelit těmto týmům: Zbrojovka Židenice Brno, Sokol Žabovřesky Brno a Železničářky Hradec Králové. Celkové pořadí včetně bodového ohodnocení lze vyčíst z tabulky s názvem Mistrovství Československa žen 1947/1948.⁹³

1. Sparta Praha	3	2	1	136:116	4
2. Zbrojovka Židenice Brno	3	2	1	113:119	4
3. Sokol Žabovřesky Brno	3	1	2	104: 95	2
4. Železničářky Hradec Králové	3	0	3	103:126	2

Obrázek 8. Snímek tabulky Mistrovství Československa žen 1947/1948. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 21.

⁹¹ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 21.

⁹² Tamtéž.

⁹³ Tamtéž.

3.7 Olympijské hry v Londýně

Začátky příprav na OH⁹⁴ konané od 29. července do 14. srpna 1948 měly kořeny již v březnu tohoto roku. Přípravou byl pověřen Josef Fleischlinger, který rozdělil 23 hráčů do tří středisek. V Praze se vedoucím stal František Hájek, v Brně sám Fleischlinger a v Bratislavě Kuro Uberal.⁹⁵ Vedoucí příprav rozeslal plán přípravy i na čtrnáctidenní společné soustředění. Bohužel plán se nepodařilo naplnit dle očekávání. V Praze hráči ze Sokola Pražského museli nacvičovat na sletový přebor, v Bratislavě chyběla tělocvična. Týden před odletem začal tým trénovat. Sešli se v Praze a snažili se dohnat vše, co zameškali. Po zahájení této přípravy vyšla ovšem zpráva, že basketbalisté na OH nepoletí. Když uplynuly tři dny čekání, zda se soustředění rozpustí, dostali zprávu, že na turnaj pojedou. Místo tréninku se ovšem musely zařizovat pasy a další vybavení.⁹⁶

Olympijské hry s pořadovým číslem XIV., které se konaly ve Velké Británii, konkrétně v Londýně, měly na programu i basketbal. Tohoto turnaje se zúčastnilo 23 týmů ze tří kontinentů na základě volné přihlášky. Družstva byla vylosována do čtyř skupin. Tři skupiny byly po šesti družstvech a jedno bylo pětičlenné.⁹⁷ První dvě nejlepší z každé skupiny postoupila do bojů medailové pozice. Týmy, které se umístily na třetím a čtvrtém místě, hrály o deváté až šestnácté místo. Družstva na pátém a šestém místě bojovala o sedmnácté až dvacáté třetí místo. Zápasy o umístění byly hrány vylučovacím způsobem.⁹⁸

Naši reprezentanti byli ve skupině C společně s Argentinou, Egyptem, Peru, Švýcarskem a USA. Postupně se utkali se všemi soupeři.⁹⁹ V naší sestavě byli tito hráči: Ladislav Trpkoš (kapitán, Sokol Pražský), Václav Krása (Sokol Pražský), Jiří Drvota (Sokol Pražský), Jiří Siegl (Sokol Pražský), Josef Bělohradský (Sokol Pražský), Josef Toms (Sokol Žižkov), Ivan Mrázek (Sokol Brno I), Jan Kozák (Sokol Brno I), Josef Ezr (Sparta Praha), Ctirad Benáček (Sparta Praha), Zdeněk Chlup (SK Židenice Brno), Josef Kalina

⁹⁴ Olympijské hry.

⁹⁵ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 97.

⁹⁶ Fleischlinger, J. (1948). *Zpráva o basketbalovém turnaji na Olympijských hrách v Londýně 1948*. Strojopis oficiální zprávy, celkem 39 stran. Z pozůstalosti J. Fleischlingera.

⁹⁷ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 23.

⁹⁸ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 98.

⁹⁹ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 23.

(VŠ Bratislava), Zoltán Krenický (VŠ Bratislava) a Josef Křepela (Blesk Bratislava). Trenérem družstva byl Josef Sepl Fleischlinger.¹⁰⁰

První zápas sehráli hráči Československa proti týmu z Peru. Naši reprezentanti vstoupili do turnaje vítězně, když vyhráli 38:30 po bojovném výkonu.¹⁰¹ Čechoslováci měli náskok od začátku utkání. Když se ovšem hráči z Peru začali přibližovat, vzal si trenér Fleischlinger oddechový čas a chtěl po hráčích, aby hráli přes pivoty. Na hřišti byla taktika dodržena a vzešel z ní náš nejlepší střelec zápasu Mrázek, který nasbíral 16 bodů.¹⁰²

- ČSR – Peru 38:30 (22:15)¹⁰³

Jedinou porážku v základní části olympijského turnaje okusili Čechoslováci s USA, od kterých dostali 53 bodů. Hráči ČSR vsítli pouze 28 bodů, konečné skóre tedy bylo 53:28 (23:12) pro USA.¹⁰⁴ Naším nejlepším střelcem byl opět Mrázek, tentokrát dal ovšem pouze bodů 6. Američané měli pouze čtyři hráče v celém týmu s výškou pod 190 cm, což se v zápase projevilo. Robert Kurland, úřadující pod oběma koši, měřil dokonce 213 cm.¹⁰⁵

Další zápas reprezentanti Československa již opět vyhráli. Porazili Egypt 52:38 (25:16), když zápasu přihlíželo 1500 diváků, mezi nimiž byli i naši reprezentanti v šermu a boxu. Zápas tak sledoval i pozdější zlatý medailista Július Torma, který zvítězil ve welterové váze. Nejlepším střelcem vítězů byl tentokrát Benáček s 19 body.¹⁰⁶

Čtvrtý zápas základní skupiny vyzněl vítězně pro ČSR, když vyhrálo nad Švýcarskem 54:28 (24:7). Nejlepším střelcem vítězného družstva byl opět tradičně Mrázek, který nasázel do soupeřova koše 16 bodů.¹⁰⁷

Naprosto klíčovým se stalo poslední utkání ve skupině, ve kterém nastoupili reprezentanti Československa proti Argentině. Hráči z Jižní Ameriky měli od začátku mírně navrch, poločas ovšem skončil jednobodovým vedením našich.¹⁰⁸ Ve druhé půli

¹⁰⁰ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 98.

¹⁰¹ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 23.

¹⁰² Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 99.

¹⁰³ Tamtéž.

¹⁰⁴ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 23.

¹⁰⁵ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 100.

¹⁰⁶ Tamtéž.

¹⁰⁷ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 100.

¹⁰⁸ Tamtéž.

se podařilo náskok navýšit a konečné skóre bylo 45:41.¹⁰⁹ Trenér chválil hráče za skvělou hru.¹¹⁰ Českoslovenští reprezentanti tak postoupili do vyřazovacích částí, kde na ně ve čtvrtfinále čekal vítěz skupiny a Brazílie.¹¹¹

1. USA	5	0
2. Československo	4	1
3. Argentína	3	2
4. Peru	2	3
5. Egypt	1	4
6. Švajčiarsko	0	5

Obrázek 9. Snímek tabulky Skupina D po základní části. Tabulka v originále převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 23.

Ve čtvrtfinále se zmiňovanou Brazílií ovšem skončila naděje na medaile. Hráči ČSR měli dva dny na regeneraci před tímto utkáním. Trenér chtěl před zápasem po hráčích, aby si nenechali vnutit rychlou hru Brazilců. Nervózní první poločas byl u konce a na tabuli svítilo 13:10 pro ČSR. Druhý poločas začal desetiminutovým náparem soupeře z Brazílie. Ti tak dovedli zápas do vítězného konce ve svůj prospěch 28:23.¹¹² Zápas měl interní dohru v reprezentačním táboře Československa. Hráči ze Sokola Pražského se cítili poškozeni tím, že nedostali dostatek příležitosti na hřišti. Nejvíce byl slyšet Václav Krása, který měl 8,5 minuty na zápas a v posledních dvou kláních nenastoupil. Do dalšího zápasu s Chile udělal trenér změnu a postavil celou základní pětku z hráčů ze Sokola Pražského.¹¹³ Dokonce i kapitán týmu Ladislav Trpkoš si s odstupem času myslel, že zápas byl ovlivněn špatným střídáním.¹¹⁴ Naším nejlepším střelcem byl opět Mrázek, který zaznamenal 12 bodů.¹¹⁵

¹⁰⁹ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 23.

¹¹⁰ Fleischlinger, J. (1948). *Zpráva o basketbalovém turnaji na Olympijských hrách v Londýně 1948*. Strojopis oficiální zprávy, celkem 39 stran. Z pozůstalosti J. Fleischlingera.

¹¹¹ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 23.

¹¹² Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 103.

¹¹³ Fleischlinger, J. (1948). *Zpráva o basketbalovém turnaji na Olympijských hrách v Londýně 1948*. Strojopis oficiální zprávy, celkem 39 stran. Z pozůstalosti J. Fleischlingera.

¹¹⁴ *Československý sport*, XVII., 1969, č. 16.

¹¹⁵ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 101.

Další zápas v případě výhry mohl posunout hráče ČSR do boje alespoň o páté místo. Toto utkání sehráli reprezentanti Československa s Chile. Nejlepším střelcem za hráče ze středu Evropy byl Křepela s 10 body, což ovšem na výhru nestačilo. Zápas skončil 38:36 (14:13) pro chilské hráče, a ČSR se tak mělo utkat v boji o sedmé místo.¹¹⁶

O sedmé místo se Čechoslováci utkali s Koreou. Z tohoto měření sil vyšli lépe Evropané, když o jediný bod 39:38 vyhráli. V poločase ovšem skóre vyznívalo pro soupeře, a to dokonce 13:23. Nejlepším střelcem ČSR byl Benáček s 14 body.¹¹⁷

Olympijským vítězem se staly USA, které vyhrály již podruhé. Na druhém místě se umístila Francie, třetí pozici obsadil celek, který vyřadil ČSR ve čtvrtfinále, tedy Brazílie.¹¹⁸ Pořadí na dalších místech: 4. Mexiko, 5. Uruguay, 6. Chile, 7. Československo, 8. Korea, 9. Kanada, 10. Peru, 11. Belgie, 12. Filipíny, 13. Kuba, 14. Irán, 15. Argentina, 16. Maďarsko, 17. Itálie, 18. Čína, 19. Egypt, 20. Velká Británie, 21. Švýcarsko, 22. Irák, 23. Irsko.¹¹⁹

Po OH se v basketbalových kruzích v Československu rozvinula debata na téma, kam směřuje československý basketbal. Trenér olympioniků se vyjádřil, že improvizace, kterou naši hráči dokázali vyhrát zlato a stříbro na ME, již přestává stačit. Sedmé místo z olympijského turnaje není špatné, ale pokud se chceme posunout dál, udává Fleischlinger, musíme se zaměřit na nacvičenou hru.¹²⁰ Trenér poté ještě dodal: „...Hrajeme zónovou obranu... Ovšem nám se daří v malých tělocvičnách. Na mezinárodním poli se však setkáváme s regulárními tělocvičnami a na takových rozměrech se ona hraje mnohem hůře... Nestačí mít v družstvu hráče ovládající jen zónu nebo osobku, ale všichni musí přesně ovládat obojí, i jejich spojení. Na mezinárodním poli se hraje téměř výlučně osobní obrana, s níž si nevíme rady a jsme odkázáni na improvizaci. Konečně třetím bodem našeho zlepšení je najít hráče, kteří dovedou rozehrát míč. Toto se nedá naučit. To je vrozeno... Víme, že jsme již dosti vysoko, ale tím těžší je cesta výše a my se musíme dostat výše, poněvadž ustrnutí je cestou dolů.“¹²¹

¹¹⁶ Fleischlinger, J. (1948). *Zpráva o basketbalovém turnaji na Olympijských hrách v Londýně 1948*. Strojopis oficiální zprávy, celkem 39 stran. Z pozůstalosti J. Fleischlingera.

¹¹⁷ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 103.

¹¹⁸ Tamtéž.

¹¹⁹ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 24.

¹²⁰ Fleischlinger, J. (1949). Hrají českoslovenští basketbalisté svým vlastním osobitým způsobem?. *Instruktor pro míčové hry*, 1(1), 8.

¹²¹ Fleischlinger, J. (1949). Možnosti zlepšení čs. Košíkové. *Poznatky z Londýna. Instruktor pro míčové hry*, 1(2), 24.

3.8 Sokol Brno I a Sparta Praha mistry v sezoně 1948/1949

Nejen basketbalový život byl ovlivněn únorovými událostmi v roce 1948. Po zvolení komunistů k moci následovaly kroky k větší kontrole a státnímu řízení. Nejprve došlo k reorganizaci Sokola a poté bylo k datu 31. března vyhlášeno sjednocení tělesné výchovy a sportu. V roce 1949 byl schválen zákon o státní péči o tělesnou výchovu a sport.¹²²

Domácí soutěž pro muže měla vyvrcholení opět v podobě turnaje o mistra Československa. Tentokrát se turnaj uskutečnil na neutrální půdě ve Svitu a zúčastnilo se ho šest týmů. Čtveřice celků byla z Čech a Moravy a dva ze Slovenska. Družstva, která se probojovala na turnaj včetně soupisek, byla: Sokol Brno I (Dostál, Fráňa, Helan, Kolář, Kozák, Mrázek I., Nebuchla a Sís), Sokol Pražský (Bělohradský, Drvota, Krása, Mrázek S., Siegel, Styksa, Trpkoš a Velenský), Sokol Žižkov (Adamíra, Kocourek, Nerad, Novák, Kocourek, Řehoř, Skronský a Toms), NV Bratislava (Bobocký, Černý, Herrmann, Krnáč, Maršalka, Mašek, Rolný a Paulík) a VŠ Bratislava (Kalina, Krenický, Kluvánek, Kukura, Štěpánek a Tiso).¹²³

Mistrem se již počtvrté stal Sokol Brno I, který se mohl opřít o dobré výkony zejména Mrázka, Kozáka a Koláře. Na druhém místě se umístila Sparta Praha a bronz si odvezl Sokol Pražský. Další pořadí včetně bodů lze nalézt v tabulce s názvem Mistrovství Československa muži 1948/1949. Výsledky vzájemných zápasů lze vyčíst ze snímku tabulky Vzájemné zápasy 1948/1949.¹²⁴

1. Sokol Brno I.	5	4	0	1	183:128	8
2. Sparta Praha	5	3	0	2	162:135	6
3. Sokol Pražský	5	2	1	2	158:163	5
4. NV Bratislava	5	1	2	2	135:147	4
5. VŠ Bratislava	5	2	0	3	142:168	4
6. Sokol Žižkov Praha	5	1	1	3	117:146	3

Obrázek 10. Snímek tabulky Mistrovství Československa muži 1948/1949. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 25.

¹²² Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 105.

¹²³ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 25.

¹²⁴ Tamtéž.

	Brno	Sparta	Sokol	NV	ŠK	Žižkov
1. Sokol Brno I.	x	32:34	51:26	25:20	43:29	32:19
2. Sparta Praha	34:32	x	29:33	38:22	22:26	39:22
3. Sokol Pražský	26:51	33:29	x	31:31	44:35	24:27
4. NV Bratislava	20:25	22:38	31:31	x	36:27	26:26
5. VŠ Bratislava	29:43	26:22	35:44	27:36	x	25:23
6. Sokol Žižkov	19:32	22:39	27:24	26:26	23:25	x

Obrázek 11. Snímek tabulky Vzájemné zápasy 1948/1949. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 25.

Ženy svůj turnaj neměly, protože se na Slovensku opět soutěž nehrála, a tak vítěz vzešel z ligy hrané v Čechách. Na prvním místě skončila Sparta Praha, na druhém Železničářky Hradec Králové a bronz patřil Sokolu Žabovřesky Brno. Další pořadí včetně bodů lze vyčíst ze snímku tabulky 1. liga žen 1948/1949. Sestava vítězek byla následující: Hejná, Frágnerová, Kopanicová, Merhautová, Preussová, Scheinostová a Šolcová.¹²⁵

1. Sparta Praha	14	11	1	2	23
2. Železničářky Hradec Králové	14	8	1	5	17
3. Sokol Žabovřesky Brno	14	8	0	6	16
4. Sokol Pražský	14	8	0	6	16
5. Zbrojovka Židenice Brno	14	7	2	5	16
6. Viktoria Žižkov Praha	14	6	0	8	12
7. Dynamo Slávia Praha	14	5	0	9	10
8. Stadión Jaroměř	14	1	0	13	2

Obrázek 12. Snímek tabulky 1. liga žen. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 26

Československý basketbal na mezinárodní úrovni strádal. Ženy neodehrály ani jeden mezinárodní zápas, muži odehráli čtyři, ale nezúčastnili se společně s SSR, Itálií a dalšími zeměmi.¹²⁶ V přátelských mezinárodních zápasech porazili Čechoslováci například Maďary 43:42, v prodloužení s Itálií prohráli 46:44.¹²⁷ Z politických důvodů byl dokonce odvolán dosavadní trenér reprezentace Josef Fleischlinger. Sám pan Fleischlinger se k tématu vyjádřil ve své knize, která sice nebyla vydána, avšak několik výtisků přesto existuje. Kniha nese název Svědectví o zneužívání mocenských sil v basketbale a autor v ní píše toto: „*Již mnohokrát jsem se ptal sám sebe, proč jsem tak dlouho vydržel u basketbalu a snášel pronásledování, vyšetřování a stále odvolávání z některých funkcí. Byla to snad nesmírná radost a sepětí s tímto sportem, že jsem mu*

¹²⁵ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 26.

¹²⁶ Tamtéž.

¹²⁷ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 107.

obětoval téměř vše. Když se v roce 1948 zmocnili komunisti moci, stál náš basketbal na výši evropské špičky. Proto se ani neodvážil svoji moc uplatnit obzvláště, když neměli žádné odborníky, kteří by jejich moc mohli uplatnit. Je nutné říci, že československá reprezentace byla z řad studentů a byla silně antikomunistická. To ovšem bylo trnem v oku komunistům, kteří již počínali formovat svoje plány v tělovýchově. Když pak v roce 1951 začala se intenzivně zajímat o naši činnost oddělení kádrová, nastalo pronásledování všech antikomunisticky smýšlejících sportovců. Byl jsem s mnoha hráči vyloučen z reprezentace, ale když se ukázalo, že není žádný schopný trenér z řad komunistů pro připravované OH v roce 1952, byl jsem znovu povolán k družstvu. Když jsme ale skončili bez úspěchu (vyřadili nás USA a Uruguay – pozdější medailisté na prvním a třetím místě), použili u nás opěr rozpuštění mužstva a odvolání trenéra.“¹²⁸

Útěchou tak mohla být alespoň účast na X. světových univerzitních hrách, které se konaly v Budapešti a byly organizovány Mezinárodním svazem studentstva. Účast byla ovšem poznamenána rostoucí politizací studentského hnutí a také vznikem Mezinárodní univerzitní sportovní federace (FISU¹²⁹), která se rozhodla pořádat vlastní týden sportu, který univerzitním hrám konkuroval. Muži, obhajující zlato z Paříže 1947, vedeni Františkem Hájkem, se tentokrát museli sklonit před vítězi ze SSSR, kterým podleli po vyrovnaném boji 51:78.¹³⁰ Ženy skončily na třetím místě za SSSR a Maďarskem. Na čtvrtém a rovněž posledním místě se za ČSR umístila Francie.¹³¹

3.9 Sezona 1949/1950

V této sezoně se opět obnovil systém celostátní soutěže bez konečného turnaje o mistra. Tento systém byl pro muže i ženy. Muži měli ve své tabulce deset účastníků. Mistrem se opět (po páté) stal Sokol Brno I v následující sestavě: Fráňa, Helan, Kolář, Kozák, Mrázek, Nebuchla a Sís.¹³²

¹²⁸ Fleischlinger, J. *Svědectví o zneužívání mocenských sil v basketbale*. Nevydaný strojopis.

¹²⁹ International University Sports Federation byla založena 1. leden 1949.

¹³⁰ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 107.

¹³¹ Mrázek, S. (1949). Košíková žen na X. SALH. *Instruktor pro míčové sporty*, 1(9), 138–139.

¹³² Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 28.

Obrázek 13. Mistři 1. ligy. Zleva stojící Sís, Mrázek, Dr. Dostál a Nebuchla; klečící Nečas, Kozák a Kolář. Fotografie převzata z periodika (1950). *Ruch v tělovýchově a sportu*, 5(14), 10.

Na druhé příčce se umístil tým s názvem Bratrství Sparta Praha ve složení: Bednář, Ezr, Kinský, Matoušek, Škeřík, Matoušek a Vančura. Třetí místo obsadil Sokol Žižkov Brno s těmito muži na soupisce: Adamíra, Franc, Kocourek, Kodl, Skronský a Toms. Další pořadí lze vyčíst ze snímku tabulky s názvem 1. liga mužů 1949/1950, výsledky všech vzájemných zápasů ze snímku tabulky Vzájemné zápasy muži 1949/1950.¹³³

¹³³ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 28.

1. Sokol Brno I.	18	16	0	2	874:581	32
2. Bratrství Sparta Praha	18	16	0	2	693:488	32
3. Sokol Žižkov Brno	18	13	0	5	572:525	26
4. NV Bratislava	18	11	0	7	677:586	22
5. VŠ Bratislava	18	9	0	9	588:573	18
6. ČSD Kolín	18	9	0	9	670:663	18
7. Sokol Pražský	18	7	1	10	619:617	15
8. ZNB Bratislava	18	4	1	13	574:707	9
9. Železničáři Hradec Králové	18	4	0	14	561:728	8
10. Sokol Žabovřesky Brno	18	0	0	18	476:836	0

Obrázek 14. Snímek tabulky 1. liga mužů 1949/1950. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 28.

	Brno	Sparta	Žižkov	NV	VŠ	Kolín	Sokol	ZNB	H.Král.	Žabovř.
1. Sokol Brno	X	34:23 28:31	52:35 52:37	56:47 35:32	53:23 30:43	37:35 45:43	52:31 43:30	74:21 29:25	58:23 59:39	63:33 75:25
2. Sparta Praha	31:28 23:34	X	38:29 31:41	49:30	50:33	43:35	37:31 36:34	54:27 38:24	51:23	53:23 53:37
3. Sokol Žižkov	37:52 35:52	41:31 29:38	X	35:32	32:31	24:38	39:37 27:26	43:31 40:37	24:38	42:17 36:16
4. NV Bratislava	32:35 47:56	30:49	32:35	X	39:27 46:39	42:32 38:28	37:40	45:29	60:28	48:33 27:24
5. VŠ Bratislava	43:30 23:53	33:50	31:32	39:46 27:39	X	41:19 54:48	29:31	51:40	36:29	42:32 24:17
6. ČSD Kolín	43:45 35:37	35:43	38:24	28:38 32:42	48:54 19:41	X	37:31 33:25	39:37 31:28	30:22 41:36	49:39 61:21
7. Sokol Pražský	30:43 31:52	34:36 31:37	26:27 37:39	40:37	31:29	25:33 31:37	X	35:35	34:28	51:25 58:33
8. ZNB Bratislava	25:29 21:74	24:38 27:54	37:40 31:43	29:45	40:51	28:31 37:39	35:35	X	31:27 30:48	44:18 42:27
9. Železničáři Hr.Králové	39:59 23:58	23:51	38:24	28:60 41:57	29:36 27:34	36:41 22:30	39:51 28:34	48:30 27:31	X	42:38 30:18
10. Sokol Žabovřesky	25:75 33:63	37:53 25:53	16:36 17:42	24:27 33:48	17:24 32:42	21:61 39:49	33:58 25:51	27:42 18:44	18:30 38:42	X

Obrázek 15. Snímek tabulky Vzájemné zápasy muži 1949/1950. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 28

V ženské 1. lize se utkalo devět celků. Jediným celkem ze Slovenska byl tým VŠ Bratislava. Již po podzimní části měly možnost ligu vyhrát pouze čtyři celky, proto byla jarní část soutěže mnohem slabší. Rozhodnuto bylo i o sestupujícím (VŽ Ostrava), a tak nebyly výjimkou skrečované a neodehrané zápasy. Soutěž nakonec vyhrálo Bratrství Sparta Praha ve složení: Hejná, Frágnerová, Kopanicová, Merhautová, Preussová, Schneinostová a Šolcová. Druhé místo obsadila Zbrojovka Židenice Brno (Kučerová, Marková, Peyreková, Peterková) a na třetí pozici se umístil Sokol Žabovřesky Brno s těmito hráčkami: Bártlová, Harašová, Holešovská, Tomášková a Vágnerová. Další pořadí je patrné ze snímku tabulky s názvem 1. liga žen 1949/1950. Výsledky jednotlivých utkání lze vyčíst ze snímku tabulky Vzájemné zápasy ženy 1949/1950.¹³⁴

¹³⁴ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 29.

1. Bratrství Sparta Praha	16	14	1	1	613:422	29
2. Zbrojovka Židenice Brno	16	12	1	3	519:374	25
3. Sokol Žabovřesky Brno	16	12	0	4	454:366	24
4. Železničářky Hradec Králové	16	8	1	7	431:411	17
5. Dynamo Slávia Praha	16	7	0	9	516:500	14
6. Sokol Žižkov Praha	16	7	0	9	391:409	14
7. Sokol Pražský	16	6	1	9	422:452	13
8. VŠ Bratislava	16	2	0	14	341:527	4
9. VŽ Ostrava	16	2	0	14	338:539	4

Obrázek 16. Snímek tabulky 1. liga žen 1949/1950. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 29.

	<i>Sparta</i>	<i>Zbroj.</i>	<i>Žabovř.</i>	<i>H.Král.</i>	<i>Dynamo</i>	<i>Žižkov</i>	<i>Sokol</i>	<i>VŠ</i>	<i>Ostrava</i>
1. Sparta Praha	X	31:30 29:29	29:32 50:28	28:25	37:27 28:16	48:23	29:19 57:29	26:23 55:18	56:28
2. Zbrojovka Brno	29:29 30:31	X	33:35 28:24	28:23 24:20	37:36	25:23	36:18	41:24 26:16	50:23 45:14
3. Sokol Žabovřesky	28:50 32:29	24:28 35:33	X	34:16 30:18	40:24	20:24	24:20	31:27 33: 9	29:23
4. Železnič. Hr.Králové	25:28	20:24 23:28	18:30 16:34	X	23:21 38:23	29:28	23:19 29:29	25:21 21:20	37:21 44:24
5. Dynamo Praha	16:28 27:37	36:37	24:40	23:38 21:23	X	33:31 36:23	31:27 29:20	58:20 36:25	54:27 26:28
6. Sokol Žižkov	23:48	23:25	24:20	28:29	23:36 31:33	X	20:22 22:32	30:27 44:27	20:25
7. Sokol Pražský	29:57 19:29	18:36	20:24	29:29 19:23	20:29 27:31	32:22 22:20	X	34:15 27:19	35:19 32:20
8. VŠ Bratislava	18:55 23:26	16:26 24:41	9:33 27:31	20:21 21:25	25:36 20:58	27:44 27:30	19:27 15:34	X	20:16 30:24
9. VŽ Ostrava	28:56	14:45 23:50	24:44 23:29	28:26 21:37	27:54	25:20	20:32 19:35	24:30 16:20	X

Obrázek 17. Snímek tabulky Vzájemné zápasy ženy 1949/1950. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 29.

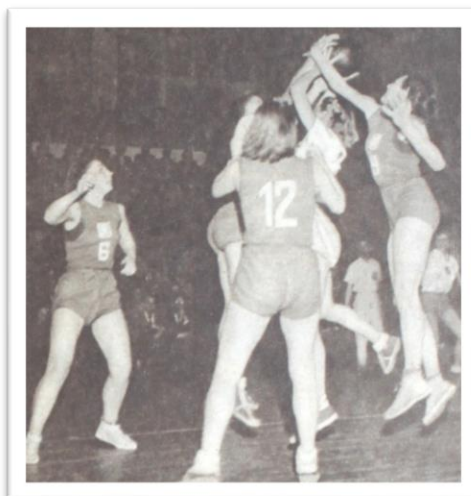
3.10 II. ME žen v Budapešti s bronzovou příchutí

Pro československé ženské reprezentantky byl rok 1950 rokem zlomovým. Již od začátku roku se připravovaly na blížící se ME žen v Maďarsku, přípravy probíhaly například ve střediscích v Praze a Brně. Původně bylo vybráno 33 hráček. Po šesti nedělích technická komise vybrala 18 reprezentantek, další dvě hráčky byly vyřazeny. Následovalo soustředění v tréninkovém táboře v Liberci ve dnech od 17. do 30. dubna.¹³⁵

Dne 2. dubna 1950 sehrály reprezentantky ČSR přípravný zápas s Maďarskem v Praze v sokolově na Riegrových sadech. Na místě se dokonce pro zájemce prodávala pravidla basketbalu. Špatné trestné hody a obrana domácích hráček byly kompenzovány dobrou technickou hrou a kondicí. Na výhru Čechoslovaček to bohužel

¹³⁵ Házená, košíková, odbíjená, II., 1950, č. 3, s. 80.

nestačilo, prohrály 37:39 (17:16). Střelkyně za ČSR: Kopáčková 9 bodů, Bartlová 8, Patková 6, Preussová 5 bodů.¹³⁶

Obrázek 18. Snímek ze zápasů žen proti Maďarsku. Fotografie převzata z periodika. *Ruch v tělovýchově a sportu*, V., 1950, č. 14, s. 3.

Svůj zápas s Maďarskem odehráli i muži. Ti se utkali v sokolově na Vinohradech. Domácí vyhráli 49:46 a ukázali, že jsou stále v evropské basketbalové špičce, když byla vidět jejich technická, taktická i střelecká vyspělost.¹³⁷

Obrázek 19. Snímek ze zápasu mužů ČSR proti Maďarsku ve vinohradské sokolovně. Obrázek převzat z periodika *Rudé právo*, XXXI., 1950, č. 4, s. 6.

V době příprav na ME žen v Budapešti se stále ještě hráči/hráčky rozdělovali na útočníky/útočnice a obránce/obránkyně. Eva Sládečková Preussová se na toto téma

¹³⁶ *Rudé právo*, XXXI., 1950, č. 4, s. 6.

¹³⁷ Tamtéž.

vyjádřila: „Začínala jsem u trenérky Kněnické a u Pepíčka Klímy. Ten mě pozval do UNCAS. Hodila jsem je jim jako obránkyně. V padesátých letech jsem hrála ve Spartě, pořád v obraně většinou s Lídou Šolcovou. Závodně jsem běhala stovku i dvoustovku. Měla jsem dobré fyzické předpoklady.“¹³⁸

Před samotným turnajem o mistra Evropy se reprezentantky ČSR zúčastnily ještě třech přípravných utkání. Všechna tato klání skončila vítězně pro Českoslovačky. Hráčky se ještě 7. května zúčastnily přehlídky na oslavu konce války, a do Budapešti tak dorazily teprve den před jejich prvním utkáním.¹³⁹

II. mistrovství Evropy žen se konalo od 14. května do 20 května 1950 v Budapešti v Maďarsku. Pozvání bylo posláno 24 zemím, přihlášku poslalo 12 zemí. Losování proběhlo teprve den před samotným zahájením na zasedání technické komise za účasti předsedy FIBA¹⁴⁰ Williama Jonese. Při losování byla družstva rozdělena do tří skupin. Dva nejlepší týmy z každé skupiny postupovaly do finálové skupiny, výsledky se započítávaly. Zápasy se hrály na otevřeném Stadionu Újpest. Na hřišti byla položena dřevěná palubovka, do hlediště se mohlo vejít 15 000 diváků. Pro naše reprezentantky byl tento turnaj první velkou akcí, na které se účastnily. V Římě v roce 1938, kde se konalo první ME, chyběly.¹⁴¹

Sestava československého výběru byla následující: Marie Chytilová Schneinostová (Bratrství Sparta), Eva Frágnerová (Bratrství Sparta), Hana Ezrová Kopáčková (kapitánka, Bratrství Sparta), Eva Preussová (Bratrství Sparta), Miroslava Hejná (Bratrství Sparta), Ludmila Šolcová (Bratrství Sparta), Jaroslava Mirovická (Sokol Pražský), Miroslava Tomášková Štaudová (Sokol Žabovřesky), Zdena Vágnerová Dobrá (Sokol Žabovřesky), Stanislava Bartlová (Sokol Žabovřesky), Jiřina Holešovská (Sokol Žabovřesky), Věra Patková (Slavia ZJS Dynamo Praha), Marie Kučerová (Zbrojovka Brno), Věra Peyrková (Zbrojovka Brno).¹⁴² Trenérem výběru byl Lubomír Dobrý.¹⁴³

¹³⁸ *Pocta basketbalovým legendám.* (2014). Dokumentární cyklus České televize.

¹³⁹ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy.* Praha: Olympia, s. 110.

¹⁴⁰ FIBA – International Basketball Federation, Mezinárodní basketbalová federace, založena 18. června 1932.

¹⁴¹ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy.* Praha: Olympia, s. 111.

¹⁴² Tamtéž, s. 112.

¹⁴³ FIBA Archive. 1950 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 14. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2271/tid/270/_/1950_European_Championship_for_Women/index.html.

Československo bylo vylosováno do skupiny C společně s Itálií, Nizozemskem a Švýcarskem. Nejprve se hráčky ČSR utkaly se Švýcarskem, poté s Itálií, a nakonec s Nizozemskem. První zápas skončil jasnou výhrou našich, když zvítězili 70:16 (28:5). V tomto zápase se prosadila nejvíce Chytilová s 19 body, dále skórovaly: Frágnerová 12 bodů, Ezrová Kopáčková 11 bodů, Tomášková Štaudová a Dobrá Vágnerová po 8 bodech, Bartlová 6 bodů, Patková a Šolcová po 2 bodech a Preussová a Peyrková po 1 bodu. Ze Švýcarek se nejlépe střelecky dařilo reprezentantce se jménem Liliane Pfeuti, která zaznamenala 8 bodů.¹⁴⁴

- ČSR – Švýcarsko 70:16 (28:5)¹⁴⁵

V druhém utkání zdolaly Českoslovačky Italky pouze o šest bodů 40:34 (21:21). Z ČSR se bodově prosadily: Ezrová Kopáčková s 10 body, Preussová 9 body, Štaudová Tomášková a Dobrá Vágnerová po 6 bodech, Hajná 5 body, Chytilová 3 body a Frágnerová 1 bodem. Nejlepší střelkyní Itálie a potažmo celého zápasu byla s 10 body Liliana Ronchetti.¹⁴⁶

- ČSR – Itálie 40:34 (21:21)¹⁴⁷

Poslední zápas základní části odehráli reprezentantky Československa proti Nizozemsku. V tomto utkání vyhráli velkým rozdílem 48:19 (16:11). Střelecky se dařilo zejména Frágnerové – 14 bodů, Štaudové Tomáškové – 10 bodů, Chytilové – 8 bodů a Ezrové Kopáčkové – 7 bodů. Bodově se dokázala prosadit i Kučerová se 4 body, Patková 2 body, Peyrková 2 body a Preussová 1 bodem z trestného hodů. Za poražené dala nejvíce bodů (7) hráčka Bep van Petten.¹⁴⁸

- ČSR – Nizozemsko 49:19 (16:11)¹⁴⁹

Do finálové skupiny 1 se kromě ČSR proboujvala ještě Itálie, Francie, Polsko, Maďarsko a Sovětský svaz. Ve skupině 2, která hrála o 7. až 12. místo, byly tyto celky: Švýcarsko, Rakousko, Bělorusko, Nizozemsko, Rumunsko a Izrael.¹⁵⁰

¹⁴⁴ FIBA Archive. 1950 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 14. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/2/grid/C/rid/328/sid/2271/_/1950_European_Championship_for_Women/statistic.html

¹⁴⁵ Tamtéž.

¹⁴⁶ Tamtéž.

¹⁴⁷ Tamtéž.

¹⁴⁸ Tamtéž.

¹⁴⁹ Tamtéž.

¹⁵⁰ Tamtéž.

Group 1							Games			Points		
#	URS	HUN	TCH	FRA	ITA	POL	P	W	L	For	Agst	Pts
1.	URS	45-32	81-41	72-20	65-16	87-19	5	5	0	350	128	10
2.	HUN	32-45	49-32	56-49	29-28	58-31	5	4	1	224	185	9
3.	TCH	41-81	32-49	52-22	40-34	40-20	5	3	2	205	206	8
4.	FRA	20-72	49-56	22-52	63-51	43-26	5	2	3	197	257	7
5.	ITA	16-65	28-29	34-40	51-63	39-20	5	1	4	168	217	6
6.	POL	19-87	31-58	20-40	26-43	20-39	5	0	5	116	267	5

Group 2							Games			Points		
#	ROU	BEL	SUI	AUT	ISR	NED	P	W	L	For	Agst	Pts
1.	ROU	49-41	34-27	42-16	41-21	27-25	5	5	0	193	130	10
2.	BEL	41-49	32-29	47-31	50-28	41-24	5	4	1	211	161	9
3.	SUI	27-34	29-32	28-26	28-21	29-30	5	2	3	141	143	7
4.	AUT	16-42	31-47	26-28	32-12	26-20	5	2	3	131	149	7
5.	ISR	21-41	28-50	21-28	12-32	39-21	5	1	4	121	172	6
6.	NED	25-27	24-41	30-29	20-26	21-39	5	1	4	120	162	6

Obrázek 20. Snímek tabulek skupin po základní části II. ME žen 1950. Tabulka (ponechána v originálním jazyce) a převzata z archivu FIBA dostupného na webu https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/event/p/rid/329/sid/2271/tid/270/_/1950_European_Championship_for_Women/group-standing.html.

První zaváhání Čechoslovaček přišlo hned v úvodu finálové skupiny, kde se střetly se Sovětským svazem. Čtvrtý zápas ve čtyřech dnech po sobě nezačal pro ČSR vůbec dobře. Základní pětka nastoupila do zápasu 17. května 1950 v 16:00 ve složení Frágnerová, Tomášková, Bartlová, a Preussová. Nedokázala však celých prvních pět minut vstřelit koš. Soupeřkám se ovšem střelba dařila, a tak si vytvořily slušný náskok. Ve druhé půlce se již začalo dařit i Čechoslovačkám, ale i tak prohrály i druhý poločas (28:39).¹⁵¹ Zápas nakonec skončil 81:41 pro Sovětský svaz. Nejlepší střelkyní poražených byla Frágnerová s 12 body. Dále se prosadily: Ezrová Vágnerová – 8 bodů, Hajná – 6 bodů, Peyrková a Bartlová – po 4 bodech, Tomášková – 3 body, Patková a Preussová – po 2 bodech. Za vítězné družstvo dala nejvíce bodů (25) Tamara Moiseeva.¹⁵²

- ČSR – Sovětský svaz 41:81 (13:41)¹⁵³

Druhé utkání ve finálové skupině vyšlo hráčkám z Československa značně lépe. Nastoupily v něm 18. května 1950 od 17:30 proti Francii. O poločase vedly již 25:3. Ve druhé půli si dokázaly náskok pohlídat, a ještě ho lehce navýšit, a zvítězit tak 52:22.¹⁵⁴ Střelkyně za ČSR: Frágnerová 19 bodů, Tomášková 13 bodů, Kopáčková 10 bodů,

¹⁵¹ Kříž, M., Pošvář, J. (1950). SSSR – ČSR 80:41 ženy. *Házená Košíková odbíjená*, 2(6), 17–18.

¹⁵² FIBA Archive. 1950 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR WOMAN. Získáno 14. února 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/1/grid/1/rid/329/sid/2271/_/1950_European_Championship_for_Women/statistic.html.

¹⁵³ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 30.

¹⁵⁴ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 112.

Patková a Preussová 4 body a Bartlová 2 body. Za Francii dala nejvíce bodů Michelin Bejaud, která vsítla 8 bodů.¹⁵⁵

- ČSR – Francie 52:22 (25:3)¹⁵⁶

Další zápas s Maďarskem mohl být bitvou o stříbrnou pozici. Nakonec tomu tak také i bylo. Domáci neponechali nic náhodě. Měli dobrou přípravu a i hodina (21:45), ve které zápas začínal, hrála v jejich prospěch. Českoslovačky měly opět ospalý nástup do zápasu a v poločase prohrávaly už 9:29. Druhý poločas byl opět z jejich strany lepší, ovšem na dobře střílející Maďarky to nestačilo.¹⁵⁷

Tentokrát se nejvíce střelceky dařilo Chytilové s 8 body, na ní navázaly Kopáčková Frágnerová s 6 body. Dále se prosadila Bartlová a Preussová se 4 body, Tomášková 2 body a Hajná 1 bodem z trestného hodu. Za vítězky vsítla 11 bodů Ilona Feket-Molnarne.¹⁵⁸

- ČSR – Maďarsko 32:49 (9:29)¹⁵⁹

V posledním zápase narazily reprezentantky Československa na Polsko. Zápas se hrál 20. května 1950 od 16:00.¹⁶⁰ Československé reprezentantky si mohly spravit chuť po prohře s Maďarskem, a tak se také stalo. V poločase vedly již o deset bodů, když povolily Polkám dát pouze 6 bodů. I po změně stran si dokázaly vedení udržet, a dotáhly tak zápas do vítězného konce. Toto vítězství znamenalo bronz pro ČSR na II. ME žen v Budapešti.¹⁶¹

- ČSR – Polsko 40:20 (16:6)¹⁶²

Nejlepší střelkyní Československa na turnaji byla Eva Frágnerová, která za sedm zápasů dala 76 bodů. V průměru na zápas (10,9) byla na 6. místě střelkyň turnaje. V celkovém počtu bodů byla dokonce na místě 4. Trenér Dobrý hodnotil ME v Házéná

¹⁵⁵ FIBA Archive. 1950 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR WOMAN. Získáno 14. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/4/grid/1/rid/329/sid/2271/_/1950_European_Championship_for_Women/statistic.html.

¹⁵⁶ Tamtéž.

¹⁵⁷ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 112.

¹⁵⁸ FIBA Archive. 1950 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR WOMAN. Získáno 14. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/9/grid/1/rid/329/sid/2271/_/1950_European_Championship_for_Women/statistic.html.

¹⁵⁹ Tamtéž.

¹⁶⁰ Tamtéž.

¹⁶¹ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 112.

¹⁶² FIBA Archive. 1950 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR WOMAN. Získáno 14. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/10/grid/1/rid/329/sid/2271/_/1950_European_Championship_for_Women/statistic.html.

Košíková Odbíjená takto: „...Velmi proměnlivá forma všech hráček, která ztěžovala výběr družstva a střídání. Nejcharakternějším rysem byl slabý nástup a vůbec celý první poločas. Naopak ve druhém poločase se vždycky dobře rozehrály a na konci zápasu předčily svého soupeře, včetně Maďarska a Sovětského svazu. Clonění jsme prováděli zřídka, ačkoli nám dosti vycházelo. Družstvo se ukázalo jako dobrý kolektiv, někdy snad trochu zhýčkaný, ale ochotný podrobit se příkazům vedoucích.“¹⁶³

1. ZSSR	5 0	7. Rumunsko	5 0
2. Maďarsko	4 1	8. Belgicko	4 1
3. Československo	3 2	9. Švajčiarsko	2 3
4. Francúzsko	2 3	10. Rakúsko	2 3
5. Taliansko	1 4	11. Izrael	1 4
6. Poľsko	0 5	12. Holandsko	1 4

Obrázek 21. Snímek tabulky Konečné pořadí na II. ME žen 1950. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 30.

3.11 Sezona 1950/1951 v 1. lize mužů a žen

Po této sezoně došlo k reorganizaci soutěže, ale tento ročník se ještě odehrál jako ty předchozí. Mistr vzešel ze soutěže, kde byl jasně stanovený počet družstev. V 1. lize mužů se počet navýšil na 13, když přibýlo družstvo ATK¹⁶⁴ Praha. V ženské 1. lize bylo 10 účastníků.¹⁶⁵

V mužské soutěži popáté v řadě vyhrál Sokol Brno I ve složení Z. Bobrovský, Helan, Kolář, Kozák, Mrázek, Nebuchla, Polcar, Sís a Vykydal. Na druhém místě skončila Sparta Sokolovo Praha s těmito hráči na soupisce: J. Baumruk, M. Baumruk, Kinský, Kodl a Matoušek. Bronz bral Sokol Žižkov Praha ve složení: Adamíra, Franc, Kocourek, Skronský, Šíp a Toms. Pořadí na dalších místech včetně bodů lze vyčíst z tabulky s názvem 1. liga mužů 1950/1951.¹⁶⁶

¹⁶³ Dobrý, L. (1950). *Házená, košíková, odbíjená*, 16.

¹⁶⁴ Armádní tělovýchovný klub

¹⁶⁵ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 32.

¹⁶⁶ Tamtéž.

1. Sokol Brno I.	24	21	0	3	1392:	911	42
2. Sparta Sokolovo Praha	24	20	0	4	1231:	870	40
3. Sokol Žižkov Praha	24	19	1	4	1170:	871	39
4. NV Bratislava	24	19	0	5	1192:	973	38
5. VŠ Bratislava	24	16	1	7	1168:	1003	33
6. ATK Praha	24	16	0	8	1175:	965	32
7. Zbrojovka Židenice Brno	24	11	1	12	861:	936	23
8. Železničáři Kolín	24	9	0	15	963:	1096	18
9. Dynamo ČSD Košice	24	6	2	16	873:	1052	14
10. Železničáři Praha	24	5	1	18	888:	1118	11
11. Dynamo Slávia Praha	24	5	0	19	857:	1098	10
12. Staropramen Praha	24	4	0	20	900:	1282	8
13. Kovo Petržalka Bratislava	24	2	0	22	878:	1387	4

Obrázek 22. Snímek tabulky 1. liga mužů 1950/1951. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 32.

	Brno	Sparta	Žižkov	NV	VŠ	ATK	Zbroj.	Kolín	Košice	Želez.	Dyn.P.	Starop.	Kovo
1. Sokol Brno	X	38:42 43:40	52:42 29:48	50:46 48:53	61:51 44:31	40:34 66:42	63:33 46:34	61:35 93:54	63:33 33:22	58:23 72:37	76:43 55:31	108:44 45:31	81:27 67:35
2. Sparta Praha	40:43 42:38	X	42:27 37:20	54:30 28:32	57:47 59:55	33:36 33:36	36:22 50:29	54:24 50:18	57:32 50:18	55:36 46:30	52:28 49:42	77:44 85:37	76:38 78:48
3. Sokol Žižkov	48:29 42:52	20:37 47:42	X	68:47	39:39	50:43	37:33	49:31	56:33	74:34	55:32	45:28	64:29
4. NV Bratisl.	53:48 46:50	32:28 30:54	47:68	X	45:42 54:44	40:39 46:56	48:40 27:20	61:37 60:74	53:26 57:34	63:32 49:37	40:34 57:37	58:29	61:34
5. VŠ Bratisl.	31:44 51:61	55:59 47:57	56:53 39:39	44:54 42:45	X	46:42 57:46	31:34 44:27	42:21 58:33	40:35 48:35	43:42 44:35	46:38 53:48	71:32 45:44	69:37 66:42
6. ATK Praha	42:66 34:40	36:33	37:55 43:50	56:46 39:40	46:57 42:46	X	52:34 54:26	37:22 48:37	61:45 47:38	46:27 96:46	42:23	80:41	60:41
7. Zbroj. Brno	34:46 33:63	22:36 24:54	57:61 33:37	20:27 40:48	27:44 34:31	26:54 34:52	X	36:33 35:18	38:38 38:39	30:24 44:37	36:31 49:40	46:32 38:28	42:23 45:40
8. Železn. Kolín	54:93 35:61	29:50 32:57	31:41 31:49	74:60 37:61	33:58 21:42	37:48	18:35	X	44:43 34:35	62:49 23:15	68:66 44:41	48:36 49:35	41:13 63:35
9. Dynamo Košice	22:33 33:63	18:50 36:55	34:40 33:56	34:57 26:53	35:48 35:40	38:47 45:61	39:38 38:38	35:34 43:44	X	40:42 29:29	35:46 13:20	42:33 52:47	57:37 61:41
10. Železn. Praha	37:72 23:58	30:46 34:74	24:52 32:63	37:49 42:43	35:44 27:46	46:96	37:44	15:23	29:29	X	29:34	32:51	50:27
11. Dynamo Praha	31:55 43:76	42:49 28:52	26:38 32:55	37:57 34:40	48:53 38:46	23:42	40:49	41:44	20:13		X	30:47	51:33
12. Staropr. Praha	31:45 44:108	37:85 44:77	32:47 28:45	29:58 32:71	44:45 41:80	43:56 32:46	28:38 36:48	35:49 33:42	47:52 51:32	31:45 47:30	37:38	X	39:35
13. Kovo Bratisl.	35:67 27:81	48:78 38:76	29:64	34:61 45:53	42:66 37:69	35:73 41:60	40:45 23:42	35:63 13:41	41:61 37:57	47:37 27:50	50:41 33:51		X

Obrázek 23. Snímek tabulky Vzájemné zápasy v 1. lize mužů 1950/1951. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 32.

V ženské 1. lize zvítězily hráčky týmu Sokol Žabovřesky Brno ve složení Bártlová, Vágnerová, Dobrá, Holešovská, Tomášková, Neubauerová. Stříbrná byla Frágnerová, Hejná, Kopicová, Ramešová a Šolcová nastupující za Spartu Sokolovo Praha. Na třetím místě se umístil další pražský tým, konkrétně to byl Sokol Žižkov Praha. Další pořadí včetně bodů lze vyčíst z tabulky na obrázku s názvem 1. liga žen 1950/1951.¹⁶⁷

¹⁶⁷ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 34.

1. Sokol Žabovřesky Brno	18	17	0	1	898:540	34
2. Sparta Sokolovo Praha	18	13	0	5	763:482	26
3. Sokol Žižkov Praha	18	12	0	6	743:637	24
4. Dynamo Slávia Praha	18	11	0	7	807:683	22
5. Zbrojovka Židenice Brno	18	11	0	7	644:499	22
6. Sokol Pražský „A“	18	9	0	9	726:702	18
7. Železničárky Hradec Králové	18	9	0	9	516:567	18
8. Sokol Lomnice nad Popelkou	18	3	0	15	529:827	6
9. Sokol Pražský „B“	18	3	0	15	546:852	6
10. VŠ Bratislava	18	2	0	16	343:705	4

Obrázek 24. Snímek tabulky 1. liga žen 1950/1951. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 33.

	Brno	Sparta	Žižkov	Dynamo	Zbroj.	Sokol A	Hr.Král.	Lom./P	Sokol B	VŠ
1. Sokol Brno	X	40:36 38:32	60:34 34:38	34:26 51:44	37:24 34:31	45:31 44:34	51:37 39:23	65:26 65:31	64:28 61:23	70:22 66:20
2. Sparta Praha	32:38 36:40	X	63:33 36:38	44:35 38:28	0: 2 31:18	48:52 59:39	34:17 37:20	53:15 51:29	59:18 67:34	21: 9 54:17
3. Sokol Žižkov	38:34 34:60	38:36 33:63	X	30:35 41:46	37:33 34:45	52:28 43:41	39:41	39:29	64:17 37:32	53:15 47:28
4. Dynamo Praha	44:51 26:34	28:38 35:44	46:41 35:30	X	39:44 27:25	46:54 72:54	31:45 35:32	57:29 67:41	73:31 65:45	42:22 39:23
5. Zbroj. Brno	31:34 24:37	18:31 2: 0	45:34 33:37	25:27 44:39	X	25:21 47:46	21:23 31:18	55:21 48:49	41:23 57:24	56: 5 41:30
6. Sokol Praha A	34:44 31:45	39:59 52:48	41:43 28:52	54:72 54:46	46:47 21:25	X	57:28	80:39	42:33 33:31	47:31 0: 2
7. Železn. Hr.Král.	23:39 37:51	20:37 17:34	41:39	32:35 41:67	18:31 49:48	28:57	X	49:23 52:37	31:29 61:51	24:15 18:17
8. Sokol Lomnice	31:65 26:65	29:51 15:53	29:39	41:67 29:57	49:48 21:55	39:80	23:49	X	24:31 23:32	35:31 28:16
9. Sokol Praha B	23:61 28:64	34:67 18:59	32:37 17:64	45:65 31:73	24:57 23:41	33:42	29:31	31:24	X	32:34 32: 6
10. VŠ Bratisl.	20:66 22:70	17:54 9:21	28:47 15:53	23:39 22:42	30:41 5:56	2: 0 31:47	17:18 15:24	16:28 31:35	6:32 34:32	X

Obrázek 25. Snímek tabulky Vzájemné zápasy 1. liga žen 1950/1951. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 33

3.12 Smolné finále na VII. ME mužů ve Francii

Jelikož se, stejně jako mnoho dalších zemí, Československo, kvůli finanční náročnosti, nezúčastnilo MS v Argentině, bylo dalším velkým šampionátem ME ve Francii. Přípravy začaly již v roce 1950 přátelskými mezinárodními zápasy. Muži odehráli již zmiňované utkání s Maďarskem na Vinohradech, které vyhráli 49:46. Dále se utkali s Polskem, toto měření sil dopadlo opět vítězstvím našich 46:39. Dvozápas s Bulharskem dopadl 35:53 a 66:49. Dále bylo uspřádáno trojutrání na Slovensku, kterého se účastnili hráči ze Sparty, Sokola Brno I, NV Bratislava a VŠ Bratislava.¹⁶⁸

Výsledky:

- Morava – Slovensko 37:38¹⁶⁹

¹⁶⁸ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 115

¹⁶⁹Tamtéž.

- Čechy – Morava 37:41
- Čechy – Slovensko 37:33¹⁷⁰

Nejlepšími střelci turnaje byli Mrázek s Kozákem. Josef Fleischlinger vybral i nejlepší pětky z každého týmu. Za Moravu to byl Chlup, Kozák, Mrázek, Šimáček a Sobot se střídajícím Grulichem a Vykydalem. Za Slovensko to byli Herrmann, Horniak, Krenický, Mašek a Tiso, střídal Fikus a Kalina. Za Čechy se jím stal Ezr, Kocourek, Siegl a Šíp se střídajícím J. Baumrukem.¹⁷¹

V létě, konkrétně v srpnu, 1950 se na zimním stadionu Štvanice odehrál velký turnaj. Tohoto turnaje se zúčastnilo šest družstev včetně například Číny. ČSR dokázalo zvítězit nad Maďarskem i Rumunskem, ve finále je však porazil SSSR 23:30.¹⁷²

Obrázek 26. Snímek z mezinárodního turnaje na Štvanici zachycuje utkání mezi Čínou a Polskem. Fotografie převzata z periodika *Ruch v tělovýchově a sportu*, V., 1950, č. 33, s. 1.

Zřízena byla dokonce tři výběrová střediska pro reprezentaci mužů a žen. První bylo v Praze, druhé v Brně a třetí v Bratislavě. Počet mužů byl v každém středisku stanoven na 20, počet žen na 12 až 15. Zavedla se povinná soutěž v trestných hodech

¹⁷⁰ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 115.

¹⁷¹ Fleischlinger, J. (1950). Čechy-Morava-Slovensko. *Házená, košíková, odbíjená*, 2(10), 11–12.

¹⁷² Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 115.

pro registrované muže, ženy a dorost na leden až březen a na listopad až prosinec 1950.¹⁷³

Po těchto přípravách mohlo přijít samotné Mistrovství Evropy s pořadovým číslem VII., které se konalo od 3. května do 12. května 1951 v Paříži ve Francii. Turnaje se zúčastnilo dokonce 17 zemí, které byly rozděleny do čtyř základních skupin. Dva nejlepší celky z každé skupiny postoupily do dvou finálových skupin. Z těchto skupin dva nejúspěšnější týmy sehrály mezi sebou křížem semifinále a poté výherci bojovali o prvenství.¹⁷⁴

Československo kvůli problémům, které způsobovala tehdejší vláda, málem nikam neodjelo. Nakonec se naši reprezentanti přeci jen mohli vydat reprezentovat. Bohužel ovšem až se zpožděním, a tak přišli o úvodní zápas proti Skotsku, které souhlasilo s tím, aby se duel odehrál ve volném dni.¹⁷⁵ ČSR bylo vylosováno do skupiny D společně se zmíněným Skotskem, dále s Belgií a Německem.¹⁷⁶

Obrázek 27. Reprezentanti Československa v prostorách čs. vyslanectví v Paříži. Fotografie převzata z periodika Kříž, M. (1951). *Ruch v tělesné výchově*, 6(5), 2.

Sestava československého týmu byla následující: Ivan Mrázek (Sokol Brno I/Zbrojovka Brno), Miloš Nebuchla (Sokol Brno I/Zbrojovka Brno), Zdeněk Bobrovský (Sokol Brno I/Zbrojovka Brno), Stanislav Vykydal (Sokol Brno I/Zbrojovka Brno), Jan Kozák (Sokol Brno I/Zbrojovka Brno), Arnošt Novák (Zbrojovka Brno C), Karel Sobota (Ostrava), Jiří Matoušek (Sparta Praha), Jiří Baumruk (Sparta Praha), Jindřich Kinský (Sparta Praha), Zdeněk Rylich (Dynamo Praha), Jaroslav Šíp (Sokol Žižkov),

¹⁷³ Kříž, M. (1950). Proč zavádíme soutěž trestných hodů. *Házená, košíková, odbíjená*, 2(2), 20.

¹⁷⁴ FIBA Archive. 1951 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR MEN. Získáno 14. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/event/p/cid/EMSM/sid/2243/tid/0/_/European_Championship_for_Men/schedule.html.

¹⁷⁵ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 119.

¹⁷⁶ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 34.

Miroslav Škeřík (ATK Praha) a Justin Zemaník (VŠ Bratislava). Trenérem byl Josef Andrlé.¹⁷⁷

Zmiňovaný zápas se Skotskem skončil jasným vítězstvím našich, když nejlepším střelcem byl Kozák s 32 body. Přes deset bodů se v zápase ještě dostal Šíp s 23 body, Mrázek 16 body, a Nebuchla 10 body.¹⁷⁸

- ČSR – Skotsko 103:18 (60:8)¹⁷⁹

Další zápas sehrálo Československo proti Belgii 5. května 1951 od 21:30. V poločase dokázali ještě hráči ČSR vést 23:19. Bohužel na konci zápasu se z výhry radoval soupeř. Nejlepším střelcem zápasu byl Jean Crick z Belgie. Za naše hráče zaznamenali nejvíce bodů Nebuchla a Šíp (12 bodů).¹⁸⁰

- ČSR – Belgie 38:51 (23:19)¹⁸¹

V posledním zápase základní skupiny jsme se utkali s Německem. Utkání se odehrálo 6. května 1951 od 13:30. Čechoslovákům se v něm dařilo, a dokázali tak zapomenout na prohru z minulého klání s Belgií. Střelecky byl nejvíce při chuti Mrázek s 21 body a Kozák s 18 body. Za soupeře se dařilo Wolfgangu Heinkerovi s 8 body.¹⁸²

- ČSR – Německo 62:30 (24:9)¹⁸³

Po této základní skupině postoupili Čechoslováci do semifinálové skupiny B společně s SSSR, Itálií a Řeckem.¹⁸⁴

- ČSR – SSSR 37:53 (26:25), Mrázek 11 bodů
- ČSR – Itálie 66:34 (32:12), Mrázek 28 bodů¹⁸⁵

¹⁷⁷ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 119.

¹⁷⁸ FIBA Archive. 1951 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 15. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/2/grid/D/rid/338/sid/2243/_/1951_European_Championship_for_Men/statistic.html.

¹⁷⁹ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 119.

¹⁸⁰ FIBA Archive. 1951 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 15. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/1/grid/D/rid/338/sid/2243/_/1951_European_Championship_for_Men/statistic.html.

¹⁸¹ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 119.

¹⁸² FIBA Archive. 1951 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 15. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/3/grid/D/rid/338/sid/2243/_/1951_European_Championship_for_Men/statistic.html.

¹⁸³ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 120.

¹⁸⁴ Tamtéž.

¹⁸⁵ FIBA Archive. 1951 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 16. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/2/grid/2/rid/342/sid/2243/tid/270/_/1951_Europe_an_Championship_for_Men/statistic.html.

- ČSR – Řecko 54:40 (20:17) pp¹⁸⁶ (16:2), Mrázek 20 bodů¹⁸⁷

Po těchto utkáních postoupili naši reprezentanti do semifinále, kde se střetli s Francií. V tomto zápase chyběl hráčům ze středu Evropy zraněný Kozák. ČSR vedlo dokonce 20:5. Francouzi se ovšem dokázali dotáhnout až na rozdíl pouhých deseti bodů. Obrat však dokonán nebyl, a tak Čechoslováci mohli slavit postup do finále, kde je opět čekal silný soupeř ze SSSR. Nejlepším střelcem vítězů byl Mrázek s 22 body.¹⁸⁸

- ČSR – Francie 59:50 (34:20)¹⁸⁹

Finále začalo a skóre o poločase bylo naprosto vyrovnané. V druhé půli hráči ze SSSR utekli na rozdíl osmi bodů. Po oddechovém čase pod taktovkou Ivana Mrázka, který si prosadil osobní obranu, jsme se dotáhli a srovnali na 44:44. Srovnávací střelu trefil právě Mrázek. Koncovka dopadla ovšem smolně. ČSR mělo míč v držení, netakticky vystřelilo a neproměnilo. Při doskoku byl odpískán faul na hráče SSSR a nařízený trestný hod byl proměněn. Vypětí pokračovalo i po ukončení zápasu, jelikož se rozhodčí nemohli dohodnout, zda při střelbě trestné hodu došlo k přešlapu. Generální sekretář Mezinárodní basketbalové federace Jones dokonce řekl, že pokud Čechoslováci podají protest, bude uznán a bude se prodlužovat. Vedení reprezentace však bylo proti, protože se přeci nebude protestovat proti Sovětskému svazu. Bylo z toho tedy stříbro pro československé reprezentanty, za které byl v zápase opět nejlepší střelcem Mrázek s 16 body.¹⁹⁰

- ČSR – SSSR 44:45 (19:19), Mrázek 16 bodů¹⁹¹

¹⁸⁶ Po prodloužení.

¹⁸⁷ FIBA Archive. 1951 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 16. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/2/grid/2/rid/342/sid/2243/tid/270/_/1951_Europe_an_Championship_for_Men/statistic.html.

¹⁸⁸ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 121.

¹⁸⁹ FIBA Archive. 1951 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 16. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/A/grid/3/rid/343/sid/2243/tid/282/_/1951_Europe_an_Championship_for_Men/statistic.html.

¹⁹⁰ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 121.

¹⁹¹ FIBA Archive. 1951 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 16. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/A/grid/8/rid/343/sid/2243/tid/270/_/1951_Europe_an_Championship_for_Men/statistic.html.

4 Československé basketbalové medailové období (1951–1960)

4.1 Stručný nástin společensko-ekonomické situace v Československu v letech 1951 až 1960

Poté co byl kladen důraz na těžký průmysl, malé podniky se musely podřizovat těm velkým, ne potřebám vnitřního trhu. Rozvíjel se těžký průmysl na úkor toho spotřebního. Problémy se zásobováním měst měly na svědomí pozemkové reformy a plnění dvouletek jen na 80 %. Komunistická strana Československa měla velký nábor lidí i dalších stran. Často lidé vstupovali do strany pouze ze strachu, odmítnutí mohlo znamenat teror a pronásledování celé rodiny.¹⁹²

V roce přišla smrt Stalina, nedlouho po něm skončil i Klement Gottwald a novým prezidentem se stal Antonín Zápotocký. Ekonomické problémy, které byly dány preferencí vojenského a těžařského průmyslu, se stále prohlubovaly. K rozpadu družstev přispěl vcelku značný nedostatek spotřebního zboží, potravin a také nízké výkupní ceny pro rolníky. Nastával pomalý návrat k soukromému hospodaření. Dne 1. června v roce 1953 proběhla měnová reforma. Většina pracujících byla postižena znehodnocením měny, mzdy nestačily pokrývat náklady na živobytí, v porovnání se mzdami byly dokonce mnohonásobné. To vše mělo za následek mnohé protesty. K obratu od těžkého průmyslu k zemědělské technice a spotřebnímu zboží došlo v září 1953. Ke stabilizaci ekonomiky v Československu došlo asi od roku 1954, v zemědělství se situace zlepšila až k roku 1959. Platit začal nový výkupní systém. S tímto systémem byly vyšší výkupní ceny, tím pokročil i vývoj zemědělských strojů. To s sebou neslo stabilizaci JZD¹⁹³ a růst zemědělské výroby.¹⁹⁴

Po smrti J. Stalina dokonce došlo k odsouzení kultu jeho osobnosti. Došlo také k uvolnění a oslabení totalitní moci. V této době (1953 až 1964) zastával funkci prvního tajemníka Komunistické strany Sovětského svazu (KSSS) Nikita Chruščov, období po

¹⁹² Mencl, V., Hájek, M., Otáhal, M., & Kadlecová, E. (1990). *Křižovatky 20. století – Světlo na bílá místa v nejnovějších dějinách*. Praha: Naše vojsko, s. 240–245.

¹⁹³ Jednotné zemědělské družstvo.

¹⁹⁴ Mencl, V., Hájek, M., Otáhal, M., & Kadlecová, E. (1990). *Křižovatky 20. století – Světlo na bílá místa v nejnovějších dějinách*. Praha: Naše vojsko, s. 270–275.

tomto tajemníkovi se také nazývá tzv. chruščovským táním. Uvolnění bylo cítit i v Československé socialistické republice (ČSSR).¹⁹⁵

4.2 Nejvyšší československá soutěž v roce 1951

V této sezoně došlo k velké reorganizaci soutěže. Změna spočívala v tom, že se přešlo na pyramidový způsob soutěže. Družstva postupovala od zápasů v kraji až po republikové mistrovství, do kterého se probojovalo nejlepších osm celků. Mělo se tak hrát celý rok. Sezona 1951 byla zkrácena. Důvodem reorganizace byla snaha o co největší rozšíření basketbalu v zemi. K zápasům mohla nastupovat družstva, která nebyla registrovaná. To přinášelo velké rozdíly ve výkonnosti, zápasy někdy dopadaly i velkým bodovým rozdílem (232:6, 125:1). Pro diváky takové zápasy neměly moc velký náboj. Závěrečný turnaj se poté konal v Praze (pro muže) a ve Svitě (pro ženy).¹⁹⁶

V mužské kategorii se do finálového turnaje probojovaly tyto celky: ATK Praha, Dynamo ČSD Košice, Dynamo Slavia Praha, NV Bratislava, Sokol Žižkov Praha, Sparta Sokolovo Praha, Zbrojovka Brno „A“ a Zbrojovka Brno. Vítězem se stala Zbrojovka Brno „A“, která byla nástupcem Sokola Brno I a Zbrojovky Židenice. „Áčko“ brněnské Zbrojovky nastupovalo v tomto složení: Dostál, Grulich, Helan, Kolář, Kozák, Nebuchla, Sís a Šimáček.¹⁹⁷

Obrázek 28. Fotografie vítězů ze Zbrojovky Brno. Fotografie převzata z periodika *Ruch v tělovýchově a sportu VII.*, 1952, č. 1, s. 5.

¹⁹⁵ Mencl, V., Hájek, M., Otáhal, M., & Kadlecová, E. (1990). *Křižovatky 20. století – Světlo na bílá místa v nejnovějších dějinách*. Praha: Naše vojsko, s. 281.

¹⁹⁶ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 441.

¹⁹⁷ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 36.

Na druhém místě se umístila Sparta Sokolovo Praha ve složení: Ezer, J. Baumruk, M. Baumruk, Kinský, Kodl, Škeřík. Bronz putoval za hráči ze Sokola Žižkov Praha (Franc, Kocourek, Škoda, Šíp a Toms). Pořadí na dalších místech a vzájemné zápasy lze vyčíst z tabulky Vzájemné zápasy muži 1951.¹⁹⁸

	Brno A	Sparta	Žižkov	ATK	Brno C	Dynamo	Košice	NV
1. Zbroj.Brno A	x	45:36	48:56	28:25	77:45	55:42	58:34	90:61
2. Sparta Praha	36:45	x	64:28	53:43	29:25	53:38	80:42	67:53
3. Sokol Žižkov	56:48	28:64	x	56:48	53:60	45:41	75:54	59:55
4. ATK Praha	25:28	43:53	48:56	x	54:24	57:27	68:49	65:49
5. Zbroj.Brno C	45:77	25:29	60:53	24:54	x	52:49	45:41	53:50
6. Dynamo Praha	42:55	38:53	41:45	27:57	49:52	x	53:54	54:45
7. ČSD Košice	34:58	42:80	54:75	49:68	41:45	54:53	x	53:57
8. NV Bratislava	61:90	53:67	55:59	49:65	50:53	45:54	57:53	x

Obrázek 29. Snímek tabulky Vzájemné zápasy muži 1951. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 37.

V ženské soutěži vyhrála Slávie Žabovřesky Brno.¹⁹⁹ Druhé místo patřilo Spartě ČKD Praha a bronz putoval za Sokolem Pražským.²⁰⁰

Obrázek 30. Mistr 1. ligy Slavia Žabovřesky Brno. Zleva: Holešovská, Bártlová, Dobrá, Doležalová, Puklová, Plžková, Tomášková a Neubauerová. Fotografie převzata z periodika Štěpán, V., (1951). ČSSZ Žabovřesky mistrem ženské košíkové. *Ruch v tělovýchově a sportu*, 6(42), 10.

¹⁹⁸ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 36.

¹⁹⁹ Štěpán, V. (1951). ČSSZ Žabovřesky mistrem ženské košíkové. *Ruch v tělovýchově a sportu*, 6(42), 10.

²⁰⁰ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 38.

1. Slávia Žabovřesky Brno	3	3 0	158:108	6
2. Sparta ČKD Praha	3	2 1	142:130	4
3. Sokol Pražský	3	1 2	103:131	2
4. Sokol Žižkov Praha	3	0 3	108:142	0
5. Zbrojovka Brno	3	3 0	121: 82	6
6. Dynamo Slávia Praha	3	2 1	103: 82	4
7. Dynamo ČSD Košice	3	1 2	78: 96	2
8. Železničiarke Trnava	3	0 3	61:103	0

Obrázek 31. Snímek tabulky Mistrovství Československa žen 1951. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 38.

Obrázek 32. Záběr z boje o titulu mistra republiky v ženské soutěži. Na snímku Tomášková při střelbě na koš v obležení tří obránkyň. Fotografie převzata z periodika Štěpán, V., (1951). ČSSZ Žabovřesky mistrem ženské košíkové. *Ruch v tělovýchově a sportu*, 6(42), 10.

4.3 Stříbrné Čechoslovačky na III. ME žen v Moskvě

V Moskvě se konalo III. ME v basketbalu žen od 18. května do 25. května 1952.

Turnaje se zúčastnilo 12 družstev a hrálo se na fotbalovém stadionu, který patřil Dynamu Moskva. Na tomto stadionu bylo vybudováno antukové hřiště. Reprezentantky ČSR byly vylosovány do jedné ze tří základních skupin, ze které postupovalo vždy jen jedno družstvo do tříčlenné finálové skupiny.²⁰¹

²⁰¹ FIBA Archive. 1952 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 18. února 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/event/p/cid/EMSW/sid/2272/tid/0/_/European_Championship_for_Women/group-standing.html.

Obrázek 33. Fotografie zachycuje československé reprezentantky při slavnostním nástupu k zahájení ME. Fotografie převzata z periodika *Ruch v tělovýchově a sportu*, VI., 1951, č. 24, s. 8.

Československo bylo ve skupině a společně s Bulharskem, Francií a Rumunskem. Zápasů se účastnilo v tomto složení: Blahoutová Milena (Sparta Praha/Sparta Sokolovo Praha), Frágnerová Eva (Sparta Praha/Sparta Sokolovo Praha), Kopanicová Zdena (Sparta Praha/Sparta Sokolovo Praha), Kolářová Dana (Slovan Orbis Praha), Hubálková Dagmar (Slovan Orbis Praha), Kasová Miroslava (Slovan Orbis Praha), Havlíková Hana (Slovan Orbis Praha), Šnodová Miluše (Zbrojovka Brno), Holešovská Jiřina (Sokol Žabovřesky/Stavoprojekt Žabovřesky), Tomášková Miroslava (Sokol Žabovřesky/Stavoprojekt Žabovřesky), Dibra Zdena (Sokol Žabovřesky/Stavoprojekt Žabovřesky), Neubauerová Věra (Sokol Žabovřesky/Stavoprojekt Žabovřesky), Kopáčková Hana (kapitánka, Slavia Praha/Dynamo Praha), Wajgantová Věra (Tesla Strašnice) a trenér Dobrý Lubomír.²⁰²

V základní části ČSR ani jednou nezaváhalo, když vyhrálo všechna tři utkání. Československé reprezentantky si dokázaly postupně poradit se soupeřkami Bulharska, Francie, a nakonec i Rumunska.²⁰³

²⁰² Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 125.

²⁰³ Tamtéž.

- ČSR – Bulharsko 56:47 (33:22), Hubálková 21 bodů²⁰⁴

Obrázek 34. Momentka ze zápasu ČSR – Bulharsko pod košem Bulharek zachycuje útočnou akci našich hráček. Tomášková s číslem 11, Hubálková s číslem 9, Simonová s číslem 13 a Geoševa s číslem 12. Fotografie převzata z periodika *Ruch v tělovýchově a sportu*, VI., 1951, č. 24, s. 9.

- ČSR – Francie 62:44 (30:21), Tomášková 28 bodů²⁰⁵

Obrázek 35. Snímek ze zápasu našich s Francií. Fotografie převzata z periodika *Ruch v tělovýchově a sportu*, VI., 1951, č. 24, s. 9.

²⁰⁴ FIBA Archive. 1952 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 18. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/3/grid/A/rid/344/sid/2272/_/1952_European_Championship_for_Women/statistic.html.

²⁰⁵ Tamtéž.

- ČSR – Rumunsko 55:28 (36:18), Hubálková 16 bodů²⁰⁶

Obrázek 36. Momentka ze zápasu našich s Rumunskem, který se konal na krytém stadionu Dynamo. Na snímku je Havlíková v úniku ke koši. Fotografie převzata z periodika *Ruch v tělovýchově a sportu*, VI., 1951, č. 24, s. 9.

Ve finálové skupině nejprve zdolaly československé reprezentantky Maďarsko a poté je přehrály domácí hráčky. Poločas zápasu o zlato byl vcelku vyrovnaný (22:29), když v průběhu první půle bylo skóre chvíli 20:21. Bohužel nakonec skončil zápas vysokým rozdílem. Na prohru se SSSR vzpomíná trenér Dobrý: „*Děvčata po porážce v šatně plakala a vedoucí týmu jim vysvětlila, že mají být hrdé na vítězství velkého a neporazitelného Sovětského svazu. A nešlo jí na rozum, proč brečí dál.*“²⁰⁷

- ČSR – Maďarsko 65:36 (27:19), Hubálková 32 bodů
- ČSR – SSSR 29:52 (22:29), Hubálková 7 bodů²⁰⁸

²⁰⁶ FIBA Archive. 1952 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 18. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/2/grid/A/rid/344/sid/2272/_/1952_European_Championship_for_Women/statistic.html.

²⁰⁷ ČTK. (1952). Košíkářky druhé nejlepší v Evropě. *Rudé právo*, 33(133), 4 a také Novotná, J. (1995). Procházka historií. *Basket*, 2(1), 23–24.

²⁰⁸ FIBA Archive. 1952 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 18. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/1/grid/1/rid/345/sid/2272/_/1952_European_Championship_for_Women/statistic.html.

Konečné pořadí na prvních třech místech: 1. SSSR, 2. ČSR, 3. Maďarsko. Dagmar Hubálková byla třetí nejlepší střelkyní turnaje, když dala dohromady 92 bodů (průměr 18,4 bodů na zápas).²⁰⁹

Obrázek 37. Foto z finálového utkání ME. Fotografie převzata z periodika *Ruch v tělovýchově a sportu*, VI., 1951, č. 24, s. 8.

4.4 XV. OH v Helsinkách a VIII. ME Evropy v Moskvě bez medailí

Na XV. OH v Helsinkách, které se konaly od 19. července do 3. srpna 1952, se naši reprezentanti umístili až na děleném 9. až 12. místě. V základní skupině dvakrát prohráli (Uruguay a USA) a jednou vyhráli (Maďarsko).²¹⁰ Přínosem těchto her byla střela z „jumpsu“, kterou se naši reprezentanti naučili od Američanů. Do té doby se střílelo ze země nebo z běhu.²¹¹

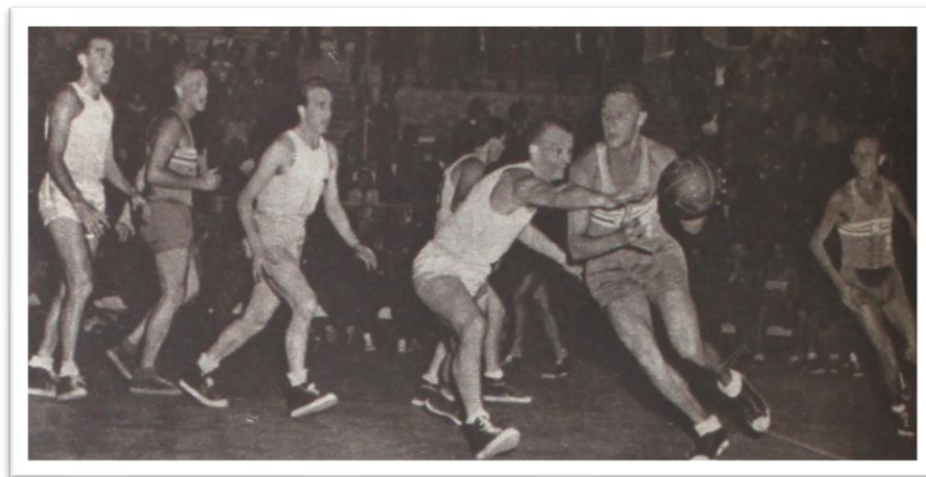
- ČSR – Uruguay 51:53 (32:32) pp (0:2), Mrázek 27 bodů
- ČSR – USA 47:72 (21:35), Mrázek 15 bodů
- ČSR – Maďarsko 63:39 (34:23), Mrázek 24 bodů²¹²

²⁰⁹ FIBA Archive. 1952 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 18. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/1/grid/1/rid/345/sid/2272/_/1952_European_Championship_for_Women/statistic.html.

²¹⁰ Tamtéž.

²¹¹ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 129.

²¹² FIBA Archive. 1952 OLYMPIC GAMES: TOURNAMENT FOR MEN. Získáno 19. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/5/grid/A/rid/348/sid/2933/_/1952_Olympic_Games_Tournament_for_Men/statistic.html.

Obrázek 38. Momentka ze zápasu ČSR – Uruguay. Fotografie převzata z periodika Fleischlinger, J. (1951). Naši košíkáři na XV. Olympijských hrách. *Ruch v tělovýchově a sportu*, 7(33), 6.

Ani VIII. ME v basketbale mužů, které se konalo od 24. května do 4. června 1953 v Moskvě, neskončilo pro reprezentanty z Československa medailí. V základní skupině nejdříve ČSR porazilo Švýcarsko, Rumunsko a Itálii. Poté muži postoupili do finálové skupiny.²¹³

- ČSR – Švýcarsko 94:33 (33:21), Šíp 34 bodů
- ČSR – Rumunsko 49:31 (32:10), Kolář 11 bodů
- ČSR – Itálie 59:34 (31:21), Mrázek 17 bodů²¹⁴

Ve finálové skupině narazilo Československo na SSSR, Jugoslávii, Izrael, Francii, Maďarsko, Itálii a Egypt. Po odehrání všech zápasů získali Čechoslováci 4. místo.²¹⁵

- ČSR – SSSR 41:49 (9:15), Mrázek 17 bodů
- ČSR – Jugoslávie 64:66 (25:34), Bobrovský 13 bodů
- ČSR – Izrael 53:59 (25:29), Baumruk, Kolář a Mrázek po 10 bodech
- ČSR – Francie 55:47 (20:28), Šíp 10 bodů
- ČSR – Maďarsko 44:39 (23:20), Kinský, Šíp a Škeřík po 10 bodech
- ČSR – Itálie 43:39 (25:22), Mrázek a Šíp po 10 bodech
- ČSR – Egypt 87:33 46:14), Šíp 30 bodů²¹⁶

²¹³ FIBA Archive. 1953 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 19. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/event/p/rid/352/sid/2244/tid/0/_/1953_European_Champions_hip_for_Men/group-standing.html.

²¹⁴ Tamtéž.

²¹⁵ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 130–132.

²¹⁶ FIBA Archive. 1953 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 19. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/event/p/gid/23/grid/X/rid/355/sid/2244/_/1953_European_Championship_for_Men/group-standing.html.

Konečné pořadí na prvních pěti místech: 1. SSSR, 2. Maďarsko, 3. France, 4. ČSR a 5. Izrael.²¹⁷

4.5 Sezona 1952, 1953 a 1953/1954 v první lize ČSR

V sezoně 1952 začalo docházet k „socializaci“ tělesné výchovy. Likvidovala se sokolská tělovýchova a kluby se začaly organizovat při jednotlivých podnicích nebo školách. Vznikaly tak týmy jako Slovan Orbis Praha (dříve Sokol Pražský), Tesla Strašnice (dříve Sokol Žižkov), Stavoprojekt Žabovřesky (dříve Sokol), Nauka Bratislava (dříve VŠ), Zdravotník Bratislava (dříve NV).²¹⁸

V mužské kategorii zvítězila Pedagogická fakulta Brno, která vyhrála turnaj o mistra ČSR, který se konal až na konci roku v Brně. Turnaje se účastnilo 8 družstev. Na druhém místě skončila pedagogická fakulta Praha.²¹⁹

1. Pedagogická Fakulta Brno	7	6	1	422:350	12
2. Pedagogická Fakulta Praha	7	6	1	407:347	12
3. Zbrojovka Brno	7	4	3	362:316	8
4. Zdravotník Bratislava	7	4	3	336:334	8
5. ATK Praha	7	3	4	332:342	6
6. Nauka Bratislava	7	2	5	308:367	4
7. Státní Fakultní Nemocnice Praha	7	2	5	288:371	4
8. Sparta Sokolovo Praha	7	1	6	315:343	2
Finále : PF Brno : PF Praha 38:34					

Obrázek 39. Snímek tabulky Turnaj o mistra Československa 1952 mužů. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 42.

Ženský turnaj se odehrál stejným formátem v listopadu v Liberci. Mistryněmi se staly hráčky Sparty ČKD Sokolovo Praha před Stavoprojektem Brno a Teslou Pardubice.²²⁰

²¹⁷ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 52.

²¹⁸ Tamtéž, s. 39.

²¹⁹ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 441.

²²⁰ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 43.

1. Sparta Sokolovo Praha	7	7	0	361:185	14
2. Stavoprojekt Žabovřesky Brno	7	6	1	410:230	12
3. Tesla Strašnice Praha	7	5	2	306:294	10
4. Dynamo Slávia Praha	7	4	3	314:242	8
5. Slovan Orbis Praha	7	3	4	338:283	6
6. VSS Košice	7	2	5	219:322	4
7. Zbrojovka Brno	7	1	6	210:395	2
8. NV Bratislava	7	0	7	156:363	0

Obrázek 40. Snímek tabulky Turnaj o mistra Československa 1952 ženy. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 43.

Z počátku roku 1953 byla opět provedena reorganizace soutěže. Součástí reorganizace bylo i tzv. vytvoření sportovních organizací při jednotlivých odborových svazech. Důsledkem bylo hromadné změnění názvu většiny klubů. Názvy byly stanovené takto: Spartak pro těžký a všeobecný strojírenský průmysl, Baník pro hornický průmysl, Tatran pro lesnický, dřevařský a papírnický průmysl, Jiskra pro textilní, chemický, sklářský, keramický a kožešnický průmysl, Dynamo pro dopravu, energetiku a spoje, Slavoj pro veřejnou dopravu, justici, zdravotnictví, sociální služby a kulturní zařízení, Slovan pro tiskařský průmysl a knihovnictví, Slavia pro školy a vědecké ústavy, Lokomotiva pro železnice, Červená hvězda pro bezpečnost, Sokol pro vědeckou tělovýchovu, ÚDA, Tankista a Dukla pro armádu.²²¹ Z pyramidového systému se opět stala klasická liga mužů a žen při účasti vždy osmi klubů. Soutěž začala na jaře. Mužskou kategorii vyhrála Slavia Pedagog Brno a ženskou opět Spartak ČKD Sokolovo Praha. Další změnou byl přechod na systém podzim-jaro, který měl za následek vlastně dvě soutěže v jednom a půl roce.²²²

Sezona 1953/1954 se tedy hrála systémem podzim-jaro. Vítězem v mužích se stalo armádní družstvo ÚDA Praha, které bylo posíleno o Škeříka ze Spartaku Sokolovo Praha a o Jaroslava Tětivu. Pouze na skóre skončili na druhém místě hráči Slavia Brno. Třetí místo obsadil Slovan ÚNV Bratislava.²²³

²²¹ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 45.

²²² Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 441.

²²³ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 45.

1. ÚDA Praha	14	12	2	777:615	12
2. Slávia Brno	14	12	2	893:768	12
3. Slovan ÚNV Bratislava	14	7	7	644:622	7
4. Slávia Bratislava	14	6	8	700:715	6
5. Spartak Zbrojovka Brno	14	5	9	705:730	5
6. Slávia Ekonóm Praha	14	5	9	779:812	5
7. Tatran Ostrava	14	5	9	573:739	5
8. Spartak Sokolovo Praha	14	4	10	775:845	4

Obrázek 41. Snímek tabulky 1. liga muži 1953/1954. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 54.

Ženskou soutěž, ve které bylo stejně jako v mužské osm družstev, zvítězil Slovan Orbis Praha. Druhé místo patřilo Tatranu Žabovřesky Brno. Z bronzu se mohla radovat Slavia Pedagog Praha.²²⁴

1. Slovan Orbis Praha	14	14	0	1068:581	14
2. Tatran Žabovřesky Brno	14	12	2	969:690	12
3. Slávia Pedagog Praha	14	9	5	830:739	9
4. Spartak Sokolovo Praha	14	7	7	704:728	7
5. Slovan ÚNV Bratislava	14	6	8	724:756	6
6. Slovan Ostrava	14	3	11	598:790	3
7. Dynamo Hradec Králové	14	3	11	561:851	3
8. Slávia Bratislava	14	2	12	600:919	2

Obrázek 42. Snímek tabulky 1. liga ženy 1953/1954. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 56.

4.6 Na IV. ME žen v Bělehradě stříbro

Na Mistrovství Evropy žen konané v Bělehradě od 4. června do 13. června 1954 mezi sebou soupeřilo 10 týmů.²²⁵ Naše reprezentantky vybojovaly druhé místo, když se ze základní skupiny C probojovaly do finálové skupiny. Družstvo ve složení: Bártová Olga, Čechová Jaroslava, Štěpánová Jiřina, Grúbrová Viera, Koukalová Julie, Moutelíková Zdena, Ezrová Kopáčková Hana, Blahoutová Milena, Dobiášová Eva, Fikotová Olga, Hubálková Dagmar, Mohelská Jaroslava, Myslivcová Havlíková Hana a trenér Mrázek Svatopluk skončilo s bilancí pět výher a dvě porážky.²²⁶

²²⁴ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 56.

²²⁵ FIBA Archive. 1954 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 20. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/event/p/cid/EMSW/tid/0/sid/2273/_/European_Championship_for_Women/index.html.

²²⁶ Tamtéž.

V základní části sehrály hráčky pouze dvě utkání. Byly to zápasy s Dánskem a Bulharskem.²²⁷

- ČSR – Dánsko 76:19 (36:7), Ezrová 14 bodů
- ČSR – Bulharsko 60:78 (33:41), Ezrová 11 bodů²²⁸

Ve finálové skupině se poté hráčky z Československa utkaly postupně s Maďarskem, SSSR, Francií, Jugoslávií a Bulharskem.²²⁹ Velice důležité bylo poslední utkání, kdy se hrála odvěta ze základní skupiny s Bulharskem. Tentokrát s uzdravenou Dagmar Hubálkovou, která v prvním měření sil chyběla, ČSR vyhrálo, a mohlo se tak radovat ze stříbrné medaile.²³⁰

- ČSR – Maďarsko 48:38 (29:12), D. Hubálková 14 bodů
- ČSR – SSSR 62:69 (35:41), D. Hubálková 23 bodů
- ČSR – Francie 71:56 (33:33), D. Hubálková 29 bodů
- ČSR – Jugoslávie 68:54 (33:18), D. Hubálková 28 bodů
- ČSR – Bulharsko 57:50 (27:22), D. Hubálková 24 bodů²³¹

Konečné pořadí na ME žen: 1. SSSR, 2. ČSR, Bulharsko, 4. Maďarsko, 5. Jugoslávie a 6. Francie.²³²

4.7 Sezony 1954/1955 až 1959/1960

V lize 1954/1955 měla mužská i ženská soutěž deset družstev, liga tak byla rozšířena o dva kluby. V mužské kategorii titul obhájil ÚDA Praha s oporami jako Jaroslav Tětiva, Škeřík, Šíp, Sís, Matoušek, Douša a Jiří Tětiva. Druhé místo obsadil Spartak ZJŠ Brno (bývalá Zbrojovka), do které přestoupili hráči z brněnské Slavie kvůli lepším podmínkám. Jednalo se o Mrázka, Merkla, Koláře, Z. Bobrovského, Helana a Nebuchlu. Na třetím místě se umístila překvapivě Slavie Bratislava.²³³

²²⁷ FIBA Archive. 1954 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR WOMAN. Získáno 20. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/event/p/sid/2273/tid/270/_/1954_European_Championship_for_Women/group-standing.html.

²²⁸ Tamtéž.

²²⁹ Tamtéž.

²³⁰ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 135.

²³¹ FIBA Archive. 1954 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR WOMAN. Získáno 20. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/15/grid/X/rid/363/sid/2273/_/1954_European_Championship_for_Women/statistic.html.

²³² Tamtéž.

²³³ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 59.

1. UDA Praha	18	17	1	1285: 987	17
2. Spartak ZJŠ Brno	18	14	4	1327:1094	14
3. Slávia Bratislava	18	14	4	1231:1045	14
4. Spartak Sokolovo Praha	18	11	7	1212:1129	11
5. Tatran Ostrava	18	8	10	1087:1081	8
6. Slávia ITVŠ Praha	18	7	11	1233:1278	7
7. Slovan ÚNV Bratislava	18	7	11	1033:1156	7
8. Slávia Brno	18	6	12	1091:1333	6
9. Spartak Tesla Strašnice Praha	18	3	15	974:1172	3
10. Slávia VŠE Praha	18	3	15	1048:1246	3

Obrázek 43. Snímek tabulky 1. liga muži 1954/1955. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 61.

Ženskou soutěž vyhrála Slavie Pedagog Praha (opory: Ezrová, Mázlová, M. Kasová, Zívrová a Štěpánková). Druhé místo putovalo do Slovanu Orbis Praha a třetí do Slovanu Bratislava.²³⁴

V sezoně 1955/1956 se mužská liga rozšířila na 12 účastníků. Soutěže se zúčastnila dokonce tři armádní mužstva (ÚDA Praha, Dukla Karlovy Vary a Tankista Praha).²³⁵ Titul opět uhájilo mužstvo ÚDA Praha (Šíp, bratři Tětivové, Merkl, Škeřík a Matoušek) před Spartakem Sokolovo Praha a Slavií Bratislava.²³⁶

1. ÚDA Praha	22	20	2	1820:1298	42
2. Spartak Sokolovo Praha	22	18	4	1655:1325	40
3. Slávia Bratislava	22	17	5	1605:1287	39
4. Spartak ZJŠ Brno	22	14	8	1590:1352	36
5. Tatran Ostrava	22	14	8	1493:1369	36
6. Slávia ITVŠ Praha	22	12	10	1512:1361	34
7. Spartak VSS Košice	22	9	13	1351:1484	31
8. Slávia Brno	22	8	14	1472:1538	30
9. Slovan ÚNV Bratislava	22	8	14	1352:1478	30
10. DA Karlovy Vary	22	7	15	1211:1506	29
11. Tankista Praha	22	5	17	1239:1580	27
12. Slavoj Vyškov	22	0	22	1139:1861	22

Obrázek 44. Snímek tabulky 1. liga muži 1955/1956. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 71.

Ženská soutěž se konala za účasti devíti účastníků, protože těsně před začátkem sezony zanikla mistrovská Slavie Pedagog Praha. Její hráčky kolektivně přestoupily do Spartaku Sokolovo Praha. Mistryněmi se staly hráčky ze Slovanu Orbis, které vyhrály první místo pouze na skóre před Spartakem Sokolovo.²³⁷

²³⁴ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 59.

²³⁵ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 442.

²³⁶ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 70.

²³⁷ Tamtéž.

1. Slovan Orbis Praha	16	15	1	1289: 714	31
2. Spartak Sokolovo Praha	16	15	1	1198: 625	31
3. Slávia Brno	16	11	5	934: 796	27
4. Slovan ÚNV Bratislava	16	10	6	949: 762	26
5. Slávia ITVŠ Praha	16	8	8	746: 919	24
6. Lokomotíva Bratislava	16	6	10	805: 817	22
7. Slávia Chemik Bratislava	16	3	13	732:1050	19
8. Tatran Ostrava	16	2	14	691:1111	18
9. Slovan Plzeň	16	2	14	651:1201	18

Obrázek 45. Snímek tabulky 1. liga ženy 1955/1956. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 75.

Sezona 1956/1957 patřila trenéru Svatopluku Mrázkovi, který vedl mužské i ženské družstvo Slovanu Orbis Praha k titulu. Jako jediný trenér v historii československého basketbalu získal v jedné sezoně dva tituly. Obě 1. ligy měly 12 družstev.²³⁸

Obrázek 46. Momentka ze zápasu Slovan Orbis – Spartak Brno a zachycuje Merkla (Spartak Brno A), jak přihrává mezi Z. Ryliča a Škeříka (oba Slovan Orbis). Fotografie převzata z periodika Heller, J. (1957). Liga košíkové v poločase. *Stadion*, 5(4), 4.

Mužské družstvo ÚDA Praha se před sezonou zrušilo, a hráči tak přestoupili právě do Slovanu Orbis Praha. Základní pětka mistrů byla zároveň i základní pětkou reprezentace (Šíp, Škeřík, Tětiva a bratři Rylichové). Druhé místo obsadil Spartak ZJŠ Brno, za který byl hrajícím trenérem Ivan Mrázek. Třetí skončil Spartak Sokolovo.²³⁹

²³⁸ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 442.

²³⁹ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 80.

1. Slovan Orbis Praha	22	19	3	1813:1378	41
2. Spartak ZJŠ Brno "A"	22	16	6	1714:1501	38
3. Spartak Sokolovo Praha	22	15	7	1743:1516	37
4. Slávia ITVŠ Praha	22	15	7	1563:1413	37
5. Tatran Ostrava	22	15	7	1381:1335	37
6. Slávia Bratislava	22	13	9	1673:1497	35
7. Jednota Košice	22	12	10	1539:1457	34
8. Slavoj Vyšehrad Praha	22	9	13	1410:1433	31
9. Spartak ZJŠ Brno "B"	22	7	15	1387:1584	29
10. Slávia Žabovřesky Brno	22	4	18	1412:1797	26
11. Iskra Trenčín	22	4	18	1146:1441	25
12. Spartak Hradec Králové	22	3	19	1144:1573	25

Obrázek 47. Snímek tabulky 1. liga mužů 1956/1957. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 82.

Základní pětka mistryň opět korespondovala se základními oporami reprezentace (Dubská, sestry Hubálkovy, Škutinová, Kočandrllová a Myslivcová).²⁴⁰

Sezona 1957/1958 měla v mužské i ženské 1. lize 12 účastníků a hrálo se bez závěrečného turnaje systémem doma–venku. Premiéru měla soutěž Pohár evropských mistrů (PEM), v níž mělo Československo zástupce v podobě Slovanu Orbis, který ovšem vypadl v zápasech prvního kola.²⁴¹

Obrázek 48. Snímek ze zápasu Slavia Praha VŠ proti Spartaku Brno ZJŠ zachycuje závěr hry a Brňany pod košem VŠ. Praha dohrávala pouze ve třech hráčích. Obrázek převzat z periodika Heller, J. (1957). *Obrazem z domova. Stadion*, 5(49), 3.

²⁴⁰ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 442.

²⁴¹ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 92.

V mužské první lize mužů doslova kraloval Spartak ZJŠ Brno, který prohrál pouze jediné utkání (na Orbisu). Brno tak opět vyhrálo titul. Tentokrát bylo posíláno o Pokorného a Švandu ze Slavie Brno a Konvičkou z dorostu. Společně s Konečným, Kolářem, Sísem, Merkle, Z. Bobrovským, Helanem, Nebuchlou a trenérem I. Mrázkem vytvořili opravdu silné mužstvo. Na druhém místě skončil jediný přemožitel mistrů Slovan Orbis Praha, třetí místo patřilo Slavii VŠ Bratislava.²⁴²

1. Spartak ZJŠ Brno	22	21	1	1779:1365	43
2. Slovan Orbis Praha	22	18	4	1855:1538	40
3. Slávia VŠ Bratislava	22	16	6	1648:1519	38
4. Spartak Sokolovo Praha	22	15	7	1643:1478	37
5. Slávia VŠ Praha	22	14	8	1547:1453	36
6. Dukla Mariánské Lázně	22	11	11	1645:1589	33
7. Jednota Košice	22	8	14	1511:1589	30
8. Slavoj Vyšehrad Praha	22	7	15	1478:1596	29
9. Iskra Svit	22	7	15	1618:1766	29
10. Tatran Ostrava	22	8	14	1359:1460	28
11. Spartak Žižkov Praha	22	4	18	1399:1689	26
12. Lokomotíva Bratislava	22	3	19	1429:1869	25

Obrázek 49. Snímek tabulky 1. liga mužů 1957/1958. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 94.

Ženskou první ligu vyhrál Spartak Sokolovo Praha před Slovanem Orbis Praha „A“ a Lokomotivou Bratislava.²⁴³ Trenér mistryň Uberal K. vedl tyto hráčky: Bártová, Boďová, Mílová, Haluznická, Frófová, Ryšavá, Hájeková-Suchaňová, Fingerlandová-Smetanová, Mílová a Meszárošová.²⁴⁴

Obrázek 50. Fotografie ze zápasu Spartak Sokolovo proti Orbisu. Fotografie převzata z periodika Heller, J. (1958). *Noví přeborníci v košíkové*. *Stadion*, 6(13), 7.

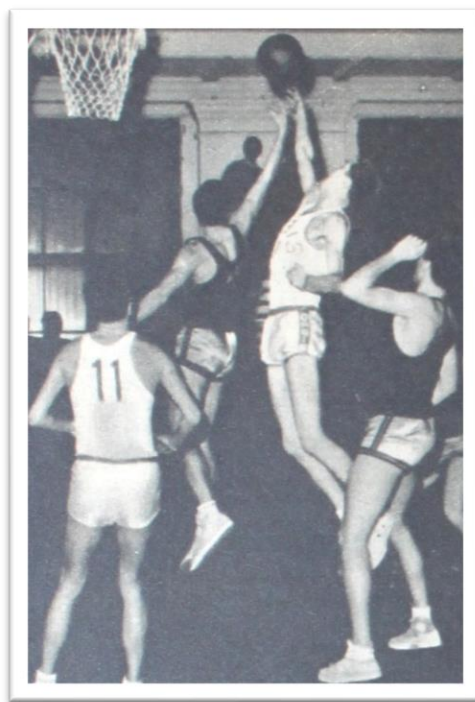
²⁴² Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 92.

²⁴³ Heller, J. (1958). *Noví přeborníci v košíkové*. *Stadion*, 6(13), 7.

²⁴⁴ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 98.

Tituly v 1. lize mužů i žen putovaly v sezoně 1958/1959 do Slovanu Orbis Praha. Mužského šampiona muselo určit skóre, které měl Orbis lepší než nakonec druhý Spartak Sokolovo. Na třetím místě se umístila Slavia VŠ Bratislava. V ženské soutěži vyhrál Orbis před Slavií VŠ Brno a Spartakem Sokolovo Praha. V PEM nás zastupoval Spartak ZJŠ Brno (muži, vypadli v 1. kole) a Spartak Sokolovo Praha (ženy, vypadly v semifinále).²⁴⁵

V sezoně 1959/1960 svedlo souboj o mistrovský titul dvanáct týmů v mužské první lize. Jako dva nejlepší se ukázal Spartak Sokolovo Praha (opory: J. Baumruk, Tomášek, Lódr a Kinský) a Spartak ZJŠ Brno (opory: F. Konvička, Pokorný, Konečný, Pištělák, Z. Bobrovský). Díky lepšímu vzájemnému zápasu se mistrem stali hráči Spartaku Sokolovo. Velkým překvapením bylo třetí místo Tatranu Ostrava.²⁴⁶

Obrázek 51. Snímek ze zápasu na Žižkově, kde proti sobě nastoupil Spartak Sokolovo a Slovan Orbis. Spartak nakonec vyhrál 66:63. Na snímku je zachycen souboj Baumruka (tmavé tričko) a Těťivy pod košem vítězů. Fotografie převzata z periodika Skála, J., (1960). Aktuality Stadionu. *Stadion*, 8(2), 14.

4.8 Také muži mají stříbro – IX. ME mužů v Budapešti

Toto Mistrovství Evropy, v pořadí již deváté, se konalo v Budapešti od 7. do 19. června 1955. Rekordní počet dvaceti účastníků byl rozřazen do základních skupin (ČSR

²⁴⁵ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 103.

²⁴⁶ Tamtéž, s. 105–109.

do skupiny D).²⁴⁷ Ze základní skupiny se postupovalo do finálové skupiny. Toto privilegium si vybojovaly dva nejlepší celky z každé skupiny. Dohromady se sehrálo 89 zápasů. Hrál se na fotbalovém Népstadionu pro 56 000 diváků, na kterém byla položena palubová podlaha.²⁴⁸

Naši se v sestavě Baumruk Jiří, Horniak Eugem, Kozák Jan, Matoušek Jiří, Mrázek Ivan, Šíp Jaroslav, Tětiva Jaroslav, Bobrovský Zdeněk, Lubomír Kolář, Lukášik Boris, Merkl Ivan, Rylich Zdeněk, Škeřík Miroslav a trenér Fleischlinger Josef utkali v základní skupině s Německem, Dánskem a Bulharskem.²⁴⁹

- ČSR – NSR²⁵⁰ 113:65 (51:27) Z. Bobrovský 18 bodů
- ČSR – Dánsko 100:28 (48:10), Z. Bobrovský 18 bodů
- ČSR – Bulharsko 73:68 (42:27), Škeřík 18 bodů²⁵¹

Ve finálové skupině se ČSR utkalo nejprve s Maďarskem. Toto důležité utkání naši zvládli, snad i díky sebevědomí po výhře nad Bulharskem, která byla první za čtyři roky. Dále čekala Československo Jugoslávie, Polsko, SSSR, Itálie, Rumunsko a opět Bulharsko. Po absolvování všech zápasů měli Čechoslováci bilanci 5–2 a patřila jim stříbrná pozice za Maďarskem a před SSSR.²⁵²

- ČSR – Maďarsko 76:65 (42:34), Škeřík 24 bodů
- ČSR – Jugoslávie 49:52 (32:26), Škeřík 14 bodů
- ČSR – Polsko 68:72 (30:31), Škeřík 15 bodů
- ČSR – SSSR 81:74 (42:36), Škeřík 28 bodů
- ČSR – Itálie 96:48 (36:20), Škeřík 22 bodů
- ČSR – Rumunsko 91:69 (48:36), Šíp 32 bodů
- ČSR – Bulharsko 73:67 (34:36), Škeřík 21 bodů²⁵³

²⁴⁷ FIBA Archive. 1955 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 20. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/event/p/cid/EMSM/sid/2245/tid/0/_/European_Championship_for_Men/group-standing.html.

²⁴⁸ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 136.

²⁴⁹ FIBA Archive. 1955 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 20. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2245/tid/270/_/1955_European_Championship_for_Men/index.html.

²⁵⁰ Německá spolková republika.

²⁵¹ FIBA Archive. 1955 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 20. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/5/grid/D/rid/368/sid/2245/_/1955_European_Championship_for_Men/statistic.html.

²⁵² Tamtéž.

²⁵³ Tamtéž.

Reprezentant Československa Miroslav Škeřík se stal nejlepším střelcem ME, když nastřílel dohromady 191 bodů (průměr 19,1 bodů na zápas).²⁵⁴

4.9 V. ME žen v Praze s bronzovým odleskem

Velkou událostí v roce 1956 bylo V. ME žen v Praze. Turnaj se konal od 2. do 10. června a účastnilo se ho 16 zemí. Systém: čtyři základní skupiny, první dva týmy postoupily do tzv. čtvrtfinálových skupin, dva nejlepší postupovaly křížem do semifinále.²⁵⁵ Hrál se na Štvanici, což byl zimní stadion, s položenou palubovou podlahou.²⁵⁶

Sestava domácích ČSR byla následující: Vecková Milena, Škutinová, Mázlová Helena, Myslivcová Hana, Štaudová Miroslava, Bártová Olga, Hubálková Dagmar, Grúbrová Věra, Štěpánová Jiřina, Dubská Jaroslava, Ezrová Hana, Theissigová Hubálková Stanislava, Kočandrllová Zdena, Meszárošová Matylda a trenér Dobrý Lubomír s asistentem Adamírou Jiřím.²⁵⁷

V základní skupině B se Českoslovačky utkaly s Dánskem, Itálií a Skotskem. Po těchto utkáních postoupily do semifinálové skupiny B, kde narazili na Rakousko, Francii a Bulharsko.²⁵⁸ Klíčovým se v té době zdálo hlavně utkání s Bulharskem, které muselo ČSR vyhrát, aby se vyhnulo Sovětskému svazu v semifinále. Poločas jsme prohrávali. Důležitým momentem bylo posláním Hubálkové (podvrtnutý kotník ze zápasu s Rakouskem).²⁵⁹ Druhý poločas i celkově dokázala naše děvčata vyhrát a v semifinále je čekalo Maďarsko.²⁶⁰

- ČSR – Dánsko 132:9 (49:6), Hubálková 27 bodů²⁶¹

²⁵⁴ FIBA Archive. 1955 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR MEN. Získáno 20. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/5/grid/D/rid/368/sid/2245/_/1955_European_Championship_for_Men/statistic.html.

²⁵⁵ FIBA Archive. 1956 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 20. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/event/p/cid/EMSW/sid/2274/tid/0/_/European_Championship_for_Women/group-standing.html.

²⁵⁶ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 140.

²⁵⁷ FIBA Archive. 1956 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 20. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2274/tid/270/_/1956_European_Championship_for_Women/index.html.

²⁵⁸ Tamtéž.

²⁵⁹ Jirků, A. (1956). *Mistrovství Evropy v košíkové žen. Sportovní sláva*. Praha: Státní tělovýchovné nakladatelství.

²⁶⁰ *Rudé právo*, XXXVII., 1956, č. 160, s. 4.

²⁶¹ FIBA Archive. 1956 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 21. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2274/tid/271/tid2//_/1956_European_Championship_for_Women/index.html.

Obrázek 52. Momentka ze zápasu s Dánskem. Fotografie převzata z periodika Lamarová, M., Nezapomenutelných 20 minut. *Stadion*, 4(22), 8.

- ČSR – Itálie 69:42 (37:24), Hubálková 17 bodů
- ČSR – Skotsko 113:32 (69:9), Štaudová 29 bodů
- ČSR – Rakousko 145:36 (55:17), Štěpánová 25 bodů
- ČSR – Francie 84:46 (32:25), Štěpánová 30 bodů
- ČSR – Bulharsko 91:75 (29:36), Mázlová 26 bodů²⁶²

V semifinále nás tedy čekalo Maďarsko. Zápas byl vyrovnaný, ovšem Maďarky měly herně mírně navrch, na což nedokázali naši trenéři adekvátně reagovat.²⁶³ Utkání nakonec skončilo v prodloužení a z prohry musely smutnit naše reprezentantky.²⁶⁴

- ČSR – Maďarsko 49:50 (43:43) pp (19:20), Kočandrlová 13 bodů²⁶⁵

K souboji o třetí místo nastupovaly československé reprezentantky s hlavami dole. Diváci je ovšem mohutně povzbuzovali, a tak Bulharky dokázaly držet krok ve hře pouze chvíli a bronz zůstal v Praze.²⁶⁶

²⁶² FIBA Archive. 1956 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 21. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2274/tid/253/tid2//_/1956_European_Champions_hip_for_Women/index.html.

²⁶³ Jirků, A. (1956). *Mistrovství Evropy v košíkové žen. Sportovní sláva*. Praha: Státní tělovýchovné nakladatelství.

²⁶⁴ FIBA Archive. 1956 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 21. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/A/grid/3/rid/378/sid/2274/tid/270//_/1956_Europe_an_Championship_for_Women/statistic.html.

²⁶⁵ Tamtéž.

²⁶⁶ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 142.

- ČSR – Bulharsko 91:60 (37:24), Bubálková 37 bodů²⁶⁷

Konečné pořadí bylo následující: na prvním místě skončilo SSSR, druhé Maďarsko a třetí ČSR.²⁶⁸

4.10 X. ME mužů v Sofii a XI. ME mužů v Istanbulu

Na ME mužů, v pořadí desátém, se naši reprezentanti umístili na třetím místě, když v základní skupině (A) porazili Skotsko (123:44), Albánii (71:37) a Jugoslávii (79:61). Ve Finálové skupině se poté utkali s Maďarskem (65:62), Bulharskem (80:82), SSSR (60:62), Jugoslávií (95:74), Francií (64:62), Polskem (80:61) a Rumunskem (61:55). ČSR mělo bilanci 5 výher a 2 prohry. První SSSR skončil s bilancí 7–0, druhé Bulharsko ji mělo 6–1. Turnaj se konal od 20. června do 30. června 1957.²⁶⁹

Sestava bronzových medailistů: Tětiva Jaroslav, Škeřík Miroslav, Lukášik Dušan, Rylich Zdeněk, Merkl Ivan, Šíp Jaroslav, Ordnung Nikolaj, Bobrovský Zdeněk, Chocholáč Zdeněk, Baumruk Jiří, Kolář Lubomír, Tětiva Jiří, trenér Herrmann Gustáv a asistent Mrázek Svatopluk.²⁷⁰

Další mužské ME se uskutečnilo v Istanbulu od 21. května do 31. května 1959. Československo, jako jedno ze 17 mužstev, se umístilo na druhém místě, když ve finálové skupině prohrálo se SSSR (38:40) a porazilo Maďarsko (71:61). V předchozím průběhu turnaje sehráli naši reprezentanti utkání v základní skupině se Španělskem (40:27), Polskem (82:51) a Finskem (93:47). V semifinálové skupině poté narazili na Belgii (76:49), Rumunsko (66:59) a Francii (49:52).²⁷¹

4.11 MS žen v Riu de Janeiru a VI. ME žen v Lodži

Ani měření sil na celosvětové úrovni se naše reprezentantky nezalekly. Po úspěších na evropské scéně dokázaly přivést z MS bronzovou medaili. Mistrovství světa se konalo od 13. do 26. října 1957 v Brazílii a mělo dvanáct účastníků.²⁷²

²⁶⁷ FIBA Archive. 1956 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR WOMAN. Získáno 21. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2274/tid/253/tid2//_/1956_European_Champions_hip_for_Women/index.html.

²⁶⁸ Tamtéž.

²⁶⁹ FIBA Archive. 1957 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 21. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/event/p/cid/EMSM/tid/0/sid/2246/_/European_Championship_for_Men/index.html.

²⁷⁰ Tamtéž.

²⁷¹ Novák, K., (1959). V Istanbulu: 1. SSSR – 2. ČSR. *Stadion*, 7(23), 3.

²⁷² Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 155.

Obrázek 53. Československé reprezentantky zkoumají místní noviny. Fotografie převzata z periodika Mazzoni, T. (1957). Pohlednice z Ria. *Stadion*, 5(43), 3.

ČSR v základní skupině (A) porazilo Argentinu (76:42), Peru (86:28), a dokonce i USA (53:50).²⁷³ Ve finálové skupině naše reprezentantky vyzrály nad chilskými (76:46), paraguayskými (68:47) a maďarskými (55:34). Byly ovšem krátké na USA (55:61) a SSSR (57:61).²⁷⁴

Obrázek 54. Momentka ze zápasu ČSR – USA. Fotografie převzata z Mazzoni, T. (1957). Pohlednice z Ria. *Stadion*, 5(43), 3.

Na VI. ME žen v Polsku (Lodži) konaném od 10. května do 20 května 1958 získaly naše reprezentantky bronzové medaile. V základní skupině si nejdříve poradily s Bulharskem (55:42) a poté i s Rakouskem (67:20). Ve finálové skupině podlehly SSSR

²⁷³ Mazzoni, T. (1957). Pohlednice z Ria. *Stadion*, 5(43), 3.

²⁷⁴ FIBA Archive. 1957 WORLD CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 21. února 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/event/p/cid/WMW/tid/0/sid/2918/_/World_Championship_for_Women/index.html.

(46:52), porazili Francii (68:40), Polsko (61:59) a Jugoslávii (52:37). Nakonec ovšem podlely i celkově prvnímu Bulharsku (44:55).²⁷⁵

1. Bulharsko	295:203	10
2. SSSR	328:231	9
3. ČSR	271:243	8
4. Jugoslávie	238:292	7
5. Polsko	296:288	6
6. Francie	191:362	5
7. Maďarsko, 8. Holandsko, 9. Německá demokratická republika, 10. Rakousko.		

Obrázek 55. Snímek tabulky Konečné pořadí VI. ME žen. Tabulka převzata z periodika Jirků, A., & Pilmann, J. (1958). Překvapení: 1. Bulharsko. *Stadion*, 6(21), 11.

Úspěch je o to cennější, že nebyl očekáván, jelikož na mistrovství neodcestovala Dagmar Hubálková, která prodělala operaci kolena. V týmu bylo také hned několik nových hráček.²⁷⁶

Obrázek 56. Boj o míč v zápase ČSR – Bulharsko. Fotografie převzata z periodika Jirků, A. (1958). Lodžské vteřiny pod košem. *Stadion*, 6(22), 6.

4.12 III. MS žen Moskva a VII. ME žen v Sofii

Ani ze třetího Mistrovství světa se naše reprezentantky nevracely s prázdnou. Na turnaji v Moskvě, konaném od 10. do 20. října 1959, vybojovaly bronz. Při účasti osmi týmů hrál každý s každým. Československo porazilo Polsko (76:61), Rumunsko (34:26),

²⁷⁵ Jirků, A., & Pilmann, J. (1958). Překvapení: 1. Bulharsko. *Stadion*, 6(21), 11.

²⁷⁶ Novák, Z. (1958). Setkání v Lodži. *Československý sport*, 6(3), 82–92.

Jugoslávii (79:43), Maďarsko (80:53) a J. Koreu (84:50). Naopak prohrálo s Bulharskem (47:54) a SSSR (46:59).²⁷⁷

Obrázek 57. Momentka ze zápasu ČSR – SSSR zachycuje souboj o míč na zemi. Fotografie převzata z periodika Chalupa, M. (1959). Je bronzová málo?. *Stadion*, 7(43), 3.

Bronzové medaile přivezly československé reprezentantky i ze Sofie, kde se od 3. do 12. června 1960 konalo VII. ME žen. ČSR skončilo s bilancí pěti výher a jedné porážky za SSSR a Bulharskem. V základní skupině si ČSR poradilo se všemi, kromě Bulharska (51:53). Porazilo tak Polsko (64:49), Itálii (71:40) a Nizozemsko (76:44). Ve finálové skupině se započítávala utkání ze základní části, a tak se Českoslovačky utkaly se SSSR (56:58), Jugoslávií (74:47) a Rumunskem (74:39).²⁷⁸

Obrázek 58. Momentka ze zápasu ČSR – Jugoslávie. Fotografie převzata z periodika Krása, V. (1960). Výborné a přece třetí. *Stadion*, 8(25), 11.

²⁷⁷ Chalupa, M. (1959). Je bronzová málo?. *Stadion*, 7(43), 3.

²⁷⁸ Krása, V. (1960). Výborné a přece třetí. *Stadion*, 8(25), 11.

4.13 XVII. OH v Římě

Na olympiádu se československá reprezentace probojovala z kvalifikace v Bologni. ČSR se stalo vítězem kvalifikace, a nechalo tak za sebou dalších 17 zemí. Porazilo Surinam, Tchaj-wan, Španělsko, Súdán a Kanadu. Prohrálo pouze s Belgií.²⁷⁹

Olympijský turnaj se konal od 25. srpna do 11. září 1960 v Římě. V základní skupině porazilo Československo Francii (56:53) a Jugoslávii (76:64). Prohrálo ovšem s Bulharskem 69:75. V semifinálové skupině porazili naši reprezentanti pouze Polsko (88:75) a podlehli Itálii (70:77) a Brazílii (75:85). Ve skupině o 5. až 8. místo porazili Uruguay (98:72) a Jugoslávii (98:93 pp), a Československu tak patřilo páté místo. Na prvním místě byly USA, druhý SSSR a třetí Brazílie.²⁸⁰

Obrázek 59. Snímek ze zápasu ČSR – Brazílie. Fotografie převzata z periodika Velát., J. (1960). Olympijské koše. *Stadion*, 8(34), 16.

²⁷⁹ FIBA Archive. 1960 PREOLYMPIC BASKETBALL TOURNAMENT. Získáno 21. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/event/p/cid/WOPREM/sid/2953/tid/0/_/Pre_Olympic_Basketball_Tournament/group-standing.html.

²⁸⁰ Velát., J. (1960). Olympijské koše. *Stadion*, 8(34), 16.

5 Ženy stále na basketbalovém vrcholu (1961–1969)

5.1 Stručný nástin společensko-ekonomické situace v Československu v letech 1961 až 1969

Ze začátku se tohoto období se jednalo o tzv. chruščovovské tání, které bylo popsáno v minulé kapitole. To trvalo až do roku 1964. V ČSSR byla v roce 1963 kvůli nedostatku některého zboží zrušena pětiletka.²⁸¹

Krise se prohlubovala. Ti, kteří veřejně kritizovali československou politiku, byli trestáni. Tresty padly i na sjezdu čs. spisovatelů v červnu roku 1967. To vše směřovalo k tzv. Pražskému jaru. Za Pražské jaro je považováno období, které začalo v roce 1967 na zasedání Ústředního výboru KSČ, konaném v prosinci. Prvním tajemníkem ÚV KSČ, na základě požadavku oponentních stran KSČ, již nebyl Antonín Novotný. Ve funkci ho v roce 1968 vystřídal Alexander Dubček. Uvolňování komunistického režimu bylo ovšem nakonec potlačeno. Dne 21. srpna 1968 vstoupila na naše území vojska Varšavské smlouvy v čele s armádou Sovětského svazu. Zastavily se tak pokusy o reformy a uvolnění režimu. Sovětské straně se ovšem snaha o demokratizaci v ČSSR příliš nezamlouvala. Tisíce vojáků, vyslaných na okupaci státu, měly dostat vše zpátky pod kontrolu komunistů.²⁸²

Politici v Československu, v čele s Alexandrem Dubčekem, byli přinuceni ustoupit. Schválili tak nátlak a okupaci spojeneckými vojsky. Občané byli samozřejmě z celé situace zklamaní. Když přišel podzim roku 1968, probíhala jednání mezi „stalinisty“ a „reformisty“. Jinak velkou lhostejnost se snažil změnit Jan Palach a po něm i další dva mladí vlastenečtí studenti, kteří si na politický protest dobrovolně zvolili smrt upálením. Jan Palach spáchal sebevraždu 19. ledna 1969.²⁸³

Normalizační vedení mělo za cíl dosáhnout opět vysoké byrokracie státní služby. Dále chtělo zlikvidovat opoziční i bezpartijní inteligenci ve vědě, umění i kultuře. Velmi

²⁸¹ Mencl, V., Hájek, M., Otáhal, M., & Kadlecová, E. (1990). *Křižovatky 20. století – Světlo na bílá místa v nejnovějších dějinách*. Praha: Naše vojsko, s. 281.

²⁸² Cuhra, J., Ellinger, J., Gjuríčová, A., & Smetana, V. (2006). *České země v evropských dějinách*. Praha: Paseka, s. 230–231 a také Kalous, J., & Kocian, J. (2012). *Český a slovenský komunismus (1921–2011)*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, s. 342–345.

²⁸³ Kalous, J., & Kocian, J., (2012). *Český a slovenský komunismus (1921–2011)*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR a Ústav pro studium totalitních režimů, s. 340–345 a také Bělina, P., Grulich, T., Halada J., Hrbek J., Mareš P., Moravcová D., & Tomeš J. (1992). *Dějiny země koruny české II. díl*. Praha: Paseka, s. 290–295.

silné potlačení demonstrace 21. srpna 1969 ukázalo, že se nic takového nehodlá připouštět a tolerovat.²⁸⁴

5.2 Sezony československé 1. ligy od 1960/1961 do 1963/1964

V sezoně 1960/1961 vyhrálo v mužské kategorii poprvé titul slovenské mužstvo. Ve velmi vyrovnané soutěži dokázala zvítězit Iskra Svit, která se mohla spolehnout na své opory, kterými byli bratři Lukášikovci, Vraniak, Lehoczky, Brychta, Vassa, Setnička a Kočík. Druhý byl Spartak Sokolovo Praha a třetí Slovan Orbis Praha.²⁸⁵

V ženské kategorii vyhrál opět Slovan Orbis Praha před Slavií VŠ Brno „A“ a Spartakem Sokolovo Praha. Mistryně se mohly opřít o výkony Horákové, Theissigové, Šourkové a D. Hubálkové.²⁸⁶

Obrázek 60. Snímek šestinásobných mistryň ze Slovanu Orbis Praha. Stojící zleva: trenér Svatopluk Mrázek, Kolářová, Šourková, Havlíčková, Hubálková, Rutová, Dobiášová, dole Koťátková, Nováková, Theissigová, Majerová, Bolečková a Adamírová. Fotografie převzata z periodika Kotrba, J. (1961). Titul v pořadí šestý. *Stadion*, 9(13), 16.

V PEM se Slovan Orbis Praha (ženy) dostal až do finále, kde podlehl týmu Daugavu Riga.²⁸⁷ Mužští zástupci Československa ze Spartaku Sokolovo Praha vypadli ve čtvrtfinále s mistrem z Rumunska.²⁸⁸

²⁸⁴ Mencl, V., Hájek, M., Otáhal, M., & Kadlecová, E. (1990). *Křižovatky 20. století*. Praha: Naše vojsko, str. 333–334.

²⁸⁵ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 126.

²⁸⁶ Kotrba, J. (1961). Titul v pořadí šestý. *Stadion*, 9(13), 16.

²⁸⁷ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 126.

²⁸⁸ *Stadion*, IX., 1961, č. 14, s. 11.

Obrázek 61. Snímek ze zápasu PEM, kdy proti sobě nastoupila Sparta Sokolovo Praha a Wolves Amsterdam. Zápas jasně vyhráli Čechoslováci (96:54). Fotografie převzata z periodika *Stadion*, IX., 1961, č. 2, s. 6.

V další sezoně (1961/1962) byla první liga mužů rozšířena na 14 mužstev, po skončení soutěže čtyři družstva vypadla. O první příčky se utkalo hlavně pět celků (ZJŠ Brno, Iskra Svit, pražské kluby Slovan Orbis, Spartak Sokolovo a VŠ Slavia. Titul putoval za hráči ze Spartaku ZJŠ Brno, druhá byla Iskra Svit a třetí Spartak Sokolovo Praha.²⁸⁹

V ženské lize zvítězil opět Slovan Orbis Praha, druhá byla Lokomotiva Bratislava a třetí Slavia VŠ Brno „A“. Oporami mistryň byly již tradičně Hubálková, Šourková, Theissigová a Koťátková.²⁹⁰

Dveře finále v PEM byly pro mužského i ženského zástupce z ČSSR zavřené.²⁹¹ Mužská Iskra Svit vypadla ve čtvrtfinále a ženský Slovan Orbis Praha v semifinále.²⁹²

V ligové sezoně 1962/1963 žen byla přerušena nadvláda Slovanu Orbis Praha, když se mistryňmi staly hráčky ze Spartaku Sokolovo Praha. Spartak se mohl spoléhat na Richterovou, Melicharovou, Sazimovou a Veckovou. Orbis bral stříbro a na bronzové pozici se umístila Lokomotiva Bratislava. Titul putoval za Spartakem díky lepšímu vzájemnému zápasu s Orbisem, jelikož oba celky měly po skončení soutěže stejný počet (41) bodů.²⁹³

²⁸⁹ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 126.

²⁹⁰ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 443.

²⁹¹ Československá socialistická republika.

²⁹² Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 139.

²⁹³ Pilmann, J. (1963). Poslední koše v lize žen. *Stadion*, 11(14), 11.

Obrázek 62. Fotografie mistryň 1. ligy žen ČSSR. Na snímku: nahoře (zleva) trenér Dr. M. Kříž, Rottová, Edlová, Myslíková, Melicharová, Richterová, Doležalová, dole Holková, Polívková E., Hegrová, Vecková, Sazimová, Polívková H. Fotografie převzata z periodika Pilmann, J. (1963). Poslední koše v lize žen. *Stadion*, 11(14), 11.

Spartak ZJŠ Brno dokázal vyhrát jak sezonu 1962/1963, tak i sezonu 1963/64, když v obou ročnících jim nejvíce na paty šlapala Slavia VŠ Praha.²⁹⁴ Pro Brno to byl již desátý a jedenáctý titul v nejvyšší mužské basketbalové soutěži. Jejich soupeř z Prahy naopak započínal novou éru, která by mohla nést jméno Jiří. Na soupisce totiž měli pražané několik mladých a kvalitních hráčů právě s tímto křestním jménem. Byly jimi Jiří Zídek, Jiří Růžička, Jiří Zedníček, Jiří Ammer a Jiří Šťastný.²⁹⁵ Ženskou první ligu 1963/1964 vyhrál po roční odmlce opět Slovan Orbis Praha.²⁹⁶

1. Spartak Brno ZJŠ (1)	26	24	2	2392:1714	50
2. Slávia VŠ Praha (2)	26	23	3	2200:1809	49
3. Spartak Sokolovo (4)	26	21	5	2000:1744	47
4. Jiskra Svit (3)	26	19	7	2122:1783	45
5. Slovan Orbis (5)	26	17	9	2054:1919	43
6. Sp. Žižkov Tesla (9)	26	12	14	1937:1989	38
7. Dukla Olomouc (8)	26	12	14	1791:1844	38
8. NHKG Ostrava (6)	26	12	14	1772:1846	38
9. VSS Košice (7)	26	11	15	1862:1956	37
10. Slovan Bratislava	26	9	17	1793:1988	34
11. Metra Blansko	26	7	19	1687:1938	33
12. Dukla Dejvice	26	6	20	1768:2093	32
13. Lokomotiva Karl. Vary	26	5	21	1705:2184	31
14. Slávia Bratislava (10)	26	4	22	1653:1929	30

Sestupují čtyři poslední, do ligy postupují Lokomotiva Liberec, RH Pardubice, Spartak I. brněnská a Lokomotiva Prešov.

Obrázek 63. Snímek tabulky Konečná tabulka ligy mužů 1963/1964. Tabulka převzata z periodika Jirků, A. (1964). *Stadion*, 12(20), 15.

²⁹⁴ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 149 a 161 a také Jirků, A. (1964). *Stadion*, 12(20), 15.

²⁹⁵ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 444.

²⁹⁶ Kříž, M. (1965). Liga košíkové žen skončila. *Stadion*, 13(15), 14.

5.3 Praha dominuje v sezonách 1964/1965 a 1965/1966

V sezoně, která začínala na podzim roku 1964 a končila na jaře 1965, došlo na přání trenéra reprezentace ke změně v systému a uspořádání.²⁹⁷ Mužská nejvyšší soutěž měla 14 účastníků. Po základní části, hrané odvetným systémem každý s každým, poslední dva celky sestupovaly, ze zbylých mužstev se vytvořily tři skupiny, které spolu hrály turnajově v různých městech. Po výsledcích z turnaje 1. až 4. celky bojovaly o titul, 9. až 12. celky bojovaly o jedno sestupové místo a střed tabulky spolu sehrál souboj o další pozice. Ženy hrály obdobně s tím rozdílem, že měly na začátku pouze 12 družstev.²⁹⁸

Obrázek 64. Momentka ze zápasu KPS Brno proti Spartak Sokolovo. Fotografie převzata z periodika Richter, D. (1964). Oddechová čas v lize košíkové. *Stadion*, 12(51), 14.

Ženskou 1. ligu vyhrál Slovan Orbis Praha, i když nejlepší střelkyně ligy oblékala dres Jiskry Kyjov. Byla jí Jošková Helena, která nastřílela za 28 zápasů 610 bodů. Druhé místo vybojovaly hráčky z KPS²⁹⁹ Brno a na třetím místě se umístila Lokomotiva Bratislava.³⁰⁰

²⁹⁷ Moucha, J., (1965). S Jaroslavem Šípem. *Košíková odbíjená*, 15(6), 2.

²⁹⁸ *Stadion*, XXII., 1964, č. 40, s. 14.

²⁹⁹ Královopolská strojírna.

³⁰⁰ Kříž, M. (1965). Liga košíkové žen skončila. *Stadion*, 13(15), 14.

Obrázek 65. Snímek několikanásobných mistryň z první ženské ligy pod vedením Svatopluka Mrázka (vpravo). Stojící zleva: Jägerová, Hubálková, Brožová, Stejskalová, Benešová, Štěcherová, dole: Hegerová, Bolečková, Řeznáčková, Jarolímová, Majerová a Svobodová. Fotografie převzata z periodika Kříž, M. (1965). Liga košíkové žen skončila. *Stadion*, 13(15), 14.

Tím, komu z mužské ligy svědčil nový styl soutěže, byla určitě pražská Slavie VŠ, jelikož dokázala dvakrát po sobě vyhrát. Mistrem pro sezonu 1964/1965 byla tedy Slavie VŠ Praha, druhé místo patřilo ZJŠ Brno a třetí byla Iskra Svit.³⁰¹

Obrázek 66. Mistři 1. ligy mužů a All-Star výběr ligy. Fotografie převzata z periodika Heger, V. (1965). Poslední ligové koše – nyní SMĚR MOSKVA. *Stadion*, 13, 14.

Liga 1965/1966 se hrála opět stejným systémem jako minulý rok. V mužské kategorii vyhrála opět Slavie VŠ Praha před Spartakem ZJŠ Brno. Třetí místo tentokrát obsadila Sparta ČKD Praha.³⁰²

³⁰¹ Heger, V. (1965). Poslední ligové koše – nyní SMĚR MOSKVA. *Stadion*, 13, 14

³⁰² *Stadion XIV*, 1966, č. 13, s. 23.

V ženské lize, jak píše titulek v periodiku Stadion, převzala žezlo Sparta. Nejvyšší ženskou soutěž tak vyhrála Sparta ČKD Praha před druhým KPS Brno a třetí Lokomotivou Bratislava.³⁰³

Obrázek 67. Fotografie mistryň 1 ligy žen. Fotografie převzata z periodika Kříž, M. (1966) Žezlo převzala Sparta. *Stadion*, 14(14), 13.

Rok 1966 byl rokem, ve kterém vznikl oficiální československý minibasketbal. O dva roky později byla založena komise při FIBA právě pro minibasketbal. Tato komise v osmdesátých letech sdružovala již 80 zemí.³⁰⁴

5.4 Sezona 1966/1967 a 1967/1968 pro Spartak Brno a Spartu Praha

V těchto dvou sezonách se opět změnil systém soutěže. Muži hráli základní část systémem doma–venku při dvanácti účastnících. Po základní části se tabulka rozdělila na dvě poloviny, kde jedna hrála o titul a ta druhá o záchranu. Ženy hrály obdobně, pouze s tím rozdílem, že v 1. lize bylo týmů deset.³⁰⁵

Tyto dvě sezony byly v mužské kategorii také ve znamení loučení. Po konci ligy 1966/1967 se s klubem Sparta Praha rozloučil Josef Ezr. Sparta skončila v tomto ročníku třetí za prvním Spartakem ZJŠ Brno a druhou Slavií VŠ. V té další se šestým titulem opět pro ZJŠ Brno rozloučil trenér Ivan Mrázek. V této sezoně byla opět druhá Slavia VŠ Praha a třetí Sparta ČKD Praha.³⁰⁶

³⁰³ Kříž, M. (1966) Žezlo převzala Sparta. *Stadion*, 14(14), 13.

³⁰⁴ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 234.

³⁰⁵ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 207 a 223.

³⁰⁶ Tamtéž a také Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 445.

Obrázek 68. Fotografie hráčů Spartaku ZJŠ Brno, který byl založen v roce 1900 a do roku v sezoně 1967/1968 získal již 12. titul mistra ČSSR. Zleva stojí: Novák, Jambor, Mifka, F. Konvička, Cvrkal, Z. Bobrovský, Mrázek, dole: J. Bobrovský, Konečný, V. Konvička, Ballon, Zanáška a Pištělák. Fotografie převzata z periodika *Stadion*, XV., 1967, č. 22, s. 16.

První ligu žen v sezoně 1966/1967 vyhrála Sparta ČKD Praha, kterou vedl Zdeněk Kubík, před Slovanem Orbis Praha a KPS Brno. V dalším ročníku se Spartě ČKD Praha povedlo opět vyhrát titul. Tentokrát se ze stříbrné medaile mohly radovat hráčky Lokomotivy Bratislava a třetí místo brala Slavia VŠ Praha.³⁰⁷

5.5 Pražské celky na předních příčkách v sezonách 1968/1969 a 1969/1970

Po dvou letech s novým systémem soutěže přišla další změna, která vydržela až do sezony 1975/1976. Spočívala v tom, že 12 účastníků hrálo každý s každým (doma–venku). Ženy hrály při účasti 10 družstev také každý s každým a poté se podle pořadí rozdělila tabulka na dvě pětičlenné skupiny, které pokračovaly systémem doma–venku.³⁰⁸

Mužskou nejvyšší soutěž 1968/1969 v basketbalu vyhrála Slavia VŠ Autoškoda Praha před Zbrojovkou Brno. O titulu rozhodla prohra Brna se Svitem, která tak katapultovala na pozici mistra rivala z Prahy. Třetí příčku obsadila Sparta ČKD Praha. Další rok svedla Slavia boj o titul s Duklou Olomouc, která byla posilněna o J. Zídka. Titul ovšem zůstal v opět v Praze. Bronz pro Zbrojovku Brno mohl být pro někoho překvapením, jelikož jejich výborní hráči Z. Bobrovský, Pištělák a Konvička odešli hrát do

³⁰⁷ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 207 a 223 a také Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 445.

³⁰⁸ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 445.

zahraničí. V této sezoně (1969/1970) sestoupil Orbis Praha, a nadobro tak vymizel z nejvyšší československé ligy.³⁰⁹

1. Slávia VŠ Autoškoda Praha	22	19	3	2024:1661	41
2. Dukla Olomouc	22	19	3	2144:1886	41
3. Zbrojovka Brno	22	16	6	2158:1902	38
4. RH Pardubice	22	13	9	2216:2142	35
5. NHKG Ostrava	22	11	11	1857:1782	33
6. BC Prievídza	22	11	11	1741:1824	33
7. Sparta ČKD Praha	22	12	10	1781:1724	33
8. Iskra Svit	22	10	12	1780:1839	32
9. Baník Handlová	22	7	15	1741:1838	29
10. Slávia SVŠT Bratislava	22	7	15	1655:1888	29
11. Slovan Orbis Praha	22	5	17	1627:1965	27
12. Spartak Tesla Žižkov Praha	22	2	20	1826:2099	24

Obrázek 69. Snímek tabulky 1. liga mužů 1969/1970. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 256.

V ženách se v sezoně 1968/1969 nejvíce dařilo Spartě ČKD Praha, která si odnesla už svůj jedenáctý titul. Druhá byla Lokomotiva Bratislava, kterou po konci ligy opustil, po čtrnácti sezonách, trenér Ján Hluchý. Třetí místo brala Slavia VŠ Praha. Pražská Slavia byla ovšem překvapením sezony následující, když pouze s jedním zaváháním (jednou prohrou) vyhráli 1. ligu žen Československa. Druhá byla Sparta Praha a třetí Lokomotiva Bratislava.³¹⁰

5.6 Českoslovenští mužští reprezentanti na mezinárodní úrovni

Období, jež mapuje tato kapitola (od roku 1961 do roku 1969), započalo pro muže ME v Bělehradu, které se konalo od 29. dubna do 8. května 1961. Českoslovenští reprezentanti si s padesátiprocentní bilancí 4–4 došli pro páté místo. Na turnaji se utkali se Švédskem (58:33), Tureckem (70:77), Izraelem (61:54), Bulharskem (60:62), Rumunskem (52:55), Francií (62:66), Belgií (74:65) a Maďarskem (53:48).³¹¹ Po vcelku nepovedeném vystoupení na ME podrobil trenér mužstva Krnáč kritice velký počet jeho svěřenců včetně skvělého hráče J. Baumruka.³¹² Že je hra pomalá a bez překvapení, se mohlo vyčíst i z příspěvku v periodiku *Československý sport*.³¹³

³⁰⁹ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 239 a 253.

³¹⁰ Tamtéž.

³¹¹ Kotrba, J. (1961). Varování a poučení. *Stadion*, 9(20), 14.

³¹² Krnáč, L. (1961). Majstrovství očima trenéra. *Košíková – odbíjená*, 11(7), 10–11.

³¹³ Krása, V., Novotná, J. (1961). V Bělehradě nám chybělo basketbalové umění. *Československý sport*, 11(6), 12.

Velice smutným momentem pro reprezentaci, i zbylý československý basketbal, byla smrt jednoho z otců a zakladatelů evropského a československého basketbalu Františka M. Marka. Stalo se tak 8. dubna 1961.³¹⁴

Ani další ME ve Vratislavi se československým reprezentantům příliš nepovedlo. V pořadí XII. mistrovství se konalo od 4. do 13. října 1963. ČSSR skončilo se zápornou bilancí 4 výhry a 5 porážek až na 10. místě.³¹⁵ Na turnaji se hráči utkali s Rumunskem (55:56), Francií (79:72), Finskem (78:45), NDR (62:61), SSSR (56:96), Španělskem (76:98), Polskem (73:86), Itálií (70:66) a Izraelem (58:60). Na prvním místě byl SSSR, druhé Polsko a třetí Jugoslávie.³¹⁶

Obrázek 70. Momentka ze zápasu Sovětské svazu s Československem, která zachycuje, jak si Petrov ze SSSR poradil se svým obráncem Mifkou (z ČSSR). Fotografie převzata z periodika Polešovský, J. (1963). Vratislav: zakaboněno. *Stadion*, 11(42), 11.

Mistrovství Evropy, konané v Moskvě od 30. května do 10. června 1965, mělo pořadové číslo XIV. a českoslovenští reprezentanti se na tento turnaj museli teprve kvalifikovat. Kvalifikace se jim povedla a společně s Německem, které porazili, dostali vstupenku na šampionát.³¹⁷

Na šampionátu poté skončili českoslovenští reprezentanti s bilancí šest výher a tři porážky na sedmém místě. První byl SSSR, druhá Jugoslávie a bronz bralo Polsko.³¹⁸

³¹⁴ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 195.

³¹⁵ Kříž, M. (1963). Čtyři otazníky mužské košíkové. *Stadion*, 11(36), 8–9

³¹⁶ Polešovský, J. (1963). Vratislav: zakaboněno. *Stadion*, 11(42), 10–11.

³¹⁷ *Stadion*, XXIII., 1965, č. 4, s. 5.

³¹⁸ Kříž, M. (1965). Vše při starém. *Stadion*, 13(24), 1–2.

ČSSR měla možnost se utkat s NDR (73:55), Itálií (69:78), SSSR (75:79), Finskem (68:40), Maďarskem (77:53), Izraelem (71:69 pp), Rumunskem (90:69), Bulharskem (70:77) a Řeckem (116:71).³¹⁹ Pokud by naši reprezentanti skončili do 6. místa, vyhnuli by se tak kvalifikaci na příští šampionát. Přestože k tomu neměli daleko, nestalo se tak. Výkon našich mladých basketbalistů ocenil poklonou i tehdejší šéf FIBA William Jones.³²⁰

Návrat mezi elitu, tedy alespoň tu evropskou, se mužům povedl na XV. ME v Helsinkách v roce 1967, kde dokázali vybojovat stříbro. Turnaj se konal od 28. září do 8. října 1967 a českoslovenští reprezentanti na něj přijeli v této sestavě: Tomášek B. (Slavia VŠ Praha), Ammer J. (Slavia VŠ Praha), Zedníček J. (Slavia VŠ Praha) Baroch K. (Slavia VŠ Praha), Růžička J. (Slavia VŠ Praha), Mrázek C. (Sparta ČKD Praha), Marek J. (Sparta ČKD Praha), Pištělák V. (Spartak ZJŠ Brno), Bobrovský J. (Spartak ZJŠ Brno), Konvička F. (Spartak ZJŠ Brno), Mifka R. (Spartak ZJŠ Brno) a trenér Heger Vladimír.³²¹

Ze základní skupiny (A), kde se naši utkali s Polskem (90:75), Jugoslávií (74:66), Španělskem (98:65), Finskem (49:54), Belgií (92:72), Nizozemskem (78:68) a Rumunskem (69:51), postoupili do semifinále. V boji o finále se ČSSR utkalo s Bulharskem.³²² Toto klání bylo ovlivněno průjmovým onemocněním pěti reprezentantů. Zápas se také přenášel v televizi do Československa. Naštěstí naši zvítězili 82:69 (42:40). Reprezentanti se tak mohli radovat z postupu do finále.³²³

Ve finále narazilo Československo na Sovětský svaz. V poločase prohrávali naši o deset bodů (30:40). Bohužel ve druhém poločase se nepodařilo zápas otočit. Tabule tak po posledním hvizdu rozhodčího ukazovala skóre 77:89 z pohledu ČSSR. Bronz nakonec vyhrálo Polsko, a bylo tak třetí za SSSR a ČSSR.³²⁴

³¹⁹ *Stadion, XIII.*, 1965.

³²⁰ Heger, V. (1965). Proč na sedmé příčce?. *Košiková – odbijená*, 15(8), 35–36.

³²¹ Šupich, Z. (1967). Listonoš a basketbal v Helsinkách. *Stadion*, 15(42), 10–11.

³²² FIBA Archive. 1967 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 25. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/event/p/cid/EMSM/sid/2251/tid/0/_/European_Championship_for_Men/group-standing.html.

³²³ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 251.

³²⁴ Šupich, Z. (1967). Listonoš a basketbal v Helsinkách. *Stadion*, 15(42), 10–11.

Obrázek 71. Stránka z periodika Stadion, se soupiskou našich reprezentantů i s portréty a konečnou tabulkou z ME v Helsinkách. Obrázek převzat z periodika Šupich, Z. (1967). Listonoš a basketbal v Helsinkách. *Stadion*, 15(42), 10-11.

V roce 1968 se uskutečnily OH v Mexiku, kterých se bohužel naši reprezentanti nemohli zúčastnit, jelikož bylo rozhodnuto, že se ČSSR nezúčastní ani kvalifikace na tento vrchol mezinárodní sezony.³²⁵

Další úspěch tak mohlo Československo slavit na XVI. ME v basketbale mužů v Neapoli. Turnaj se konal od 27. září do 5. října 1969 právě v Itálii a reprezentanti ČSSR dokázali ukořistit bronzové medaile.³²⁶

Sestava Československa byla následující: Pištělák V. (Zbrojovka Brno/Mechelen), Konvička F. (Zbrojovka Brno/Standart Lutych), Bobrovský J. (Zbrojovka Brno), Růžička J. (Slavia VŠ Autoškoda Praha), Baroch K. (Slavia VŠ Autoškoda Praha), Blažek J. (Slavia

³²⁵ Heger, V. (1968). Stop na cestě k olympijskému Mexiku. *Košiková – odbíjená*, 18(7), 10.

³²⁶ *Rudé právo*, L., 1969, č. 235, s. 6.

VŠ Autoškoda Praha), Mifka R. (Slavia VŠ Autoškoda Praha), Zedníček J. (Slavia VŠ Autoškoda Praha), Konopásek J. (Slavia VŠ Autoškoda Praha), Zídek J. (Dukla Olomouc), Ammer J. (RH³²⁷ Pardubice) a trenér Ordnung Nikolaj.³²⁸

V základní spině odehrálo ČSSR pět zápasů. Všech pět klání Československo také vyhrálo a mohlo se tak přesunout do semifinále, kde naši reprezentanti narazili na osudné SSSR, se kterým bohužel zápas prohráli. Boj o třetí místo s Polskem naše mužstvo zvládlo. Po velmi vyrovnaném měření sil (poločas 37:37) Poláci prohráli o dva body.³²⁹

Základní skupina B:

- ČSSR – Rumunsko 72:70 (29:37), Zídek 21 bodů
- ČSSR – Izrael 90:82 (46:36), Zídek 28 bodů
- ČSSR – Španělsko 97:60 (53:29), Zedníček a Růžička 15 bodů
- ČSSR – Polsko 75:60 (32:30), Zedníček 18 bodů
- ČSSR – Itálie 63:62 (30:36), Pištělák 16 bodů

Semifinále:

- ČSSR – SSSR 69:83 (33:41), Zídek 18 bodů

O 3. místo:

- ČSSR – Polsko 77:75 (37:37), Zídek 17 bodů³³⁰

5.7 Československé reprezentantky na mezinárodní úrovni

V období, které popisuje tato kapitola, tedy od roku 1961, zaznamenaly ženy Československa úspěch hned v roce 1962 ve Francii. Konkrétně to bylo ve městě se jménem Malhúzy, kde se konalo VII. ME žen. Dne 22. září turnaj začínal a hned 29. září 1962 končil.³³¹

³²⁷ Rudá Hvězda.

³²⁸ Ordnung, N. (1969). Slova Dr. Nikolaje Ordnunga. *Košíková – odbijená*, 19(5–6), 4 a také z FIBA Archive. 1969 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 25. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2252/tid/270/_/1969_European_Championship_for_Men/index.html.

³²⁹ Ordnung, N. (1969). Slova Dr. Nikolaje Ordnunga. *Košíková – odbijená*, 19(5–6), 4 a také z *Rudé právo*, L., 1969, č. 229, s. 4 a také z *Rudé právo*, L., 1969, č. 233, s. 8.

³³⁰ FIBA Archive. 1969 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 25. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/A/grid/5/rid/524/sid/2252/tid/270/_/1969_European_Championship_for_Men/statistic.html.

³³¹ Křížová, E. (1962). Stříbrné na začátku cesty. *Stadion*, 10(41), 10–11.

Obrázek 72. Fotografie zachycuje reprezentantky Československa před VII. ME žen. Fotografie převzata z periodika Kříž, M., & Mrázek, S. (1962). Dodrží tradici?. *Stadion*, 10(38), 4.

Sestava, ve které Československo na šampionát odjelo, byla následující: Vecková M. (Spartak Sokolovo Praha), Richterová S. (Spartak Sokolovo Praha), Hubálková D. (Slovan Orbis Praha), Šourková V. (Slovan Orbis Praha), Jošková H. (Jiskra Kyjov), Haluznická Starší Z. (Slovan CHZJD³³² Košice), Záchvěvová Nováková A. (Lokomotiva Košice), Grúbrová E. (KPS Brno), Mikulášková O. (KPS Brno), Brožková R. (Slavia VŠ Praha), Zvolenská H. (Lokomotiva Bratislava), trenér Mrázek S. a asistent Kříž Miroslav.³³³

Základní skupinu (A) ukončilo ČSSR s bilancí tři výhry a jedna porážka. Přemožitelky ze SSSR ze základní skupiny nakonec připravily Čechoslovačky i o zlaté medaile.³³⁴ Nic nepomohl ani fakt, že naše hráčky měly nejlepší procento trestných hodů (71,2 %) po konci turnaje.³³⁵

Základní skupina A:

- ČSSR – Itálie 86:37 (42:8), Hubálková, Nováková a Starší po 12 bodech
- ČSSR – Jugoslávie 53:35 (29:19), Jošková a Starší po 12 bodech³³⁶

³³² Chemické závody Juraje Dimitrova.

³³³ Kříž, M., & Mrázek, S. (1962). Dodrží tradici?. *Stadion*, 10(38), 4.

³³⁴ Křížová, E. (1962). Stříbrné na začátku cesty. *Stadion*, 10(41), 10–11.

³³⁵ *Revue ČOV*, 1962, č. 4, s. 1.

³³⁶ FIBA Archive. 1962 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 26. února 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/A/grid/5/rid/431/sid/2277/tid/270/_/1962_Europe_an_Championship_for_Women/statistic.html.

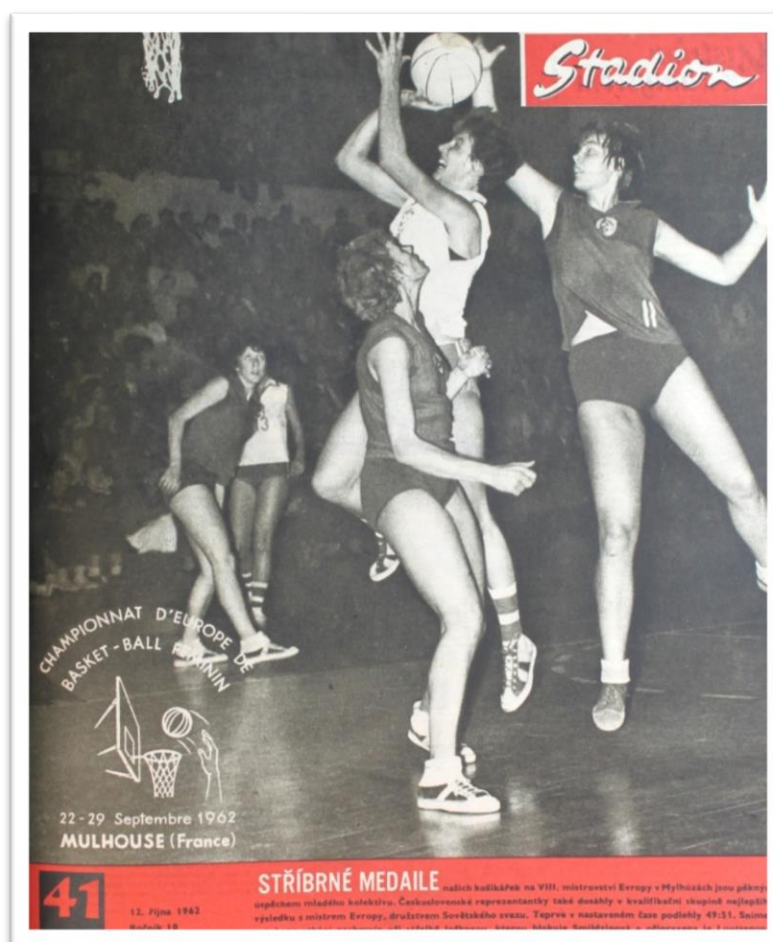
- ČSSR – Maďarsko 74:52 (41:24), Hubálková 14 bodů
- ČSSR – SSSR 49:51 pp (21:22), Šourková 12 bodů

Semifinále:

- ČSSR – Bulharsko 54:51 (24:26), Jošková 12 bodů

Finále:

- ČSSR – SSSR 46:63 (20:39), Jošková 10 bodů³³⁷

Obrázek 73. Titulní strana z periodika *Stadion*, které přinášelo informace o sportovním, takže i basketbalovém dění v ČSSR. Obrázek převzat z periodika *Stadion*, X., 1962, č. 41, s. 1.

Další možnost, kde získat cenný kov, měly československé reprezentantky na IV. MS žen v Limě. Šampionát se konal od 18. dubna do 4. května 1964, i když podle původního plánu měl být odstartován o rok dříve.³³⁸

³³⁷ FIBA Archive. 1962 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 26. února 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/A/grid/5/rid/431/sid/2277/tid/270/_/1962_European_Championship_for_Women/statistic.html.

³³⁸ Kříž, M. (1964). Seberem! Seberem! Seberem!. *Stadion*, 12(15), 8–9 a také z Mazzoni, T. (1964). Rozpočet Peru pro MS: 1,5 miliónu dolarů. *Stadion*, 12(16), 5.

Sestava našich reprezentantek byla obdobná jako na ME v roce 1962: Vecková M. (Spartak Sokolovo Praha), Richterová S. (Spartak Sokolovo Praha), Melicharová M. (Spartak Sokolovo Praha), Hubálková D. (Slovan Orbis Praha), Šourková V. (Slovan Orbis Praha), Koťátková Štecherová V. (Slovan Orbis Praha), Jošková H. (Jiskra Kyjov), Grúbrová E. (KPS Brno), Mikulášková O. (KPS Brno), Jindrová M. (Slavia VŠ Praha), Zvolenská H. (Lokomotiva Bratislava), Soukupová M. (Lokomotiva Ústí nad Labem) a trenér Mrázek Svatopluk.³³⁹

Po základní skupině, kde odehrálo ČSSR tři utkání, postoupily Českoslovačky do finálové skupiny. Tam byl program o něco nabitější, když se utkaly s šesti různými zeměmi. Po odehrání těchto zápasů bylo stanoveno konečné pořadí podle bilance a vzájemných zápasů. Na prvním místě se umístil SSSR (9–0), druhé ČSSR (8–1) a třetí Bulharsko (7–2).³⁴⁰

Základní skupina A:

- ČSSR – J. Korea 77:72 pp (35:33), Hubálková 22 bodů
- ČSSR – Argentina 72:51 (30:29), Grúbrová 20 bodů
- ČSSR – Jugoslávie 74:48 (44:21), Jindrová 17 bodů³⁴¹

Obrázek 74. Fotografie stříbrných medailistek z MS žen v roce 1964. Fotografie převzata z periodika Jirků, A. (1964) Evropa je svět ...a naše ženy jsou již druhé!. *Stadion*, 12(21), 8-9.

³³⁹ Kříž, M. (1964). Seberem! Seberem! Seberem!. *Stadion*, 12(15), 8–9.

³⁴⁰ Jirků, A. (1964) Evropa je svět ...a naše ženy jsou již druhé!. *Stadion*, 12(21), 8–9.

³⁴¹ FIBA Archive. 1964 WORLD CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 26. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/6/grid/A/rid/454/sid/2920/tid/270/_/1964_World_Championship_for_Women/statistic.html.

Finálová skupina:

- ČSSR – USA 50:31 (20:13), Grúbrová 18 bodů
- ČSSR – Bulharsko 76:63 (32:33), Jošková 21 bodů
- ČSSR – SSSR 35:70 (14:34), Jošková 11 bodů
- ČSSR – Jugoslávie 60:52 (36:31), Šourková 12 bodů
- ČSSR – Peru 88:30 (40:17), Šourková 18 bodů
- ČSSR – Brazílie 69:41 (38:14), Šourková 18 bodů³⁴²

S bilancí osm výher a jedna prohra se Československo umístilo na druhém místě za SSSR a před Bulharskem.³⁴³ Právě k té jedné porážce se vyjádřila dlouhodobá tahounka reprezentace Hubálková: „... *Boj dvou dosud neporažených. A hned na začátku je stav 10:0 pro ně... Nemůžeme se dostat z deprese, nic se nám nedaří... Utkání, o kterém jsme my předpokládaly, že by mohlo být vyrovnané, končí nakonec vysokým vítězstvím sovětského družstva... Vracíme se se sklopenými hlavami, každá ponořena do sebe, stále to nemůžeme pochopit a přály bychom si utkání opakovat.*“³⁴⁴

Ve stejném roce (1964) se konalo i mistrovství Evropy žen. Po MS se vzdal funkce trenéra ze studijních důvodů Svatopluk Mrázek. Ve funkci ho nahradil Miloslav Kříž, který měl za asistenta Jana Kargerera. Hráčky si také po světovém šampionátu potřebovaly odpočinout, proto na „Evropu“ odjela sestava doplněná mladými hráčkami.³⁴⁵

V pořadí IX. ME se konalo od 6. do 13. září 1964 v Budapešti. Do Maďarska odjela tato sestava: Vecková M., Jošková H., Kyzlinková O., Jindrová M., Krahulcová E., Holková P., Šourková V., Štecherová V., Richterová S., Melicharová M., Spejchalová A., Soukupová M., trenér Miloslav Kříž a asistent Jan Karger.³⁴⁶

³⁴² FIBA Archive. 1964 WORLD CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 26. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/20/grid/X/rid/456/sid/2920/tid/270/_/1964_World_Championship_for_Women/statistic.html.

³⁴³ Jirků, A. (1964) Evropa je svět ...a naše ženy jsou již druhé!. *Stadion*, 12(21), 8–9.

³⁴⁴ Hubálková, D. (1964). Z peruánského deníku Dagmar Hubálkové. *Košíková – odbíjená*, 14(7), 12.

³⁴⁵ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 213.

³⁴⁶ Kříž, M. (1964). Krok za moderní košíkovou. *Stadion*, 12(39), 4–5.

Obrázek 75. Snímek těch, kteří reprezentovali ČSSR na ME žen 1964. Fotografie převzata z periodika Kříž, M. (1964). Krok za moderní košíkovou. *Stadion*, 12(39), 4–5.

Naše reprezentantky sehrály základní část turnaje s bilancí tři výhry a jedna prohra. Poté postoupily do semifinále, kde bohužel narazily na osudový Sovětský svaz, kterému podlehly. V boji o bronzové medaile se jim ovšem povedlo zvítězit, a domů se tak nevracely s prázdnou. První byl SSSR, který ve finále předčil Bulharsko.³⁴⁷

Základní skupina B:

- ČSSR – Itálie 59:41 (27:18), Šourková 17 bodů
- ČSSR – Polsko 47:31 (21:19), Jošková 13 bodů
- ČSSR – NDR 64:41 (29:17), Melicharová 17 bodů
- ČSSR – Bulharsko 46:54 (18:26), Jindrová 14 bodů

Semifinále:

- ČSSR – SSSR 43:64 (21:33), Richterová 10 bodů

O třetí místo:

- ČSSR – Rumunsko 68:47, Šourková 18 bodů³⁴⁸

Po tomto úspěchu byla další reprezentační štačí příprava na MS 1967, kterou zahájil trenér M. Kříž na začátku roku 1965. Příprava byla rozdělena do tří etap. V první etapě bylo ve výběru 25 hráček, které měl vyzkoušet při zápasech proti Francii, USA,

³⁴⁷ Kříž, M. (1964). Krok za moderní košíkovou. *Stadion*, 12(39), 4–5.

³⁴⁸ FIBA Archive. 1964 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 26. února 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/A/grid/4/rid/449/sid/2278/tid/270/_/1964_Europe_an_Championship_for_Women/statistic.html.

Maďarsku a Itálii na Univerziádě. Když ovšem některé země odřekly, stala se největší prověrkou střetnutí se Slavií Sofia.³⁴⁹

Další fáze přípravy nastala v září 1965. Největší prověrkou byl zájezd do USA. Do týmu se také počítalo s juniorskými reprezentantkami, neboť deset z nich již nastupovalo v seniorské nejvyšší soutěži.³⁵⁰

Jelikož trenér vedl i společnou přípravu mužů na ME, byl vydán pokyn, aby se reprezentantky připravovaly samostatně v oddílech. Bohužel padly i domluvené srazy a byl kritizován celkový přístup k přípravě.³⁵¹

Zmiňované X. mistrovství Evropy se konalo v Kluži od 2. do 9. října. Trenér Kříž M. s asistentem Kargerem vybrali těchto dvanáct reprezentantek: Jošková H., Kyzlinková O., Jindrová M., Soukupová M., Mrázková I., Starší Haluznická Z., Koťátková V., Richterová S., Melicharová M., Holková P., Rumlerová D. a Zvolenská Helena.³⁵²

K oporám patřila například Zora Starší, která působila již na ME 1960 a 1962, a v Sofii se dokonce stala Miss šampionátu. S vrcholovým basketbalem skončila před MS 1967.³⁵³

V základní skupině sehrálo Československo pět utkání. Radovat z výhry se naše reprezentantky mohly ve všech případech. I semifinále s Rumunskem vyšlo vítězně. Bohužel hladkou jízdu za zlatem zastavil ve finále SSSR. Na třetím místě se, právě za zlatým SSSR a stříbrným ČSSR, umístila NDR.³⁵⁴

³⁴⁹ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 215.

³⁵⁰ Kříž, M. (1965). Zahajujeme přípravu na mistrovství světa žen. *Košíková – odbíjená*, 15(1), 21.

³⁵¹ Heger, V. (1965). Čas nikdo nezastaví. *Košíková – odbíjená*, 15(4), 5.

³⁵² FIBA Archive. 1966 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR WOMAN. Získáno 27. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2279/tid/270/_/1966_European_Championship_for_Women/index.html.

³⁵³ Novotná, J. (1988). Sport poznamenal i promoci. *Československý sport*, 36(3), 4.

³⁵⁴ FIBA Archive. 1966 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR WOMAN. Získáno 27. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/event/p/sid/2279/tid/270/_/1966_European_Championship_for_Women/group-standing.html.

Obrázek 76. Reprezentantka Melicharová (s míčem) při utkání 1. ligy žen. Fotografie převzata z periodika Kříž. M., (1966). Žezlo převzala Sparta. *Stadion*, 14(14), 13.

Základní skupina A:

- ČSSR – Jugoslávie 74:56 (30:21), Jošková 17 bodů
- ČSSR – NDR³⁵⁵ 69:54 (26:28), Zvolenská 20 bodů
- ČSSR – NSR 87:33 (45:12), Starší 20 bodů
- ČSSR – Bulharsko 65:55 (35:23), Jindrová 14 bodů
- ČSSR – Francie 67:41 (37:19), Jindrová 11 bodů

Semifinále:

- ČSSR – Rumunsko 83:54 (36:28), Melicharová 19 bodů

Finále:

- ČSSR – SSSR 66:74, Zvolenská 16 bodů³⁵⁶

Hlavní trenér československých reprezentantek hodnotil vystoupení na ME v Rumunsku: „*Nevadilo nám, že jsme se nemohli opřít o žádnou zkušenou rozehrávačku, o střelkyni z dálky, typickou pivotmanku starší školy. Naopak prospělo*

³⁵⁵ Německá demokratická republika.

³⁵⁶ FIBA Archive. 1966 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 27. února 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/A/grid/6/rid/480/sid/2279/tid/270/_/1966_European_Championship_for_Women/statistic.html.

*nám, že jsme se snažili udělat z hráček, které buď v družstvu již byly, nehrály (až na Joštovou) vedoucí roli, anebo z hráček docela nových, kolektiv, v němž by nebylo velkých hráček, které by musel soupeř přednostně hlídat. Právě naše orientace na vyložené kolektivní pojetí v obraně i v útoku byla hlavní silnou.*³⁵⁷

Přípravy byly u konce a všemi dlouho očekávaný šampionát, kterým bylo mistrovství světa žen v Praze, se mohl uskutečnit. Poslední dva přípravné zápasy odehrály Českoslovačky proti Jugoslávii. První klání vyhrály 78:56 a druhé 70:55.³⁵⁸

V pořadí V. MS žen se uskutečnilo v Praze od 15. do 22. dubna 1967. Domácí tým byl v tomto složení: Štecherová V., Rumlerová D., Holková P., Soukupová M., Mrázková I., Zvolenská E., Kyzlinková O., Jindrová M., Melicharová M., Richterová S., Mikolášková E., Jošková H., trenér Miloslav Kříž a asistent Jan Karger.³⁵⁹

V základní skupině B, která se hrála v Bratislavě, nejdříve Československo porazilo Itálii a poté prohrálo s Jižní Koreou. Tato skupina byla pouze tříčlenná, protože Kuba byla solidární s KLDŘ³⁶⁰, které FIBA zamítla povolení k účasti, a odletěla zpátky domů.³⁶¹ Velkým překvapením byla prohra s J. Koreou, kterou lidé tehdy brali jako ostudu. Naše reprezentantky byly dokonce po závěrečném hvizdu vypískány do šatny. Byla to dvojitá smůla, protože se výsledek poprvé v historii ze základní skupiny počítal ve finálové skupině.³⁶²

Základní skupina B:

- ČSSR – Itálie 41:39 (13:17), Jošková 9 bodů
- ČSSR – J. Korea 66:67 (34:34), Jošková 15 bodů³⁶³

³⁵⁷ Kříž, M. (1966). Košíková spěje k univerzálnosti. *Košíková – odbíjená*, 16(12), 13.

³⁵⁸ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 236.

³⁵⁹ Skála, J. (1967). Dočkají se zlata?. *Stadion*, 15(15), 16.

³⁶⁰ Korejská lidově demokratická republika.

³⁶¹ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 237.

³⁶² *Lidová demokracie, XXIII.*, 1967, s. 6.

³⁶³ FIBA Archive. 1967 WORLD CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 27. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/game/p/gid/3/grid/B/rid/493/sid/2921/tid/270/_/1967_World_Championship_for_Women/statistic.html.

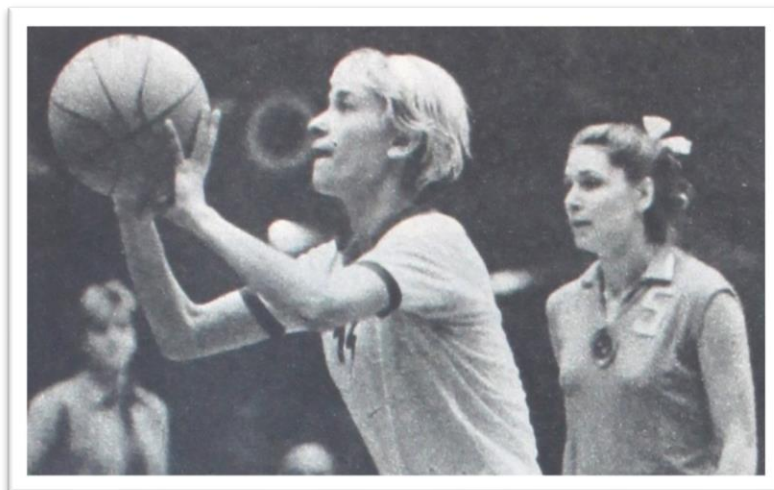
Obrázek 77. Představení Československé reprezentace v dobovém tisku. Snímek převzat z periodika Skála, J. (1967). Dočkají se zlata?. *Stadion*, 15(15), 16.

Ve finálové skupině, která se již hrála v Praze, odehrálo ČSSR další čtyři zápasy. S Prohrou od SSSR se počítalo. Bohužel se k ní přidala i zmiňovaná porážka v základní skupině, a tak z toho bylo „jen“ třetí místo. Zlato bral SSSR a stříbro J. Korea, která se ani nezúčastnila závěrečného ceremoniálu.³⁶⁴

- ČSSR – Jugoslávie 69:35 (33:12), Melicharová 24 bodů
- ČSSR – SSSR 52:62 (20:22), Richterová 11 bodů
- ČSSR – NDR 60:54 (28:23), Jošková 16 bodů
- ČSSR – Japonsko 68:45 (35:19), Melicharová 15 bodů³⁶⁵

³⁶⁴ Bakalář, R., & Skála, J. Kvalifikace: překvapení, Finále Evropa–Asie, Zvítězila solidnost. *Stadion*, 15(17), 8–11 a také *Lidová demokracie*, XXIII., 1967, s. 6.

³⁶⁵ FIBA Archive. 1967 WORLD CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 27. února 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2921/tid/309/tid2//_/1967_World_Championship_for_Women/index.html.

Obrázek 78. Momentka z MS v ČSSR, která zachycuje střelbu trestné hodu československé reprezentantky Štecherové. Fotografie převzata z periodika Bakalář, R., & Skála, J. Kvalifikace: překvapení, Finále Evropa–Asie, Zvítězila solidnost. *Stadion*, 15(17), 10.

Posledním mezinárodním šampionátem, kterého se naše reprezentantky účastnily, bylo v období, které mapuje tato kapitola, XI. ME žen. Tento turnaj se konal na Sicílii v Itálii od 5. do 15. července 1968. Bohužel Československo pomyslnou zlatou tečku za úspěšným desetiletím neudělalo, dokonce se neumístilo ani do pátého místa. Byla z toho alespoň nejlepší desítka (deváté místo) ze třinácti účastníků.³⁶⁶ Důvody neúspěchu byly různé. Trenér Kříž, který po tomto mistrovství u družstva skončil, se k hodnocení zápasů o umístění vyjádřil takto: „*Je nutno brát celkový duševní stav hráček, klimatické podmínky v Raguze (přes 40 stupňů přes den, kolem 30 večer)... Bez chyb se obejde málokdo, největší jsem snad udělal v tom, že jsem mnohým hráčkám věřil až příliš, mnohým zase až příliš málo... Těší mě, že jsme si to s hráčkami řekli a debata o příčinách neúspěchu byla na úrovni.*“³⁶⁷

Naše reprezentantky hrály v této sestavě: Richterová, Soukupová, Melicharová, Zvolenská, Rumlerová, Mrázková, Jošková, Kyzlinková, Pejchalová, Štecherová, Jindrová a Jarošová.³⁶⁸

³⁶⁶ FIBA Archive. 1968 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 27. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/event/p/cid/EMSW/tid/0/sid/2280/_/European_Championship_for_Women/index.html.

³⁶⁷ Kříž, M. (1968). Proč takový neúspěch. *Košíková – odbíjená*, 18(9–10), 20–21.

³⁶⁸ FIBA Archive. 1968 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 27. únor 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2280/tid/270/_/1968_European_Championship_for_Women/index.html.

Základní skupina C:

- ČSSR – Polsko 58:72 (21:32), Jindrová 13 bodů
- ČSSR – Bulharsko 47:38 (27:9), Melicharová 14 bodů
- ČSSR – Rumunsko 56:30 (27:13), Melicharová 15 bodů

Skupina o 5. až 13. místo:

- ČSSR – Francie 54:49 (20:19), Jindrová
- ČSSR – NSR 19:32 (44:16), Jarošová 34 bodů
- ČSSR – Maďarsko 43:39 (19:23), Jindrová 10 bodů
- ČSSR – Nizozemsko 81:41 (40:18), Soukupová 13 bodů
- ČSSR – Rumunsko 65:73 (35:30), Jindrová 26 bodů³⁶⁹

Obrázek 79. Fotografie zachycující československou reprezentantku Kreuzovou Melicharovou v boji pod košem. Fotografie převzata z knihy Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 259.

³⁶⁹ FIBA Archive. 1968 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 27. února 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2280/tid/270/_/1968_European_Championship_for_Women/index.html.

6 Dominance pražských ženských družstev v basketbalové 1. lize (1970–1979)

6.1 Stručný nástin společensko-ekonomické situace v Československu v letech 1970 až 1979

V roce 1970 začalo docházet k prvním politickým procesům. Začaly vznikat samizdatové edice zabývající se literární tvorbou, která byla nezávislá. Mladí „rebelští“ hudebníci byli perzekuováni.³⁷⁰ Někteří byli dokonce postaveni před soud.³⁷¹

Politické procesy, zaměřené zejména na „undergroundové“ hudebníky, v sedmdesátých letech dále pokračovaly. Vše, co bylo svobodným projevem mimo oficiální a chtěný směr, s sebou neslo riziko.³⁷² Díky konkrétním zásahům do oblasti masových sdělovacích médií klesala úroveň televizní a filmové tvorby.³⁷³ Tím vznikaly mezinárodní protesty, které následně vedly ke sjednocení kritiků režimu a ke vzniku Charty 77.³⁷⁴

V tomto období hovoříme o tzv. reálném socialismu, který měl nabídnout sociální jistoty. Prostředkem bylo zmražení cen základních potravin pro domácnost, bytová krize se řešila výstavbou panelákových sídlišť. Zvýšily se rodinné přídatky, zavedly se mateřské příspěvky, poskytovaly se výhodné půjčky novomanželům a stavěly se mateřské školy a jesle. Záměr byl naplněn a porodnost vzrostla.³⁷⁵

Vytvářela se také tzv. pseudokonzumní společnost. Obchodní domy jako Kotva a budování dalších domů mělo odvést pozornost a nechat zapomenout na nedodržování lidských a občanských práv.³⁷⁶

Zemědělství dosahovalo vcelku slušných obrátů, které byly ovšem na úkor poškození životního prostředí. Vybudováno bylo metro, síť dálnic i železnic. S cestováním do zahraničí to ovšem bylo po roce 1968 mnohem komplikovanější. Přibývalo pokusů o emigraci například při cestě na dovolenou. V tento čas hodně lidí opravdu emigrovalo.³⁷⁷

³⁷⁰ Systematicky pronásledování nebo s nimi bylo hrubě zacházeno.

³⁷¹ Otáhal, M. (2002). *Normalizace 1969–1989*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny, s. 55.

³⁷² Tamtéž.

³⁷³ Bělina, P., Grulich, T., Halada J., Hrbek J., Mareš P., Moravcová D., & Tomeš J. (1992). *Dějiny země koruny české II. díl*. Praha: Paseka, s. 298.

³⁷⁴ Otáhal, M. (2002). *Normalizace 1969–1989*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny, s. 55.

³⁷⁵ Nebojsa, B. (2001). *Normalizace, to je ono!* Tišnov: SURSUM, s. 46.

³⁷⁶ Tamtéž.

³⁷⁷ Tamtéž.

Určitá část signatářů se v roce 1978 rozhodla monitorovat a poté i zveřejňovat případy protiprávní perzekuce. Tito lidé se sdružili ve Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných (VONS). Toto poukázání na nedostatky v jednání soudu bylo pro tehdejší režim naprosto nepřijatelné. Aktivisté byli zatčeni a pět lidí z VONS skončilo ve vězení. Mezi nimi byl i Jiří Dienstbier a Václav Havel.³⁷⁸

6.2 Dukla překvapila v období sezon 1970/1971 až 1974/1975

V první sezoně (1970/1971), kterou popisuje tato kapitola, svedla v mužské první lize souboj o titul Zbrojovka Brno a Slavia VŠ Autoškoda. Z důvodu stejného počtu bodů muselo rozhodnout až lepší vzájemné skóre, které měla lepší Autoškoda. Pro VŠ to byl již pátý titul. Do kádru mistrů se vrátil už i Jiří Zídek. Třetí místo brala NHKG³⁷⁹ Ostrava.³⁸⁰

Obrázek 80. Snímek družstva Slavia Praha VŠ. Fotografie převzata z periodika Richter, D. (1971). Slavia Praha VŠ. *Stadion*, 19(17), 16.

Ženskou nejvyšší soutěž vyhrály hráčky ze Sparty ČKD Praha.³⁸¹ Druhé skončily jejich rivalky ze Slavie VŠ Praha a bronz bralo KPS Brno. Mistryně se mohly opřít o výkony Jarošové, Martiny a Magdy Jiráskové a Záhoříkové. Slavii zase táhla Jindrová,

³⁷⁸ Drda, A. (2009). *Příběhy bezpráví*. Praha: Člověk v tísni, s. 26.

³⁷⁹ Nová huť Klement Gottwalda.

³⁸⁰ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 267.

³⁸¹ Richter, D. (1971). Sparta Praha ČKD. *Stadion*, 19(14), 16.

Růžičková, Coufalová a Spejchalová. Brno se mohlo spolehnout na Bobrovskou, E. Mikuláškovou, Tulišovou, Drastichovou a Joškovou.³⁸² Po konci sezony se s týmem Orbis Praha rozloučil jejich trenér Svatopluk Mrázek, který v osmnácti sezonách dokázal získat devět titulů a čtyři stříbra.³⁸³

Obrázek 81. Snímek hráček ze Sparty Praha ČKD. Fotografie převzata z periodika Richter, D. (1971). Sparta Praha ČKD. *Stadion*, 19(14), 16.

V sezoně 1971/1972 vyhráli 1. ligu mužů hráči ze Slavie VŠ Praha. Tentokrát měl spolek kolem Zídka, Růžičky, Konopáska, Barocha, Mifky, Saka a Ammera o dvě výhry více než druhá Zbrojovka Brno. Na stříbru pro Brno měli nejvíce zásluh J. Bobrovský, F. Konvička, J. Pospíšil, Novický, Balaščík a Kovařík. Třetí místo brala Dukla Olomouc v čele s Pekárkem, Zedníčkem, Kosem, Z. Hummelem a Dzurillou. V soutěži se nezachránil ani jeden nováček. Jednalo se o týmy Slavoj Vyšehrad Praha, Slavia VŠT³⁸⁴ Košice a Moravská Slavia Brno.³⁸⁵

³⁸² Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 267.

³⁸³ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 445.

³⁸⁴ Vysoká škola technická.

³⁸⁵ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 284–285.

1. Slávia VŠ Autoškoda Praha	22	21	1	2196:1687	43
2. Zbrojovka Brno	22	19	3	2136:1823	41
3. Dukla Olomouc	22	17	5	2129:1872	39
4. Sparta ČKD Praha	22	13	9	1924:1800	35
5. NHKG Ostrava	22	12	10	1810:1792	34
6. Iskra Svit	22	9	13	1702:1796	31
7. Baník Ostrava	22	9	13	1740:1724	31
8. BC Prievidza	22	8	14	1743:1908	30
9. RH Pardubice	22	8	14	1926:1976	30
10. Slavoj Vyšehrad Praha	22	8	14	1668:1926	30
11. Slávia VŠT Košice	22	4	18	1623:1974	26
12. Moravská Slávia Brno	22	4	18	1796:2115	26

Obrázek 82. Snímek tabulky 1. liga mužů 1971/1972. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 284.

Ženskou 1. ligu vyhrála Sparta ČKD Praha před druhou Slavií VŠ Praha a třetím Slovanem CHZJD Bratislava. Mistryně se opíraly o výkony Jarošové, Martiny a Magdy Jiráskových, Coufalové, Záhoříkové a Ptáčkové. Slavia se zase mohla spolehnout na Jindrovou, Navrátilovou, Spejchalovou a Babkovou.³⁸⁶

Mistři v 1. lize mužů 1972/1973 byli překvapiví. Stali se jimi hráči Dukly Olomouc, kteří se opírali o kvality hráčů jako Pekárek, J. Bobrovský, Kos, Dzurilla, Z. Hummel a Dvořák.³⁸⁷ Slavia VŠ Praha se tak musela spokojit pouze s druhým místem. Třetí místo patřilo Zbrojovce Brno s K. Brabencem a F. Konvičkou.³⁸⁸

1. Dukla Olomouc	22	19	3	1996:1691	41
2. Slávia VŠ Praha	22	18	4	2104:1688	40
3. Zbrojovka Brno	22	17	5	2099:1821	39
4. Sparta ČKD Praha	22	14	8	1788:1815	36
5. BC Prievidza	22	12	10	1613:1708	34
6. RH Pardubice	22	11	11	1758:1783	33
7. Bohemians ČKD Praha	22	11	11	1619:1660	33
8. Internacionál Slovnaft Bratislava	22	9	13	1803:1881	31
9. NHKG Ostrava	22	8	14	1729:1759	30
10. Baník Ostrava	22	7	15	1698:1750	29
11. Iskra Svit	22	4	18	1653:1920	26
12. Tatran Praha	22	2	20	1527:1911	24

Obrázek 83. Snímek tabulky 1. liga mužů 1972/1973. Tabulka převzata z knihy Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 298.

V ženské nejvyšší soutěži si pro svůj druhý titul došla Slavia VŠ Praha v čele s Jindrovou a Hrbkovou. S druhým místem se musela spokojit Sparta ČKD Praha, která i při stejném počtu bodů jako Slavia, brala stříbro. Bronz putoval do Brna, konkrétně do

³⁸⁶ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 288–289.

³⁸⁷ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 446.

³⁸⁸ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 298–299.

týmu s názvem KPS Brno.³⁸⁹ Po dvaceti sezonách se s ženskou nejvyšší soutěží rozloučila Věra Grúbrová Horáková, která patřila i k oporám reprezentace.³⁹⁰

Obrázek 84. Fotografie Mileny Jindrové (hráčky VŠ Praha a dlouholeté reprezentantky) se svým trenérem ženského družstva z 1. ligy J. Kargerem. Fotografie převzata z periodika Macho, M. (1973). Vysokoškolačky v novém. *Stadion*, 21(48), 31.

Mužská první liga měla v sezoně 1973/1974 opět překvapivé bojovníky o titul. Byli jimi hráči z RH Pardubice. Pardubice se opíraly o výkony Kantůrka, Douši, Zuzáka, Nečase, Ammera, Sýkory a Formánka. Bohužel pro ně se jim však nepovedlo napodobit Duklu Olomouc z minulého ročníku. Slavia VŠ Praha si tentokrát dokázala uhájit první místo. Slavia se mohla spolehnout na Zídka, Blažka, Hrašku, Růžičku a Zedníčka. Namlsaná Olomouc brala v tomto ročníku třetí místo. Duklu vedl Pekárek společně s Kosem, Bojanovským a Dzurillou.³⁹¹

³⁸⁹ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 302–303.

³⁹⁰ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 446.

³⁹¹ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 308–314.

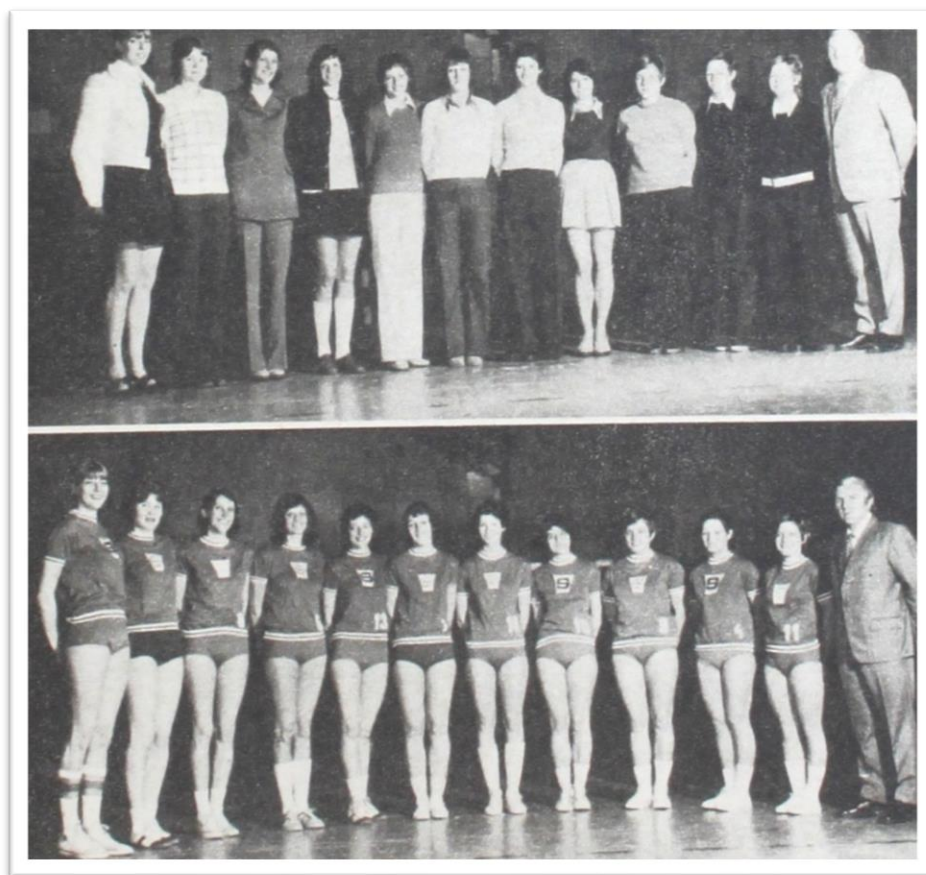

Obrázek 85. Snímek zachycující radost z vítězství Slavií Autoškoda VŠ Praha a ždímání potu z dresu. Fotografie převzata z periodika Hájek, M. (1974). Parta. *Stadion*, 22(17), 9.

Nejvyšší soutěž žen (1973/1974) vyhrála Sparta ČKD Praha.³⁹² Celek vedený Lubomírem Dobrým se mohl opírat o hráčky, které tvořily i osu reprezentace. Jednalo se například o Doušovou, Ptáčkovou, M. Jiráskovou, Grégrovou, Reichovou a Kotrbatovou. Sparta nechala za sebou na druhém místě KPS Brno a na třetím Slavii VŠ Praha. Vysokoškolačky z Prahy braly bronz díky lepším vzájemným zápasům se Slavií VŠ Strojstavem Prešov a Slovanem CHZJD Bratislava.³⁹³

³⁹² Kříž, M. (1974). Letenské „double“ (a jak k němu došlo). *Stadion*, 22(21), 5.

³⁹³ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 308–318.

Obrázek 86. Snímek jedenácti mistryň ze Sparty Praha a jejich trenérem. Rozdíl hráček v civilu a v dresu. Zleva: Doušová, Hojsáková, Jirásková, Ptáčková, Kopecká, Mejdová, Netrefová, Kotrbová, Doležalová, Reichová, Kořínková a L. Dobrý. Snímek přejat z periodika Kříž, M. (1974). Letenské „double“ (a jak k němu došlo). *Stadion*, 22(21), 5.

V ročníku 1974/1975 si v mužské kategorii pro svůj druhý titul došli hráči Dukly Olomouc.³⁹⁴ Olomouc s oporami jako Pekárek, Kos, Bojanovský, Dzurilla nebo Balaščík skončila před druhou Zbrojovkou Brno díky lepšímu skóre ze vzájemných zápasů. Brno vedla opět známá jména v čele s Janem Bobrovským. Třetí místo brala Slavia VŠ Praha se Zídkem, Zedníčkem, Růžičkou a Blažkem.³⁹⁵

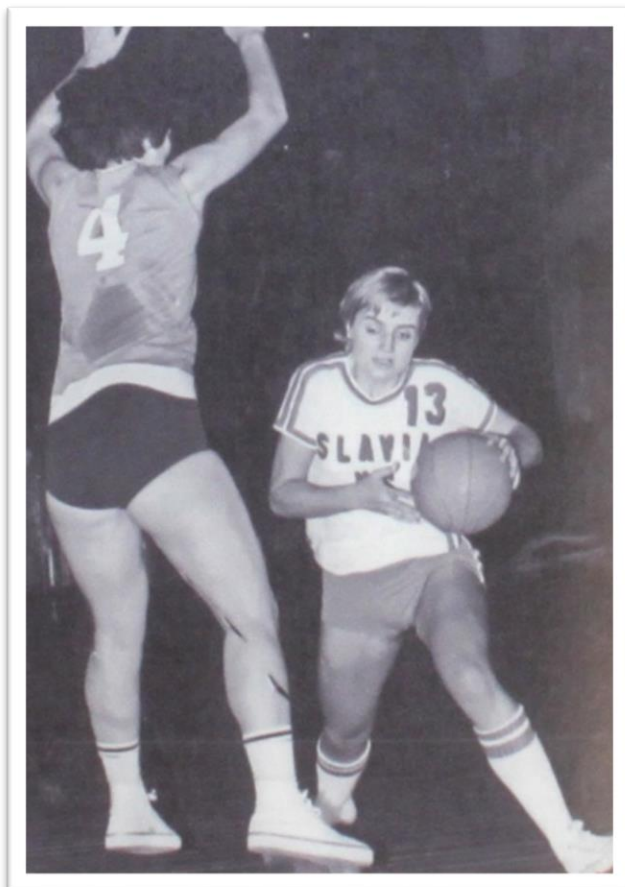
Ženskou nejvyšší soutěž v tomto ročníku vyhrála opět Sparta ČKD Praha před Slavií VŠ Praha a třetí Jiskrou Kyjov. Pro Spartačky to byl již patnáctý titul, když prohrály pouze poslední zápas v Prešově jako již neohrožený vítěz.³⁹⁶ Pro reorganizaci ligy sestupovaly tento rok čtyři celky. Další sezonu hrálo nejvyšší soutěž již jen osm družstev.³⁹⁷

³⁹⁴ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 446.

³⁹⁵ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 321–329.

³⁹⁶ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 446.

³⁹⁷ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 321–333.

Obrázek 87. Alena Spejchalová při úniku s míčem v dresu Slavie. Fotografie převzata z archivu Aleny Spejchalové.

6.3 Muži na mezinárodní scéně (1970–1975) bez medaile

Hned v roce 1970 se odehrálo VI. MS mužů v Lublani. Turnaj se konal od 10. do 24. května a účastnilo se ho třináct týmů. Československo skončilo na šestém místě ve složení: Mifka R., Zídek J., Ammer, J., Zedníček J., Novický P., Kovář J., Růžička J., Bobrovský J., Voračka M., Konopásek J., Douša Z., Pospíšil J. a trenér Nikolaj Ordnung. Základní skupina skončila pro naše reprezentanty s bilancí dvě výhry a jedna porážka.³⁹⁸

- ČSSR – Austrálie 94:70 (50:37), Bobrovský 29 bodů
- ČSSR – Kuba 82:80 (35:39), Zedníček 19 bodů
- ČSSR – USA 84:99 (35:50), Zídek 20 bodů³⁹⁹

³⁹⁸ FIBA Archive. 1970 WORLD CHAMPIONSHIP FOR MEN. Získáno 5. březen 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2907/tid/270/_/1970_World_Championship_for_Men/index.html.

³⁹⁹ Tamtéž.

Ve finálové skupině poté naši reprezentanti dokázali vyhrát pouze dvě utkání, což jim stačilo až na šesté místo. První byla Jugoslávie, druhá skončila Brazílie a třetí SSSR. USA braly páté místo za Itálií.⁴⁰⁰

- ČSSR – SSSR 72:98 (34:51), Pospíšil 11 bodů
- ČSSR – Itálie 77:89 (41:43), Zídek 21 bodů
- ČSSR – Jugoslávie 84:94 (40:42), Zídek 19 bodů
- ČSSR – Brazílie 72:71 (34:40), Zídek 30 bodů
- ČSSR – Uruguay 75:69 (35:36), Zídek 30 bodů
- ČSSR – USA 60:88 (24:39), Zídek 13 bodů⁴⁰¹

Nejlepším střelcem finálové skupiny se stal Jiří Zídek, který byl i pátým nejlepším střelcem celého turnaje. Svých bodů dosahoval s úspěšností dokonce 66,7 %. Právě ve finálové skupině dokázal nasázet do koše soupeřů 122 bodů.⁴⁰²

Další možnost ukázat se měla mužská reprezentace Československa na XVII. ME v Essenu od 10. do 19. září 1971. Do NSR odjížděla podobná sestava jako na MS před rokem. Nováčkem byl dvacetiletý Brabenec a Kos. Dále se vrátil Baroch a vyřazen byl Ammer, Zedníček, Kovář a Růžička. K těmto hráčům se přidal ještě Sako Branislav.⁴⁰³

Svoji účast na šampionátu si reprezentanti vybojovali v kvalifikaci, která se konala v květnu ve Francii, konkrétně to bylo v Le Mans. Tam po třech vítězstvích prohráli pouze s domácími.⁴⁰⁴

Po základní části, kde sehráli reprezentanti pět utkání, se dostalo ČSSR do boje o 5. až 8. místo. Ze skupiny B si Československo odneslo dvě výhry a tři porážky, což na boj o medaile nestačilo.⁴⁰⁵

- ČSSR – Turecko 88:69 (40:32), Zídek 23 bodů⁴⁰⁶

⁴⁰⁰ FIBA Archive. 1970 WORLD CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 5. březen 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2907/tid/270/_/1970_World_Championship_for_Men/index.html.

⁴⁰¹ Tamtéž.

⁴⁰² Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 276.

⁴⁰³ FIBA Archive. 1971 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 5. březen 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2253/tid/270/_/1971_European_Championship_for_Men/index.html.

⁴⁰⁴ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 284.

⁴⁰⁵ Šupich, Z. (1971). Boj o medaile se už ČSSR netýká. *Rudé právo*, 51(217), 8.

⁴⁰⁶ FIBA Archive. 1971 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 5. březen 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2253/tid/270/_/1971_European_Championship_for_Men/index.html.

- ČSSR – Jugoslávie (25:43), Bobrovský 19 bodů
- ČSSR – Itálie 60:74 (32:31), Bobrovský 19 bodů
- ČSSR – Bulharsko 74:85 (39:51), Zídek 20 bodů
- ČSSR – Izrael 113:85 (55:40), Zídek 37 bodů⁴⁰⁷

V dalších bojích se československým reprezentantům podařilo porazit Rumunsko a Bulharsko, mohli se tedy alespoň radovat z toho, že odjížděli s výhrami a sympatickým pátým místem.⁴⁰⁸

V periodiku Stadion se Dr. Miloslav Kříž rozepsal o kritice našich reprezentantů, když se pustil i do našich opor: *„Jak má trenér dr. Nikolaj Ordnung vymýšlet taktické plány, když se musí především zabývat tím, co je který hráč vůbec schopen splnit. O Zídkovi se již léta ví, že je skvělý střelec, ale bránění mu příliš pod nos nejde. Novický má zase zcela nedostatečný repertoár fint a střelby. Růžička začíná mít potíže s prudkým tempem zápasu, hlavně v obraně. Bobrovský je notorický známý svou pomalostí a v našich očích výtečný Zedníček ovládá únik a střelbu pouze na pravou stranu a o našich pivotmanech si vrabci cvrlikají, že jim chybí všestrannější pohybová průprava.“*⁴⁰⁹

Aby vše nebylo jen černé, dodává ještě: *„Bylo by nespravedlivé vidět ale jenom nedostatky. Naši hráči mají celou řadu předností, které však umějí zúročit zatím jen v zápasech s průměrnými soupeři. Budou-li tvrdě pracovat na odstranění slabin, o nichž všichni vědí, budou moci bojovat s nejlepšími týmy o nejvyšší pocty. Že to umíme, dokázali jsme na evropských šampionátech v Helsinkách a Neapoli.“*⁴¹⁰

⁴⁰⁷ FIBA Archive. 1971 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR MAN. Získáno 5. březen 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2253/tid/270/_/1971_European_Championship_for_Men/index.html.

⁴⁰⁸ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 286.

⁴⁰⁹ Kříž, M. (1971). Československá košíková na evropském šampionátu před zavřenými dveřmi. *Stadion*, 19(40), 15.

⁴¹⁰ Tamtéž.

Obrázek 88. Snímek trenéra ČSSR s hráčem Mifkou při poradě. Fotografie převzata z periodika Kříž, M. (1971). Československá košíková na evropském šampionátu před zavřenými dveřmi. *Stadion*, 19(40), 15.

Dalším, velmi prestižním šampionátem byly olympijské hry, které se konaly v Mnichově od 26. července do 11. září 1972. Československo se tam ale nejdříve muselo kvalifikovat. To se reprezentantům z ČSSR povedlo na kvalifikaci v Amsterdamu od 1. do 14. května 1972,⁴¹¹ ve které dvanáctičlenná parta pod vedením trenéra Hegera a asistenta Válka skončila s bilancí osm výher a jednou prohrou na druhém místě za Itálií. Dva přímí postupující tedy byli jasní.⁴¹²

Samotné OH jsme začali prohrou s USA. V základní skupině se nakonec ČSSR povedlo vyhrát čtyři utkání. Po USA si nedokázalo Československo poradit s Kubou, a konečná bilance tak bohužel nakonec stačila jen na skupinu, která bojovala o 5. až 8. místo.⁴¹³

Základní skupina A:

- ČSSR – USA 35:66 (12:34), Bobrovský a Zídek po 5 bodech
- ČSSR – Japonsko 74:61 (27:34), Zedníček 21 bodů
- ČSSR – Austrálie 69:68 (39:38), Brabenec 16 bodů
- ČSSR – Kuba 65:77 (32:41), Kos a Pospíšil po 14 bodech
- ČSSR – Brazílie 82:83 (42:40), 42:40, Bobrovský 22 bodů⁴¹⁴

⁴¹¹ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s.287–290.

⁴¹² *Stadion*, XX., 1972, č. 19, s. 3.

⁴¹³ FIBA Archive. 1972 OLYMPIC GAMES: TOURNAMENT FOR MEN. Získáno 5. březen 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2938/tid/270/_/1972_Olympic_Games_Tournamen_t_for_Men/index.html.

⁴¹⁴ Tamtéž.

- ČSSR – Egypt 94:64 (49:32), Zídek 20 bodů
- ČSSR – Španělsko 74:70 (44:39), Zídek 28 bodů

O 5. až 8. místo:

- ČSSR – Jugoslávie 63:66 (35:36), Zídek 18 bodů

O 7. místo:

- ČSSR – Brazílie 69:87 (40:38), Zídek 16 bodů⁴¹⁵

Obrázek 89. Fotografie našich reprezentantů, kteří hájili československé barvy OH 1972. Vzadu zleva stojí Kos, Novický, Pospíšil, Bobrovský, uprostřed Zedníček, Zídek, Heger, Brabenec, Konopásek, vpředu Douša, Růžička, Balašík a Blažek. Fotografie převzata z periodika *Stadion*, XX., 1972, č. 34, s. 4.

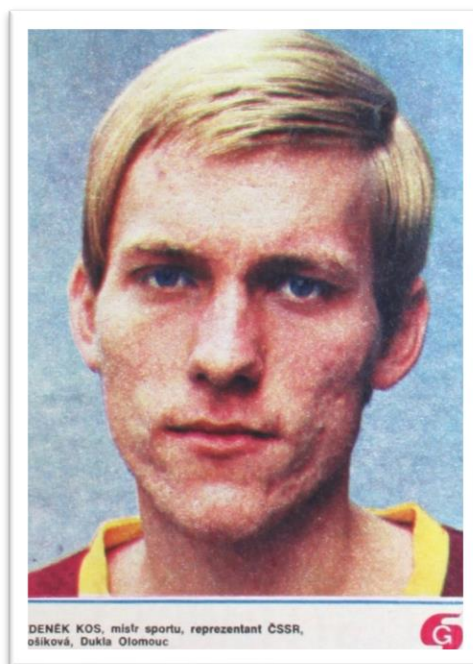
Olympijské hry nakonec vyhrál neporažený Sovětský svaz (9–0) před USA, které zaváhaly pouze jednou ve finále, a Kubou na třetím místě. Naše reprezentanty nejspíše poznamenaly hned první zápasy, kdy dostali pěkný výprask od USA. Byli nejspíše zaskočení obrovskou agresivitou soupeře.⁴¹⁶

V roce 1973 se uskutečnilo XVII. ME mužů v Barceloně. Zápasy se konaly od 27. září do 10. října. Československo zvládlo základní skupinu, když zaváhalo pouze se SSSR a zbylé čtyři utkání vyhrálo. V semifinále pak bohužel narazilo na Jugoslávii, která dokázala, že je na tom stále lépe než naši reprezentanti. O třetí místo se Čechoslováci

⁴¹⁵ FIBA Archive. 1972 OLYMPIC GAMES: TOURNAMENT FOR MEN. Získáno 5. března 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2938/tid/270/_/1972_Olympic_Games_Tournament_for_Men/index.html.

⁴¹⁶ Kříž, M., & Šupich, Z. (1989). 70 brýlemi košů. *Stadion*, 38(6).

opět utkali se svými přemožiteli ze základní skupiny a ani tentokrát se jim nepodařilo triumfovat.⁴¹⁷

Obrázek 90. Fotografie mistra sportu, reprezentanta ČSSR a hráče Dukla Olomouc Zdeňka Kose. Fotografie převzata z periodika *Stadion XXII.*, 1974, č. 7, s. 19.

Základní skupina A:

- ČSSR – Izrael 92:89 pp (38:39), Zídek 23 bodů
- ČSSR – SSSR 55:77 (29:36), Pospíšil 12 bodů
- ČSSR – Rumunsko 70:61 (49:27), Kos 13 bodů
- ČSSR – Turecko 66:64 (35:34), Zídek a Pospíšil po 16 bodech
- ČSSR – Polsko 81:79 (39:41), Zídek 20 bodů

Semifinále:

- ČSSR – Jugoslávie 71:96 (31:46), Zídek 22 bodů

O3. místo:

- ČSSR – SSSR 58:90 (25:52), Brabenec 15 bodů⁴¹⁸

První místo nakonec vyhrál náš přemožitel ze semifinále Jugoslávie. Druhé bylo Španělsko, třetí SSSR, čtvrté tedy ČSSR. Příčka pod stupni nejvyššími byla pro Českoslováky zklamáním. Podle M. Kříže odešli v závěru turnaje hlavně fyzicky, což mělo dopad i na psychiku. Další zajímavostí bylo, že se začalo diskutovat o tzv.

⁴¹⁷ Kříž, M. (1973). Eurobasket '73 ve znamení žirafy. *Stadion*, 21(48), 31.

⁴¹⁸ FIBA Archive. 1973 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR MEN. Získáno 5. březen 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2254/tid/270/_/1973_European_Championship_for_Men/index.html.

taktických faulech. Na spadnutí byla změna pravidel, kdy při určitém počtu faulu týmu by se za každý další faul házely dva trestné hody.⁴¹⁹

O rok později se konalo MS. Bylo v pořadí již VII., hostilo ho San Juan v Portoriku a hrálo se od 3. do 14. července 1974. Po čtvrtém místě na ME před rokem se bohužel českoslovenští reprezentanti museli spokojit pouze s desátým místem. Tým byl po návratu kritizován, protože po vedoucí trojici SSSR, Jugoslávii a USA byla velká vyrovnanost a každý chtěl vidět reprezentaci na vyšších příčkách.⁴²⁰

Obrázek 91. Kamil Brabenec při úniku s míčem. Fotografie převzata z periodika Macho, M. (1974). Pokus, který může, ale nemusí vyjít. *Stadion*, 22(45), 13.

Sestava Zedníček, Zídek, Kos, Petr, Douša, Pekárek, Bobrovský, Brabenec, Hraška, Beránek Hummel a Skála pod vedením Vladimíra Hegera v základní skupině C porazila pouze Austrálii. Další dvě předchozí utkání vyzněla lépe pro soupeře. ČSSR tak putovalo do skupiny o 9. až 14. místo, kde mělo bilanci tři výhry a jednu porážku.⁴²¹

⁴¹⁹ Kříž, M. (1973). Cestou k olympiádě. *Stadion*, 21(37), 7.

⁴²⁰ Macho, M. (1974). Pokus, který může, ale nemusí vyjít. *Stadion*, 22(45), 13–17.

⁴²¹ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 299–300.

Základní skupina C:

- ČSSR – Kuba 60:61 (30:26), Zídek 19 bodů
- ČSSR – Kanada 75:83 (42:40), Kos 23 bodů
- ČSSR – Austrálie 89:84 (46:38), Kos 28 bodů

Skupina o 9. až 14. místo:

- ČSSR – Mexiko 84:94 (44:49), Zídek 28 bodů
- ČSSR – Středoafriická republika 113:70 (65:32), Brabenec 28 bodů
- ČSSR – Filipíny 119:112 (59:46), Brabenec 29 bodů
- ČSSR – Argentina 113:91 (65:46), Brabenec 41 bodů⁴²²

Desátá příčka mrzela o to více, že ještě nikdy nemělo reprezentační družstvo takové podmínky pro přípravu, jako právě v této době. V periodiku Stadion se dále můžeme dočíst i to, že šampionát hráči neunesli psychicky, když mohl zlom přijít po těsné porážce na úvod s Kubou.⁴²³

Posledním šampionátem, který se odehrál v období, které popisuje tato kapitola, bylo XIX. mistrovství Evropy mužů v Bělehradě. Turnaj se odehrával od 7. do 15. června 1975. Se zápornou bilancí tři výhry a čtyři prohry skončilo Československo na šestém místě. Turnaje se celkově zúčastnilo dvanáct týmů, které byly rozděleny do tří skupin po čtyřech. První dva týmy postupovaly do skupiny finálové. Vzájemné výsledky se započítávaly.⁴²⁴

Trenér mužstva před mistrovstvím řekl: *„Nerad se mýlím, každý ví, že bývám málokdy optimistou, ale v duchu věřím, že Československo bude překvapením šampionátu!”*⁴²⁵

V základní skupině podlehl ČSSR pouze SSSR, ve finálové skupině dokázalo porazit pouze Itálii. Další tři prohry je tak stavily do šesté pozice na turnaji. První byla Jugoslávie, druhý Sovětský svaz a třetí Itálie.⁴²⁶

⁴²² FIBA Archive. 1974 WORLD CHAMPIONSHIP FOR MEN. Získáno 5. březen 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2908/tid/270/_/1974_World_Championship_for_Men/index.html.

⁴²³ Macho, M. (1974). Pokus, který může, ale nemusí vyjít. *Stadion*, 22(45), 13–17.

⁴²⁴ Macho, M. (1975). Plavi to dokázali. *Stadion*, 23(17), 5–6.

⁴²⁵ Macho, M. (1975). Chystáme se v Evropě překvapit?. *Stadion*, 23(17), 7.

⁴²⁶ Tamtéž.

Obrázek 92. Českoslovenští reprezentanti na ME 1975. Zleva stojí: Brabenec, předseda svazu Hradec, Nečas, Klimeš, Skála, Kos. V podřepu: MUDr. Vrba, Douša pod ním masér Slivečka, Kropilák, Štaud, ve dřepu: sekretář svazu Herink, Beránek, trenér Heger, Pospíšil, Hraška. Fotografie převzata z Archivu Gustáva Hrašky.

Základní skupina C:

- ČSSR – Izrael 86:85 (40:29), Pospíšil 21 bodů
- ČSSR – SSSR 81:91 (32:51), Kropilák 23 bodů
- ČSSR – Polsko 94:76 (46:28), Brabenec 30 bodů

Finálová skupina:

- ČSSR – Bulharsko 70:86 (42:35), Beránek 15 bodů
- ČSSR – Jugoslávie 68:84 (30:39), Brabenec a Pospíšil 18 bodů
- ČSSR – Itálie 72:68 (36:32), Pospíšil 19 bodů
- ČSSR – Španělsko 67:87 (34:46), Pospíšil 18 bodů⁴²⁷

⁴²⁷ FIBA Archive. 1975 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR MEN. Získáno 5. březen 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2255/tid/270/_/1975_European_Championship_for_Men/index.html.

Obrázek 93. Snímek zachycuje Salnikova, jak proniká ke koši mezi Pospíšilem a Nečasem. Fotografie převzata z periodika Macho, M. (1975). Plavi to dokázali. *Stadion*, 23(17), 5–6.

Nejlepší hráč mistrů Evropy Čosič na konto dosti omlazeného československého týmu pronesl: „*Imponovala mi generace Zídka, Zedníčka, Růžičky, Bobrovského, Konopáska. Basketbalovým myslitelem pro mě byl dr. Ordnung. Z těch současných jsem poznal Kose. Je to chlapec s výjimečným talentem.*“ Nakonec ještě dodal: „*Hrajete dobře, ale pomalu.*“⁴²⁸

6.4 Čtyři medaile pro ženskou reprezentaci ČSSR v letech 1970 až 1975

K tomu, aby československé reprezentantky přivezly z mezinárodních šampionátů vždy pódiové umístění, chyběla medaile z roku 1970. V ten samý rok se odehrálo XII. ME v Rotterdamu v Holandsku. Turnaj se hrál od 11. do 19. září a účastnilo se ho celkem dvanáct týmů. Na toto mistrovství si naše hráčky musely vybojovat postup v kvalifikaci v Anconě, což se jim povedlo.⁴²⁹

Sestava oproti minulým letům doznala značných změn. Nových bylo dokonce pět hráček a vrátila se Eva Mikulášková. Trénování se v roce 1969 ujal Hluchý Ján. Tento lodivod těsně před ME vyřadil několik důležitých hráček kvůli disciplinárnímu provinění při cestě vlakem. Nasazení vysoké laťky pro disciplínu a morálku si trenér nevyčítá, i když přiznává, že s odstupem času by se dnes mohl problém zdát malicherným.⁴³⁰

⁴²⁸ Strachota, M. (1975). Není to fanfarón. *Stadion*, 23(21), 17.

⁴²⁹ FIBA Archive. 1970 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMEN. Získáno 6. březen 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2281/tid/270/_/1970_European_Championship_for_Women/index.html.

⁴³⁰ Hluchý, J. (1993). Spomienky nielen pre pamětníkov. *Basket*, 4(4), 5.

Naše reprezentantky byly v základní skupině B, kde hned z úvodu prohrály po velmi vyrovnaném průběhu s Bulharskem. Zápas pro pět osobních chyb nedohrála Jošková ani Dekanová.⁴³¹

O tom, že nepostoupíme do finálové skupiny, rozhodl poslední zápas s Jugoslávií. Čtyři sekundy před závěrečným hvizdem ČSSR vedlo, ale soupeřka Jovanovičová vyrovnala a šlo se do prodloužení. Na konci prodloužení vedla naopak Jugoslávie, Československu se na konci nepovedlo proměnit hned několik vyrovnávacích střel a byla z toho prohra o dva body.⁴³²

Základní skupina B:

- ČSSR – Bulharsko 74:77 (37:39), Jošková 23 bodů
- ČSSR – Belgie 105:57 (52:24), Coufalová 15 bodů
- ČSSR – Rumunsko 67:66 (41:35), Jindrová 17 bodů
- ČSSR – Rakousko 77:43 (32:19), Jindrová a Kreuzová 12 bodů
- ČSSR – Jugoslávie 71:73 pp (33:30), Jindrová 19 bodů

Skupina od 5. až 8. místo:

- ČSSR – Nizozemsko 32:50 (36:26), Jošková 24 bodů

O 5. místo:

- ČSSR – Polsko 63:62 (31:40), Jindrová 16 bodů⁴³³

Konečné pořadí na turnaji bylo následující: 1. SSSR, 2. Francie, 3. Jugoslávie, 4. Bulharsko, 5. ČSSR, 6. Polsko, 7. Nizozemsko, 8. Rumunsko, 9. Itálie, 10. Maďarsko, 11. Rakousko a 12. Belgie.⁴³⁴

Po tomto šampionátu skončila s reprezentací Marta Kreuzová Melicharová a Marie Záhoříková Soukupová. Páté místo na turnaji bylo jen odrazem průpravy, kterou dává našim reprezentantkám domácí liga. Měla by být základnou, svůj účel však neplní na 100 %.⁴³⁵

⁴³¹ *Československý sport, XVIII.*, 1970, č. 216, s. 1.

⁴³² *Večerní Praha, XVI.*, 1970, č. 185, s. 8.

⁴³³ Tamtéž.

⁴³⁴ Tamtéž.

⁴³⁵ *Lidová demokracie, XXVI.*, 1970.

Dalším šampionátem v tomto pětiletém období bylo mistrovství světa v Sao Paulu v Brazílii. Z turnaje, který se konal od 15 do 29. května 1971, se československé reprezentantky s prázdnou nevracely.⁴³⁶

Disciplinární tresty byly prominuty, a tak československá reprezentace odjela na Brazílii v tomto složení: Jošková H., Spejchalová A., Coufalová N., Grégorová S., Petrovičová E., Polláková Y., Jindrová M., Záhoříková Soukupová M., Dekanová N., Jirásková M., Jarošová H. a Zoubková Jana. Trenérem byl stále Ján Hluchý.⁴³⁷

V základní skupině Československo ani jednou nezaváhalo, když nejobávanějším soupeřem právě v této skupině bylo Japonsko. Asijský styl basketbalu totiž našim reprezentantkám tak úplně nevoněl a měly s ním problémy.⁴³⁸

Základní skupina A:

- ČSSR – Madagaskar 120:39 (62:15), Spejchalová 19 bodů
- ČSSR – Austrálie 74:34 (37:18), Jindrové 16 bodů
- ČSSR – Japonsko 64:58 (28:31), Jindrová a Jošková 10 bodů⁴³⁹

Ve finálové skupině, kam Československo postoupilo, narazilo pouze dvakrát. První prohra byla se SSSR a druhá s Jižní Koreou. Další čtyři zápasy ČSSR vyhrálo. Klíčové bylo zejména utkání s Brazílií. Pět minut do konce bylo skóre ještě vyrovnané 58:58, pak však zůstali domácí fanoušci jako opaření. Do konce zápasu dala Brazílie pouhý bod, naopak střelecká exploze Československa je katapultovala na přední příčky. V tomto zápase zaznamenala Jošková dokonce 38 bodů.⁴⁴⁰

Finálová skupina:

- ČSSR – Japonsko 55:53 (27:32), Petrovičová 17 bodů
- ČSSR – Kuba 80:54 (42:25), Jarošová 19 bodů
- ČSSR – SSSR 69:88 (42:49), Jindrová 16 bodů
- ČSSR – Francie 75:58 (40:34), Jarošová 17 bodů
- ČSSR – Brazílie 68:59 (33:31), Jošková 38 bodů⁴⁴¹

⁴³⁶ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 280.

⁴³⁷ Bakalář, R. (1971). Otevřely novou kroniku. *Stadion*, 19(24), 6–7.

⁴³⁸ *Československý sport*, XIX., 1971, č. 116, s. 1.

⁴³⁹ Bakalář, R. (1971). Otevřely novou kroniku. *Stadion*, 19(24), 6–7.

⁴⁴⁰ *Československý sport*, XIX., 1971, č. 125, s. 1 a 7.

⁴⁴¹ FIBA Archive. 1971 WORLD CHAMPIONSHIP FOR WOMEN. Získáno 7. březen 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2922/tid/270/_/1971_World_Championship_for_Women/index.html.

- ČSSR – J. Korea 71:74 (21:38), Dekanová 17 bodů⁴⁴²

Na prvním místě, tak po odehrání všech zápasů, skončil SSSR. Druhé bylo Československo a třetí domácí Brazílie. Stříbro z MS bylo pro reprezentantky ČSSR i celý organizační tým skvělým úspěchem.⁴⁴³

Obrázek 94. Snímek ze zápasu ČSSR – Japonsko. Fotografie převzata z periodika Bakalář, R. (1971). Otevřely novou kroniku. *Stadion*, 19(24), 6–7.

Další rok, tedy 1972, se konalo XII. mistrovství Evropy, kde mohly československé reprezentantky ukázat, že se dovedou udržet na špici v mezinárodním měření sil. Místem konání byla Varna v Bulharsku, což znamenalo, že kromě tradičního přemожitele Československa SSSR budou favoritkami i silné Bulharky, protože je bude hnát domácí publikum. Celkem dvanáct týmů hrálo od 8. do 16. října o titul mistryň Evropy.⁴⁴⁴

Trenérem byl tentokrát Jindřich Drásal a asistentem Alois Brabec. Toto trenérské duo vybralo pro turnaj tuto sestavu: Malotová Jošková, Spejchalová, Jirásková, Jarošová, Babková, Ptáčková, Jindrová, Grégorová, Petrovičová E. a T., Polláková a Štrbáková.⁴⁴⁵

V základní skupině československé reprezentantky prohrály pouze jednou, a to s právě s domácími Bulharkami. Zápas ze základní skupiny se započítávaly do té

⁴⁴² FIBA Archive. 1971 WORLD CHAMPIONSHIP FOR WOMEN. Získáno 7. březem 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2922/tid/270/_/1971_World_Championship_for_Women/index.html.

⁴⁴³ Bakalář, R. (1971). Otevřely novou kroniku. *Stadion*, 19(24), 6–7.

⁴⁴⁴ FIBA Archive. 1972 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMEN. Získáno 8. březem 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/event/p/cid/EMSW/tid/0/sid/2282/_/European_Championship_for_Women/index.html.

⁴⁴⁵ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 293.

finálové. Důležité tak bylo hned první utkání ve finálové skupině, kde muselo ČSSR zdolat Maďarsko, aby mohlo pomýšlet na medaili. Když se zápas chýlil ke konci a naše hráčky prohrávaly, nasadil trenér pressing⁴⁴⁶ po celém hřišti. Získané míče, koše a naše šestky rozhodly, že došlo k prodloužení, které Československo zvládlo a zápas vyhrálo.⁴⁴⁷

Základní skupina B:

- ČSSR – NDR 68:60 (38:32), Jindrová 22 bodů
- ČSSR – Nizozemsko 71:44 (35:23), Ptáčková 10 bodů
- ČSSR – Francie 54:38 (26:23), E. Petrovičová 18 bodů
- ČSSR – Rakousko 79:56 (40:15), T. Petrovičová 18 bodů
- ČSSR – Bulharsko 55:60 (32:28), Jindrová 12 bodů

Finálová skupina:

- ČSSR – Maďarsko 54:52 pp (23:25), Jindrová 11 bodů
- ČSSR – SSSR 42:89 (21:45), Jarošová a T. Petrovičová 6 bodů
- ČSSR – Rumunsko 54:50 (25:27), Malotová 17 bodů⁴⁴⁸

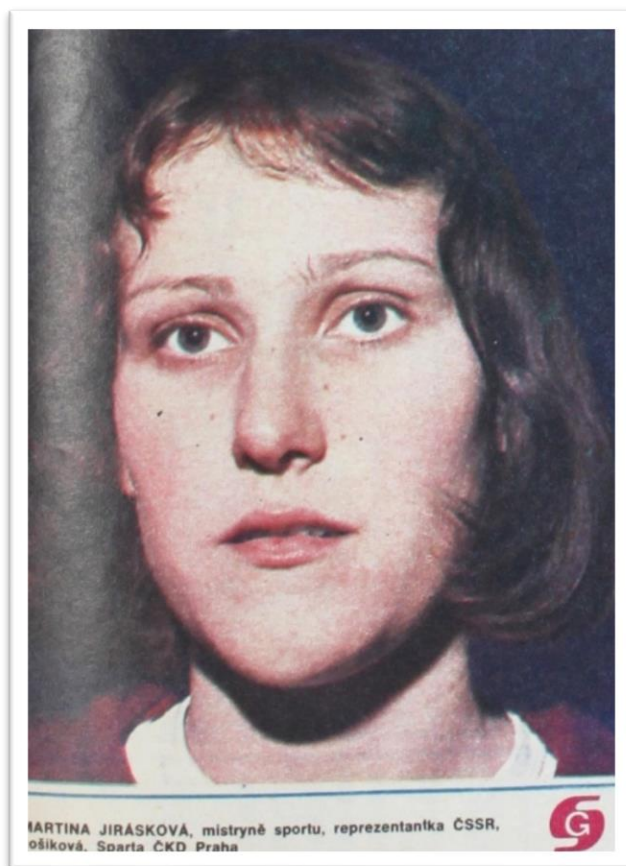
Na prvním místě se umístil a zlato bral Sovětský svaz, za kterým následovalo stříbrné Bulharsko a bronzové Československo. Poté, co si na krk pověsila medaili, se s reprezentací rozloučila Helena Malotová Jošková, která byla výbornou pivotmankou.⁴⁴⁹

⁴⁴⁶ Osobní nátlaková obrana.

⁴⁴⁷ Bakalář, R. (1972). Ve Varně vyšlo slunce?. *Stadion*, 19(45), 6.

⁴⁴⁸ FIBA Archive. 1972 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMEN. Získáno 8. březem 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2282/tid/270/_/1972_European_Championship_for_Women/index.html.

⁴⁴⁹ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 294.

Obrázek 95. Snímek Martini Jiráskové – mistryně sportu, hráčka Sparty ČKD Praha a reprezentantka Československa. Fotografie převzata z periodika *Stadion*, XX., 1974, č. 8, s. 19.

S dvouletým odstupem se již tradičně konalo další ME. Tentokrát bylo jeho dějištěm Cagliari v Itálii. Reprezentantky zde bojovaly o medaile od 23. srpna do 3. září 1974. Dvanáct týmů bylo rozděleno do tří skupin. Dva nejlepší celky pak postoupily do finálové skupiny, kde je doplnila domácí Francie. Zápasy ze základní skupiny se do té finálové započítávaly.⁴⁵⁰

Trenér Jindřich Drásal s asistentem Aloisem Brabcem vybrali těchto dvanáct hráček: Jirásková A., Babková M., Ptáčková D., Chmelíková L., Nechvátalová L., Vrbková V., Miklošovičová Štrbáková B., Doušová Jarošová H., Polláková Y., Doležalová Zoubková J., Kořínková Kolínská I. a Reichová Helena.⁴⁵¹

V základní skupině ČSSR ani jednou nezaváhala, a vybojovalo si tak postup do skupiny finálové. Tam podlehla pouze Sovětskému svazu, který nás opět přehrál jasným rozdílem. Důležitým a velmi vyrovnaným zápasem bylo klání s Bulharskem. Výhrou nad ním pomohlo Československo k bronzu Itálii. Rozdílem, který nejspíše pomohl právě

⁴⁵⁰ Kříž, M. (1974). „Do toho, do toho“ znělo v Cagliari. *Stadion*, 22(41), 11.

⁴⁵¹ Tamtéž.

k této a dalším výhrám, byly tři pivotmanky ČSSR. Žádná jiná země tento komfort neměla.⁴⁵²

Obrázek 96. Snímek československých reprezentantek při nástupu k zápasu. Zleva Kořínková, Reichová, Miklošovičová, Chmelíková, Babková, Nechvátalová, Polláková, Vrbková, Ptáčková, Jirásková, Doušová a Doležalová. Fotografie převzata z periodika Kříž, M. (1974). „Do toho, do toho“ znělo v Cagliari. *Stadion*, 22(41), 11.

Základní skupina C:

- ČSSR – Nizozemsko 64:42 (38:22), Doušová 15 bodů
- ČSSR – Dánsko 103:34 (47:14), Doušová 15 bodů
- ČSSR – Francie 53:48 (15:15), Ptáčková 16 bodů

Finálová skupina:

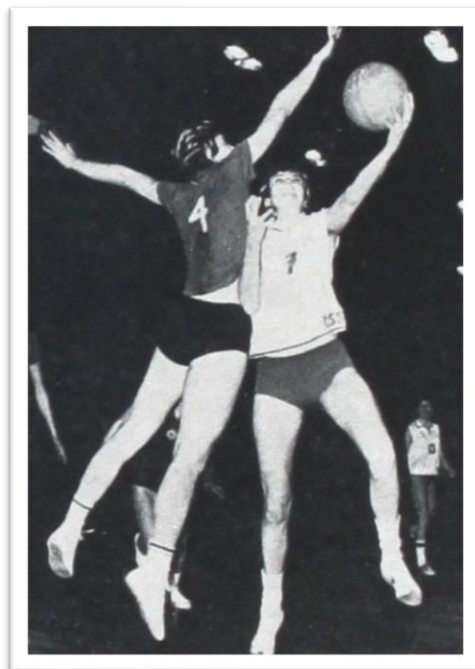
- ČSSR – Itálie 60:40 (30:27), Jirásková 18 bodů
- ČSSR – SSSR 58:105 (24:50), Doušová 14 bodů
- ČSSR – Maďarsko 64:55 (35:34), Doušová 25 bodů
- ČSSR – Rumunsko 81:65 (45:28), Doušová 26 bodů
- ČSSR – Bulharsko 72:71 (30:30), Miklošovičová 22 bodů⁴⁵³

Na prvním místě se tedy, jako již tradičně, umístil SSSR. Stříbro patřilo Československu a třetí místo tedy nakonec domácí Itálii, což ocenily nejen hráčky

⁴⁵² Novotná, J. (1995). Procházka historií–I. *Basket*, 2(1), 23–24.

⁴⁵³ FIBA Archive. 1974 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMEN. Získáno 8. března 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2283/tid/270/_/1974_European_Championship_for_Women/index.html.

samotné Itálie, ale hlavně domácí publikum, které v klíčových chvílích fandilo i našim reprezentantkám. Naše Hana Doušová byla třetí nejlepší střelkyní turnaje, když dala 139 bodů (průměr 17,4 bodů na zápas), a byla vyhlášena nejlepší hráčkou celého turnaje.⁴⁵⁴

Obrázek 97. Snímek třetí nejlepší střelkyně a nejlepší hráčky turnaje Hany Doušové při průniku a zakončení. Fotografie převzata z periodika Kříž, M. (1974). „Do toho, do toho“ znělo v Cagliari. *Stadion*, 22(41), 11.

Posledním šampionátem v období, které popisuje tato kapitola, bylo mistrovství světa v Cali v Kolumbii. Toto VII. MS žen se konalo od 23. září do 4. října 1975. Účastnilo se ho třináct týmů, když ze tří skupin po čtyřech postupovala první dvě družstva a domácí Kolumbie.⁴⁵⁵

Sestava pod vedením trenéra Jindřicha Drásala a asistenta Svatopluka Mrázka byla následující: Jindrová, Pechová Jirásková, Doušová Jarošová, Polláková, Babková, Ptáčková, Chmelíková, Kořínková Kolínská, Nechvátalová, Vrbková V., Davidová a Vrbová Eva.⁴⁵⁶

V základní skupině prohrálo Československo pouze jednou, když se muselo sklonit před hbitými Japonkami. ČSSR se naopak podařilo vyhrát nad Austrálií, a hlavně

⁴⁵⁴ Kříž, M. (1974). „Do toho, do toho“ znělo v Cagliari. *Stadion*, 22(41), 11.

⁴⁵⁵ *Stadion*, XXIII., 1975, č. 44, s. 28.

⁴⁵⁶ FIBA Archive. 1975 WORLD CHAMPIONSHIP FOR WOMEN. Získáno 8. března 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2923/tid/270/_/1975_World_Championship_for_Women/index.html.

nad USA, která ani nepostoupila do finálové skupiny. V ní sehrály naše hráčky pět utkání. S konečnou bilancí 6 výher a dvou proher braly bronz za prvním SSSR a druhým Japonskem.⁴⁵⁷

Obrázek 98. Snímek zachycující radost na československé střídačce po výhře nad USA zaručující postup do finálové skupiny. Fotografie převzata z periodika *Stadion*, XXIII., 1975, č. 44, s. 28.

Základní skupina C:

- ČSSR – Austrálie 62:42 (27:24), Ptáčková 12 bodů
- ČSSR – Japonsko 58:70 (24:43), Doušová 19 bodů
- ČSSR – USA 66:65 (30:39), Ptáčková 21 bodů

Finálová skupina:

- ČSSR – SSSR 50:62 (25:31), Kořínková 13 bodů
- ČSSR – Itálie 55:45 (30:20), Ptáčková 14 bodů
- ČSSR – Kolumbie 84:44 (28:22), Ptáčková 25 bodů
- ČSSR – J. Korea 61:55 (38:33), Ptáčková 21 bodů
- ČSSR – Mexiko 71:52 (37:22), Davidová 13 bodů⁴⁵⁸

Na tomto turnaji ukončila svoji reprezentační kariéru dlouholetá reprezentantka, stálice a opora československého družstva Milena Jindrová. Konec plánovaný nebyl, ale přesto k němu došlo. Milena Jindrová patřila mezi hráčky, které se zúčastnily takřka legendárního zápasu, který se odehrál za zavřenými dveřmi pro členy MOV. Zápas měl

⁴⁵⁷ *Stadion*, XXIII., 1975, č. 44, s. 28.

⁴⁵⁸ FIBA Archive. 1975 WORLD CHAMPIONSHIP FOR WOMEN. Získáno 8. březen 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2923/tid/270/_/1975_World_Championship_for_Women/index.html.

podpořit zařazení ženského basketbalu na program olympijských her, kam již mužský basketbal neodmyslitelně patřil.⁴⁵⁹

Obrázek 99. Předávání bronzové medaile československé reprezentantce Mileně Jindrové. Fotografie převzata z periodika. *Stadion, XXIII.*, 1975, č. 44, s. 28.

6.5 Sezony 1975/1976 až 1979/1980 ve znamení Zbrojovky a Interu pro muže

Sezona 1975/1976 byla opět ve znamení změny systému. Muži (12 týmů) se po základní části rozdělili na dvě poloviny. První polovina tabulky hrála o titul, druhá o záchranu. Hrály se dva turnaje na neutrálních palubovkách. Další změna v organizaci 1. ligy mužů nastala až v sezoně 1980/1981. Ženy hrály od této sezony (1975/1976) v osmi. Po základní části se družstva rozdělila na polovinu.⁴⁶⁰

Muži ze Zbrojovky Brno vyhráli soutěž tři roky po sobě, když opanovali soutěž právě od sezony 1975/1976 do sezony 1977/1978. První rok měla Zbrojovka bilanci 30 výher a 2 porážky, další rok 27–5 a při svém šestnáctém titulu to byla bilance 29–3.⁴⁶¹

Na druhém místě nejdříve na jaře 1976 skončila Slavia VŠ Praha a třetí byla Sparta ČKD Praha. O rok později svedli souboj o stříbro opět vysokoškoláci, tentokrát s Interem Bratislava. Sparta obhájila stříbro díky lepšímu vzájemnému zápasu. Pro Inter

⁴⁵⁹ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 314.

⁴⁶⁰ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 337.

⁴⁶¹ Tamtéž, s. 337–372.

to byla první medaile. V sezoně 1977/1978 brala VŠ Praha už jen bronz, když stříbro putovalo do Dukly Olomouc.⁴⁶²

Zbrojovka se v těchto sezonách mohla opřít o výkony J. Bobrovského, Brabence, Nečase, Beránka, V. Petra, Jandáka, nebo třeba Havlíka. Slavia zase měla ve svém středu J. Zídka, Hrašku, Klimeše, Skálu, Zedníčka, Ptáčka a Bullu.⁴⁶³

Obrázek 100. Momentka ze zápasu, na které je Jiří Zedníček – hráč VŠ Slavia Praha a reprezentant ČSSR. Fotografie převzata z periodika Bakalář, R. (1978). Hledání pokladu. *Stadion*, 28(6), 23.

Další dvě sezony vyhrál Inter Bratislava, v sezoně 1978/1979 to byl dokonce jeho historicky první titul. Bratislava se mohla spolehnout na hráče, kteří byli i v reprezentaci. V kádru byli Kropilák, Rajniak, Padrta, Bojanovský, Kotleba a Sedlák. Druhé místo brala Zbrojovka Brno a třetí byla Dukla Olomouc. V dalším roce, když opět vyhrál Inter, byla pořadí i na dalších pěti místech stejná: Zbrojovka, Dukla Olomouc, VŠ Praha, NHKG Ostrava.⁴⁶⁴

⁴⁶² Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 341–372.

⁴⁶³ Tamtéž.

⁴⁶⁴ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 447.

Obrázek 101. Snímek z televizního utkání, ve kterém porazila Zbrojovka Brna Slavii VŠ Praha, v Praze na Folimance. Fotografie převzata z periodika Skála, J. Z obrazového rejstříku našich zahraničních reportérů. *Stadion*, 26(16), 18.

V ženské soutěži byl mistr ve všech sezonách od 1975/1976 do 1979/1980 stejný. Mistryně byly ze Sparty ČKD Praha. Na konci tohoto období to byl již dvacátý titul pro Spartaňanky. Šampiónky měly ve svém kádru taková jména jako Doušová, Ptáčková, Pechová, Kořínková, Chmelíková, Kopecká a Linártová.⁴⁶⁵

Obrázek 102. Snímek družstva Sparta ČKD Praha, která vyhrála, kromě domácí soutěže i PMEZ. Fotografie převzata z periodika Pekárek, J. (1976). Galerie stadiónu. *Stadion*, 24(17), 17.

⁴⁶⁵ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 341–403.

6.6 OH pro muže a bronz z ME v letech v 1976 až 1979

Na olympijské hry, které se konaly od 17. července do 1. srpna 1976 v Montrealu, se muselo naše mužské družstvo teprve kvalifikovat. Kvalifikace proběhla v Hamiltonu od 22. června do 3. července 1976.⁴⁶⁶ Účastnilo se jí třináct týmů, naši se dokázali umístit na druhém místě za Jugoslávii, a vybojovali si tak účast na OH. Příprava na kvalifikaci začala po skončení domácí nejvyšší soutěže.⁴⁶⁷

V kvalifikaci sehrála naše reprezentace dohromady osm utkání. Pět jich bylo v základní skupině a další tři ve finálové skupině. Z těchto zápasů byla nakonec bilance šest výher a dvě porážky, což na postup na OH stačilo.⁴⁶⁸

Základní skupina A:

- ČSSR – Jugoslávie 78:73 (39:36), Brabenec 28 bodů
- ČSSR – Izrael 92:69 (48:27), Brabenec 33 bodů
- ČSSR – Finsko 70:60 (43:27), Brabenec 20 bodů
- ČSSR – Brazílie 63:68 (32:37), Pospíšil 16 bodů
- ČSSR – Island 11:60 (61:31), Brabenec 24 bodů

Finálová skupina:

- ČSSR – Španělsko 89:94 (38:59), Kos 16 bodů
- ČSSR – Mexiko 102:59 (48:30), Hraška 16 bodů
- ČSSR – Nizozemí 90:79 (90:79), Brabenec 26bodů⁴⁶⁹

S postupem z kvalifikace na samotné olympijské hry ČSTV⁴⁷⁰ nepočítal. Pro reprezentanty byla tak zajištěno pouze ubytování na kolejích. Kamil Brabenec, který byl nejlepším střelcem ČSSR v kvalifikaci s průměrem 21 bodů na zápas, prozrazuje, jak Čechoslovákům pomohl český emigrant: „Naložil nás na otevřený nákladák a jelo se. Museli jsme ovšem překročit hranici do USA. On nám jen řekl, abychom seděli a mlčeli. Pochopitelně nás zastavili. Když celník viděl, jak tam sedí obři jako Douša nebo Kos, koukal jako blázen. Naštěstí už jsme měli visačky účastníků OH. Emigrant vystoupil,

⁴⁶⁶ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 322–328.

⁴⁶⁷ *Stadion*, XXIV., 1976, č. 8, s. 7.

⁴⁶⁸ FIBA Archive. 1976 PRE-OLYMPIC BASKETBALL TOURNAMENT. Získáno 13. březen 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/event/p/cid/WOPREM/tid/0/sid/2957/_/Pre_Olympic_Basketball_Tournament/index.html.

⁴⁶⁹ Tamtéž.

⁴⁷⁰ Československý svaz tělesné výchovy a sportu.

vysvětlil, o co jde, a nakonec nás olympioniky pustili. A pak nás krajaní v Detroitu živili.“⁴⁷¹

Na XXI. OH odjeli tito zástupci mužského basketbalového týmu Československa: Brabenec Kamil (Zbrojovka Brno), Vojtěch Petr (Zbrojovka Brno), Hraška Gustáv (Slavia VŠ Praha), Ptáček Vladimír (Slavia VŠ Praha), Konopásek Jiří (Slavia VŠ Praha), Kantůrek Jaroslav (RH Pardubice), Pospíšil Jiří (Baník Ostrava), Sedlák Justin (Inter Bratislava), Kropilák Stanislav (Inter Bratislava), Padrta Vladimír (Inter Bratislava), Douša Zdeněk (Sparta ČKD Praha), Kos Zdeněk (Dukla Olomouc) a trenér Heger Vladimír.⁴⁷²

Obrázek 103. Družstvo košíkářů pro OH v roce 1976. Dole zleva: Ptáček, Sedlák, Douša, Kropilák, Skála a Kos. Nahoře: Konopásek, Kantůrek, Brabenec, trenér Heger, Hraška, Padrta. Chybí Pospíšil. Fotografie převzata z periodika *Stadion*, XXIV., 1976, č. 29, č. 7.

Čechoslováci se v základní skupině utkali s pěti různými zeměmi. Měli velice blízko, dokonce nejbližší ze všech zemí, k tomu, aby porazili USA. Bohužel po vyrovnaném průběhu to nakonec nevyšlo. Hra Čechoslováků se líbila dokonce i Wiltu Chamberlainovi, který seděl v hledišti.⁴⁷³ Po základní skupině z toho byl boj o 5. až 8. místo.⁴⁷⁴

⁴⁷¹ Hamták, P. (2013). Tenkrát na západě. *Basket*, 6(6/7), 22.

⁴⁷² FIBA Archive. 1976 OLYMPIC GAMES: TOURNAMENT FOR MEN. Získáno 13. březen 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2939/tid/270/_/1976_Olympic_Games_Tournament_for_Men/index.html.

⁴⁷³ Hamták, P. (2013). Tenkrát na západě. *Basket*, 6(6/7), 22

⁴⁷⁴ *Stadion*, XXIV., 1976, č. 34–35, s. 20–21.

Základní skupina B:

- ČSSR – Egypt 103:64 (55:32), Kropilák 22 bodů
- ČSSR – Jugoslávie 81:99 (43:51), Pospíšil 22 bodů
- ČSSR – Itálie 69:79 (34:40), Pospíšil 16 bodů
- ČSSR – Portoriko 89:83 (50:42), Brabenec 22 bodů
- ČSSR – USA 76:81 (36:46), Brabenec 24 bodů

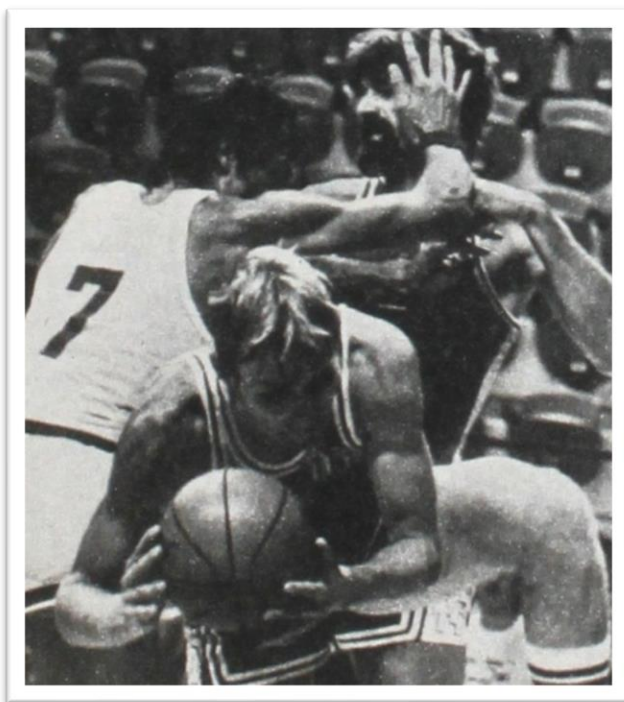
Skupina o 5. až 8. místo:

- ČSSR – Kuba 91:76 (46:38), Hraška 25 bodů

O 5. místo:

- ČSSR – Itálie 75:98 (46:46), Brabenec 35 bodů⁴⁷⁵

Československo tak skončilo na konečném šestém místě s bilancí tři výhry a čtyři porážky. Kamil Brabenec se stal pátým nejlepším střelcem turnaje s průměrem 19,2 bodů na zápas. První byly bez jediného zaváhání USA, druhá Jugoslávie a třetí SSSR.⁴⁷⁶

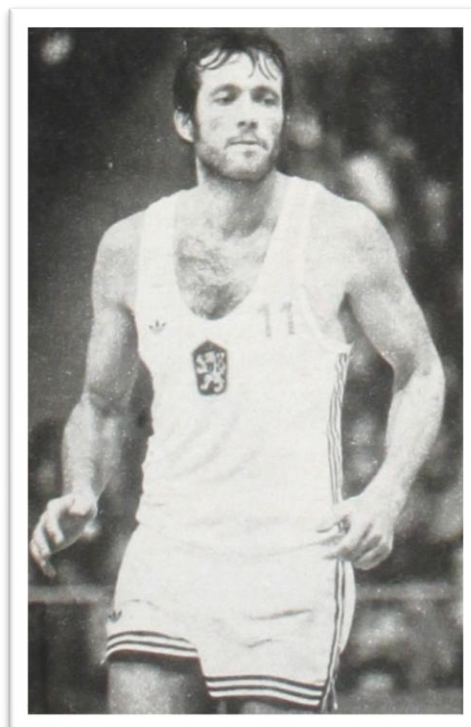
Obrázek 104. Snímek ze zápasu ČSSR – Itálie, když Kos (má míč) a je zajišťován Doušou. Fotografie převzata z periodika *Stadion*, XIV., 1976, č. 34-35, s. 21.

Po OH přišlo na řadu XX. ME mužů, které se konalo od 15. do 24. září 1977 v Lutychu v Belgii. Na tento šampionát odjížděla jen lehce pozměněná reprezentace

⁴⁷⁵ FIBA Archive. 1976 OLYMPIC GAMES: TOURNAMENT FOR MEN. Získáno 13. březem 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2939/tid/270/_/1976_Olympic_Games_Tournamen_t_for_Men/index.html.

⁴⁷⁶ *Stadion*, XXIV., 1976, č. 34–35, s. 20–21.

s novým trenérem Peterou Pavlem. Ten si vzal za asistenta Šípa Jaroslava a do kádru zařadil pouze tři nové tváře. Jednalo se o Bojanovského, Nečase a Klimeše, kteří vystřídali Kantůrka, Sedláka a Kropiláka.⁴⁷⁷

Obrázek 105. Jedna z opor ČSSR ME Jiří Pospíšil. Fotografie převzata z periodika Švéda, J., & Brábník, L. (1977). Bronz!. *Stadion*, 25(42), 21.

V základní skupině Československo ani jednou nezaváhalo. Po čtyřech výhrách na ČSSR čekali favorité na celkové vítězství z Jugoslávie. Čechoslováci cítili šanci a věděli, že se jim daří. Povedlo se jim eliminovat výškovou převahu a dařilo se i střelcům a rozehrávači. Síla Jugoslávie se nakonec opravdu ukázala, když se stali mistry Evropy. Nestalo se tak naplno v tomto utkání, když naši reprezentanti dokázali vyhrát.⁴⁷⁸

Základní skupina B:

- ČSSR – Nizozemsko 90:73, Kropilák 27 bodů
- ČSSR – Belgie 67:61 (30:27), Brabenec 22 bodů
- ČSSR – Španělsko 73:70 (36:37), Brabenec a Kropilák 16 bodů
- ČSSR – Finsko 100:85 (49:36), Brabenec 33 bodů
- ČSSR – Jugoslávie 111:103 (55:48), Brabenec 32 bodů⁴⁷⁹

⁴⁷⁷ FIBA Archive. 1977 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR MEN. Získáno 13. březen 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2256/tid/270/_/1977_European_Championship_for_Men/index.html.

⁴⁷⁸ Petera, P., & Kotrba, J. (1989). *Svět dlouhánů*. Praha: Olympia.

⁴⁷⁹ Švéda, J., & Brábník, L. (1977). Bronz!. *Stadion*, 25(42), 20–21.

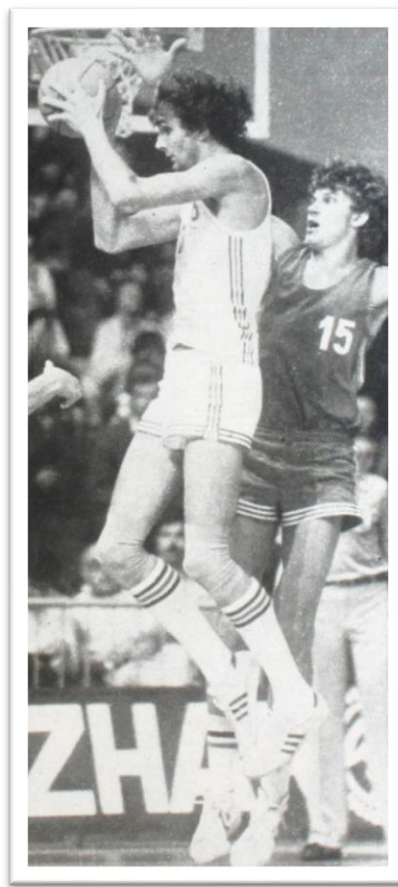
Semifinále:

- ČSSR – SSSR 79:91 (38:37), Brabenec 20 bodů

O 3. místo:

- ČSSR – Itálie 91:81 (45:37), Pospíšil a Brabenec 27 bodů⁴⁸⁰

Třetí místo z ME bylo naprosto skvělým výsledkem a mohlo znamenat posun do basketbalové elity Evropy. Porážka mistrů Evropy byla opravdu velkým úspěchem. ČSSR mělo dokonce pouze jednu prohru, což je o jednu prohru méně, než měl druhý SSSR. Třetím nejlepším střelcem turnaje byl Kamil Brabenec s průměrem 23,1 bodů na zápas.⁴⁸¹

Obrázek 106. Čechoslovák Kropilák s míčem v souboji s protihráčem z SSSR. Fotografie převzata z periodika Švéda, J., & Brábník, L. (1977). Bronz!. *Stadion*, 25(42), 21.

Dalším šampionátem bylo VIII. MS mužů v Manile v roce 1978, na kterém se Čechoslováci umístili na devátém místě. V základní skupině C ČSSR porazilo pouze Dominikánskou republiku (82:81) a prohrálo s Austrálií (68:71) a USA (79:96). Po této

⁴⁸⁰ FIBA Archive. 1977 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR MEN. Získáno 13. březen 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2256/tid/270/_/1977_European_Championship_for_Men/index.html.

⁴⁸¹ Švéda, J., & Brábník, L. (1977). Bronz!. *Stadion*, 25(42), 20–21.

skupině byli Čechoslováci ve skupině od 9. až 14. místo. V této skupině již neprohráli ani jednou, postupně porazili Portoriko (118:104), Čínu (118:95), J. Koreu (103:82) a Senegal (112:82). Kamil Brabenec dokázal dát během prvních dvou utkání této fáze turnaje 44 a 41 bodů. Nakonec byl nejlepším střelcem celého šampionátu s průměrem 26,9 bodů na zápas.⁴⁸²

Obrázek 107. Kos v souboji s Park-Soo-ky při zápase s Jižní Koreou. Fotografie převzata z periodika Macho, M. (1978). Proč až devátí?. *Stadion*, 26(44), 20.

Po MS následovalo XXI. ME v Turíně v roce 1979. V základní skupině sehrálo Československo tři utkání. Všechna vyhrálo a postoupilo do finálové skupiny, kde podlehl Jugoslávii, SSSR a ještě Izraeli.⁴⁸³ Obzvláště prohra s Izraelem byla smutná. Byla totiž po prodloužení, ve kterém kvůli pěti faulům nemohl nastoupit Kropilák. Hned v úvodních minutách prodloužení se vyfauoval i Hraška. Stav byl 93:94 pro soupeře a my měli míč. Bohužel jsme neproměnili, a zápas tak skončil.⁴⁸⁴

⁴⁸² Macho, M. (1978). Proč až devátí?. *Stadion*, 26(44), 19–20. a také FIBA Archive. 1978 WORLD CHAMPIONSHIP FOR MEN. Získáno 13. březen 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2909/tid/270/_/1978_World_Championship_for_Men/index.html.

⁴⁸³ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 340–341.

⁴⁸⁴ Novotná, J. (1979). Dotahovali jsme, ale nedotáhli. *Československý sport*, 27(141), 3.

Poslední zápas finálové skupiny jsme sehráli se Španělskem. Toto utkání jsme zvládli, v jeho závěru zahrál výborně hlavně Petr Vojtěch. Díky tomu, že SSSR porazil Itálii, jsme se mohli utkat o bronz. Naším soupeřem o medaili byla Jugoslávie.⁴⁸⁵

Základní skupina A:

- ČSSR – Belgie 90:69 (39:32), Brabenec 22 bodů
- ČSSR – Řecko 74:67 (41:30), Kropilák 19 bodů
- ČSSR – Itálie 74:68 (39:36), Brabenec 26 bodů

Finálová skupina:

- ČSSR – Jugoslávie 79:97 (34:50), Skála 18 bodů
- ČSSR – SSSR 66:71 (31:38), Brabenec 21 bodů
- ČSSR – Izrael 93:94 pp (47:47), Brabenec 18 bodů
- ČSSR – Španělsko 107:100 (46:48), Brabenec 25 bodů

O 3. místo:

- ČSSR – Jugoslávie 92:99 (46:56), Brabenec 28 bodů⁴⁸⁶

Konečné čtvrté místo nebylo pro ČSSR s bilancí 4–4 špatným výsledkem. Vždyť se před námi na prvním místě umístil SSSR, Izrael na druhém a Jugoslávie na třetím místě.⁴⁸⁷

6.7 Medaile za medailí pro československé reprezentantky v letech 1976 až 1979

První možností, kde mohly naše reprezentantky potvrdit svoji sílu, bylo v tomto období XV. ME žen, které se konalo od 20. do 29. května 1976 v Clermont-Ferrandu ve Francii. V sestavě Českoslovaček byly ze Sparty ČKD Praha Pechová Jirásková, Doušová Jarošová, Chmelníková, Kořínková Kolínská a Ptáčková. Z KPS Brno to byla Davidová a Nechvátalová, ze Slovanu CHZJD Bratislava Králiková a Miklošovičová Štrbáková. Další týmy měly vždy jen jednu zástupkyni – Polláková (Slavia VŠ Strojstav Prešov), Babková

⁴⁸⁵ Novotná, J. (1979). O bronz s Jugoslávií. *Československý sport*, 27(142), 1 a 8.

⁴⁸⁶ FIBA Archive. 1979 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR MEN. Získáno 13. březen 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2257/tid/270/_/1979_European_Championship_for_Men/index.html.

⁴⁸⁷ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 401 a 402.

(Slavia VŠ Praha), Vrbková (Jiskra Kyjov). Patřil sem i trenér Drásal J. s asistentem Janem Kargerem.⁴⁸⁸

V základní skupině se hned v prvním zápase zranila Dana Ptáčková, kterou poté trenéři kvůli olympiádě šetřili až do konce turnaje. Jinak základní skupinu Československo ovládlo se třemi výhrami a bez jediného zaváhání. Ve finálové skupině poté našly naše reprezentantky svého jediného přemohitele, kterým byl Sovětský svaz.⁴⁸⁹

Základní skupina C:

- ČSSR – Nizozemsko 86:54 (38:33), Ptáčková 15 bodů
- ČSSR – Bulharsko 67:48 (32:37), Doušová 26 bodů
- ČSSR – Španělsko 69:34 (35:17), Vrbková 14 bodů

Finálová skupina:

- ČSSR – Polsko 91:63 (45:30), Doušová 27 bodů
- ČSSR – Francie 62:56 (32:24), Miklošovičová 16 bodů
- ČSSR – Itálie 60:51 (27:27), Miklošovičová a Ptáčková 18 bodů
- ČSSR – SSSR 30:62 (9:17), Králiková 9 bodů
- ČSSR – Jugoslávie 64:59 (33:24), Klimešová 18 bodů⁴⁹⁰

Československo skončilo na krásném druhém místě za Sovětským svazem, který skončil turnaj bez jediné porážky. Bronz bralo Bulharsko s bilancí 5–3. Pro stříbro si naše hráčky došly kolektivním pojetím hry. Trenér reprezentace ovšem poznamenal, že do blížící se olympiády je potřeba zlepšit střelbu, protiútok a kondici. Řekl také: „*Dlouho jsme spoléhali na vysoké hráčky, ale zapomněli jsme na zlepšování individuální techniky.*“⁴⁹¹

O dominanci našich vysokých hráček svědčí nejedna příhoda z různých mistrovství. Hana Doušová měla na šampionátu v Itálii dostat pozvání na hrad, ve Francii se zase hráčky podívaly na svatbu místních. Již zmíněná Doušová měla na svatbě

⁴⁸⁸ FIBA Archive. 1976 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMEN. Získáno 14. březen 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2284/tid/270/_/1976_European_Championship_for_Women/index.html.

⁴⁸⁹ Macho, M. (1976). SSSR bez konkurence. *Stadion*, 24(25), 12–13.

⁴⁹⁰ FIBA Archive. 1976 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMEN. Získáno 14. březen 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2284/tid/270/_/1976_European_Championship_for_Women/index.html.

⁴⁹¹ Tamtéž.

možná více pozornosti než samotná nevěsta, kterou převyšovala. Hana měřila totiž 195 centimetrů.⁴⁹²

Obrázek 108. Snímek ze zápasu ČSSR proti Jugoslávii. Fotografie převzata z periodika Macho, M. (1976). SSSR bez konkurence. *Stadion*, 24(25), 13.

Na již zmiňované olympijské hry odjela ženská československá reprezentace ve stejném složení jako na ME 1976. OH se konaly od 17. července do 1. srpna 1976 v Montrealu. Čechoslovačky, jako medailistky z posledního MS v Cali, měly účast na OH jistou. Na turnaji bylo pouze šest družstev, které hrály každý s každým.⁴⁹³

Obrázek 109. Družstvo košíkářek pro OH 1976. Dole zleva: Nechvátalová, Kořínková, Chmelíková, Davidová, Miklošovičová. Nahoře: trenér Drásal, Králiková, Ptáčková, Pechová, Doušová, Vrbková, Polláková a Balaščíková. Fotografie převzata z periodika *Stadion*, XXIV, 1976, č. 29, s. 7.

⁴⁹² Novotná, J. (1975). Přišli-viděli-zvítězili. *Československý sport*, 23, 6.

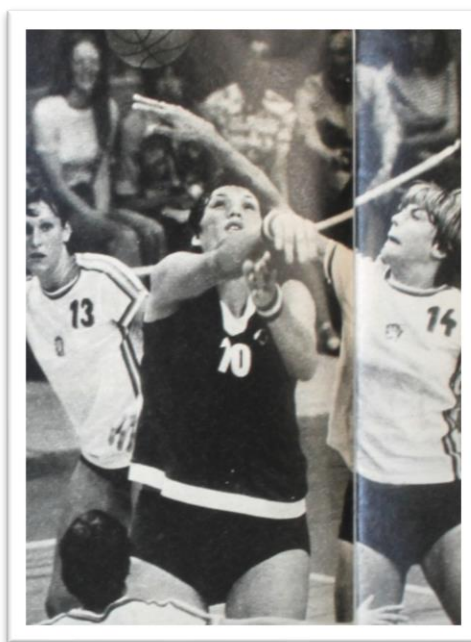
⁴⁹³ FIBA Archive. 1976 OLYMPIC GAMES: TOURNAMENT FOR WOMEN. Získáno 14. březen 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2946/tid/270/_/1976_Olympic_Games_Tournament_for_Women/index.html.

Reprezentantky Československa bohužel prohrály hned na úvod turnaje s Bulharskem. Prohra o bod byla nakonec klíčová pro další průběh turnaje a Dana Klimešová Ptáčková se k tomuto nešťastnému momentu kariéry vrací s odstupem času: „*Montreal byl mým basketbalovým snem i zklamáním. Čtvrté místo bylo zklamání. Přitom chybělo malinko. Být pozornější v závěru zápasu s Bulharskem a mohli jsme mít vysněnou medaili.*“⁴⁹⁴

V dalším průběhu šampionátu to byly již prohry očekávané, a to s SSSR a USA. Bohužel dvě výhry s Japonskem a Kanadou stačily pouze na čtvrté místo za prvním Sovětským svazem, druhými USA a třetím Bulharskem.⁴⁹⁵

Finálová skupina:

- ČSSR – Bulharsko 66:67 (36:33), Miklošovičová a Doušová 14 bodů
- ČSSR – SSSR 75:88 (31:43), Ptáčková 19 bodů
- ČSSR – Japonsko 76:62 (32:26), Pechová 18 bodů
- ČSSR – Kanada 67:59 (37:33), Miklošovičová 24 bodů
- ČSSR – USA 67:83 (37:37), Kořínková 14 bodů⁴⁹⁶

Obrázek 110. Souboj mezi nejvyšší hráčkou turnaje Semjonovovou ze SSR a Doušovou z ČSSR. Fotografie převzata z periodika *Stadion*, XIV, č. 34-35, s. 20–21.

⁴⁹⁴ Macho, M. (1978). Bílý plášť a oranžový míč. *Stadion*, 26(37), 8–9.

⁴⁹⁵ *Stadion*, XIV, č. 34–35, s. 20–21 a také Bažant, J., & Závazda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 319.

⁴⁹⁶ FIBA Archive. 1976 OLYMPIC GAMES: TOURNAMENT FOR WOMEN. Získáno 14. března 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2946/tid/270/_/1976_Olympic_Games_Tournament_for_Women/index.html.

Mistrovství Evropy žen, které se konalo od 20. do 35. května 1978 v Poznani v Polsku, mělo nad sebou několik otazníků. Ty se týkaly hlavně sestavy československého družstva. Nový trenér Vladimír Heger nechal na soupisce pouze tři hráčky z předešlých OH. Jednalo se o Nechvátalovou, Klimešovou a Vrbkovou. Zbytek hráček byl ze skupiny debutantek v reprezentačním dresu. Jednalo se převážně o mladé hráčky, které měly být příslibem do budoucna. Pět hráčkám bylo maximálně dvacet let, Peklové a Bardoňové bylo při prvním startu jen osmnáct.⁴⁹⁷

Jednou z nových hráček byla i Jana Menclová, kterou přivedl k basketbalu soused. Tím sousem byl trenér mistryň republiky Zbyněk Kubín.⁴⁹⁸ Dále byla v kádru Bartošová, Kopecká, Pošvářová, Hojsáková, Piršelová a Třešňáková.⁴⁹⁹

Obrázek 111. Snímek československých reprezentantek na XVI. ME žen. Zprava: Třešňáková, Vrbková, Hojsáková, Peklová, Pošvářová, Kopecká, Bartošová, Nechvátalová, Menslová, Bardoňová, Piršelová a kapitánka Klimešová. Fotografie převzata z periodika Macho, M. (1978). Bronz nebyl na objednávku. *Stadion*, 26(25), 20.

V základní skupině C Československo zaváhalo pouze jednou, když podlehl Jugoslávii. Další dvě utkání zvládlo, a postoupilo tak do semifinálové skupiny. V té nejdříve porazilo Maďarsko.⁵⁰⁰ Poté přišlo na řadu Polsko. Čechoslovačkám se první polovina nepovedla a Polsko vedlo už 14:5 a 18:8. Změnu do hry přinesla naštěstí Kopecká, která se nebála a společně s Třešňákovou, Klimešovou, Peklovou a Bardoňovou dovedly ČSSR k výhře, která byla nakonec klíčem k medaili.⁵⁰¹

⁴⁹⁷ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 334.

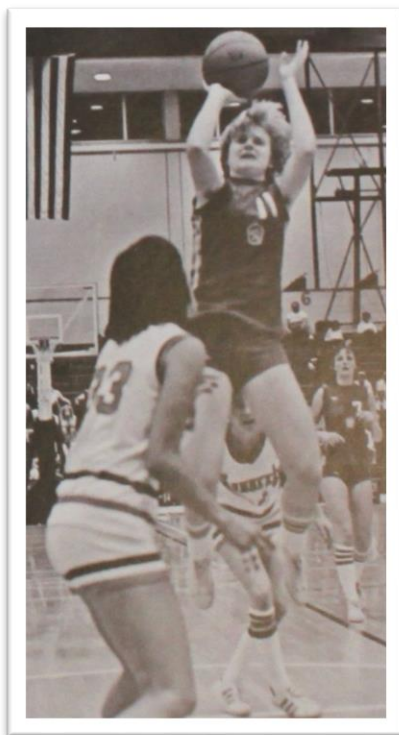
⁴⁹⁸ Šupich, Z. (1983). Neprolekvat život. *Stadion*, 31(35), 8–9.

⁴⁹⁹ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 384.

⁵⁰⁰ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 334.

⁵⁰¹ Šimek, P. (1978). Bojovnost slaví úspěchy. *Československý sport*, 26, 1.

Další dvě utkání dopadla dle očekávání: prohra se SSSR a výhra s Bulharskem. Na řadě tak byl poslední a další stěžejní duel o umístění „na bedně“. Českoslovačky nastoupily k zápasu s Francií. Již před zápasem měly pokyn bránit soupeřky již před půlicí čarou. Až do posledních vteřin dramatický zápas dopadl lépe pro Československo. Byl z toho tak bronz pro ČSSR za prvním SSSR a druhou Jugoslávií.⁵⁰²

Obrázek 112. Dagmar Pošvářová střílí na snímku při jednom ze zápasu turné, na které se po XVI. ME vydal československý tým. Fotografie převzata z Archivu Dagmar Bedrošové Pošvářové.

Základní skupina C:

- ČSSR – Nizozemsko 62:45 (37:32), Nechvátalová 14 bodů
- ČSSR – Švédsko 83:553 (52:18), Klimešová 16 bodů
- ČSSR – Jugoslávie 64:81 (38:34), Kopecká 20 bodů

Finálová skupina:

- ČSSR – Maďarsko 80:68 (39:36), Klimešová 22 bodů
- ČSSR – Polsko 77:64 (33:35), Klimešová a Třešňáková 19 bodů
- ČSSR – SSSR 70:92 (30:48), Hojsáková, Třešňáková a Klimešová 14 bodů⁵⁰³

⁵⁰² Macho, M. (1978). Bronz nebyl na objednávku. *Stadion*, 26(25), 12–21.

⁵⁰³ FIBA Archive. 1978 EUROPEAN CHAMPIONCHIPS FOR WOMEN. Získáno 14. březen 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2285/tid/270/_/1978_European_Championship_for_Women/index.html.

- ČSSR – Bulharsko 96:71 (52:41), Kopecká 24 bodů
- ČSSR – Francie 67:66 (30:31), Klimešová 20 bodů⁵⁰⁴

⁵⁰⁴ FIBA Archive. 1978 EUROPEAN CHAMPIONCHIPS FOR WOMEN. Získáno 14. březem 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2285/tid/270/_/1978_European_Championship_for_Women/index.html.

7 Další úspěchy pro československý basketbal (1980–1989)

7.1 Stručný nástin společensko-ekonomické situace v Československu v letech 1980 až 1989

Celé období let 1970 až 1989 mělo jeden zásadní rys, kterým byla absence právního stavu. Menší část společnosti byla nad zákonná ustanovení povznesena, větší část obyvatelstva byla naopak svázána velkou řadou bezduchých právních norem. Tato situace vyústila k apolitizaci velké části společnosti. Hospodářská kriminalita rostla, okrádání zákazníků bylo téměř na denním pořádku. Uplatit úředníky a příslušníky SNB bylo vcelku „snadné a normální“. Vštěpování morálních hodnot mládeži tak bylo velice obtížné. Spontánní sportování dětí se vidělo jen málo, sportovci na vrcholové úrovni byli bráni jako biologické stroje na výkon. Důležitý byl výsledek, a ne poctivá cesta a duch fair play. Lidé se často uchylovali na chaty, chalupy a zahrádky.⁵⁰⁵

Gorbačova politika perestrojky a glasnosti⁵⁰⁶ nahradila v polovině osmdesátých let Brežněvův neostalinismus. Začala vznikat snaha o reformu komunismu, kterou bylo, aby země sovětského bloku měly uvolněnější vazby na SSSR. V roce 1987 vystřídal Miloš Jakeš na postu generálního tajemníka Gustáva Husáka. Reforma postihla hlavně oblast ekonomickou. Byla zakládána další hnutí disidentů, mezi která patřila například Demokratická iniciativa nebo Hnutí za občanskou svobodu. Kritika režimu byla tak již prováděna na veřejnosti.⁵⁰⁷

Přelomovým byl rok 1989. Demonstrace, při kterých bylo zatčeno mnoho demonstrantů včetně Václava Havla, se konaly v lednu, srpnu i říjnu. Povolená studentská demonstrace 17. listopadu právě v roce 1989 nakonec přerostla v obrovský projev nespokojenosti společnosti s celou politickou situací. Ozbrojené složky se snažily projevy občanů potlačit. Situace měla stovky zraněných, což pobouřilo a znechutilo velkou část veřejnosti. Tím se národ semkl. Herci vyhlásili stávkou na podporu studentů, do čela opozičního hnutí se postavily nezávislé iniciativy. Zformovalo se Občanské fórum (OF) v Čechách, na Slovensku vznikla Veřejnost proti násilí (VPN). Manifestace

⁵⁰⁵ Bělina, P., Grulich, T., Halada J., Hrbek J., Mareš P., Moravcová D., & Tomeš J. (1992). *Dějiny zemí koruny české II. díl*. Praha: Paseka, s. 304–308.

⁵⁰⁶ Přestavby a otevřenosti.

⁵⁰⁷ Bělina, P., Grulich, T., Halada J., Hrbek J., Mareš P., Moravcová D., & Tomeš J. (1992). *Dějiny zemí koruny české II. díl*. Praha: Paseka, s. 304–308 a také Pacner, K. (2001). *Osudové okamžiky Československa*. Praha: Albatros, s. 462.

proti režimu probíhaly po celé republice. Režim nedokázal na vzniklé situace rychle reagovat. Deset dní po studentské demonstraci, tedy 27. listopady, byla uspořádána generální stávka s heslem „Konec vlády jedné strany“. Dne 29. listopadu byla Federálním shromážděním zrušena vedoucí úloha KSČ.⁵⁰⁸

Na pozice komunistů, kteří byli nuceni odstoupit, nastoupili představitelé nové politické vlny, jimiž byli lidé z VPN a OF. Ti utvořili vládu tzv. národního porozumění, v jejímž čele stál Marián Čalfa. Prezidentem byl dne 29. listopadu 1989 zvolen Václav Havel. Jeho zvolení a vyhlášení svobodných voleb, které vyhrálo OF a VPN, bylo dovršením sametové revoluce.⁵⁰⁹

7.2 Ženy z Prahy na nejvyšších stupních 1. ligy

Mužská soutěž v 1. lize měla v sezoně 1980/1981 deset účastníků, počet mužstev se tak snížil o dva. Po základní části prvních šest hrálo o titul a ti zbývající o sestup. Pokračovalo se turnajovým způsobem, když se hrálo u prvních dvou družstev ze základní skupiny. Po šesti letech se mistry stali hráči z týmu Slavia VŠ Autoškoda Praha s oporami Hraškem, Skálou, Klimešem, Žuffou a Ptáčkem. Druhý byl Inter Bratislava (opory Kropilák, Sedlák, Padrta a Rajniak). Třetí místo patřilo Zbrojovce Brno s Brabencem, Nečasem, Havlíkem a Jandákem.⁵¹⁰

Ženskou soutěž vyhrála jasně Sparta ČKD Praha s Třešňákovou, Weiserovou, Peklovou, Hojsákovou, Chmelíkovou, Menclovou a Danou Klimešovou, která se vrátila k basketbalu po mateřské pauze. Druhá byla VŠ Praha a třetí KPS Brno.⁵¹¹

V další sezoně (1981/1982) bralo zlato VŠ Praha v mužské i ženské soutěži. V 1. lize mužů skončil na druhém místě Inter Bratislava a na třetím NHKG Ostrava. S nejvyšší soutěží se po mnoha letech rozloučila Sparta ČKD Praha, která hrála tuto ligu od sezony 1949/1950. V ženské kategorii se na druhém místě umístila Sparta Praha a třetí byla Lokomotiva Košice.⁵¹²

⁵⁰⁸ Pacner, K. (2001). *Osudové okamžiky Československa*. Praha: Albatros, s. 460–463.

⁵⁰⁹ Bělina, P., Grulich, T., Halada J., Hrbek J., Mareš P., Moravcová D., & Tomeš J. (1992). *Dějiny země koruny české II. díl*. Praha: Paseka, s. 304–308 a také Pacner, K. (2001). *Osudové okamžiky Československa*. Praha: Albatros, s. 462.

⁵¹⁰ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 448 a také Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 419.

⁵¹¹ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 419 a 420.

⁵¹² Tamtéž, s. 437.

V 1. lize mužů v sezoně 1982/1983 se stal mistrem Inter Bratislava, který tak učinil po dvouleté odmlce. Inter se mohl spolehnout na Kropiláka, Rajniaka, Jančuru, Mašuru, Bojanovského a Parta. Druhé místo vybojovali vojáci z RH Pardubice s oporami jako Kantůrek, Kulich, Zuzák, Veněček a Voltnera. Třetí místo patřilo NHKG Ostrava, za které hrál výborně Petr, Brázda, Votroubek, Kocian a Cieslar.⁵¹³

Ženský titul zůstal v Praze, a dokonce i u stejného týmu, kterým byla VŠ Praha (opory Kozmanová, Zarevúcká, Kotníková, Komeščíková a Hartmanová). Druhé místo vybojovaly hráčky ze Sparty Praha, když Klimešová skončila s aktivní kariérou a Weiserová odešla na mateřskou dovolenou. Třešňáková s Tomsovou dokonce emigrovaly do Francie. Bronz bralo KPS Brno.⁵¹⁴

Obrázek 113. Sparta Karla Herinka (první zleva). Fotografie převzata z Archivu Hany Ezrové.

Nejvyšší domácí soutěž se od sezony 1983/1984 začala hrát novým systémem. Po základní části se muži rozdělili do tří skupin (o 1. až 4. místo, o 5. až 7. místo a o 8. až 10. místo). Po odehrání turnajů se první čtyři dostali do play-off, kde hráli o titul, a poslední mužstvo hrálo kvalifikaci s vítězi národních lig. Ženy se po základní skupině rozdělily pouze do dvou skupin (o 1. až 4. místo a o 5. až 8. místo). Poté se sehrály dva turnaje a opět první čtyři hrály a o titul a poslední družstvo vypadlo.⁵¹⁵

V mužích vybojovali titul hráči z RH Pardubice, kteří šli do play-off až ze čtvrtého místa. Vojáci si v čele s Kropilákem, kterému sekundoval Kantůrek s Voltnerem a Kulichem, ve finále poradili s NHKG Ostrava 2:1 na zápasy. Ta se zase mohla opřít

⁵¹³ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 451.

⁵¹⁴ Tamtéž, s. 451 a 463.

⁵¹⁵ Tamtéž, s. 467.

o Böhma, Votroubka, Cieslara a Brázdu. Třetí místo vybojovala Dukla Olomouc a na čtvrtém místě skončila Zbrojovka Brno, která vstupovala do vyřazovacích bojů z místa prvního.⁵¹⁶

V ženské lize se o titul utkala VŠ Praha a Sparta ČKD Praha. Zlato vybojovaly vysokoškolačky 2:0 na zápasy. Prokázaly svoji převahu jak v základní části, tak poté v play-off a zaslouženě zvedly nad hlavu pohár pro vítěze. S mistryněmi se po tomto úspěchu rozloučil jejich dlouholetý trenér Jan Karger, který pracoval v družstvu dvacet sezon. Svoji práci započal v letech 1964/1965 a od té doby získal pětkrát zlato, čtyřikrát stříbro a pětkrát bronz. V souboji o třetí místo byl šťastnější Slovan Bratislava než KPS Brno.⁵¹⁷

V sezoně 1984/1985 vyhrál svůj čtvrtý titul Inter Bratislava, který byl posílený o Kropiláka. Ten se vrátil ze základní služby v Pardubicích. Dále se Inter mohl spolehnout na Žuffu, Kristiníka, Rajniaka a Michalíka. Na druhém místě skončil překvapivě Chemosvit Svit, ten před sezonou posílil o Skálu, Hrašku a Votroubka. Finálová série skončila 2:1. Třetí místo vybojovala RH Pardubice. Čtvrtá byla NHKG Ostrava.⁵¹⁸

Obrázek 114. Mistryně ČSSR v basketbalu žen (1984/1985). VŠ Praha. Fotografie převzata z Tóth, A. (1985). Čtenářům do alba. *Stadion*, 33(27), 14.

⁵¹⁶ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 467–476.

⁵¹⁷ Tamtéž, s. 467–480.

⁵¹⁸ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 450 a také Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s.485–492.

V ženské kategorii v nejvyšší soutěži svůj šestý titul brala VŠ Praha v čele se Součkovou, Zarevúckou, Adamcovou, Chlebowczykovou, Mückovou a Hájkovou. Druhé místo patřilo Slovanu Bratislava, který ve finálové sérii dokázal jednou vyhrát. Bronz brala Sparta Praha.⁵¹⁹

První liga mužů v sezoně 1985/1986 měla překvapivého vítěze. Poté co celou dobu dominovala NHKG Ostrava, ji ve finále 2:1 na zápasy porazila Zbrojovka Brno. Pro Zbrojovku v čele s Brabencem, Krejčím, Havlíkem, Jelínkem, Lupačem a Šibalem to byl už sedmnáctý titul. Smutnými hráči z Ostravy byli zase Böhm, Dietl, Petr, Kovář, Pršal, Wrobel a Kocián. Třetí místo brala Dukla Olomouc (opory Michalko, Šťastný, Okáč, Hájek, Váňa a Votroubek), když porazila 2:1 na zápasy RH Pardubice. Inter Bratislava byl až šestý, protože Kropilák odešel do Belgie, Rajniak do Lucemburska a Žuffa na povinnou základní vojenskou službu do Pardubic.⁵²⁰

V ženské první lize byly ve finále dva týmy z Prahy. Byla to Sparta ČKD a VŠ. Mistryněmi se staly hráčky ze Sparty, když vyhrály 2:1 na zápasy. Pro Spartu to byl po čtyřech letech 22. titul. Tentokrát se mohla spolehnout na Kalužákovou, Valovou, Kyslíkovou, Brůhovou, Prettlovou a Brziakovou. Souboj o třetí místo mezi ZŤS⁵²¹ Košicemi a KPS Brno vyšel lépe pro slovenský klub.⁵²²

V sezoně 1986/1987 se mužská nejvyšší soutěž rozšířila na 12 účastníků, ženská část ligy byla navýšena na 10 družstev. Byl opět zaveden přímý postup a sestup z první ligy Československa. Zbrojovka Brno opanovala mužskou soutěž, když Havlík, Brabeneč, Jelínek, Krejčí, Okáč, Šibal a Hanáček zvládli základní část i play-off. Ve finále se utkali s NHKG Ostrava v čele s Böhmem, Dietlem, Kovářem, Medveckým, Novákem, Wrobelem a Kocianem. Zbrojovka vyhrála 3:0 na zápasy. Souboj o třetí místo vyhrál Inter Bratislava. Ten si dokázal poradit s Chemosvitem Svit, kterému zbylo pouze čtvrté místo.⁵²³

⁵¹⁹ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 450 a také Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s.485–492.

⁵²⁰ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 500–507.

⁵²¹ Závody těžařského strojírenství.

⁵²² Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 450 a také Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 500–510.

⁵²³ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 513–524.

Obrázek 115. Mistr ČSSR v basketbalu mužů. Zbrojovka Brno. Fotografie převzata z periodika Skála, J. (1987). Čtenářům do alba. *Stadion*, 35(37), 14.

Ženská liga měla opět finálový duel pražských družstev. Sparta ČKD Praha dokázala přehrát VŠ Prahu 3:1 na zápasy. Valová, Kysilková, Kalužáková Brziaková a Prettllová se tak radovaly ze zlata a pro Novákovou, Zarevúckou, Müskovou, Hájkovou, Součkovou a Látalovou zbylo stříbro. Tyto hráčky patřily k oporám svých týmů. Třetí místo bralo KPS Brno, které porazilo v souboji o třetí místo PF Bánskou Bystřici.⁵²⁴

Obrázek 116. Mistr ČSSR v basketbale mužů. Zbrojovka Brno. Fotografie převzata Skála, J. (1987). Čtenářům do alba. *Stadion*, 35(38), 14.

Další sezona (1987/1988) měla opět nový systém. Po základní části se první čtveřice utkala na turnajích, které pořádaly první dva týmy. Po těchto turnajích hráli první dva finalisté o titul a druzí dva o třetí místo. Družstva, která hrála o umístění, hrála systémem doma–venku. Titul v mužské 1. lize vyhrála opět Zbrojovka Brno v čele s trenérem Zdeňkem Bobrovským.⁵²⁵ Pan Bobrovský získal za sedm sezon s týmem tři

⁵²⁴ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 451 a také Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 513–529.

⁵²⁵ Skála, J. (1988). Čtenářům do alba. *Stadion*, 36(37), 14.

tituly. Pro Zbrojovku to byl již 19. titul. Mezi jejich opory patřil Brabenec, Havlík, Jelínek, Krejčí, Šibal, Okáč a Hanáček. Ve finále se Brňané poradili s Interem Bratislava 3:2 na zápasy. Za Bratislavu se dařilo Matickému, Žuffovi, Kristiníkovi, Petruškovi a Jakobovičovi. Třetí místo brala překvapivě VŠ Praha, která byla posílena Hraškou. Vysokoškoláci porazili v souboji o třetí místo BC⁵²⁶ Prievidzu.⁵²⁷

Obrázek 117. Mistr ČSSR v basketbale mužů. Zbrojovka Brno. Fotografie převzata z periodika Skála, J. (1988). Čtenářům do alba. *Stadion*, 36(37), 14.

Ženskými mistryněmi se pro sezonu 1987/1988 staly hráčky z VŠ Praha⁵²⁸, když ve finále porazily 3:2 na zápasy Slavii PF Banskou Bystrici. Vysokoškolačky se mohly spolehnout na Novákovou, Zarevúckou, Křížovou, Hájkovou a Látalovou. Jejich soupeřky zase táhla Janoštinová, Dobrovičová, Antalecová, Golanová a Snopková. Třetí místo nad Slovanem Bratislava vybojovala Sparta Praha v čele s Kysilkovou, Kalužákovou, Valovou a Brziakovou.⁵²⁹

⁵²⁶ Od roku 1964 do roku 2004 Baník Cígeľ Prievidza poté do roku 2009 Hornonitriansky basketbalový klub (HBK) Prievidza a poté až do současnosti Basketball Club Prievidza.

⁵²⁷ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 533–542.

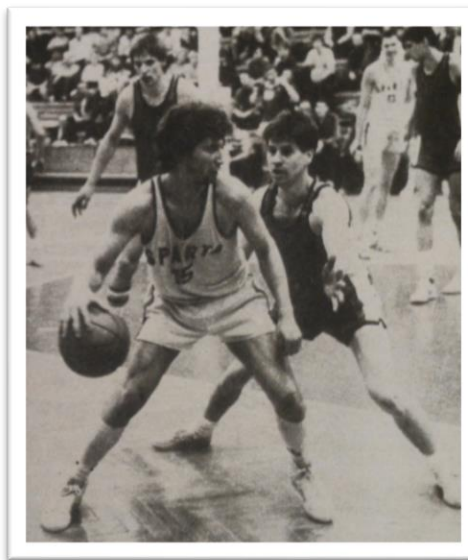
⁵²⁸ Skála, J. (1988). Čtenářům do alba. *Stadion*, 36(36), 14.

⁵²⁹ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 451 a také Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 542–547.

Obrázek 118. Mistr ČSSR v basketbale žen. VŠ Praha. Fotografie převzata z periodika Skála, J. (1988). Čtenářům do alba. *Stadion*, 36(36), 14.

Baník Cígeľ Prievidza si došel v sezoně 1988/1989 pro svůj první titul v mužské československé nejvyšší soutěži. Spolek okolo Uhnáka, Krause, Vargy, Jančury, Stopky a Jašši pod trenérem Jánem Hluchým neměl ve svém středu ani jednoho reprezentanta, přesto byl jeho týmový výkon na titul dostačující. Ve finále si Prievidza poradila se Spartou ČKD Praha 3:1 na zápasy, v souboji o třetí místo si Inter Bratislava poradil se Zbrojovkou Brno 3:0 na zápasy.⁵³⁰

Obrázek 119. Snímek zachycuje Libora Vyorala s míčem a Petra Knoba při jednom z finálových klání první mužské ligy 1988/1989. Fotografie převzata ze Skála, J. (1989). Magazín z obrazového rejstříku našich i zahraničních reportérů. *Stadion*, 37(13), 18.

V ženské části 1. ligy se do nejvyšší soutěže vrátil Slovan Orbis Praha, který ovšem ihned po konci sezony skončil na sestupovém místě. Titul vyhrály opět hráčky

⁵³⁰ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 551–562.

z Prahy. Tentokrát to byly vysokoškolačky, které si ve finálové sérii poradily se Slavií PF Bánskou Bystřicí 3:1 na zápasy. Mistryně se opíraly o výkony Novákové, Křížové, Zarevúcké, Chlebowczykové, Tatrnové a Vasilkové. Třetí místo patřilo Spartě Praha.⁵³¹

Obrázek 120. Mistr ČSSR v basketbale žen. Fotografie převzata z periodika Skála, J. (1989). Čtenářům do alba. *Stadion*, 37(32), 14.

7.3 Bronz a stříbro z evropských mistrovství pro Českoslováky

Hned v roce 1980 se konala kvalifikace na OH hry, které proběhly ve stejném roce. Kvalifikace se odehrála od 6. do 17. května v Ženevě a naše sestava byla následující: Brabenec Kamil (Zbrojovka Brno), Havlík Vlastimil (Zbrojovka Brno), Jandák Jiří (Zbrojovka Brno), Klimeš Vlastibor (VŠ Praha), Skála Jaroslav (VŠ Praha), Hraška Gustáv (VŠ Praha), Kropilák Stanislav (Inter Bratislava), Rajniak Peter (Inter Bratislava), Sedlák Justin (Inter Bratislava), Kos Zdeněk (Dukla Olomouc), Douša Zdeněk (Sparta ČKD Praha), Pospíšil Jiří (Baník Ostrava), trenér Petera Pavel a asistent Konvička František.⁵³²

V základní skupině Českoslováci dokázali vyhrát všechny tři utkání. Poté postoupili do finálové skupiny, kde sehráli dalších sedm zápasů. Nakonec se s konečnou bilancí osm výher a dvě prohry umístili na OH na druhé postupové příčce za Itálií.⁵³³

⁵³¹ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 551–567.

⁵³² FIBA Archive. 1980 EUROPEAN OLYMPIC QUALIFYING TOURNAMENT FOR MEN. Získáno 19. března 2018

z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2728/tid/2612/_/1980_European_Olympic_Qualifying_Tournament_for_Men/index.html a také Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 348.

⁵³³ Tamtéž.

Základní skupina C:

- ČSSR – Švýcarsko 92:74 (50:40), Kropilák 15 bodů
- ČSSR – Řecko 80:73 (46:42), Kropilák 18 bodů
- ČSSR – Lucembursko 122:56 (68:28), Rajniak 28 bodů

Finálová skupina:

- ČSSR – Švédsko 83:62 (40:28), Brabenec 30 bodů
- ČSSR – Itálie 69:76 (38:39), Kropilák 21 bodů
- ČSSR – Španělsko 70:68 (39:39), Brabenec 18 bodů
- ČSSR – Polsko 74:82 (34:38), Brabenec 20 bodů
- ČSSR – NSR 84:79 (44:43), Brabenec 25 bodů
- ČSSR – Izrael 90:78 (41:41), Brabenec 21 bodů
- ČSSR – Francie 114:112 pp (45:55), Kropilák 27 bodů⁵³⁴

Československo tak postoupilo na XXII. OH, které se konaly 19. července až 3. srpna 1980 v Moskvě. Na olympiádu odjela téměř totožná sestava, která odehrála kvalifikaci, pouze Sedláka nahradil Bojanovský a Jandáka Žáček.⁵³⁵

Naprosto klíčovým bylo hned první utkání v základní skupině s Brazílií. Ve skupině s námi byla ještě Indie a SSSR. Počítalo se s výhrou nad Indií a prohrou se Sovětským svazem. O možnosti bojovat o příčky nejvyšší měl rozhodnout souboj mezi ČSSR a Brazílií. Čechoslováci se na zápas poctivě připravovali, nechyběl ani videorozbor. Na hráčích byla vidět nervozita. V poločase bylo skóre mínus devět z pohledu československých reprezentantů. Trenér se snažil o vzpruhu pro tým, to se však nepovedlo. Kropilák s Brabencem v závěru snížili na 70:72. Když do konce zbývalo 40 vteřin, měli Brazilci míč a museli do třiceti vteřin vystřelit. Střelu nedali, ale odražený míč získali, a vyhráli tak o dva body. Pro Čechoslováky to byl šok. Konečné deváté místo z turnaje se bralo jako neúspěch.⁵³⁶

⁵³⁴ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 348 a také FIBA Archive. 1980 EUROPEAN OLYMPIC QUALIFYING TOURNAMENT FOR MEN. Získáno 19. března 2018 z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2728/tid/2612/_/1980_European_Olympic_Qualifying_Tournament_for_Men/index.html.

⁵³⁵ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 419–421.

⁵³⁶ Petera, P., & Kotrba, J. (1989). *Svět dlouhánů*. Praha: Olympia.

Základní skupina A:

- ČSSR – Brazílie 70:72 (37:46), Kropilák 21 bodů
- ČSSR – Indie 133:65 (63:36), Brabenec 28 bodů
- ČSSR – SSSR 82:99 (40:46), Kropilák 31 bodů

Skupina o 7. až 12. místo:

- ČSSR – Austrálie 86:91 (44:41), Kropilák 32 bodů
- ČSSR – Švédsko 83:61 (39:35), Kropilák 32 bodů
- ČSSR – Polsko 84:88 (48:46), Kropilák 30 bodů
- ČSSR – Senegal 88:72 (50:36), Kropilák 22 bodů⁵³⁷

Stanislav Kropilák byl s průměrem 26,3 bodů na zápas druhým nejlepším střelcem šampionátu, Čechoslovákům to však bohužel stačilo jen na již zmiňované deváté místo. Zlato vyhrála Jugoslávie, druhá byla Itálie a třetí SSSR. Jelikož se OH konaly v Rusku, vznikl bojkot některých zemí včetně USA, Argentiny, Kanady, Číny, Mexika a Portorika.⁵³⁸

Dalším měřením sil našich mužských reprezentantů bylo XXII. ME, které se konalo od 26. května do 5. června v Československu. Sestava ČSSR byla téměř totožná s tou na minulých OH. V sestavě nebyl pouze Bojanovský, Douša, Pospíšil a Žáček, které nahradil Böhm, Sedlák, Petr a Žuffa.⁵³⁹

Domácí hráli svou základní skupinu v Bratislavě, sehráli v ní celkem pět utkání. Slovy trenéra Petery Čechoslováci Španěly podcenili a Francouze a Izraelce porazili pouze se štěstím. Všechny tyto zápas byly klíčové, jelikož se poté započítávaly ve finálové skupině. Klíčová byla nejspíše výhra nad Izraelem, který dokázal vyhrát stříbro na ME před dvěma lety.⁵⁴⁰

Základní skupina A:

- ČSSR – Řecko 95:70 (57:31), Brabenec 18 bodů
- ČSSR – Anglie 71:62 (41:30), Skála 22 bodů⁵⁴¹

⁵³⁷ FIBA Archive. 1980 OLYMPIC GAMEC: TOURNAMENT FOR MAN. Získáno 19. březen 2018 z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2940/tid/270/_/1980_Olympic_Games_Tournamen_t_for_Men/index.html.

⁵³⁸ Tamtéž.

⁵³⁹ Tamtéž.

⁵⁴⁰ Petera, P., & Kotrba, J. (1989). *Svět dlouhánů*. Praha: Olympia.

⁵⁴¹ FIBA Archive. 1981 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR MAN. Získáno 19. březen 2018 z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2258/tid/270/_/1981_European_Championship_for_Men/index.html.

- ČSSR – Španělsko 69:72 (39:36), Skála a Kropilák 18 bodů
- ČSSR – Francie 72:69 (36:39), Kropilák 22 bodů
- ČSSR – Izrael 86:85 (54:47), Skála 25 bodů

Finálová skupina:

- ČSSR – SSSR 84:110 (41:53), Petr 16 bodů
- ČSSR – Itálie 100:83 (53:35), Brabenec 38 bodů
- ČSSR – Jugoslávie 86:95 (42:53), Kropilák 18 bodů

O 3. místo:

- ČSSR – Španělsko 101:90 (46:48), Brabenec 28 bodů⁵⁴²

Souboji o třetí místo přihlíželo v Praze 14 000 diváků. Jan Dobiáš napsal pro *Mladý svět* článek s názvem *Bronz za morálku*. V článku říká toto: „*Diváci v hale byli skvělí. Ale měli taky proč. Jen málokdy dokážeme ve sportu utkáni plné zvrátů, jižjiž vyhrané a vzápětí jižjiž ztracené dotáhnout ke konečné výhře. Basketbalistům se to podařilo.*“⁵⁴³

Tato, jak je patrné, zasloužená výhra znamenala bronz z mistrovství Evropy a dále i kvalifikaci na MS v Kolumbii. Československo zakončilo turnaj s bilancí 5–4. První SSSR nenašel přemohitele ani v jednom z devíti klání, druhá Jugoslávie prohrála dvakrát.⁵⁴⁴

Dalším šampionátem bylo tedy IX. MS v Cali, které se konalo od 15. do 28. srpna 1982. Ve funkci trenéra zůstal Pavel Petera a do Kolumbie s ním odjel Kos, Kropilák, Havlík, Skála, Petr, Ptáček, Hraška, Klimeš, Rajniak, Böhm, Žuffa a Žáček.⁵⁴⁵ V sestavě nebyl poprvé od roku 1970 skvělý střelec a celkový lídr Kamil Brabenec, který byl kvůli celnímu přestupku při zájezdu do Japonska potrestán podmínkou a byl mu odebrán pas. Týmu nepomohl v Kolumbii a poté i v roce 1983 na ME ve Francii.⁵⁴⁶

⁵⁴² FIBA Archive. 1981 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR MAN. Získáno 19. březem 2018 z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2258/tid/270/_/1981_European_Championship_for_Men/index.html.

⁵⁴³ Dobiáš, J. (1981). *Bronz za morálku*. *Mladý svět*, 23, 9.

⁵⁴⁴ FIBA Archive. 1981 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR MAN. Získáno 19. březem 2018 z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2258/tid/270/_/1981_European_Championship_for_Men/index.html.

⁵⁴⁵ FIBA Archive. 1982 WORLD CHAMPIONSHIP FOR MAN. Získáno 19. březem 2018 z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2910/tid/270/_/1982_World_Championship_for_Men/index.html.

⁵⁴⁶ Hamták, P. (2013). Tenkrát na západě. *Basket*, 6(6/7), 22.

V základní skupině sehrálo Československo tři utkání. Jediná výhra je posunula do hry o 8. až 13. místo, s konečnou bilancí 4 výhry a 3 porážky z toho nakonec bylo desáté místo. Zlato bral Sovětský svaz, stříbro USA a bronz Jugoslávie.⁵⁴⁷

Základní skupina C:

- ČSSR – Jugoslávie 80:101 (40:46), Hraška 22 bodů
- ČSSR – Kanada 99:104 (52:46), Kropilák 23 bodů
- ČSSR – Uruguay 111:84 (50:42), Hraška 30 bodů

Skupina o 8. až 13. místo:

- ČSSR – Čína 111:88 (54:40), Hraška 18 bodů
- ČSSR – Pobřeží slonoviny 94:92 (46:40), Kropilák 34 bodů
- ČSSR – Panama 89:87 (45:42), Kropilák 29 bodů
- ČSSR – Brazílie 94:98 (47:42), Žuffa 24 bodů⁵⁴⁸

Ani další mezinárodní akce, kterou bylo XXIII. ME, československým reprezentantům nevyšla úplně podle jejich představ. V týmu chyběli kromě zmiňovaného Brabence i Kos a Klimeš. Jejich náhradníci Okáč, Mašura a Jandák pomohli ČSSR k desátému místu. Po pěti zápasech v základní skupině z toho vzešel boj ve skupině o 9. až 12. místo.⁵⁴⁹ Nakonec z toho byl souboj právě o deváté místo s Polskem. Bylo deset sekund do konce, Čechoslováci dřeli v obraně, vedli o bod a měli míč. Poté však nastala situace, ke které se vyjádřil Gustáv Hraška: „*Mně se o tom bude dlouho zdát, jak jsem chtěl přihrát Killymu (Kropilák). Byl v pohybu a najednou se zastavil, takže ten balón dostali Poláci.*“⁵⁵⁰

Základní skupina B:

- ČSSR – NSR 74:86 (36:44), Hraška 15 bodů
- ČSSR – Polsko 72:75 pp (31:31), Hraška a Petr 19 bodů
- ČSSR – Nizozemsko 90:63 (54:27), Kropilák 32 bodů⁵⁵¹

⁵⁴⁷ FIBA Archive. 1982 WORLD CHAMPIONSHIP FOR MAN. Získáno 19. březen 2018 z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2910/tid/270/_/1982_World_Championship_for_Men/index.html.

⁵⁴⁸ Tamtéž.

⁵⁴⁹ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 368–370.

⁵⁵⁰ Šupich, Z. (1983). S natrženým nehtem. *Stadion*, 31(26), 23.

⁵⁵¹ FIBA Archive. 1983 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR MAN. Získáno 19. březen 2018 z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2259/tid/270/_/1983_European_Championship_for_Men/index.html.

- ČSSR – Izrael 89:93 pp (41:45), Rajniak 25 bodů
- ČSSR – SSSR 80:100 (39:53), Kropilák 25 bodů

Skupina o 9. až 12. místo:

- ČSSR – Řecko 88:85 (42:42), Kropilák 35 bodů

O 9. místo:

- ČSSR – Polsko 73:77 (40:38), Kropilák 20 bodů⁵⁵²

Po šampionátu se opět jednalo o odvolání trenéra Petery, nakonec však dostal ještě další šanci a u reprezentace zůstal. Po tomto turnaji se s reprezentací rozloučil skvělý doskakující hráč Vojtěch Petr.⁵⁵³

Důvěra v trenéra se přetavila v úspěch na XXIV. ME ve Stuttgartu, které se konalo od 5. do 16. června v roce 1985. Na tento šampionát se ovšem museli Čechoslováci nejprve kvalifikovat. V kvalifikaci sehráli devět utkání a z toho osm vyhráli, což jim zajistilo účast na mistrovství Evropy v NSR.⁵⁵⁴

Sestava Československa pro tento šampionát bez jasného favorita měla pět rozehrávačů, pět pivotů a dvě křídla. Základní pětka byla velice zkušená: Brabenec (34 let), Havlík (28 let), Rajniak (32 let), Skála (31 let) a Kropilák (30 let). V přípravě se ČSSR povedlo zvítězit sedmnáctkrát. Cílem bylo umístění v nejlepší čtyřce základní skupiny, postup do čtvrtfinále a nejhůře sedmé místo.⁵⁵⁵

⁵⁵² FIBA Archive. 1983 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR MAN. Získáno 19. březen 2018 z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2259/tid/270/_/1983_European_Championship_for_Men/index.html.

⁵⁵³ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 370.

⁵⁵⁴ Tamtéž, s. 377.

⁵⁵⁵ Tvarůžek, T. (1985). Se zkušeným kádrem. *Rudé právo*, 66(129), 8.

Obrázek 121. Snímek zachycuje Havlíka a v pozadí okáče (reprezentanty ČSSR) v souboji o míč v zápase s Itálií. Fotografie převzata z periodika Skála, J. (1985). Magazín z obrazového rejstříku našich i zahraničních. *Stadion*, 33(25), 18.

Dále byl v kádru Žuffa, Krejčí, Vraniak, Böhm, Okáč, Matický a Vyoral. V základní skupině sehráli naši borci pět utkání, po třech z nich měli bilanci 1–2. Poté přišla další prohra, a to s důrazně hrajícími Bulhary. Přišel tak poslední a klíčový zápas v základní skupině o čtvrtfinále, ve kterém se českoslovenští reprezentanti utkali s překvapením minulého šampionátu. Byli to Nizozemci vedení Vladimírem Hegerem, kteří právě z minulého turnaje měli čtvrté místo. Trenér Petera k tomuto zápasu řekl: „Už jsem toho prožil s basketbalem dost, devět let jsem vedl reprezentační celek ČSSR, ale takovou proměnu mužstva, jakou jsem zažil v utkání s Nizozemci, jsem si nedovedl představit ani v nejmělejším snu... Náhle se všechno změnilo.“⁵⁵⁶

Základní skupina B:

- ČSSR – Itálie 80:82 (42:39), Brabenec 16 bodů
- ČSSR – Izrael 93:92 (42:54), Kropilák 23 bodů
- ČSSR – NSR 83:101 (44:45), Brabenec 17 bodů
- ČSSR – Bulharsko 68:84 (35:40), Havlík 15 bodů
- ČSSR – Nizozemsko 104:66 (57:29), Brabenec 30 bodů⁵⁵⁷

Zápas s Nizozemskem nakonec skončil rozdílem 38 bodů, a naši tak postoupili do čtvrtfinále, kde narazili na Jugoslávii. Jugoslávie nastupovala do zápasu jako výherce

⁵⁵⁶ Petera, P., & Kotrba, J. (1989). *Svět dlouhánů*. Praha: Olympia.

⁵⁵⁷ FIBA Archive. 1985 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR MEN. Získáno 19. března 2018 z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2260/tid/270/_/1985_European_Championship_for_Men/index.html.

skupiny A, my jako čtvrtý tým skupiny B. Tento soupeř dokázal Českoslováky na Velké ceně Sofie porazit o 30 bodů, čekal se tedy jasný zápas pro Jugoslávce. Kamil Brabenec se nechal cestou na zápas slyšet, že ubrání legendu v celku soupeře, kterým nebyl nikdo jiný než Dražan Petrovič. Netušil ovšem, že se mu to společně se Skálou, Kropilákem a Matickým povede. Dodržovali stanovenou taktiku a byl z toho postup do semifinále.⁵⁵⁸

Čtvrtfinále:

- ČSSR – Jugoslávie 102:91 (51:34), Brabenec 32 bodů⁵⁵⁹

V semifinále se Českoslováci utkali se Španěly, kteří jim před tím gratulovali k výhře nad Jugoslávií. ČSSR prohrávala již 13:21. Poločasové skóre bylo pro nás také nepříznivé 49:56, v druhé půli ovšem základní pětka dokázala ihned srovnat na 58:58. Nakonec zápas dopadl lépe pro Českoslováky, a ti si tak konečně zahráli finále mistrovství Evropy.⁵⁶⁰

Semifinále:

- ČSSR – Španělsko 98:95 (49:56), Rajniak 31 bodů⁵⁶¹

Ve finále bohužel narazilo naše mužstvo na, pro ně prokletý, SSSR. Přípravě na tohoto soupeře nepomohly ani oslavy po výhře nad Španělskem. K oslavám se později vyjádřil Kamil Brabenec: *„Oslava probíhala na hotelu, při večeři bylo povoleno jedno pivo, ale padlo jich víc, pak se objednálo i nějaké víno, objednal i Pavel (Petera) a už to jelo... Trenéři a vedení asi po hodině odešli, později je následovali i někteří hráči a zůstalo gró... Já ale dodnes tvrdím, že kdyby se to trochu ukočírovalo a vydrželo ty dva necelé dny do finále, tak jsme na Rusy měli.“*⁵⁶²

Finále:

- ČSSR – SSSR 89:120 (47:54), Kropilák 23 bodů⁵⁶³

⁵⁵⁸ Hamták, P. (2013). Tenkrát na západě. *Basket*, 6(6/7), 22.

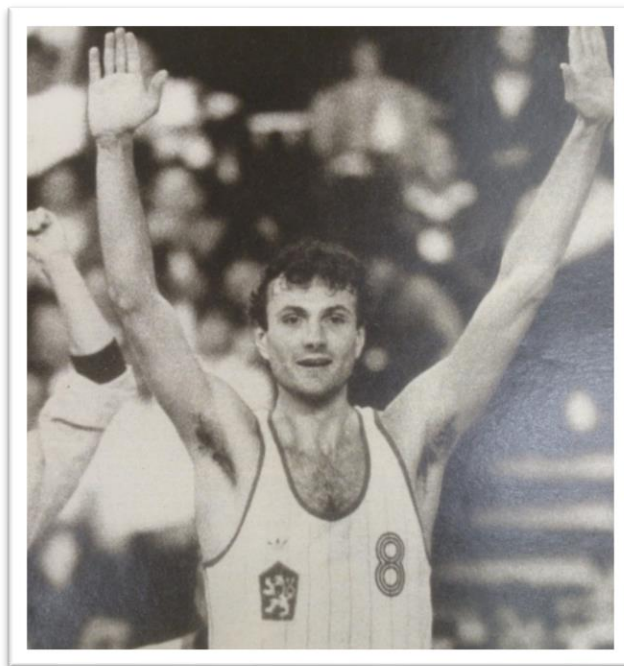
⁵⁵⁹ FIBA Archive. 1985 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR MAN. Získáno 19. březen 2018 z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2260/tid/270/_/1985_European_Championship_for_Men/index.html.

⁵⁶⁰ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 379.

⁵⁶¹ FIBA Archive. 1985 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR MAN. Získáno 19. březen 2018 z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2260/tid/270/_/1985_European_Championship_for_Men/index.html.

⁵⁶² Hamták, P. (2013). Tenkrát na západě. *Basket*, 6(6/7), 22.

⁵⁶³ FIBA Archive. 1985 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR MAN. Získáno 19. březen 2018 z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2260/tid/270/_/1985_European_Championship_for_Men/index.html.

Obrázek 122. Radost z úspěchu na ME v roce 1985 Stanislava Kropiláka. Fotografie převzata z periodika Kříž, M. (1985). Basketbalový zázrak. *Stadion*, 33(28), 4.

Bylo tak z toho nakonec stříbro, které bylo doceněno spíše až s odstupem času, když bohužel další úspěchy nepřicházely. Hráči byli ovšem po návratu přijati velkolepě, dokonce dostali pozvání na Hrad. Stanislav Kropilák šel hrát do Belgie, kde strávil devět sezon za tamější CSP Fleurus Brusel, poté ještě odehrál dva roky v Lucembursku. Igor Rajniak zase rovnou přijal nabídku v Lucembursku.⁵⁶⁴

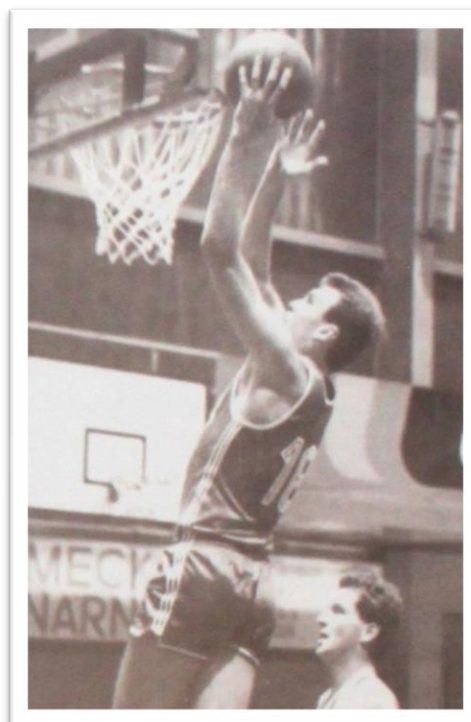
Obrázek 123. Stříbrní medailisté z XXIV. ME. Fotografie převzata z Archivu Pavla Petery.

Poslední možnost, pokud budeme brát rozmezí, které popisuje tato kapitola (1980–1989), na dalších úspěch měli českoslovenští reprezentanti na mistrovství Evropy v Aténách. Na kvalifikaci pro OH, které se konaly v roce 1988 v Soulu, se vedení

⁵⁶⁴ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 381.

československého basketbalu rozhodlo mužský tým nepřihlásit. Bojovat ovšem mohla ČSSR na XXV. ME mužů, které se konalo od 3. do 14. června v roce 1987 právě v Řecku.⁵⁶⁵

Trenér Pavel Petera a asistenti Lubomír Dobrý a Jan Bobrovský vybrali těchto dvanáct hráčů: Brabenec, Havlík, Skála, Okáč, Matický, Michalko, Kropilák, Rajniak, Žuffa, Krejčí, Jelínek a Svitek. Ti chtěli vybojovat co nejlepší výsledek mezi dalšími jedenácti mužstvy, která byla rozdělena do dvou základních skupin po šesti. Čtyři týmy z každé skupiny poté postupovaly do play-off.⁵⁶⁶

Obrázek 124. Josef Jelínek s míčem v dresu Československa. Fotografie převzata z Archivu Josefa Jelínka.

V základní skupině dokázala ČSSR vyhrát pouze dvakrát. To stačilo na postup z posledního místa do čtvrtfinále, ve kterém narazili naši borci na SSSR. Poté, přes zápas o 5. až 8. místo, z toho byl souboj s Polskem o 7. místo.⁵⁶⁷ V souboji o umístění se zranil Svitek. Po jeho odchodu nikdo nedokázal ubránit polského hráče Zeligu, který vzal po vyrovnaném průběhu v posledních třech minutách otěže zápasu do svých rukou. Zaznamenal za tři minuty 11 bodů a vybojoval pro svůj tým sedmé místo.⁵⁶⁸

⁵⁶⁵ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 388 a 400.

⁵⁶⁶ FIBA Archive. 1987 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR MEN. Získáno 20. březem 2018 z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2261/tid/270/_/1987_European_Championship_for_Men/index.html.

⁵⁶⁷ Tamtéž.

⁵⁶⁸ *Rudé právo*, LXVII., 1987, č. 137, s. 8.

Základní skupina B:

- ČSSR – Izrael 83:99 (40:44), Kropilák 20 bodů
- ČSSR – Německo 95:72 (48:31), Kropilák 24 bodů
- ČSSR – Polsko 84:87 (46:49), Kropilák 20 bodů
- ČSSR – Nizozemsko 108:89 (48:40), Jelínek 26 bodů
- ČSSR – Itálie 66:90 (40:48), Okáč 14 bodů

Čtvrtfinále:

- ČSSR – SSSR 91:110 (51:55), Havlík 26 bodů

O 5. až 8. místo:

- ČSSR – NSR 91:93 (44:50), Kropilák 21 bodů

O 7. místo:

- ČSSR – Polsko 92:96 (52:45), Matický a Jelínek 18 bodů⁵⁶⁹

Konečné osmé místo s bilancí 2–6 bylo zklamáním. Pan Luděk Vařbuchta, ředitel symfonického orchestru hl. města Prahy, na tiskové konferenci, která se konala v Aténách před začátkem jejich koncertního turné, dokonce pronesl: „*Ujišťuji vás, že budeme hrát líp než naši basketbalisté.*“⁵⁷⁰

7.4 Bronz z ME v roce 1981 a stříbro z roku 1989 pro ženy a jinak bez medaile

Hned v roce 1980 se ohrálo XVII. ME žen v Banja Luka v Jugoslávii. Turnaj se konal od 19. do 28. září a účastnilo se ho celkem čtrnáct týmů. Československé družstvo bylo v dosti obměněné sestavě. Trenér Alois Brabec a asistent Karel Herink nominovali tyto hráčky: Hojsáková D. (Sparta ČKD Praha), Třešňáková I. (Sparta ČKD Praha), Weiserová Kopecká A. (Sparta ČKD Praha), Chmelíková L. (Sparta ČKD Praha), Peklová H. (Sparta ČKD Praha), Klimešová Ptáčková H. (Sparta ČKD Praha), Kozmanová A. (Slavia VŠ Praha), Zarevúcká H. (Slavia VŠ Praha), Davidová P. (KPS Brno), Miklošovičová Štrbáková B. (Slovan CHZJD Bratislava), Rajniaková I. (Slovan CHZJD Bratislava) a Mottlová Hlínská Z. (SPC Rožumberok).⁵⁷¹

⁵⁶⁹ FIBA Archive. 1987 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR MAN. Získáno 20. březen 2018 z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2261/tid/270/_/1987_European_Championship_for_Men/index.html.

⁵⁷⁰ Šupich, Z. (1987). Šílenství pod Akropolí. *Stadion*, 35(28), 25.

⁵⁷¹ FIBA Archive. 1980 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 20. březen 2018 z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2286/tid/270/_/1980_European_Championship_for_Women/index.html.

Obrázek 125. Miss turnaje při procházce ulicemi v Riu. Fotografie převzata z Archivu Ludmily Ordungové.

Po třech zápasech v základní skupině se hráčky z Československa posunuly do čtvrtfinálové skupiny. Vše probíhalo nad plán. Bylo z toho semifinále, ve kterém bohužel ČSSR narazila na SSSR. Nakonec z toho byl boj o třetí místo s Jugoslávií. K výsledku z tohoto zápasu i ke konečnému čtvrtému místu se vyjádřila Anna Kozmanová Součková: *„Naše družstvo se od minulého ME dost proměnilo, změnil se trenér, tušily jsme, že to asi tentokrát medaile nebude... Hrály jsme dvakrát s Jugoslávkami, naplněná hala pochopitelně bouřlivě podporovala své hráčky. Nakonec jsme s nimi ve skupině prohrály o 13 bodů, v boji o medaili jen o dva koše... Vedení mělo ze čtvrtého místa takovou radost, že jsme dokonce až do pokoje dostaly šampaňské.“*⁵⁷²

⁵⁷² Novotná, J. (1995). Procházka historií–I. *Basket*, 2(1), 23–24.

Základní skupina C:

- ČSSR – Belgie 110:45 (63:22), Weiserová 19 bodů
- ČSSR – Bulharsko 72:59 (32:26), Weiserová 18 bodů
- ČSSR – Španělsko 89:65 (49:32), Davidová a Kozmanová 16 bodů

Čtvrtfinálová skupina B:

- ČSSR – Rumunsko 78:61 (40:28), Třešňáková 22 bodů
- ČSSR – Jugoslávie 67:80 (36:40), Davidová 18 bodů
- ČSSR – Maďarsko 77:70 (36:38), Davidová 19 bodů

Semifinále:

- ČSSR – SSSR 62:94 (29:50), Miklošovičová 14 bodů

O 3. místo:

- ČSSR – Jugoslávie 57:61 (29:30), Davidová 13 bodů⁵⁷³

Obrázek 126. Radost našich reprezentantek z postupu na zápas o bronz. Zleva: Miklošovičová, Mottlová, Rajniaková, Zarevúcká, Davidová, Hojsáková, Kozmanová a Chmelíková. Fotografie převzata z Archivu Anny Soušové.

Jediná ze dvou medailí pro ženský československý basketbal v těchto necelých deseti letech, které popisuje tato kapitola, přišla z XVIII. ME v Anconě. Šampionát se konal od 13. do 20. září v Itálii a účastnilo se ho celkem 12 družstev. Dříve než mohly Čechoslovačky bojovat o medaile, musely si vybojovat účast v kvalifikaci. V té naše reprezentantky porazily NSR, Skotsko a Izrael.⁵⁷⁴

⁵⁷³ FIBA Archive. 1980 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 20. březen 2018 z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2286/tid/270/_/1980_European_Championship_for_Women/index.html.

⁵⁷⁴ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 362.

Asistent Libor Dvořák a hlavně trenér Alois Brabec vybrali pro šampionát v Itálii tuto sestavu: Třešňáková I. (Sparta ČKD Praha), Weiserová Kopecká A. (Sparta ČKD Praha), Chmelíková L. (Sparta ČKD Praha), Menclová J. (Sparta ČKD Praha), Klimešová Ptáčková H. (Sparta ČKD Praha), Hlaváčová E (Sparta ČKD Praha), Pauchová V. (Sparta ČKD Praha), Kozmanová A. (Slavia VŠ Praha), Zarevúcká H. (Slavia VŠ Praha), Komeščíková L. (Slavia VŠ Praha), Davidová P. (KPS Brno) a Csicsayová B. (Slovan CHZJD Bratislava).⁵⁷⁵

V základní skupině se povedlo československým reprezentantkám třikrát vyhrát. Tyto tři výhry byly doplněny dvěma prohrami a v součtu z toho byl postup do semifinále, kde narazily na Polsko. Naše ženy se musely přesunout ze Senigallie, kde hrály základní skupinu, do Ancony. Polky byly na toto místo již zvyklé, a měly tak výhodu. Naštěstí se Českoslovačky „aklimatizovaly“ a důležitý souboj o třetí místo s Jugoslávií poté vyhrály. Anna Součková Kozmanová na tento úspěch vzpomíná takto: *„Trenér Libor Dobrý musel skočit do hotelového bazénu. Řekl totiž už předtím, když to moc nadějně nevypadalo, že to udělá, jestli se nám podaří získat medaili. A pak to k údivu Italů splnil. Tohle mistrovství bylo zajímavé i tím, že na něm začaly ukazovat zoubky hráčky NSR. Skončily sice desáté, ale porazily stříbrné Polky.“*⁵⁷⁶

Základní skupina B:

- ČSSR – Švédsko 83:49 (38:30), Klimešová 15 bodů
- ČSSR – Maďarsko 66:67 (43:37), Třešňáková 14 bodů
- ČSSR – SSSR 58:99 (28:50), Třešňáková 15 bodů
- ČSSR – Bulharsko 80:66 (35:27), Kozmanová 20 bodů
- ČSSR – Rumunsko 68:56 (39:25), Klimešová 18 bodů

Semifinále:

- ČSSR – Polsko 60:72 (32:37), Davidová 19 bodů

O 3. místo:

- ČSSR – Jugoslávie 76:74 (35:39), Davidová 17 bodů⁵⁷⁷

⁵⁷⁵ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 440.

⁵⁷⁶ Novotná, J. (1995). Procházka historií–I. *Basket*, 2(1), 23–24.

⁵⁷⁷ FIBA Archive. 1981 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 20. březen 2018 z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2287/tid/270/_/1981_European_Championship_for_Women/index.html.

S perfektní bilancí sedm výher a ani jedna porážka skončil na prvním místě Sovětský svaz. Druhé místo patřilo Polkám a třetí místo československým reprezentantkám. Bronzovou medaili si na krk pověsila i velmi talentovaná hráčka Věra Pauchová, která nakonec vyměnila reprezentaci za studium medicíny a s basketbalem pokračovala pouze ve Spartě na klubové úrovni.⁵⁷⁸

Po excelentním úspěchu v roce 1981 přišly horší časy, které začaly na XIX. ME v Budapešti. Turnaj se konal od 11. do 18. září a účastnilo se ho dvanáct zemí. Trenér Alois Brabec vzal s sebou tato děvčata: Davidovou, Zarevúckou, Komeščíkovou, Brziakovou, Chlebowczykovou, Štěpánkovou Linhartovou, Kozmanovou, Hlaváčovou, Menclovou, Hájkovou, Peklovou a Zemanovou Hartmanovou.⁵⁷⁹

V základní skupině, kde sehrály československé reprezentantky pět utkání, vyhrály pouze dvakrát, což stačilo na boj o 5. až místo. První zápas po základní části vyhrály, a hrály tak o konečné páté místo. V tomto zápase s Itálií vedly již 24:11, ale poté se jim přestala dařit střelba a zápas prohrály.⁵⁸⁰

Základní skupina B:

- ČSSR – Bulharsko 86:90 (40:52), Kozmanová 29 bodů
- ČSSR – Itálie 68:74 (32:38), Kozmanová 20 bodů
- ČSSR – SSSR 55:97 (26:45), Davidová 11 bodů
- ČSSR – Švédsko 78:76 (43:42), Kozmanová 20 bodů
- ČSSR – NSR 78:61 (47:29), Kozmanová 20 bodů

O 5. až 8. místo:

- ČSSR – Polsko 69:59 (32:30), Kozmanová 26 bodů

O 5. místo:

- ČSSR – Itálie 54:55 (28:23), Hlaváčová 16 bodů⁵⁸¹

⁵⁷⁸ *Stadion*, XXXI., 1983, č. 17, s. 6–7.

⁵⁷⁹ FIBA Archive. 1983 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 21. březen 2018 z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2288/tid/270/_/1983_European_Championship_for_Women/index.html.

⁵⁸⁰ Šupich, Z. (1983). Mezi námi smutnými děvčaty *Stadion*, 31(41), 22.

⁵⁸¹ FIBA Archive. 1983 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 21. březen 2018 z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2288/tid/270/_/1983_European_Championship_for_Women/index.html.

Na prvním místě, bez jediné porážky, skončily hráčky SSSR, druhé místo patřilo Bulharsku a třetí Maďarsku. Šesté místo ČSSR bylo druhým nejhorším výsledkem po 9. místě na ME žen v Itálii v roce 1968.⁵⁸²

Dalším šampionát, kde si Českoslovačky mohly „napravit reputaci“, bylo XX. ME v Itálii. Konkrétně se konalo ve Vicenze od 8. do 15. září 1985 a účastnilo se ho znovu dvanáct zemí. Československo mělo nového trenéra, byl jím Jan Karger. Za asistenta měl Štefana Medveďa.⁵⁸³

Trenéři výrazně změnili sestavu. Na soupisce zůstala pouze čtyři stejná jména, která tam figurovala před dvěma lety. Po velmi dlouhé době nebyla v sestavě, nejlepší basketbalistka pro rok 1984, Anna Kozmanová. Jan Karger dal příležitost již devětadvacetileté Ireně Goldové Rajniakové, která byla sestrou mužského reprezentanta ČSSR. Dále bylo v sestavě šest juniorek s teprve sedmnáctiletou Annou Janoštinovou. Konečný věkový průměr kádru byl 21 let.⁵⁸⁴

V základní skupině československé reprezentantky nejdříve vyhrály nad Francií, aby poté překvapivě podlehly Rumunkám. K zápasu s Rumunskem ještě kvůli dobírání antibiotik nenastoupila kapitánka Zarevúcká. Do tohoto měření sil jsme s Rumunskem prohráli pouze jednou a dalších deset utkání vyhráli. Při hodnocení zápasu si trenér Jan Karger servítky nebral: „*Tady v zápisu je to černé na bílém, 28 procent úspěšnosti střelby. To by snad slušelo žákyním, ne seniorkám v reprezentaci.*“⁵⁸⁵

Dále čekaly ČSSR ještě tři zápasy v základní skupině. Dva z nich vyhrála, a postoupila tak do semifinále. Tam bohužel opět narazila na SSSR. Ani v pořadí osmnáctém měření sil se sovětským družstvem Českoslovačky nevyhrály, byla z toho naopak rekordní prohra o 73 bodů. V souboji o třetí místo si bohužel naše reprezentantky nedokázaly poradit s Maďarskem a bylo z toho nakonec čtvrté místo za SSSR, Bulharskem a Maďarskem.⁵⁸⁶

⁵⁸² Šupich, Z. (1983). Mezi námi smutnými děvčaty. *Stadion*, 31(41), 22.

⁵⁸³ Tamtéž, s. 24 a také *Rudé právo*, LXVI., 1985, č. 216, s. 8.

⁵⁸⁴ Tamtéž.

⁵⁸⁵ Šupich, Z. (1990). Křížovatky křížové. *Stadion*, 38, 23.

⁵⁸⁶ Šupich, Z. (1985). Kotrmelce. *Stadion*, 33(41), 24 a také *Rudé právo*, LXVI., 1985, č. 216, s. 8.

Obrázek 127. Před utkáním s Jugoslávií na ME 1985 přichází čas na protažení a jógu. Fotografie převzata z periodika Šupich, Z. (1985). Kotrmelce. *Stadion*, 33(41), 24.

Základní skupina A:

- ČSSR – Francie 71:65 (39:34), Kalužáková 20 bodů
- ČSSR – Rumunsko 52:79 (29:42), Kysilková, Janoštinová a Adamcová 10 bodů
- ČSSR – Bulharsko 89:93 (47:53), Chlebowczyková 22 bodů
- ČSSR – Jugoslávie 82:79 (34:35), Adamcová 22 bodů
- ČSSR – Holandsko 65:64 (34:35), Zarevúcká 20 bodů

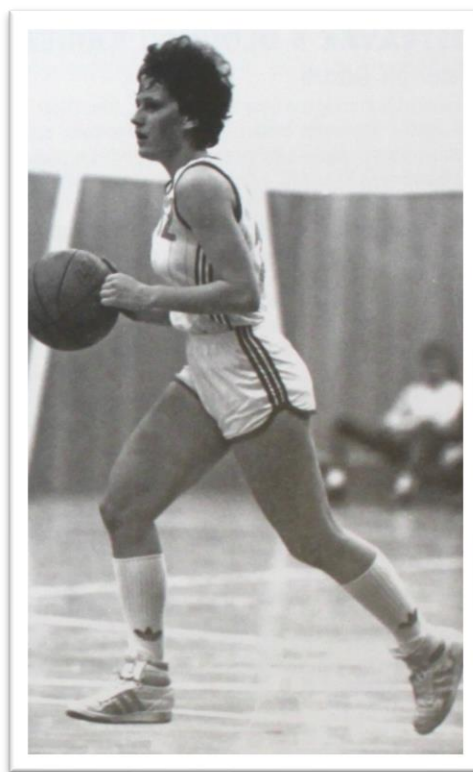
Semifinále:

- ČSSR – SSSR 43:116 (15:57), Adamcová 10 bodů

O 3. místo:

- ČSSR – Maďarsko 76:103 (30:52), Goldová 24 bodů⁵⁸⁷

⁵⁸⁷ Šupich, Z. (1985). Kotrmelce. *Stadion*, 33(41), 24 a také *Rudé právo*, LXVI., 1985, č. 216, s. 8.

Obrázek 128. Opora reprezentace Eva Kalužáková. Fotografie převzata z Archivu Hany Ezrové.

O rok později, tedy v roce 1986, se konalo X. MS žen. Turnaj se hrál od 8. do 17. srpna v Moskvě a účastnilo se ho dvanáct týmů. Do československého trenérského týmu se vrátil Svatopluk Mrázek. Na tomto šampionátu působil jako asistent Jan Karger, který nakonec s reprezentací po olympiádě v Soulu v roce 1988 skončil. U reprezentace byl s přestávkami 45 let.⁵⁸⁸

Sestava Československa byla následující: Zarevúcká, Brůhová Peklová, Janoštinová, Kysilková, Dobrovičová, Látalová, Goldová Rajniaková, Kalužáková, Lednická, Kejvalová a Nováková.⁵⁸⁹

V základní skupině československé reprezentantky prohrály pouze s USA. V důležitých zápasech porazily například Maďarsko, a vrátily jim tak porážku ze zápasu o bronz na minulém ME. V semifinále bohužel narazily na Sovětský svaz a toto střetnutí prohrály pouze o 11 bodů. Souboj o třetí místo byl velkým soubojem obran. Rozdílem

⁵⁸⁸ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 385.

⁵⁸⁹ FIBA Archive. 1986 WORLD CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 21. březen 2018 z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2926/tid/270/_/1986_World_Championship_for_Women/index.html.

byla horší střelba (37 % z pole) Čechoslovaček. Třetí místo tak patřilo našemu soupeři, kterým byla Kanada.⁵⁹⁰

Základní skupina B:

- ČSSR – Čína 80:74 (30:47), Zarevúcká 19 bodů
- ČSSR – USA 61:89 (27:36), Zarevúcká 12 bodů
- ČSSR – Austrálie 55:50 (29:24), Dobrovičová 17 bodů
- ČSSR – Tchaj-wan 84:60 (49:32), Janoštinová 16 bodů
- ČSSR – Maďarsko 78:61 (39:31), Goldová 21 bodů

Semifinále:

- ČSSR – SSSR 67:78 (34:33), Nováková 15 bodů

O 3. místo:

- ČSSR – Kanada 59:64 (31:33), Nováková 14 bodů⁵⁹¹

První místo vyhrály USA, které neměly ani jednu porážku. Na druhém místě s jednou prohrou skončil Sovětský svaz, třetí místo vybojovala Kanada a na Československo zbylo místo čtvrté. Mohli jsme se alespoň těšit, že v našem středu působila Miss šampionátu Ivana Nováková a nejlepší střelkyně trestných hodů (24/21) Hana Zarevúcká.⁵⁹²

Po mistrovství světa následovalo opět mistrovství Evropy, které se konalo v Cádiz ve Španělsku od 4. do 14. září 1987. Naše reprezentantky si však účast na tomto XXI. ME musely vybojovat v kvalifikaci v německém Wuperthalu, jež proběhla rok před mistrovstvím, a Čechoslovačky postoupily z prvního místa, když porazily Švýcarsko, Rumunsko a NSR.⁵⁹³

⁵⁹⁰ Mazáč, J. (1986). Zlato letí za oceán. *Rudé právo*, 67(194), 8 a také FIBA Archive. 1986 WORLD CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 21. březen 2018 z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2926/tid/270/_/1986_World_Championship_for_Women/index.html.

⁵⁹¹ Tamtéž.

⁵⁹² Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 385 a také FIBA Archive. 1986 WORLD CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 21. březen 2018 z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2926/tid/270/_/1986_World_Championship_for_Women/index.html.

⁵⁹³ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 394.

Jan Karger a Svatopluk Mrázek vybrali tuto sestavu: Zarevúcká, Kalužáková, Lednická, Kejvalová, Valová, Křížová Adamcová, Janoštinová, Kysilková, Dobrovičová, Nováková Kotíková, Chlebowczykova a Brziaková.⁵⁹⁴

V základní skupině Českoslovačky prohrály pouze jednou, když podlely Jugoslávii. Předchozí čtyři utkání zvládly, a postoupily tak do semifinále, kde narazily na SSSR. Sovětský svaz zatím procházel turnajem jako nůž máslem. Naše reprezentantky zvedaly diváky ze sedadel. Vedly dokonce 32:25. Ve 30. minutě to bylo ještě 60:59, nakonec to však nevyšlo a Československo prohrálo. V zápase o třetí místo bohužel ČSSR znovu prohrála, a to s Maďarskem.⁵⁹⁵

Základní skupina B:

- ČSSR – Bulharsko 95:76 (53:34), Dobrovičová 21 bodů
- ČSSR – Španělsko 49:47 (27:20), Janoštinová 14 bodů
- ČSSR – Finsko 100:55 (54:33), Křížová 17 bodů
- ČSSR – Itálie 88:60 (39:35), Valová 16 bodů
- ČSSR – Jugoslávie 76:77 (39:44), Janoštinová 30 bodů

Semifinále:

- ČSSR – SSSR 81:89 (37:40), Dobrovičová 25 bodů

O 3. místo:

- ČSSR – Maďarsko 67:75 (28:38), Nováková 18 bodů⁵⁹⁶

První místo patřilo opět bez jediného zaváhání SSSR. Druhá byla Jugoslávie s jednou porážkou, třetí Maďarsko a čtvrté Československo. Svatava Faifrová Kysilková po letech vzpomíná na toto ME: „*Naděje v nás probudilo vítězství skoro o 20 bodů nad Bulharskem, ale nakonec z toho byla nenáviděná bramborová medaile. Byly jsme zničené a stejně nešťastný byl i trenér Karger, který u národního mužstva končil, ale medaile se nedočkal.*“⁵⁹⁷

⁵⁹⁴ FIBA Archive. 1987 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 22. březen 2018 z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2290/tid/270/_/1987_European_Championship_for_Women/index.html.

⁵⁹⁵ Novotná, J. (1995). Procházka historií–I. *Basket*, 2(1), 23–24.

⁵⁹⁶ FIBA Archive. 1987 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 22. březen 2018 z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2290/tid/270/_/1987_European_Championship_for_Women/index.html.

⁵⁹⁷ Novotná, J. (1995). Procházka historií–I. *Basket*, 2(1), 23–24.

Obrázek 129. Erika Dobrovičová při přijímání míče. Fotografie převzata z periodika Šupich, Z. (1987). Měsíc svítí v dur. *Stadion*, 35(41), 20.

Trenér Jan Karger u ženské reprezentace skončil po kvalifikaci a OH v roce 1988. Ve světové kvalifikaci pro olympiádu, která se konala od 6. do 19. června, dokázaly jeho svěřenkyně postoupit ze základní skupiny do té finálové. Celkové páté místo na kvalifikaci jim zajistilo účast na olympijských hrách v Soulu.⁵⁹⁸

Základní skupina C:

- ČSSR – Japonsko 90:79 (47:37), Dobrovičová 21 bodů
- ČSSR – Švédsko 82:71 (38:29), Kysilková 21 bodů
- ČSSR – Itálie 84:83 (44:41), Dobrovičová 28 bodů
- ČSSR – Kanada 79:76 (37:46), Kalužáková 17 bodů
- ČSSR – Irsko 90:38 (53:14), Janoštinová 16 bodů

Finálová skupina:

- ČSSR – Bulharsko 77:78 (43:44), Zarevúcká 13 bodů
- ČSSR – Čína 65:69 (27:41), Křížová 13 bodů
- ČSSR – Austrálie 78:64 (44:32), Dobrovičová 16 bodů
- ČSSR – Jugoslávie 56:71 (33:37), Janoštinová 11 bodů⁵⁹⁹

⁵⁹⁸ FIBA Archive. 1988 WORLD OLYMPIC QUALIFYING TOURNAMENT FOR WOMAN. Získáno 22. březen 2018

z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/9264/tid/270/_/1988_World_Olympic_Qualifying_Tournament_for_Women/index.html.

⁵⁹⁹ Tamtéž.

- ČSSR – Polsko 92:63 (41:34), Janoštinová 17 bodů
- ČSSR – SSSR 49:83 (23:33), Berková, Dobrovičová, Janoštinová a Kalužáková 6 bodů⁶⁰⁰

Jižní Korea hostila XXIV. OH v termínu od 17. září do 2. října. V sestavě československého týmu byla jediná změna oproti kvalifikaci. Ivana Nováková Kotíková nahradila Irenu Ledenickou. Dále byly v sestavě: Zarevúcká H., Kalužáková E., Valová I., Křížová E., Berková E., Kašová Bardoňová A., Janoštinová A., Kysilková S., Dobrovičová E., Brziaková Z. a Hájková Zuzana.⁶⁰¹

Obrázek 130. Nástup československé výpravy na OH v Soulu. Fotografie převzata z Archivu Zuzany Kabrhelové Hájkové.

Základní skupina B:

- ČSSR – USA 81:87 (39:37), Nováková 21 bodů
- ČSSR – Čína 64:68 (36:36), Dobrovičová 21 bodů
- ČSSR – Jugoslávie 57:69 (15:41), Dobrovičová 17 bodů

O 5. až 8. místo:

- ČSSR – Bulharsko 78:81 (42:49), Janoštinová 27 bodů

O 7. místo:

- ČSSR – J. Korea 59:77 (26:41), Janoštinová 14 bodů⁶⁰²

⁶⁰⁰ FIBA Archive. 1988 WORLD OLYMPIC QUALIFYING TOURNAMENT FOR WOMAN. Získáno 22. březen 2018

z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/9264/tid/270/_/1988_World_Olympic_Qualifying_Tournament_for_Women/index.html.

⁶⁰¹ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 555.

⁶⁰² FIBA Archive. 1988 OLYMPIC GAMES: TOURNAMENT FOR WOMAN. Získáno 22. březen 2018 z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2949/tid/270/_/1988_Olympic_Games_Tournament_for_Women/index.html.

Československo nedokázalo vyhrát ani jediné utkání. Velmi záporná bilance 0–5 tak stačila pouze na poslední osmé místo. Zlato vyhrály USA, se kterými dokázaly naše hráčky držet dlouhou dobu krok, ale v závěru zápasu Američanky ukázaly, že jsou lepší, a vyhrály. Stříbrné medaile si na krk pověsily hráčky z Jugoslávie a bronz si odvezl Sovětský svaz.⁶⁰³

Obrázek 131. Reprezentantka Kysilková při oddechovém čase. Fotografie převzata z periodika Koliš, J. (1988). Pět dnů před odletem. *Stadion*, 36(24), 29.

Po OH usedla na lavičku ženské československé reprezentace nová trenérská dvojice. Byl to Miroslav Vondříčka a asistent Marian Guzikiewicz. Ti s týmem absolvovali přípravu, která začala dva měsíce před nadcházejícím ME ve Varně. Součástí přípravy byly i turnaje ve Švédsku, Polsku, Maďarsku a ve Žďáru nad Sázavou.⁶⁰⁴

Miroslav Vondříčka přijal nabídku na pozici trenéra ženské reprezentace od Františka Konvičky a Miroslava Kříže v roce 1988.⁶⁰⁵ Na XXII. ME, které se konalo od 13. do 18. září 1989, nominoval tuto sestavu: Hana Zarevúcká (VŠ Praha), Eva Křížová Adamcová (VŠ Praha), Lenka Bezděčíková (VŠ Praha), Ivana Nováková Kotíková (VŠ Praha), Zuzana Vasilková (VŠ Praha), Eva Kalužáková (Sparta ČKD Praha), Irma Valová (Sparta ČKD Praha), Svatava Kysilková (Sparta ČKD Praha), Zora Brziaková, (Sparta ČKD Praha), Anna Janoštinová (Slavia PF Banská Bystrica), Erika Dobrovičová (Slavia PF Banská Bystrica) a Eva Brková (Slavia UK Bratislava).⁶⁰⁶

⁶⁰³ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 555.

⁶⁰⁴ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 403.

⁶⁰⁵ Kříž, M., & Šupich Z. (1989). 70 brýlemi košů. *Stadion*, 37.

⁶⁰⁶ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 569.

V základní skupině nejdříve prohrály Českoslovačky se SSSR. Velmi vyrovnané utkání skončilo nakonec rozdílem tří bodů a trenér viděl, že jeho hráčky měly na výhru. Druhé utkání naše reprezentantky zvládly. Poté přišel důležitý duel s Italkami. Hráčky byly motivovány příslibem realizačního, že v případě vítězství, vyběhnou na památník za městem. Zápas dopadl vítězstvím ČSSR, a tak si všichni členové týmu dali 300 schodů nahoru a dolů.⁶⁰⁷

Obrázek 132. Snímek ze zápasu ČSSR proti SSSR před vyprodanou halou. Fotografie převzata z Archivu Miroslava Vondříčky.

Základní skupina A:

- ČSSR – SSSR 75:78 (39:54), Nováková 20 bodů
- ČSSR – Holandsko 68:60 (36:29), Nováková 16 bodů
- ČSSR – Itálie 67:51 (31:21), Nováková 17 bodů⁶⁰⁸

V semifinále narazilo Československo na Jugoslávii. Její oporou byla skvělá hráčka Vangelská. K soubojům s touto sokyní měla Eva Blažková Kalužáková tento komentář: „*Na Vangelskou jsem se nijak speciálně nepřipravovala, týmy se moc neměnily, byl to vždycky aktuální souboj, komu to vyjde.*“⁶⁰⁹ Ve finále byl naším soupeřem Sovětský svaz, který chtěl dokázat svoji nadvládu, a to se mu bohužel

⁶⁰⁷ Šupich, Z. (1989). Proč nenávidím racky. *Stadion*, 37(29), 21–25.

⁶⁰⁸ FIBA Archive. 1989 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 22. březen 2018 z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2291/tid/270/_/1989_European_Championship_for_Women/index.html.

⁶⁰⁹ Šupich, Z. (1989). Proč nenávidím racky. *Stadion*, 37(29), 21–25.

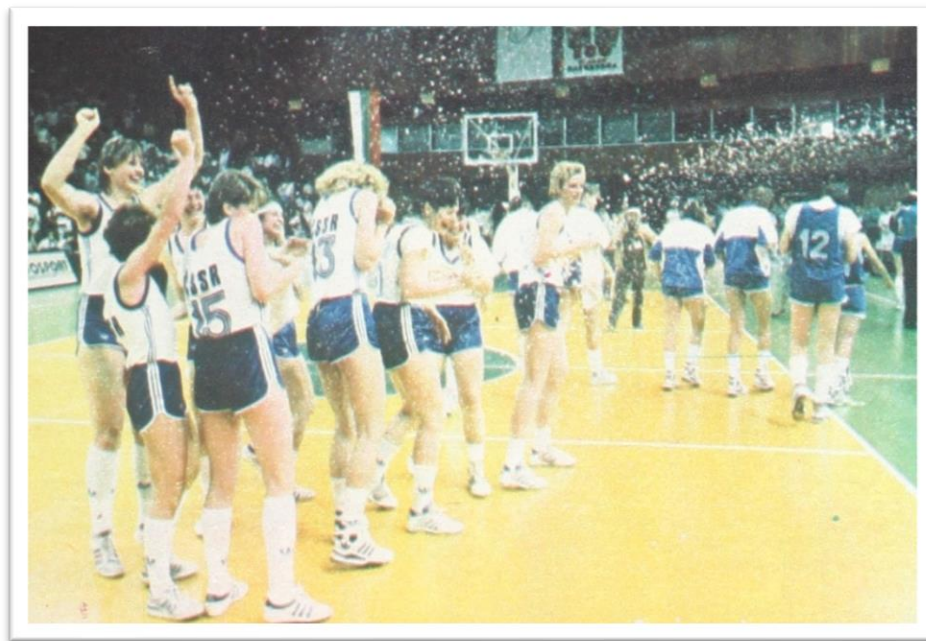
i povedlo. Rozdíl skóre byl ovšem jen tři body. Důležitými okamžiky byly fauly našich reprezentantek. Trenér se, hlavně k útočným faulům, vyjádřil, že se jednalo přinejmenším o sporné zákroky.⁶¹⁰

Semifinále:

- ČSSR – Jugoslávie 76:62 (41:34), Janoštinová 19 bodů

Finále:

- ČSSR – SSSR 61:64 (34:47), Nováková 19 bodů⁶¹¹

Obrázek 133. Radost ze stříbrné medaile pro československé reprezentantky. Fotografie převzata z periodika Šupich, Z. (1989). Proč nenávidím racky. *Stadion*, 37(29), 25.

Nakonec z toho bylo nádherné druhé místo pro československé reprezentantky, které skončily s bilancí 3–2. První místo bral neporažený Sovětský svaz a třetí místo vybojovalo Bulharsko se stejnou bilancí, jako měly naše hráčky. Pro Hanu Zarevúckou to byla poslední možnost získat druhou medaili. To se nakonec povedlo, a mohla se tak krásně rozloučit s reprezentací.⁶¹²

⁶¹⁰ Šupich, Z. (1989). Proč nenávidím racky. *Stadion*, 37(29), 21–25.

⁶¹¹ FIBA Archive. 1989 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 22. březen 2018 z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2291/tid/270/_/1989_European_Championship_for_Women/index.html.

⁶¹² Šupich, Z. (1989). Proč nenávidím racky. *Stadion*, 37(29), 21–25.

8 Ústup československého a českého basketbalu ze špičky světa (1990–2000)

8.1 Stručný nástin společensko-ekonomické situace v Československu v letech 1990 až 2000

V Československu se po revoluci, která ukončila dlouhou dobu nesvobody, začala obnovovat demokracie. Docházelo k politickým i hospodářským reformám. Na základě, těchto reforem země přešla z plánovaného hospodářství na hospodářství tržní. To vše bylo širokou veřejností vítáno a byla cítit velká naděje na lepší zítřky.⁶¹³

Provedly se široké amnestie a rehabilitace. Byl zrušen trest smrti a byl přijat restituční zákon. Slovenská socialistická republika byla 1. března 1990 přejmenována na Slovenskou republiku, Česká socialistická republika 6. března na Českou republiku. Československá socialistická republika změnila svůj název na Československou federativní republiku 29. března 1990, aby se poté 23. dubna téhož roku změnil název na Českou a Slovenskou Federativní Republiku.⁶¹⁴

Další velká změna nastala 1. ledna 1993, kdy po mnoha letech společného soužití rozhodla Česká a Slovenská republika o rozdělení na dva na sobě nezávislé státy, které takto působí až do současnosti. Česká republika byla tedy samostatná i v roce 2000, kterou tato kapitola končí.⁶¹⁵

Česká republika se prezentuje jako vyspělá země, postavená na tržní hospodářství. Je také členem mnoha významných spolků a aliancí. Za mnohé můžeme jmenovat Evropskou unii, Severoatlantickou alianci nebo Mezinárodní měnový fond.⁶¹⁶

8.2 Nejvyšší československá soutěž v letech 1990 až 1992

Jedná se o poslední roky, kdy byla ještě soutěž složena ze slovenských i českých týmů. Poslední sezonou v tomto zastoupení byla sezona 1992/1993, poté došlo k rozdělení nejen obou republik, ale také basketbalových federací. Na Slovensku vznikla Slovenská basketbalová asociace (SBA) a u nás Česká basketbalová federace (ČBF).⁶¹⁷

⁶¹³ Bělina, P., Grulich, T., Halada J., Hrbek J., Mareš P., Moravcová D., & Tomeš J. (1992). *Dějiny země koruny české II. díl*. Praha: Paseka, s. 304–312 a také Pacner, K. (2001). *Osudové okamžiky Československa*. Praha: Albatros, s. 462–480.

⁶¹⁴ Tamtéž.

⁶¹⁵ Tamtéž.

⁶¹⁶ Tamtéž.

⁶¹⁷ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 636.

V sezoně 1989/1990 mužskou nejvyšší soutěž vyhrála Zbrojovka Brno, která ve finále porazila Spartu ČKD Praha 3–2 na zápasy. V souboji o třetí místo porazila BC Prievidza, vítěz základní části, Sokol Brno. I v boji o bronz bylo zapotřebí pěti zápasů. Ženskou československou první ligu vyhrála Slavia PF Banská Bystrica, jejíž hráčky ve finále vyzrály 3–1 na zápasy nad VŠ Praha.⁶¹⁸

Sezona 1990/1991 byla poznamenána pádem komunismu a možností odcestovat. Mnoho hráčů a hráček odešlo do zahraničního angažmá. Naopak do naší ligy začali přicházet cizinci. Měnily se i názvy týmů. Kluby si musely zvyknout na trhový mechanismus. Liga byla také rozšířena na 14 mužstev. První polovina tabulky (1. až 8. tým) po základní části hrála systémem doma–venku o titul a ve finále se střetli dva nejlepší. Další týmy hrály o záchranu. Ženy hrály svou soutěž v zastoupení dvanácti družstev.⁶¹⁹

Mužskou ligu vyhrála VŠ Praha, která porazila Spartu Praha. Poslední zápas série byl ukončen kontumačně, kvůli neoprávněnému startu Rowlinsona za Sparťany. Mistři se mohli opřít o Tremla, Geršla, Hrubého, Bečku, Baštu nebo Dvořáka. Ženskou 1. ligu vyhrál SPC Rožumberok nad Spartou Praha.⁶²⁰

V sezoně 1991/1992 hrálo mužskou první ligu 16 týmů a ženskou týmů 12. Po základní skupině se tabulka rozdělila na dvě poloviny, které hrály play-off o titul. Muži z USK⁶²¹ Praha porazili ve finále po třech zápasech BC Prievidzu. Ženskou nejvyšší soutěž vyhrál SPC Rožumberok nad VSS Košice. Po sezoně opět velký počet hráčů zamířil hrát do zahraničí.⁶²²

V poslední společné sezoně Čechů a Slováků se hrála společná základní část, na kterou poté navázala nadstavbová část, která již byla rozdělena. Na Slovensku vyhrála BC Prievidza v mužské kategorii a SPC Rožumberok v ženské soutěži. V mužích byl v Česku první USK Praha před BC Spartou Praha a třetí Bioveta Ivanovice na Hané.

⁶¹⁸ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 451 a také Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 571–585.

⁶¹⁹ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 587 a 588.

⁶²⁰ Tamtéž.

⁶²¹ Univerzitní sportovní klub.

⁶²² Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 452 a také Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 611–632.

V ženské kategorii dokázaly v Česku zvítězit hráčky z USK Praha nad SK MORCAN Královo pole.⁶²³

8.3 Nejvyšší česká liga v letech 1993 až 2000

V sezonách 1993/1994 až 1997/1998 se v mužské kategorii jednalo o 1. ligu. Poté další rok až do sezony 2013/2014 se mužská nejvyšší soutěž nazývala Mattoni Národní basketbalová liga (NBL). Ženy měly svoji 1. ligu žen. V první celoroční samostatné sezoně vyhrálo titul Brno. To se celým názvem jmenovalo Bioveta COOP Banka Brno. Ve finále porazili hráči z Brna hráče z týmu BC Tonak Nový Jičín. Ženskou nejvyšší soutěž vyhrál tým USK Praha.⁶²⁴

V této sezoně měla mužská soutěž tři části. První částí byla základní skupina. Poté následovala nadstavbová část, ve které se tabulka rozdělila na polovinu. Po nadstavbové části přišlo play-off pro nejlepší týmy z první skupiny.⁶²⁵

Další sezona (1994/1995) měla opět tři části. Muži měly v tabulce 12 účastníků. Titul dokázalo obhájit Brno, když ve finále porazilo 3–1 na zápasy Sokol Chán Vyšehrad. V souboji o třetí místo zvítězil USK Praha nad BC Tonak Nový Jičín. Ženskou ligu vyhrál opět USK Praha.⁶²⁶

Další rok vyhrálo pět Brno, tentokrát s názvem BC Stavex Brno, když ve finále porazilo USK Trident Praha 3–1 na zápasy. V souboji o třetí místo byla úspěšnější BK NH⁶²⁷ Ostrava, když porazila BC Tonak Nový Jičín. V ženské soutěži vyhrálo také Brno. Ženský tým s názvem BK IMOS Žabovřesky získal zlatou medaili před hráčkami z USK Praha.⁶²⁸

Ženy z Brna vyhrály všechny tituly až do roku 2000 (sezona 1999/2000), kterou tato práce končí. Ještě rok měly název BK IMOS Žabovřesky, poté na dva roky přišel

⁶²³ Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 636 a také Basketbalový klub Nový Jičín. Liga 1992–1993 BC Tabák Nový Jičín. Získáno 27. března 2018, z <http://www.basketnj.cz/old/li.asp?Pol=LI&Rok=1992-1993>.

⁶²⁴ Basketbalový klub Nový Jičín. Liga 1993–1994 BC Tonak Nový Jičín. Získáno 27. března 2018, z <http://www.basketnj.cz/old/li.asp?Pol=LI&Rok=1993-1994>.

⁶²⁵ Tamtéž.

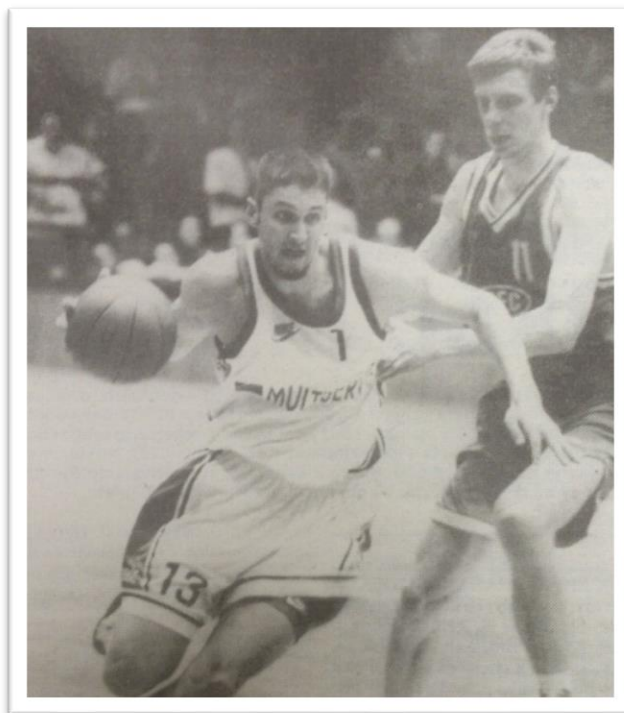
⁶²⁶ Basketbalový klub Nový Jičín. Liga 1994–1995 BC Tonak Nový Jičín. Získáno 27. března 2018, z <http://www.basketnj.cz/old/li.asp?Pol=LI&Rok=1994-1995>.

⁶²⁷ Nová Huť.

⁶²⁸ Basketbalový klub Nový Jičín. Liga 1995–1996 BC Tonak Nový Jičín. Získáno 27. března 2018, z <http://www.basketnj.cz/old/li.asp?Pol=LI&Rok=1995-1996>.

název BK IMOS Gambrinus Žabovřesky, a nakonec název BK Gambrinus Brno-Žabovřesky.⁶²⁹

Mužskou nejvyšší soutěž v sezoně 1996/1997 vyhrál ICEC Opava Basketbal, když nejlépe z dvanácti týmů zvládl základní i nadstavbovou část, ale hlavně play-off. Na druhém místě se umístil USK Erpet Praha, následovaný ICEC Novým Jičínem BC.⁶³⁰

Obrázek 134. Snímek zachycuje Pavla Staňka, který se vrátil do souboje o první místo v české mužské nejvyšší soutěži v sezoně 1996/1997. Fotografie převzata z periodika Mazač, P. (1997). Basketbal. *Sport*, 5(104), 14.

Nový Jičín se v sezoně 1997/1998 přejmenoval na Mlékárnu Kunín. Nový partner týmu pomohl k druhému místu. O rok později z toho bylo již zlato. Tento rok se ovšem hráči Mlékárny museli sklonit před těmi z ICEC Opava. Když získali titul, nechali za sebou na druhém místě USK Erpet Prahu a BK Slovaft Opavu na místě třetím.⁶³¹

Poslední sezonu (1999/2000), kterou popisuje tato kapitola, vyhráli vysokoškoláci z Prahy. USK Erpet Praha nechal za sebou na druhém místě BK Opavu

⁶²⁹ Basket Žabiny Brno. O klubu. Získáno 27. března 2018, z <http://www.bkazabiny.cz/o-klubu/> a také ČBF. Czech Basketball Federation Získáno 27. března 2018, z http://www.cbf.cz/souteze/rozpis-utkani/rozpis_15.html.

⁶³⁰ Kolářová, I. (1997). Majitel zlato očekával. *Sport*, 5(104), 14 a také *Sport*, V., 1997, č. 104, s. 14.

⁶³¹ Kolářová, I. (1999). Sport pro atlety a vzpěrače. Bartoš se tehdy učil chodit. *Sport*, 7(152), 12 a také ČBF. Czech Basketball Federation. Získáno 27. března 2018, z http://www.cbf.cz/souteze/rozpis-utkani/rozpis_11_x_13.html a také Basketbalový klub Nový Jičín. Liga 1997–1998 Mlékárna Kunín. Získáno 27. března 2018, z <http://www.basketnj.cz/old/li.asp?Pol=LI&Rok=1998-1999> a také Basketbalový klub Nový Jičín. Liga 19967–1998 Mlékárna Kunín. Získáno 27. března 2018, z <http://www.basketnj.cz/old/li.asp?Pol=LI&Rok=1998-1999>.

a na třetím BC BVV Brno. Zajímavostí tohoto ročníku je, že Chomutov byl v nejvyšší soutěži nahrazen Nymburkem, který se později dostal na špičku české ligy.⁶³²

Obrázek 135. Tremli s Okáčem po jednom z jejich vzájemných soubojů. Fotografie převzata z Kolářová, I. (1999). Sport pro atlety a vzpěrače. Bartoň se tehdy učil chodit. *Sport*, 7(152), 12

8.4 Mužská reprezentace bez většího úspěchu v letech 1990 až 2000

V roce 1991 se ještě československá reprezentace zúčastnila XXVII. ME, které se konalo od 24. do 29. září v Římě. V období, které popisuje tato kapitola, to bylo první působení Československa na mezinárodní scéně, protože na MS v Argentině v roce 1990 se nedostalo. V sestavě na mistrovství Evropy byl i pozdější výherce NBA⁶³³ s týmem Houston Rockets Slovák Richard Petruška. Ten v té době hrál za Loyla Marymount Los Angeles.⁶³⁴

Dále trenér Jan Bobrovský a Jiří Zídek nominovali tuto sestavu: Pavel Bečka (VŠ Praha), Václav Hrubý (VŠ Praha), Stanislav Kameník (VŠ Praha), Michal Ježdík (Sparta Praha), Vladimír Vyoral (Sparta Praha), Július Michalík (Sokol Brno I), Jan Svoboda (Sokol Brno I), Leoš Krejčí (Brandt Kortijk), Oto Malický (UB Möllersdorf), Jiří Okáč (Videoton Székesfehérvár), Jozef Michalko (VŠDS Žilina) a Štefan Svitek (SG Braunschweig).⁶³⁵

⁶³² ČBF. Czech Basketball Federation. Získáno 27. března 2018, z http://www.cbf.cz/souteze/rozpis-utkani/rozpis_2.html a také Basketbalový klub Nový Jičín. Liga 1999–2000 Mlékárna Kunín. Získáno 27. března 2018, z <http://www.basketnj.cz/old/li.asp?Pol=LI&Rok=1999-2000>.

⁶³³ National Basketball Association.

⁶³⁴ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 421 a 422 a také Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM, s. 591–610.

⁶³⁵ FIBA Archive. 1991 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR MEN. Získáno 28. březen 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2263/tid/270/_/1991_European_Championship_for_Men/index.html.

Obrázek 136. Jan Svoboda, který dal v zápase s Řeckem 32 bodů. Fotografie převzata z Archivu Jana Svobody.

V základní skupině dokázali naši reprezentanti zvítězit pouze jednou. Jedna výhra a dvě porážky stačily na boj o 5. až 8. místo. Nakonec z toho byl souboj právě o páté místo. V něm se Československo utkalo s Řeckem, které dokázalo v základní skupině porazit. Z tohoto měření sil ovšem odešel šťastnější soupeř.⁶³⁶

Základní skupina B:

- Československo – Francie 80:104 (45:56), Petruška 14 bodů
- Československo – Řecko 123:113 pp (48:57), Svoboda 32 bodů
- Československo – Itálie 80:102 (40:59), Ježdík a Michalík 16 bodů

O 5. až 8. místo:

- Československo – Polsko 85:72 (29:39), Hrubý 24 bodů

O 5. místo:

- Československo – Řecko 79:95 (39:53), Okáč 15 bodů⁶³⁷

Československo se tedy umístilo na šestém místě s bilancí dvě výhry a tři porážky. První místo vyhrála Jugoslávie před Itálií a Španělskem. Utkání, které rozhodlo o tom, kam se posuneme ze základní skupiny, tedy utkání s Itálií, ovlivnilo i zranění

⁶³⁶ FIBA Archive. 1991 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR MEN. Získáno 28. březem 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2263/tid/270/_/1991_European_Championship_for_Men/index.html.

⁶³⁷ Tamtéž.

Petrušky. Italští pivoti nás začali přehrávat a nedařila se ani střelba. Celkové šesté místo tak mohlo být bráno jako menší zklamání.⁶³⁸

Po tomto ME přišlo období neúspěšných kvalifikací. V roce 1992 se ještě československá reprezentace nedokázala kvalifikovat na OH hry, které se konaly v Barceloně. Naši reprezentanti se tak nemohli poměřit s americkým Dream Teamem, který olympijský basketbalový turnaj vyhrál. Dále se již samostatná česká reprezentace nekvalifikovala na ME v letech 1995 v Řecku a 1997 ve Španělsku, nevybojovala účast na MS v Řecku v roce 1998 a nevyšly ani kvalifikace na OH v Atlantě 1996 a Sydney 2000. Naopak se jí podařilo kvalifikovat se na XXX. ME v roce 1999.⁶³⁹

Mistrovství Evropy, které se konalo od 21. června do 3. července 1999 ve Francii, nedopadlo pro českou reprezentaci úplně dobře. S konečnou bilancí dvě výhry a čtyři porážky se naši reprezentanti umístili na dvanáctém místě. V sestavě byl Petr Czudek, Petr Welsch, Jiří Welsch, Vladan Vahala, Marek Stuchlý, David Klapetek, Jiří Okáč, Luboš Bartoň, Petr Treml, Martin Ides, Kamil Novák a Pavel Becka.⁶⁴⁰

Základní skupina D:

- Československo – Litva 78:62 (43:34), Bartoň 24 bodů
- Československo – Řecko 83:72 (34:33), Bartoň 26 bodů
- Československo – Německo 68:77 (33:49), Bartoň 17 bodů

Finálová skupina F:

- Československo – Chorvatsko 65:86 (29:45), Novák 13 bodů
- Československo – Itálie 68:95 (40:45), Bartoň 14 bodů
- Československo – Turecko 73:78 (37:36), Bartoň 20 bodů⁶⁴¹

Zlato si z Francie odvezla Itálie, která ve finále porazila Španělsko 64:56. Toto bylo pro českou reprezentaci poslední ME, které popisuje tato práce.⁶⁴²

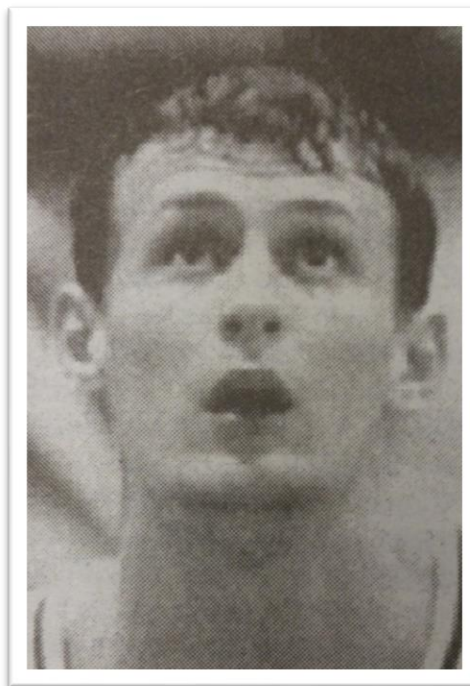
⁶³⁸ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 421 a 422.

⁶³⁹ FIBA Archive. 1999 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR MEN. Získáno 28. březen 2018, z http://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2267/tid/2612/_/1999_European_Championship_for_Men/index.html.

⁶⁴⁰ Tamtéž.

⁶⁴¹ Tamtéž.

⁶⁴² Kolářová, I. (1999). Historie se přesně zopakovala. *Sport*, 9(155), 2.

Obrázek 137. Snímek Luboše Bartoně, který patřil na ME 1999 k nejlepším střelcům nejen české reprezentace, ale i celého turnaje. Fotografie převzata z periodika Kolářová, I. (1999). Mohla být větší legrace!. *Sport*, (155), 2.

8.5 Československá a česká ženská reprezentace v letech 1990 až 2000

V roce 1990 se konalo XI. mistrovství světa žen v basketbale v Malajsii. Turnaj se odehrál od 12. do 22. července v městě Kuala Lumpur. Zúčastnilo se ho šestnáct družstev, která byla rozdělena do čtyř skupin, ze kterých postoupily dva nejlepší celky do dvou čtvrtfinálových skupin. Poté následovalo semifinále a boje o umístění.⁶⁴³

Trenér Miroslav Vondříčka a Štefan Garba vybrali tuto sestavu: Bielikova I. (SPC Rožumberok), Hiráková R. (Lokomotiva Košice), Chupíková A. (Jednota ZŤS Košice), Šimonová Jirášková V. (Jednota ZŤS Košice), Kalužáková E. (Sparta ČKD Praha), Brziaková Z. (Sparta ČKD Praha), Valová I. (Sparta ČKD Praha), Dobrovičová E. (Slavia PF Banská Bystrica), Janoštinová A. (Slavia PF Banská Bystrica), Adamcová Křížová E. (VŠ Praha), Němcová E. (VŠ Praha) a Vasilíková Z. (VŠ Praha).⁶⁴⁴

⁶⁴³ FIBA Archive. 1990 WORLD CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 1. duben 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2927/tid/270/_/1990_World_Championship_for_Women/index.html.

⁶⁴⁴ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 414 a 415.

Obrázek 138. Tým Československa. Nahoře zleva asistent Gabra, Hiráková, Adamcová, Dobrovičová, Valová, Janoštinová, Brziaková. Stojící: masér Kohutič, trenér Vondřička, Bieliková, Jirášková, Chupíková, Vasiřková, Němcová, Kalužáková. Fotografie převzata z Archivu Evy Fortuníkové Adamcové.

Základní skupina C:

- Československo – J. Korea 67:60 (41:28), Dobrovičová 17 bodů
- Československo – Senegal 93:37 (34:18), Vasiřková 22 bodů
- Československo – USA 59:86 (27:50), Dobrovičová a Němcová 9 bodů

Čtvrtfinálová skupina B:

- Československo – Jugoslávie 66:81 (44:45), Kalužáková 14 bodů
- Československo – SSSR 82:79 (49:37), Dobrovičová 15 bodů
- Československo – Austrálie 83:54 (42:33), Němcová 16 bodů

Semifinále:

- Československo – USA 59:87 (35:48), Vasiřková 9 bodů

O 3. místo:

- Československo – Kuba 61:83 (27:31), Dobrovičová 17 bodů⁶⁴⁵

V rozhodujícím zápase o medaili s Kubou náš tým nenašel způsob, jak přehrát vcelku netypickou obranu soupeře. Tři Kubánky s dlouhýma rukama hrály nátlakovou obranu někde na čáře trestného hodu. Československé reprezentantky na to nebyly zvyklé a nedokázaly na naše podkošové hráčky dostat míč.⁶⁴⁶

⁶⁴⁵ FIBA Archive. 1990 WORLD CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 1. duben 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2927/tid/270/_/1990_World_Championship_for_Women/index.html.

⁶⁴⁶ Vondřička, M. *Kronika Miroslava Vondřičky*. Nevydáno.

Konečné čtvrté místo s bilancí 4–4 nebylo pro vcelku obměněný a mladý kádr ČSR špatným výsledkem. Zlato vybojovalo USA bez jediné porážky. Druhé místo patřilo Jugoslávii a třetí byla tedy Kuba.⁶⁴⁷

Obrázek 139. Snímek s nejlepší pětkou MS 1990. Zleva: McClainová (USA), Chudašovová (SSSR), Eva Adamcová, Hernándezová (Kuba) a Zheng (Čína). Fotografie převzata z Archivu Evy Fortuníkové Adamcové.

O rok později, tedy v roce 1991, se konalo XXIII. ME žen v Izraeli. Turnaj se uskutečnil od 12. do 17. června a účastnilo se ho osm týmů, které byly rozděleny do dvou skupin po osmi. Po základní skupině se postupovalo do semifinále, které se hrálo křížem.⁶⁴⁸

Stejná trenérská dvojice vybrala téměř totožnou sestavu. Na MS nestartovala např. Antalecová Mačková Eva (Slavia PF Banská Bystrica) a Berková Eva (Racing Paříž). Reprezentantky nakonec skončily s bilancí tři výhry a dvě porážky na pátém místě za SSSR, Jugoslávií, Maďarskem a Bulharskem.⁶⁴⁹

Základní skupina A:

- Československo – Izrael 90:91 (43:50), Dobrovičová 23 bodů
- Československo – Bulharsko 66:74 (36:37), Křížová 20 bodů
- Československo – Maďarsko 91:61 (39:29), Němcová 15 bodů⁶⁵⁰

⁶⁴⁷ FIBA Archive. 1990 WORLD CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 1. duben 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2927/tid/270/_/1990_World_Championship_for_Women/index.html.

⁶⁴⁸ FIBA Archive. 1991 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 1. duben 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2292/tid/270/_/1991_European_Championship_for_Women/index.html.

⁶⁴⁹ Tamtéž.

⁶⁵⁰ Tamtéž.

Skupina o 5. až 8. místo:

- Československo – Itálie 58:57 (24:31), Dobrovičová 23 bodů

O 5. místo:

- Československo – Polsko 67:46 (33:28), Dobrovičová 21 bodů⁶⁵¹

V roce 1992 se ženská reprezentace účastnila kvalifikace na OH, které konaly v témže roce v Barceloně. Světová kvalifikace proběhla v rozmezí od 28. května do 8. června také ve Španělsku. Československé reprezentantky porazily všechny soupeřky kromě Číny. Zajistily si tak účast na OH.⁶⁵²

Kvalifikace na OH:

- Československo – Brazílie 91:89 (49:41), Němcová 20 bodů
- Československo – Dominikánská republika 128:50 (65:25), Chamajová 28 bodů
- Československo – Polsko 69:63 (37:28), Hiráková 22 bodů
- Československo – Čína 71:74 (39:34), Chupíková 19 bodů
- Československo – Zair 74:45 (45:32), Chupíková 16 bodů
- Československo – Maďarsko 71:61 (35:31), Buriánová 20 bodů
- Československo – Austrálie 72:69 (36:38), Buriánová 14 bodů
- Československo – Kanada 79:64 (46:27), Buriánová 23 bodů⁶⁵³

Na samotné XXV. OH, konané od 25. července do 9. srpna 1992 v Barceloně, odjela pod vedením Vondříčky a Garba tato sestava: Antalecová Mačková E. (Slavia PF Banská Bystrica), Berková E. (SG Köln), Buriánová Dobrovičová E. (SC Bordeaux), Chamajová A. (Cacovina Košice), Janoštinová A. (BAC Mirande), Němcová E. (CJM Bourges), Razgová Paulišincová M. (SCP Rožumberok), Bieliková I. (SCP Rožumberok), Hiráková R. (Lokomotiva Košice), Chupíková A. (VSS Košice), Liptáková Zitová M. (Sparta Praha) a Vodičková K. (USK Praha).⁶⁵⁴

⁶⁵¹ FIBA Archive. 1991 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR WOMAN. Získáno 1. duben 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2292/tid/270/_/1991_European_Championship_for_Women/index.html.

⁶⁵² Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 422 a 423.

⁶⁵³ FIBA Archive. 1992 OLYMPIC GAMES: TOURNAMENT FOR WOMAN. Získáno 1. duben 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/9265/tid/270/_/1992_World_Olympic_Qualifying_Tournament_for_Women/index.html.

⁶⁵⁴ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 423.

Základní skupina A:

- Československo – USA 55:111 (33:53), Chupíková a Janoštinová 14 bodů
- Československo – Španělsko 58:59 (30:27), Buriánová 21 bodů
- Československo – Čína 70:72 (31:38), Němcová 15 bodů

O 5. až 8. místo:

- Československo – Brazílie 74:62 (24:34), Němcová 20 bodů

O 5 místo:

- Československo – Španělsko 58:59 (29:25), Bielková 14 bodů⁶⁵⁵

Československo se nakonec umístilo na pátém místě. Zlato vyhrálo Společenství nezávislých států, stříbro Čína a bronz USA. Naše reprezentantky mrzela hlavně prohra s Čínou v základní skupině, která definitivně znamenala postup pouze do skupin o 5. až 8. místo.⁶⁵⁶

Tato olympiáda byla posledním společným mezinárodním šampionátem pro Česko a Slovensko. Na mistrovství Evropy v Itálii v roce 1993 a MS v Austrálii v roce 1994 se dostala pouze Slovenská republika a Česká republika se účastnila až ME v roce 1995. Tento ženský evropský šampionát se dokonce konal v České republice, a to v Brně. Hrál se od 8. do 18. června a síly mezi sebou měřilo čtrnáct zemí.⁶⁵⁷

Obrázek 140. Sestava naší ženské reprezentace na OH 1992. Fotografie převzata z Archivu Kary Trutnov.

⁶⁵⁵ FIBA Archive. 1992 OLYMPIC GAMES: TOURNAMENT FOR WOMAN. Získáno 2. duben 2018, z https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2950/tid/270/_/1992_Olympic_Games_Tournament_for_Women/index.html.

⁶⁵⁶ Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia, s. 423 a 424.

⁶⁵⁷ FIBA Archive. 1995 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 2. duben 2018, z http://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2294/tid/2612/_/1995_European_Championship_for_Women/index.html.

Základní skupina A:

- Česká republika – Rusko 72:75 (41:42), Němcová 23 bodů
- Česká republika – Francie 74:79 (40:27), Němcová 26 bodů
- Česká republika – Německo 69:72 (31:32), Vodická 20 bodů
- Česká republika – Litva 78:65 (34:36), Němcová 24 bodů
- Česká republika – Jugoslávie 67:62 (37:35), Němcová 28 bodů
- Česká republika – Itálie 54:63 (26:36), Němcová 12 bodů

Čtvrtfinále:

- Česká republika – Slovenská republika 75:85 (29:38), Valová 23 bodů

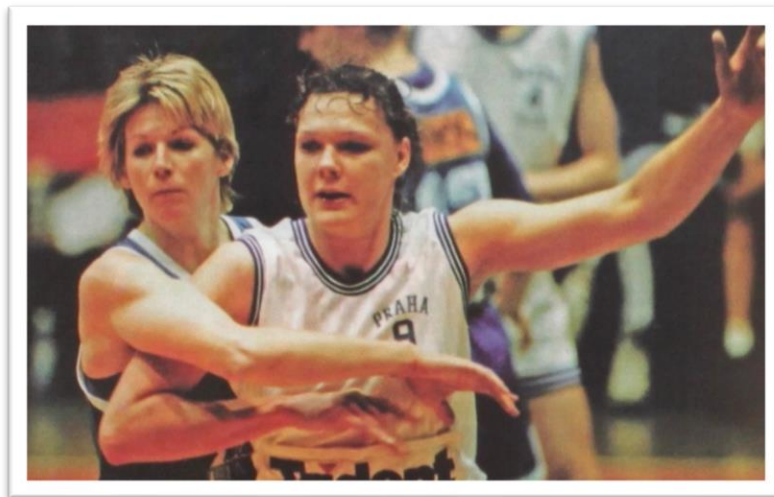
O 5. až 8. místo:

- Česká republika – Moldavsko 76:78 (33:51), Valová 19 bodů

O 5. místo:

- Česká republika – Chorvatsko 73:61 (39:36), Vodická 23 bodů⁶⁵⁸

Sestava kolem Němcové, Valové, Vodičkové vybojovala páté místo. Dále byla na soupisce Pokorná, Matějková, Dettmannová, Nakielní Janálová, Květoňová, Tučková, Klečková, Pelikánová, Samsonová a Bobrovská. Zlato vyhrála Ukrajina, stříbro Itálie a bronz Rusko.⁶⁵⁹

Obrázek 141. Kamila vodičková, která vystřídala Eriku Dobrovičovou v reprezentačním dresu. Její talent se projevil již na olympiádě a poté dokázala uspět i v zámoří, když vyhrála titul WNBA s týmem Seattle Storms. Fotografie převzata z Archivu Michala Ježdíka.

⁶⁵⁸ FIBA Archive. 1995 EUROPEAN CHAMPIONSHIP FOR WOMAN. Získáno 2. duben 2018, z http://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2294/tid/2612/_/1995_European_Championship_for_Women/index.html.

⁶⁵⁹ Tamtéž.

Na OH v roce 1996 se nekvalifikovala ani Česká, ani Slovenská republika. České reprezentantky tak mohly bojovat o co nejlepší umístění na ME v Maďarsku, které se konalo od 6. do 15. června 1997. Nakonec z toho bylo až deváté místo s bilancí pouze dvě výhry a pět porážek.⁶⁶⁰

Základní skupina A:

- Česká republika – Litva 85:82 (40:45), Vodičková 43 bodů
- Česká republika – Španělsko 78:82 (38:44), Vodičková 20 bodů
- Česká republika – Jugoslávie 69:84 (42:44), Bobrovská 16 bodů
- Česká republika – Německo 65:85 (32:40), Pelikánová 19 bodů
- Česká republika – Ukrajina 72:76 (38:40), Pelikánová 28 bodů

O 9. až 12. místo:

- Česká republika – Bosna a Hercegovina 91:62 (49:26), Pelikánová 28 bodů

O 9. místo:

- Česká republika – Ukrajina 90:76 (50:38), Pelikánová 24 bodů⁶⁶¹

První místo vyhrála Litva, druhé bylo Slovensko a třetí Německo. V sestavě České republiky byla např. tato jména: Matějková, Pechová, Němcová, Dettmannová, Vodičková, Hamzová, Večeřová, Pelikánová, Samsonová a Bobrovská.⁶⁶²

Na mistrovství světa v roce 1998 se dostala pouze Slovenská republika, a tak dalším šampionátem pro Českou republiku bylo opět mistrovství Evropy. To se tentokrát konalo v Polsku od 28. května do 6. června 1999. Sestava naší ženské reprezentace byla tato: Matějková, Večeřová, Němcová, Horáková, Vodičková, Dettmannová, Horáková, Hamzová, Pechová, Čiperová, Blahůšková, Samsonová a Bobrovská.⁶⁶³

Základní skupina B:

- Česká republika – Itálie 67:52 (37:20), Blahůšková 17 bodů⁶⁶⁴

⁶⁶⁰ FIBA Archive. 1997 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR WOMAN. Získáno 2. duben 2018, z http://archive.fiba.com/pages/eng/fa/event/p/sid/1509/tid/2612/_/1997_European_Championship_for_Women_Challenge_Round/index.html.

⁶⁶¹ Tamtéž.

⁶⁶² Tamtéž.

⁶⁶³ FIBA Archive. 1999 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR WOMAN. Získáno 2. duben 2018, z http://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2296/tid/2612/_/1999_European_Championship_for_Women/index.html.

⁶⁶⁴ Tamtéž.

- Česká republika – Bosna a Hercegovina 90:59 (45:29), Němcová 18 bodů
- Česká republika – Polsko 78:75 pp (37:41), Němcová 27 bodů
- Česká republika – Litva 76:86 (40:38), Vodičková 18 bodů
- Česká republika – Jugoslávie 75:85 (35:42), Němcová 27 bodů

Čtvrtfinále:

- Česká republika – Rusko 51:61 (31:32), Vodičková 21 bodů

O 5. až 8. místo:

- Česká republika – Chorvatsko 67:52 (36:29), Vodičková 22 bodů

O 5. místo:

- Česká republika – Litva 53:43 (28:25), Němcová 19 bodů⁶⁶⁵

První místo vyhrálo Polsko, druhá byla Francie a třetí Rusko. Jeden stupeň pod medailovými pozicemi skončilo Slovensko. Na OH se Česko nekvalifikovalo, takže toto ME bylo posledním mezinárodním šampionátem, který popisuje tato kapitola.⁶⁶⁶

⁶⁶⁵ FIBA Archive. 1999 EUROPEAN CHAMPIONCHIP FOR WOMAN. Získáno 2. duben 2018, z http://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2296/tid/2612/_/1999_European_Championship_for_Women/index.html.

⁶⁶⁶ Tamtéž.

9 Závěr

Touto prací jsme se na základě širokého pramenného poznání snažili o co možná nejpřesnější naplnění vytyčeného cíle práce. Tento cíl, jímž byla historie basketbalu v českých zemích, byl rozdělen do několika dílčích úkolů, které sledovaly celkový a konečný záměr. Práce se zaměřuje na domácí nejvyšší soutěž mužů a žen a na působení československé a české reprezentace na mezinárodním poli. To vše v období od roku 1948 do roku 2000.

V mužské nejvyšší domácí soutěži se za dob Československa nejvíce dařilo družstvu z Brna. Tento celek pod jmény Sokol Brno I., PF Brno, Slavia Pedagog Brno, Spartak ZJŠ Brno a Zbrojovka Brno dokázal vyhrát titul dvaadvacetkrát. Mezi jeho největší opory v průběhu let patřili hráči jako Ivan Mrázek (pozdější trenér), Zdeněk Bobrovský, František Konvička, František Pokorný, Milan Merkl, Vladimír Pištělák, Kamil Brabenec, Josef Jelínek nebo Kolář s Kozákem. Po rozdělení dokázalo Brno tentokrát s názvem Bioveta COOP Banka Brno a Stavex Brno vyhrát domácí nejvyšší soutěž třikrát, a to hned po sobě.

Druhým nejúspěšnějším mužstvem v první lize Československa byl tým z Prahy. Tento celek pod názvy Slavia VŠ Praha, Slavia Autoškoda VŠ Praha, VŠ Praha a USK Praha dokázal vyhrát soutěž jedenáctkrát. K tomu přidali vysokoškoláci ještě tři tituly mistra ČR, a to pod názvy USK Praha a USK Erpet Praha. Ve svém kádru měli Pražané například Jiřího Zídka, Petra Tremla, Jiřího Geršla, Václava Hrubého nebo Gustáva Hrašku.

Ze slovenských celků se v nejvyšší československé lize dařilo Bratislavě (Internacionál Sloznaft Bratislava se čtyřmi tituly), Prievidzi (BC Prievidza se dvěma tituly) a Svitú (Iskra Svit s jedním titulem). Dalším městům ze Slovenska se titul vybojovat nepodařilo.

V ženské první lize Československa se dokonce třidvacet titulů podařilo získat Spartě Praha. Ta se v průběhu let jmenovala Bratrství Sparta Praha, Spartak Sokolovo Praha, Sparta ČKD Praha. Na soupisce se postupem času objevily například tyto slavné hráčky: Hana Ezrová-Kopáčková, Milena Vecková-Blahoutová, Eva Sládečková-Preussová, Hana Brůhová-Peklová, Svatava Faifrová-Kysilková, Martina

Pechová-Jirásková, Zora Brziaková a Ivana Třešňáková. Alespoň k desítce titulů se přiblížil Slovan Orbis Praha a Slavia VŠ Praha.

Pokud se podíváme na mužskou reprezentaci Československa a Česka, spatříme zlato z ME v roce 1946, stříbro z let 1947, 1951, 1955, 1959, 1967 a 1985 a bronz z let 1957, 1969, 1977 a 1981. Z MS si naši reprezentanti přivezli nejlepší výsledek z Jugoslávie, kde obsadili v roce 1970 šesté místo. Nejlepšího umístění na OH se našim reprezentantům povedlo dosáhnout v Římě v roce 1960, když získali páté místo. Jak je patrné, s postupem času úspěchy na mezinárodních šampionátech řídly.

Ženské reprezentantky, stejně jako muži, dokázaly vybojovat nejlepší výsledky ještě za dob Československa. Mezi nejlepší výsledky patří dvě druhá místa z MS z let 1964 a 1971, dále čtyři bronzy také z MS z let 1957, 1959, 1967 a 1975. Čechoslovačkám se dařilo i na evropských turnajích. Zlato z toho nikdy nebylo, ale ve své sbírce mají sedm druhých míst (1952, 1954, 1962, 1966, 1974, 1976 a 1989) a osm třetích míst (1950, 1956, 1958, 1960, 1964, 1972, 1978 a 1981). Na OH dokázaly naše hráčky dosáhnout nejlépe na čtvrté místo v roce 1976 v Montrealu.

Naši reprezentanti a reprezentantky dosahovali skvělých úspěchů a výkonů. Postupem času se hlavně muži od těch nejvyšších příček vzdalovali. Nyní je však načase navázat na úspěšnou tradici a pokračovat k nejlepším možným výsledkům.

Prameny a literatura

Archivní fondy a sbírky

Archiv Aleny Spejchalové.

Archiv Anny Součkové.

Archiv Dagmar Bedrošové Pošvářové.

Archiv Evy Fortuníkové Adamcové.

Archiv Gustáva Hrašky.

Archiv Archiv Hany Ezrové.

Archiv Jana Svobody.

Archiv Josefa Jelínka.

Archiv Kary Trutnov.

Archiv Ludumily Ordnungové.

Archiv Michala Ježdíka.

Archiv Miroslava Vonříčky.

Archiv Národní knihovny ČR (Národní konzervační fond).

Archiv Pavla Petery.

Archiv Zuzany Kabrhelové Hájkové.

Periodika

Basket, roč. 1993–2013.

Rudé právo, roč. 1945–1985.

Československý sport, roč. 1970–1988.

Instruktor pro míčové hry, roč. 1949.

Házená, košíková, odbíjená, roč. 1950.

Košíková - odbíjená, roč. 1961–1969.

Lidová demokracie, roč. 1947–1970.

Mladý svět, roč. 1981.

Revue ČOV, roč. 1962.

Ruch v tělesné výchově a sportu, roč. 1952.

Sport, roč. 1997–1999.

Stadion, roč. 1958–1989.

Večerní Praha, roč. 1970.

Tištěné prameny

Fleischlinger, J. (1948). *Zpráva o basketballovém turnaji na Olympijských hrách v Londýně 1948*. Strojopis oficiální zprávy. Z pozůstalosti J. Fleischlingera.

Kronika. Palubní deník reprezentantů na ME 1946. ČBF–síň slávy.

Jirků, A. (1946). *Jak se stali mistry Evropy*. Naše cesta 2.

Vondříčka, M. *Kronika Miroslava Vondříčky*. Nevydáno.

(2009). *80 let basketbalu v Nymburce: 1929–2009*. Nymburk: ČEZ Basketball Nymburk.

Literatura

- Adamus, M., & Petera, P. (1980). *Poznatky z mistrovství světa v basketbalu mužů 1978*. Praha: Sportpropag.
- Bažant, J., & Závozda, J. (2014). *Nebáli se své odvahy*. Praha: Olympia.
- Bělina, P., Grulich, T., Halada J., Hrbek J., Mareš P., Moravcová D., & Tomeš J. (1992). *Dějiny země koruny české II. díl*. Praha: Paseka.
- Cuhra, J., Ellinger, J., Gjuričová, A., & Smetana, V. (2006). *České země v evropských dějinách*. Praha: Paseka, s. 173–175.
- Drda, A. (2009). *Příběhy bezpráví*. Praha: Člověk v tísni.
- Dobrý, L., & Velenský, E. (1980). *Košíková: (teorie a didaktika)*. 1. vyd. Praha: SPN.
- Gacík, J. (2007). *Kronika československého a slovenského basketbalu*. Žilina: BADEM.
- Hollander, Z., (Ed.) (1973). *The Modern Encyclopedia of Basketball*. Rev. ed. New York: Four Winds Press.
- Jirků, A. (1956). *Mistrovství Evropy v košíkové žen. Sportovní sláva*. Praha: Státní tělovýchovné nakladatelství.
- Kalous, J., & Kocian, J. (2012). *Český a slovenský komunismus (1921–2011)*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR.
- Krajcigr, M. (2016). *Historie československého basketbalu do roku 1945*. (Bakalářská práce, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, České Budějovice, Česká republika).
- Křen, J. (2005). *Dvě století střední Evropy*. Praha: Argo.
- Mencl, V., Hájek, M., Otáhal, M., & Kadlecová, E. (1990). *Křížovatky 20. století – Světlo na bílá místa v nejnovějších dějinách*. Praha: Naše vojsko.
- Mullin, Ch., & Coleman, B. (1996). *Abeceda basketbalu*. Překlad Vladimír Přech. Praha: Ikar.
- Mrázek, I., & Buzek, V. (1960). *Hra pivotmana*. 1. vyd. Praha: STN.
- Mrázek, S. (1955). *Poznatky z mistrovství Evropy v košíkové 1955: (Sborník)*. Praha: SVTVS.
- Nebojsa, B. (2001). *Normalizace, to je ono!*. Tišnov: SURSUM.
- Otáhal, M. (2002). *Normalizace 1969–1989*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny.
- Petera, P., & Kotrba, J. (1989). *Svět dlouhánů*. Praha: Olympia.
- Schneiderová, H., & Bechyně, J. (1967). *Dvacet let pod bezedným košem*. Litoměřice: Okr. výbor Socialist. akademie.
- Škvor, M. (1987). *Basketbal*. Praha: Sportpropag.
- Tlustý, T. (2012). Historie basketbalového týmu Uncas Praha v meziválečném období. *Studia Kinanthropologica*, 13(3), 332–337.
- Tlustý, T., & Štumbauer, J. (2013). *Tělesná výchova a sport v organizacích YMCA a YWCA v meziválečném Československu*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích.
- Vašková, L. (1967). *Jak hrát košíkovou*. Praha: Ústř. dům pionýrů a mládeže J. Fučíka.

Velenský, E., Konopásek, J., & Velenský, M. (1988). *Basketbal*. 2., upravené vyd. Praha: Sportpropag.

Zubík, M. (2006). *Tradice basketbalu v Ústí nad Labem: 1946–2006*. Ústí nad Labem: Město Ústí nad Labem.

Internet

<https://archive.fiba.com>.

<http://www.basketnj.cz>.

<http://www.bkzabiny.cz>.

<http://www.cbf.cz>.

<http://www.ffbb.com>.

<http://www.fiba.com>.

Filmy

Pocta basketbalovým legendám. (2014). Dokumentární cyklus České televize.

Poznámkový aparát

BC – Basketball Club

BC – Baník Cígel'

NH – Nová Huť

CHZJD – Chemické závody Juraje Dimitrova.

ČOS – Česká obec sokolská

ČR – Česká republika

ČSR – Československá republika

ČSSR – Československa socialistická republika

ČVBS – Český volejbalový a basketbalový svaz

FIBA, F.I.B.B. – Fédération Internationale de Basket-ball (Mezinárodní basketbalová federace)

HBK – Hornonitriansky basketbalový klub

ME – Mistrovství Evropy

MS – Mistrovství světa

KLDR – Korejská lidově demokratická republika

KPS – Královopolská strojárna

NBA – National Basketball Association

MOV – Mezinárodní olympijský výbor

NDR – Německá demokratická republika

NSR – Německá spolková republika

OH – Olympijské hry

RH – Rudá hvězda

SK – Sportovní klub

SSSR – Svaz sovětských socialistických republik

ŠK – Športový klub

USA – Spojené státy americké

USK – Univerzitní sportovní klub

VS – Vysokoškolský sport

VŠ – Vysoká škola

VŠT – Vysoká škola technická

ZŤS – Závody těžařského strojírenství